דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם [illegible]

יום ו', י"ז בסיון תשל"ד, 7 ביוני 1974 • גליון 15005 • השנה החמישים

היום 20 עמודים וכן מוסף „דבר השבוע" • המחיר 170 אגורות

היום ב„דבר":

מה אומרים / חיים גורי • כסא ניקסון והשמאוטור לאזהר / שלמה שפיר • שאלות שנשארו פתוחות / דניאל בלוך • קווי יסוד וחופש תמרון / יהושע תדמור • ביקורי השרים לשעבר / נחום ברנע • יומן דעות / דני רובינשטיין • ראיון עם השר חיים בר-לב / ראיין ישראל הנדרים • החיילים בגולן מתווכחים הקודים / עמוס כרמלי • אחותנו גולדה / רבקה גובר • סדר העדיפויות האמריקאי / תגר אשר • „רק כך-בכדורגל" / מדי פרויס • רשימותיו של נידון למוות / ישראל נויגן • גור מהכה לגאולה / דני צדקוני • השותפות הסובייטית במבחן דעות. / דב אפל • בדרך לפסיכיאטריה הומניסטית / יהודה גוטהלף • כוכבים ולילות • „דבר השבועי" • „משא" / מוסף לספרות, ולאמנות • שחמט ובולים.

מזג האוויר

מעונן חלקית.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 13—22 מעלות, תל-אביב 17—25, חיפה 18—24, עפולה 17—27, נצרת 15—24, נהריה 18—25, לוד 15—27, באר-שבע 15—27, אילת 21—35, מפרץ-שלמה 23—33, רמת הגולן 10—21, הר-שומרון 14—22, יריחו 18—33 מעלות.

השבויים החוזרים: יחס אכזרי מצד הסורים

גולדה, רבין, פרס ומוטה בין מקבלי פניהם של 56 המשוחררים שהגיעו ללוד; קבלת-פנים נרגשת לבחורים ברחבי הארץ

הוחזרו גופותיהם של 19 נעדרים

מאת צבי ציקר, חיים מל ושפי גבאי, כתבי עתים

גילויי שמחה ואושר פורצי כל סכר פקדו אתמול את נמל-התעופה ע"ש בן-גוריון, כאשר הגיעו לשם 56 שבויי המלחמה הישראלים שהוחזרו על-ידי סוריה תמורת החזרתם של 382 שבויים סורים, שהוטסו במקביל לדמשק.

השבויים ירדו בזה אחר זה ממטוס הצלב האדום הבינ-לאומי ונזעקו אל זרועות בני משפחותיהם וידידיהם, שפרצו קודם לכן את גדרות הבטחון ו- את שורשראות החיילים השומרים [illegible], בנחשול אדיר, שניות מרגע שנדמו מנועי המטוס הנוחת.

ים של בני אדם הקיף את החוזרים. הנחשולים שטפו גם את ראשי המדינה, שבאו להקביל את פני השבויים המוחזרים. בין הבאים היו ראש הממשלה יצחק רבין, ראש הממשלה לשעבר גולדה מאיר, שר הבטחון שמעון פרס, הרמטכ"ל רב-אלוף מרדכי גור, הראשון לציון הרב יוסף עובדיה, שר ההסברה אהרן יריב, מפקד חיל האוויר אלוף בנימין פלד, אלוף פיקוד הצפון האלוף רפאל איתן וקצינים בכירים אחרים. תוך כדי ההתרגשות העצומה נבלעו כל המחיצות, המנהיגים התערבו בתוך הקהל הגדול.

מבעד להמונות [illegible] לפני כן פניהם של החוזרים. [illegible] לבשו הלבשת טריקו צבעוניות, לאחר שהטילו מעליהם את מדי הצבא שקיבלו בסוריה והשאירום במטוס. עתה, כאשר ראו את המטוס [illegible] נראו רבים נדהמים. אך הם הספיקו להשתהות רק-לרגע קצר, כי מיד „נחטפו" ע"י בני המשפחות הנרגשים.

ראש הממשלה, השרים, מפקדי הצבא וגולדה מאיר נשארו עומדים בצפיפות ליד כבש המטוס ובשלב זה יכלו רק להקיף. אך גם החוזרים פילסו לו דרך אל גולדה. אחד בירה ונישקה, כשהוא ממלמל: „שלום, שלום, תודה".

בני המשפחות התרוצצו אנה ו- אנה, כשהם מחפשים את יקיריהם. חלקם נאסף קודם לכן ע"י קבוצות חברים שהעלו אותם על כתפיים, ופרצו במחולות. אחר כך נדחקו בקהל 56 מעגלים, כל מעגל צמוד לאחד השבויים, כל קבוצה חוגגת סביב החוזר שלה.

בשולי הקהל ניצב אב שכול, משה שמרון: „באתי לשמוח עם דמעות בעיניים, כמה נותר לי רק לראות את גופת בני, אדיר שמרון, שהוא בין 18 החללים החוזרים היום גם הם הביתה. שלפחות יהיה לנו קבר שעליו נוכל לבכות", אמר.

בקהל הרב שורם אל המטוס בלכה דמותו של בחור אחד המחזיק בידו דגל ורוד והיה בין הראשונים שקיבל [illegible] את אחד מהחוזרים. [illegible] הבדוים שנלקחו בשבי ביום פרוץ המלחמה, כאשר עבדו ברמת הגולן. יחד עמו היו יוהר

כ-100 בני משפחה — נשים, ילדים וגברים, לבושי כפיות מסורתיות, ובניהם מכתר הכפר סר בא, אומר [illegible]. עד לפני שלושה חודשים האמינו במשפחה כי השלושה נהרגו, ורק כאשר נתקבלה הרשימה שהביא ד"ר קיסינג'ר, נודע להם כי עודם בחיים. אחד השבויים, מוחמד מחמוד, אב ל-10 ילדים, זכה לראות את כל צאצאיו בנמל התעופה. לעבדאללה סלימן גולד בן בהיותו בשבי; והשלישי, אחמד מוסטפא, בן 17, התחבק עם הוריו ואחיו.

קשה היה לראות בפניהם של החוזרים את הסבל הרב, העינויים והתלאות שהיו מנת חלקם ב-8 חדשי השבי. רובם נראו חסונים ובריאים ועל הכל כיסה האושר הגדול של הפגישה. אך רמזים לקורותיהם נשמעו בבקשתם, שלה פה וכה שם, כבר עם בואם: „עכשיו כבר הכל בסדר. ננסה לשכוח את מה שהיה", אמר בוליק פרידמן, המוצנק וגבה-הקומה. „בשלושת החודשים האחרונים, היה היחס די

(המשך בעמ' 3, טור 8)

מאת סופרי „דבר" וכתבי עתים

בעשרות נקודות ישוב בארץ נערכו אתמול קבלות פנים נרגשות ונלהבות לשבויי החזית הסורית. מרחובות הערים וממרכזי הישובים הכפריים נמסר במשך היום על התרגשות רבה שאחזה בעוברים ושבים, במקומות עבודה, בבתי קפה ובבתי ספר.

כשהודיעה לראשונה ברדיו הידי- עה על גחונם מטוס „הצלב ה- אדום" בנמל התעופה בן-גוריון נראו ברחובות מחוזות נרגשים של עוברים ושבים שלחצו איש לרעהו, התחבקו והתנשקו. ברחובות נראו מאות [illegible]. טרנזיסטורים צמודים לאזניהם. בשעות אחר הצהרים הוחל בהגיעם השבויים החוזרים לבתיהם.

[illegible]

יצחק (יבזן) סמולצקי, בן 21, מקרית אליעזר סיפר אתמול בשובו לבית אמו, כי היה יחד עם ארבעה מחיילי צה"ל שהצליחו להסתתר במשך שישה ימים במו

(המשך בעמ' 3, טור 6)

מאת דוד שליו סופר „דבר"

ארונותיהם של 19 חיילי צה"ל שנהרגו בגולן במלחמת יום-הכיפורים ונקברו בדמשק, נמסרו אתמול בשלוש אחר הצהריים לידי הרבנות הצבאית של צה"ל במחסום שליד גבול שטח-ההפרדה בכביש דמשק—קוניטרה.

תמורתם, החזירה ישראל לסוריה שמונה גופות של חיילים סוריים שנהרגו בחרמון וב- בקומות אחרים ונקברו בישראל.

בטקס העברת הארונות נכחו מצד ישראל אלוף משה גדרון ראש אכ"א, הרב הצבאי הראשי אלוף מרדכי פירון וסגנו תת-אלוף גד נבון. הארונות של סוריה הובאו באיחור של חצי שעה במכוניות של הסהר-האדום שנהוג בהם נהגים של הצלב האדום.

בטקס, שלפי דרישת הסורים נערך ללא נוכחות עתונאים וצלמים, נוכחו נציג הצלב האדום ומשקיפי או"ם. החילה הובאו לבקום ארונותיהם של החללים הסוריים שניטאו על כתפי חיילים וכאשר עברו את המחסום, הלכו בראש הטקס האימאם של חיפה מוקדאד העבי שאמר תפילה מוסלמית ואליו נתלוו הרבנים הראשיים של צה"ל.

כאשר עברו הארונות של החללים הסורים את פני המחסום דיגלה יחידה של צה"ל את נשקה וחלקה כבוד לחללים הסוריים. לאחר מכן החל בהעברת 19 הארונות של חיילי צה"ל. אשר קודם לכן כוסו בדגלי הלאום ע"י חיילי צה"ל. לשאלתי, אמר אלוף גדרון: „קיבלנו מסוריה ארונות ואין אנו יודעים את שמותיהם של הנמצאים בתוכם". כן נודע, כי ישראל היכתה רק ל-18 ארונות וכאשר הובאו 19, אמר נציג הצלב האדום כי הסורים טוענים שבאחד הארונות מצויה גופתו של אזרח ישראלי.

לפני שהוחל בהעברת 19 הארונות, אמר הרב הראשי הרב פירון פרקי תהלים ואל מלא רחמים. העברת הארונות מסוריה לרמת הגולן נערכה בטקס צבאי. הארונות נלקחו לבית העלמין שליד האן-ארנבה, במרכז המובלעת הסורית, לשם זיהוי ראשון. הארונות שהובאו מסוריה היו ממוספרים, אך ללא סימן זיהוי אחר. בטקס נוכחו עתונאים, צלמי טלוויזיה מחו"ל וכן עתונאים מקומיים.

קודם לכן נערך סיור בפיקודו של הרב הצבאי בבית הקברות לחללי אויב ליד האן-ארנבה במרכז המובלעת הסורית. בסיור נוכחו עתונאים וצלמים מחו"ל, וכן האימאם מחיפה הצבי. רב-סרן אריאל, הרב הצבאי הפיקודי, מסר לעתונאים כי בבית העלמין שהוא הגדול ביותר במובלעת קבורים 800 חיילים סוריים שנהרגו בזמן מלחמת יום הכיפורים. 400 מהם זוהו ושמותיהם כתובים על מצבות ארעיות. הוא מסר, כי יחידות של הרבנות הצבאית איתרו ומצאו גופות של חיילים סוריים ותוך סיכון נפש הוציאו אותם מטנקים שרופים ומשדות מוקשים, נהגו בהם כבוד וקברו אותם כדין. האימאם מחיפה ערך תפילה בבית הקברות. רב סרן אריאל מסר, כי לפי החלטת ועדת העבודה המשותפת בז'נבה יורכב צוות משותף של סורים וישראלים כדי לחפש במובלעת הסורית גופות של חללים משני הצדדים. כן מסר כי בית הקברות בהאן-ארנבה יימסר לסורים.

טקס העברת גופותיהם של 19 הנעדרים, שהתקיים אתמול על הגולן

שר-החוץ שלח מברק הערכה לצלב האדום

שר החוץ יגאל אלון, שיגר את המברק הבא אל ד"ר אריק מרטין, מטכ"ל הצלב האדום הבין-לאומי:

„עם הסיום המוצלח של החזרתם של כל שבויי המלחמה הישראלים מסוריה, הרשני להביע לך, ובאמצעותך לד"ר רוג'ר גאלופין, לחברי הועד הבין-לאומי ולמועצת המנהלים וכן לסגל העובדים בארגון הצלב האדום הבין-לאומי בג'נבה ולנציגיו בשדה, את הערכתם הרבה של ממשלת ישראל והעם בישראל על דאגתכם המסורה לאנשינו בזמן שביים ובעד מאמציכם ללא-ליאות למען ביצוע החזרתם. היה זה בהתאם למסורת ההומאניטרית הנעלה של הצלב האדום — ועל כך קיבלו את הערכתי הכנה".

ישראל וסוריה החלו לסגת מאזור החייץ

דמשק, (עי"ר). — פקידים של או"ם בדמשק הודיעו אתמול, כי ישראל וסוריה החלו בנסיגת כוחותיהן לשני צדי אזור החייץ ברמת הגולן.

פקידי או"ם מסרו, כי יותר מאלף מבין 1,250 אנשי או"ם שיוצבו באיזור — כבר הגיעו למקום. היתר ייכנסו לעמדותיהם בימים הקרובים.

סאדאת קבע את 6 באוקטובר כ„תאריך יעד" גם לפורט סעיד

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

בהמשך להתלהטויות הקודמות ב"דבר" וירוו החזרת הפליטים לערי התעלה הודיע אתמול הנשיא סאדאת, כי ה-6 באוקטובר הוא „תאריך היעד" גם לגבי פורט-סעיד ד ביטל את הצורך ברשיונות-כניסה לעיר זו.

סאדאת ציין, כי מצרים תקבל מאיראן הלוואה של רבע מיליארד דולאר לשיקום פורט-סעיד וכי בעיר זו יוקם „אזור הסחר החפשי" הראשון של תעלת סואץ.

ראה בעמוד 3:
רשימת השבויים החוזרים; ראיון עם הטייס גבי גרזון

חזרה משלחת ישראל מז'נווה

שפיר: דיברנו עם הנציגים הסוריים

המשלחת הישראלית בקבוצת העבודה הצבאית בז'נווה, אשר דנה בפרטים הטכניים של ביצוע הסכם הפרדת הכוחות, חזרה אתמול בערב במטוס „אל-על" לארץ.

בנמל התעופה אמר ראש המשלחת, האלוף הרצל שפיר: „הכל חותם. הכל בסדר. ישנו הסכם של כיפוי ההפרדה, השלבים והזמנים. אין לי ספק שההסכם יתבצע כפי שסוכם ונחתם".

בתשובה לשאלה, אמר עוד האלוף שפיר: „דיברנו עם הנציגים הסוריים. התקיימו שיחות, ולא תמיד הם דיברו רק אל הצלב האדום. אולם מוטב שלא נספר כה היו שיחות אלה ומוטב לשמור כל סודיות".

יחד עם אלוף שפיר חזרו האלוף אליעזר דב שיאון והיועץ המדיני של משרד החוץ מאיר רוזן. (ע)

בית ציון — תכנית השבוע

יום ו' 7.6.74 ב-16.30 בערב — „כבוד חייל" — בהשתתפות אמנון ברנזון, שולמית אהרון ודפי ברנוח.

שבת 8.6.74 ב-9 בערב — מועדון הסרט הטוב — „ביגמיה נוסח איטליה" בימוי פיטרו ג'רמי עם אוגו טוניאצו וסטפניה סנדרלי.

יום א' 9.6.74 ב-8.30 בערב — [illegible] — מרכז יעוץ להורים.

יום ב' 10.6.74 ב-3 — ב"ש לבלט. התעמלות וג'ז בהדרכת לילי גנר
ב-4 — סרט לילדים — „הרפתקאות כלב ים" — פופי.
ב-7 — קונצרט תלמידים

יום ג' 11.6.74 ב-5 — [illegible] — מרכז יעוץ לנוער.

יום ד' 12.6.74 — ב-4 — אולפן לריקודי עם / ב-4 סרט לילדים — „ריו בראבו" — [illegible] ב-8 — קונצרט עם הזמרת [illegible] מאמריקה גניה מימון. בתכנית: הצגות ושירים באידיש, עברית, אנגלית, רוסית ואיטלקית.

יום ה' 13.6.74 ב-3 — ב"ש לבלט, התעמלות וג'ז בהדרכת לילי גנר
ב-5 — קורס לבריאות, תרבות הגוף והתעמלות בהדרכת [illegible]
ב-7 — חוג ללימוד אספרנטו
חוג לאמנות הקולנוע — ב-7 — „תותי בר" — בימוי ברגמן.
ב-9 — „[illegible]" — בימוי פליני

מרכז לתרבות ולהיתר של ההסתדרות
המחלקה לתרבות ולנוער במועצת פועלי ת"א–יפו

לראש העיריה
זאב גלר ולרעיתו טובה
להולדת הנכד הראשון
ברכת מזל טוב!
עירית כפר-סבא

מפלגת העבודה הישראלית
המוסד לבקורת ולבירור עתירות
ישיבת מזכירות המוסד
תתקיים ביום ראשון — י"ח סיון תשל"ד — 9.6.74
בשעה 16.00 (4 אחה"צ)
במשרדי המוסד בבית מרכז המפלגה.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מועצת פועלי תל-אביב-יפו המחלקה לתרבות ולנוער
בשבת 8.6 בבית תבורי 6 בערב
פגישה עם דוד הכהן
עם הופעת ספרו „עת לספר"
הרצאת המחבר • דברי פתיחה: ברל פרימר

במלאות שש שנים לפטירתו של יקירנו המחנך הסופר
י. ל. גרודזינסקי ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון
י"ח סיון תשל"ד (9.6.74) בשעה 2.30 אחה"צ
בבית העלמין בקרית שאול
מוקירי זכרו נפגשים ליד שער בית העלמין
המשפחה

טיולי בית ברנר להחדש הזה: לאילת והסביבה — ליומיים (7.6.1974). [illegible] — מסלול 1 — ליום אחד (15.6.74). אל מרכזי הנצרות — בירושלים — ליום אחד (22.6.74). לואדי קלט והירדן — ליום אחד (29.6.74) בהדרכת גבי ברקאי — ארכיאולוג ירושלים. פרטים והרשמה בבית ברנר, הדר 7, טלפון 282211.

הלוח החדש
דבר
דחוף
ראה עמ' 5 - 8
•דירות למכירה•
•מכוניות למכירה•
•דירות מרוהטות•
•וילות ובתים•
•מגרשים•חנויות•
•אולמות•משרדים•
•הצעות עבודה•
•עסקים•חוגים•
•שידוכים•
•אופניים וקטנועים•
ועוד שפע של הצעות
בלוח החדש
דבר
דחוף

מודעות דרושים
ראה עמודים 17-18

נפתחה ועידת איחוד הקבוצות והקיבוצים

נחמן רז: מחלוקות העבר התגמדו לאור המציאות החדשה

הוועידה הששית של איחוד הקבוצות והקיבוצים נפתחה אתמול בבית העם באיילת השחר בגליל העליון, במעמד שר החינוך והתרבות אהרון ידלין, שר החקלאות לשעבר חיים גבתי, חברי כנסת וכ־300 צירים, מוזמנים ואורחים. ראש הממשלה י. רבין, שיגר מברק ברכה לוועידה.

בדברי הפתיחה אמרה טנסה ינסקל, חברת מזכירות האיחוד לשעבר, כי בהמשך השנים שבין הועידה לועידה עלה דור חדש המכהן כיום בתפקידים מרכזיים. אלה הם חניכי תנועת הנוער ובני הדור השני בקיבוצים. חילופי הדורות התבצעו ללא זעזועים. כוחה של התנועה מתבטא בהמשך כיות והיהודים מתמיד של נושאי הערכים הפעילות.

קוססטל קידמה בברכה את שר החינוך והתרבות אהרון ידלין, חבר קיבוץ חצרים, ואיחלה לו ולממשלה הצלחה ואריכות ימים בתפקידיהם החדשים.

מליאת הוועידה הקדישה לאישור סדר היום ושמיעת דו"ח מפי מזכיר האיחוד נחמן רז והרצאה מפי א. רום על הנושא "הקיבוץ והחברה הישראלית".

מזכיר האיחוד נחמן רז ציין, כי 40 אחוז מן הגברים בתנועה הקיבוצית גויסו במלחמת יום הכיפורים, שהיתה הקשה במלחמות ישראל. למרות הזעזועים שפקדו את החברה הקיבוצית, היא עמדה במבחן העמים גם כיום, אמר. הקיבוץ הוא מוקד משיכה לנוער היהודי בתפוצות ובארץ. הדובר ציין, כי מאז המלחמה עלו 6 גרעינים מארה"ב, ומספר הנרשמים לגרעיני הנח"ל בארץ בקרב תנועות הנוער גדל ב־30 אחוז.

רז העלה גם בעיות שליליות בחברה הקיבוצית הקשורות בעבודה שכירה, ותבע מערכת יחסים חדשה כלפי תושבי עיירות הפיתוח הנוער שלהם. את עיקר דבריו הקדיש לאיחוד התנועה הקיבוצית בהסכמה, שמחלוקות העבר התגמדו לאור המציאות החדשה אחרי מלחמת יום הכיפורים. הוא תבע עוז לתמורה, הנחוצה כיום יותר מאי־פעם, והיא צריכה להתבטא בשו לתרומה. בכל שתגבר התרומה של הקיבוץ, כן יגברו הסיכויים לתמורה המיוחלת.

בהרצאתו המקיפה והמאלפת של אייב רום (חציון) על הנושא "הקיבוץ והחברה הישראלית", תבע המרצה יתר־מעורבות של הקיבוץ בעיירות־הפיתוח. כגון פתיחת מוסדות חינוך ואולפנים בקיבוצים לנוער בעיירות הסמוכות.

בתום ההרצאות נתפלגה הוועידה ל־8 חוגי דיון בנושא הקיבוץ והחברה הישראלית. ישיבת הערב הוקדשה לזכר הבנים שנפלו ולהרצאתו של שר הבטחון, ש. פרס. (ע)

תקציב הפיתוח לחקלאות השנה — מיליארד לירות

מאת סופר "דבר" לענייני חקלאות

תקציב הפיתוח לחקלאות לשנת ה־1974 יגיע למיליארד ל"י (633 מיליון אשתקד).

בסכום זה ישקע בכרך החקלאות בענפים השונים 308 מיליון ל"י (181); ההלוואה להתיישבות של הסוכנות — 350 מיליון ל"י (200); לפיתוח מקורות מים הדביב, לביצוע ע"י תה"ל ו"מקורות", יוקצבו 230 מיליון ל"י (170); בפעולות פיתוח ישירות של משרד החקלאות יושקעו 113 מיליון ל"י (82).

לפי התכנית יושקעו 20 מיליון ל"י בענף החלב, במגמה להגדיל את ייצור החלב השנתי ב־50 מיליון ליטר. כן יושקעו סכומים ניכרים בהגדלת ייצור הפסמים ובריאורגניזציה של ענף הדרים. במטרה לרכז את ייצור תוצר הדרים במספר מוגבל של משקים ולחסל את הענף ביתרם.

במאזן ברית התנועה הקיבוצית "בברית", המוסר על כך, מציין, כי התכניות המעשיות לפיתוח מקורות מים חדשים הן עדיין בשלבי תכנון. לכן יש ספק בהוצאת כמות של 230 מיליון ל"י למטרה זו השנה. מצד שני, אין די בסכומים שהוקצבו לייצוב החקלאות. הוצעה הצעה להעביר חלק מהתקציב זה לסעיף בריית מאגרי־מים.

משרד החינוך מבקש מהכנסת תקציב בנייה

מנכ"ל משרד החינוך והתרבות אלעד פלד אמר אתמול בוועדת החינוך והתרבות של הכנסת, כי אם לא יחולט לאלתר על מדיניות בניה לאומית וסדרי עדיפות ולא יועמדו המשאבים הדרושים למילוי דרכי הבנייה של מערכת החינוך, לא יוכל משרדו לממש את המשימות הרבות של מערכת זו. המנכ"ל אמר, כי משרד החינוך והתרבות זקוק ליותר ממיליארד לירות רק כדי לבנות את המבנים הבסיסיים הדרושים לביצוע חוק חינוך חובה, למקלטים וצרכים יסודיים אחרים.

יו"ר הוועדה, ח"כ א. סכטרמן, דרש ממשרד החינוך כי יתכנן קודם את הדרכים שלו בבינוי בטרם יגש להביעת תקציב נוסף ממשרד האוצר.

ועדת החינוך והתרבות של הכנסת תדון בשבוע הבא על תקציב המשרד ומדיניותו לגבי הינוקט של תלמידים מעוטי יכולת.

דיין יצא לארה"ב בשליחות הבונדס

נמנעה תאונה לפני המראת המטוס

ח"כ משה דיין, יצא אתמול בשליחות מלווה העצמאות והפיתוח לביקור של 8 עד 10 ימים בארה"ב. בין הבאים להיפרד ממנו בנמל התעופה בן־גוריון היו שר הבטחון שמעון פרס, ושר התחבורה גד יעקובי.

לפני ההמראה, סיפר דיין לעתונאים כי הוא ורעייתו הוזמנו לארוחה בהריים עם שר החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר, אך לא יהיו לו כל פגישות רשמיות.

בתשובה לשאלה אמר, שכעת, הגיע לו לבכרה להכיר טוב יותר את העם היהודי, מאחר ובשנים האחרונות, בהיותו בתפקיד על עניני הבטחון, היה עסוק מדי בעניינים הקשורים לארץ. משום כך לא הספיק להכיר די צרכו את העם היהודי, את הנוער היהודי ואת קשריו עם מדינת ישראל.

"אני רוצה להגיע למקומות כמו אירופה, דרום אפריקה ואמריקה הדרומית ולהכיר אם פני", אמר.

"משרד הבטחון בידיים נאמנות"

בתשובה לשאלה כיצד הוא חש בעזבו את משרד הבטחון אמר דיין: "אני סבור שאני משאיר את המשרד בידיים נאמנות".

המראתו של דיין נתעכבה לזמן מה בגלל תקלה שאירעה למטוס הג'מבו של "אל־על" אשר בו עמד להמריא. כתוצאה מהתקלה ירד המטוס מהמסלול ונתקע באדמה, עוד בטרם השלים את גיחת ההמראה. איש לא נפגע.

התקלה אירעה בשל תקר בשניים בגלגלי מטוס הענק. הטייס הצליח להשתלט על המצב בעוד מועד. הנוסעים הועברו לבתי מלון, בעוד שהג'מבו נגרר מהמקום על ידי טרקטורים לשם תיקון. עם השלמת התיקון, אחרי הצהריים, הוחזרו הנוסעים למטוס והם המריאו לדרכם בשעה 16.35.

טד לוריא הובא למנוחות בי"ם

טד לוריא, עורכו ומנהלו של העתון "ג'רוסלם פוסט" ומהותיקי העיתונאים בארץ, הובא אתמול אחר הצהריים לקבורות בחלקת יקירי ירושלים בבית־העלמין על הר המנוחות בגבעת שאול.

הוא נטמן בסמוך לקברותיהם של מחבר "התקווה" נפתלי הרץ אימבר, פרופ' י. קלוזנר וגרשון אגרון, ראש עיריית ירושלים לשעבר ועורכו של ט. לוריא הבורר במיסוד העיתון היהודי בארץ בלשון האנגלית, שאותו הם הקימו והקים בירושלים.

בשעה לפני באה הלוויה, הוצבה הארון ברחבת הכניסה של בית "ג'רוסלם פוסט" בשכונת רוממה בבירה, מול חלון חדר העבודה אשר בו עבד המנוח במרוצת ראשי. הארון הובא מיפאן, שם נפטר המנוח בהתקף לב בגיל 64, בעת מילוי שליחותו כנציג העתונות הישראלית לכנס הבינלאומי של מכון העיתונות.

בין המשתתפים הרבים בהלווית היו גולדה מאיר, נשיא בית המשפט העליון ש. אגרנט, ושופטים, ראש עיריית ירושלים ט. קולק, חברי כנסת, אישי ציבור, ובהם שרים לשעבר, שגרירי יפאן והפילוסופים ונציגים של הסגל הדיפלומטי, נציגי אישים סופרים ועתונאים.

גולדה מאיר ספדה למנוח ועמדה על אופיו כאדם אוהב הבריות, אחר איליתה ההתהנה להלוויין עם המפקידה.

ראשון הסופדים היה ארי ראת, ראש מערכת ה"ג'רוסלם פוסט" וסגנו של המנוח בניהול העתון. הספידו כעורך העתון בפועל. הוא הדגיש את גודל האבידה ועמד על תפקידו של המנוח מאז עמד לצידו של גרשון אגרון המנוח עד עשייתו את העתון הביאו עד הלום.

ט. קולק, ראש עיריית הבירה, העלה את דמותו של המנוח כאחד מבניה היקרים המסורים של ירושלים והסכים כי בצמים מקרב בני ירושלים ידעו לפרסם את שמה על עיר זו וכקנו על כך כבוד ס. יהודיא.

עם סתימת הגולל הונחו על הקבר הרעגן עשרות זרי פרחים בשם מוסדות, ארגונים ואישים. ביניהם כשר הבטחון הקודם שמעון פרס, משה דיין, סוכנויות חדשות ואחרים. (ע)

אבן לא דיבר על "מאפיה"

אבא אבן דחה אתמול טענה כאילו התבטא בביטוי "מאפיה" של הפלמ"ח" ומוהה של תגובות התבטאויות על כך.

בתגובה על מכתב גלוי של בני מרדיק אליו, שהתפרסם ב"דבר" אתמול, ביקש א. אבן לפרסם את ההבהרה הבאה:

"בני מרדיק, כמו כל אזרח אחר בדמוקרטיה, צריך להבין כדבר מובן מאליו שלא השתמשתי בביטוי "המאפיה של הפלמ"ח" בשום מקום. הסתמכותו על כתבות בנוגע למקור אנונימי, שלפי עדותו פורסמו בעתון אחד, אינה לפי כבודו, ואני תובע עלבונו על כוונה זו. התקשרות עמי לפי כללי היגיון המקובלים לגבי כתיבה בכתבי היתה הכוונה מבנו דמטי בפתרנים מיהר".

שר העבודה משה ברעם מהכרין לבחור את לכבות של העבודה בתל אביב, והוכבה בכינוס שלום, הלוכו את כל הפעילות המוכבות אך הלק בירוי־ יליה.

דבר
DAVAR دافار

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר המערכת: אליהו אגרס
מנהל כללי: גדעון נאמן

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים)

סניפים:
תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286142;
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251-3;
חיפה, רחוב הנביאים 22, טלפונים 642111-2-3.

הרמטכ"ל: יש לאמץ מהר לקחי המלחמה

סגל הפיקוד הכללי של צה"ל התכנס אתמול לסיכום לקחי מלחמת יום הכפורים, לאחר סידרה של דיונים וסיכומים שנערכו קודם לכן במסגרת הזרועות, הפיקודים והחילות. בכנס השתתפו גם מפקדים במילואים, אשר נשאו בתפקידים בכירים במלחמה.

בתוך שעות לפנה"צ הוצגו בכנס הלקחים המקצועיים והמקצים של הזרועות והחילות. אח"כ התנהל דיון ושפטי בהשתתפות מפקדים רבים, שפיקדו על יחידות בקרב במלחמת יום הכיפורים.

את הכנס סיכמו הרמטכ"ל רב־אלוף מרדכי גור ושר הבטחון שמעון פרס.

בדברי הסיכום עמד ראש המטה הכללי על הלקחים המקצועיים והארגוניים שעל צה"ל לאמץ לקראת אפשרות ההתפרצות המלחמה ועל הצורך לעשות זאת במהירות ובינודות.

שר הבטחון ניתח את המצב המדיני־צבאי לגבי כל אחת משכנותינו ואת יחסינו עם המעצמות הגדולות.

היום: צפוי אישור תכנית ערפאת

המועצה הפלשתינית עשויה לאפשר שיתוף המחבלים בז'נווה

מאת סופר "דבר" לענייני ערביים

162 צירי "המועצה הלאומית הפלשתינאית" יאשרו, כנראה, היום בקהיר את הצעת "ההזה" למה שהגדיר יאסר ערפאת הפתבליתן פתיחת פתח לשיתוף המחבלים בוועידת ז'נווה.

אולם עדיין לא ברור האם הוכנסו תיקונים בנוסח המקור.

שלוש ועדות המליאה — הצבאית, המדינית והכספית — כבר השלימו את הכנת ההמלצות שיובאו לאישור ואתמול סיידו דוב הצירים ב"קו ברי"לבי".

לקראת ההצבעות היום נאמו שלשום ואתמול שני מנהיגי "פתח" יאסר ערפאת וסלאח חלף. שניהם הצביעו על מצוקתה של תנועת המחבלים ועל ההכרח לדבוק בשותפות עם מצרים וסוריה גם להבא. שניהם דיברו בעד כינון מדינה פלסטינאית עצמאית וערפאת אף אמר — לפי עתונאי ביירות — שהוא מוכן לצאת לז'נווה — אם יוזמן.

ערפאת הבטיח, כי תנועת המחבלים "לא תניח את נשקה עד להקמת מדינה דמוקרטית בפלשתינה כולה", אבל הוא קרא ל"ראייה מציאותית" ול"התחשבות בנסיבות" של השלב הנוכחי.

אנשי "החזית העממית" ובראשם אחמד ג'יבריל וגם הסיד קובעה מבסיסים להתפלמס עם ערפאת וכאילו בפילוג "אירגון השחרור הפלסטינאי" אם תתקבל כבר עכשיו החלב. בעד ההתהפות בדגונה. מנהיג "החזית" ד"ר ג'ורג' חבש כלל לא הופיע לדיונים בקאהיר.

ואלדהיים הגיע לקאהיר מרבת־עמון

קאהיר (יופ"ס). — מזכיר ארים ד"ר קורט ואלדהיים אמר אמש, בקאהיר, כי במזרח התיכון ניכרת עתה אוירה רגועה יותר, המספרת את הסיכויים למציאת סבור שלום לסכסוך הערבי יסוד־אלי.

ואלדהיים הגיע אמש לקאהיר בתום ביקורו ברבת עמון, כדי לקיים שיחות עם הנשיא סאדאת ושר החוץ פאהמי.

בשיחה עם כתבים בשדה התעופה אמר מזכיר ארים: "בדרך כלל מצאתי אוירה רגועה יותר במדינות צבר ביקורתי. האקלים המדיני השורר בהן הוא שונה מזה שהבחנתי באיזור לפני כשנה."

חוטפי המטוס להולנד נדונו ל־5 שנות מאסר

האדלם, הולנד (יופ"יא ע"ר וע"ץ). — בית משפט בהארלם גזר אתמול חמש שנות מאסר על שני המחבלים הערביים שחטפו מטוס בריטי ב־3 למארס והציתו אותו בנמל התעופה הבינלאומי של אמסטרדם. קודם לכן שיחררו החוטפים את 102 הנוסעים ואנשי הצוות אותם החזיקו כבני ערובה.

נשיא בית המשפט המחוזי יוהאניס וינק אמר, כי שלושת השופטים מצאו את עדאן אחמד נורי, אשם בחטיפה, בהצתה ובהחזקת נשק שלא כחוק. המחבל השני, חזיין תאמינה, נמצא אשם בחטיפה ובהחזקת נשק שלא כחוק.

בית המשפט דחה טענה של סניגורו של תאמינה לפיה יש לזכות את שולחו, כיוון שפעל על פי פקודות צבאיות.

תאמינה בן 22, היה סבל בביירות, ונורי, בן 23 רוכל פירות בחברון. שניהם טענו כי הם משתייכים ל"ארגון הנוער הערבי לשחרור פלשתין".

לונדון, (ע"ן). — "העונש שנפסק היום לשני מחבלים ערביים על חטיפת מטוס בריטי והצתתו בהולנד, הוא זעום ובלתי יעיל" — הכריז אתמול דובר איגוד הטייסים הבריטי.

הדובר הוסיף: "העונש זה, הוא בלתי מספיק. אנו גורסים זה זמן מה, כי כל צורה של פירטיות אווירית לגרור אחריה עונש מוות".

הצעה לקיים שעורי חובה על חפצים חשודים

בעקבות שאלת הח"כ אורה נמיר על התפוצצות פרסום הד בוקה בידיהם של נערים בבעלות, אמר אתמול הח"כ א. שכטרמן בוועדת החינוך התרבות של הכנסת, כי משרד החינוך עשה רבות למען הפצת תודעת הסכנה.. "מפני חפצים מסוכנים, אך לא עשה די".

לדעתו, צריך להיערך להעברת שיעורי חובה בכיתות ולפרוך בחינות בנושא, ודי שהתלמידים אכן ילמדו לדעת ולהכיר את החפצים המסוכנים המתגלגלים בארץ לרחבה. יש לעשות זאת לאלתר כדי למנוע אסונות נוספים, אמר.

חבר מושבעים קבע שניקסון היה שותף להשתקת ווטרגייט

נמנע מהגשת כתב־אישום מחוסר סמכות

ואשינגטון (יופ"ע ר ע"ר). — חבר מושבעים פדראלי גדול החליט בחודש פברואר פה אחד, כי הנשיא ניקסון היה שותף לקשר ההשתקה בפרשת ווטרגייט — הגידה אתמול פרקליטו של הנשיא ג'יימס סט קלייר.

ההחלטה נתקבלה ב־19 קולות כשאיש מן המושבעים לא הצביע נגדה.

חבר המושבעים קבע להרוות זאת, כי לא יוגש כתב אישום נגד הנשיא, כי יועצים אמריקאים כתבו, כי חבר המושבעים רצה להאשים את הנשיא, אך שינה את דעתו לאחר שהתובע בפרשת ווטרגייט אמר, כי ספק אם חבר המושבעים מוסמך להגיש כתב אישום נגד נשיא.

אזכרה לחללי ליל הגשרים

על רקע השמחה שאפפה אתמול את עם ישראל עקב החזרת שבויינו מסוריה, והצבעות עם קבלת גופותיהם של חיילי צה"ל שנפלו במלחמת יום הכיפורים — נערך בשעות אחה"צ טקס אזכרה צנוע ומרגש לזכרם של י"ד לוחמי הפלמ"ח, שנפלו לפני 28 שנים ב"ליל הגשרים" המפורסם. שבו פוצצו יחידות של הפלמ"ח 11 גשרים שקישרו את ארץ־ישראל עם המדינות השכנות, בתגובה על יחס השלטונות הבריטיים אל פליטי השואה.

הטקס נערך בין שני גשרי אכזיב בגליל המערבי, ליד הגלעד שהוקם לזכרם.

ג'קסון שולל שינוי ה"תיקון"

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — כשאמר הנרי קיסינג'ר החליט שלא לדון בהסכמת "שינויים ב"תיקון ג'קסון" עד שישיג ד"ר הנרי קיסינג'ר התחייבות ממשית מן השלטונות הסובייטיים להגדלה במספר היהודים המורשים לצאת מבריה"מ ולהפסקת מעשי הדיכוי.

עם זאת מופעל על ג'קסון לחץ להגיע להסכמה עם הממשל בענין זה, על רקע הירידה הגדולה במספרי אשרות היציאה, ונטייתם של מספר סנאטורים — בהם יהודים — להזהר בהם מתמיכתם בתיקון.

"רשימת קיסינג'ר" חדשה

אתמול נודע, כי ארגונים יהודיים אמריקאיים יציידו את קיסינג'ר ברשימת עצירים יהודיים שהם דורשים את שחרורם ובקשה שתרצה פעילים שהסובייטיים מסרבים להתיר את יציאתם מברה"מ. בנסיעתו הקודמת למוסקבה נתן עצמו קיסינג'ר רשימה כזו, אך לא טיפל בה במגעיו עם הסובייטים.

זכו בפיס

בהגרלת במפעל הפיס פס' 23/74 שהתקיימה ביום 6.6.74 זכו הכרטיסים הבאים:

בסך 250,000 ל"י זכו המספרים: 573385 ; 165612. ובלי מס' בסך 150,000 ל"י. בסך ... ל"י זכה המספר: 017905. בסך 12,500 ל"י זכו המספרים: 496019 ; 369838. בסך 6,250 ל"י זכו המספרים: 011667 ; 056441 ; 165708 ; 541263.

בסך 600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־00628: 01275 ; 07066 ; 20043 ; 38424 ; 39645 ; 39796 ; 40927 ; 87302 ; 99293.

בסך 250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־04090: 06877 ; 16103 ; 21312 ; 22821 ; 26155 ; 32326 ; 33271 ; 34389 ; 35622 ; 36126 ; 41965 ; 43288 ; 51737 ; 53994 ; 56097 ; 59659 ; 66343 ; 68123 ; 83187 ; 87740 ; 93702 ; 95575 ; 96749 ; 97124.

בסך 100 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־1250: 2120 ; 2789 ; 2980 ; 7302 ; 7491 ; 8058 ; 8465.

בסך 50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0113 ; 0325: 0390 ; 0444 ; 0511 ; 0530 ; 1235 ; 1410 ; 1703 ; 1904 ; 2040 ; 3238 ; 3312 ; 3500 ; 3567 ; 3596 ; 3888 ; 4164 ; 4356 ; 4799 ; 4862 ; 5229 ; 5537 ; 5792 ; 6720 ; 6746 ; 6908 ; 7576 ; 7673 ; 8102 ; 8172 ; 8522 ; 8539 ; 9004 ; 9284 ; 9685 ; 9898.

בסך 6 ל"י זכו כל הכרטיסים עם כפה שמספריהם מסתיימים בספרה: 7 ובלי כפה בסך 4 ל"י.

בסך 1,250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 049928 ; 170743 ; 196845 ; 207400 ; 255184 ; 273247 ; 356817 ; 395321 ; 421782 ; 436849 ; 485210 ; 556456 ; 557563 ; 646795 ; 647717 ; 691720 ; 691852 ; 750555 ; 751643 ; 754315 ; 755047.

הגרלת הספחים: בסך 5,000 ל"י זכו כל הכרטיסים עם הספחים שמספריהם מסתיימים ב־23092: 41747 ; 60434 ; 81852 ; 84940.

בסך 1,000 ל"י זכו כל הכרטיסים עם הספחים שמספריהם מסתיימים ב־0288: 0959 ; 8448 ; 8813 ; 8919.

אלון: יימשך המאבק למען זכות העלייה

מאת סופר "דבר" בחיפה

סגן ראש הממשלה יגאל אלון, אמר אתמול בחיפה שמדינת ישראל תמשיך במאבקה למען זכות היהודים לעליה ובייחוד משורה של מדינות בהן נעולים שערי היציאה — כגון סוריה וברית המועצות. הוא אמר, שקשה לתאר את סבלה של יהדות סוריה ההרוגה המונה 4500 נפשות והקשיים שעומדים שלטונות ברית המועצות בפני יהודי רוסיה.

סגן ראש הממשלה נאם בטקס הסרת הלוט מעל תבליט הזכרון ל־8 חללי ספינת המעפילים "רפיח" בכוואוקן המפלה כאן.

הספינה "רפיח" יצאה בדרכה לארץ בשנת 1946 עם 829 מעפילים, וטבעה ליד האי סירוס. ניצוליה הגיעו לארץ בספינות צי המלחמה הבריטי ואילו גופות החללים הועלו לישראל ונקברו בבית הקברות בחיפה לפני כשנה וחצי.

מפקד ספינת המעפילים לשעבר גד לסקר מיגור, הדליק לפיד זכרון. לפני כן, נערך בבית הקברות בחיפה גילוי מצבת אחים שעל קבר חללי "רפיח".

השבוע הזה

מה אומרים?

אני כותב את הדברים האלה בשעות הבוקר של יום חמישי. אינני יודע מה יתרחש בארץ הפלאות הישראלית עד אשר יקראו אותו.

אני מזכיר כמה מן המאורעות אשר התרחשו כאן יום ו' שהתרון: ההשבעה בממשלת רבין, ביתוס ההסכם והפרדת הכוחות עם סוריה, בוצעו חילופי השבויים, "המועצה הפלסטיניאית" התכנסה בקאהיר, נערך פיגורים במגרש הכדורגל של הפועל פתח־תקוה, קבוצה גדולה של ישראלים ובראשם אריק שרון, הרב קוק, גאולה כהן, הגר ובן־מאיר התנחלה ליד שכם וסולקה בכוח על־ידי הצבא, פורסם גילוי־דעת במשותף של סופרים עבריים וערביים, פורסמו כמה מאמרים בעתונות הישראלית שיש בהם עניין, הוכרז על ביקורו של ניקסון במזרח הקרוב בימים הקרובים..

נוסף לכך: נשיא מצרים אנואר סאדאת הכריז באזני האורחים הי"ג, כי "כפי שהבטחתי איש לידיהו אשתקד לתצוה את ההלה, כן אנו מבכיחים עתה להיפגש בשנה הבאה ב־5 ביוני לאחר שנכלול את משימתנו, שתשוחרר כל שעל מן האדמה המצרית הכבושה".

זייד א־ריפאעי, ראש ממשלת ירדן, הכריז, כי "לא יהיה שלום במזרח התיכון, אם ישראל לא תחזיר את החלק המזרחי של ירושלים לריבונות ערבית".

הנציג הדיפלומטי בממשלת הסורית בז'נווה הצהיר, כי "סוריה תהיה מוכנה להשתתף בוועידת השלום בז'נווה רק אם תציה, כי יש ערובות לבלא אחרי שני עקרונות שלגביהם הם בבחינת כל יעבור: פינוי כל השטחים הערביים הכבושים והחזרת כל הזכויות לעם הפלשתינאי".

מה שוד? כן: הגר בלי הזק שולבות אלוני הכורה בפני מתגטים בתבנית בחיפה, כי "אם המפד"ל תצטרף לממשלה הצגה אותה התנועה לזכויות האזרח".

עד כדי כך!

*

אינני יודע מה הגרוע מכה: האם האווירה בכנסת בירושלים בעת הצגת הממשלה או הדברים שאירעו דרומית לשכם או הרבות האלימה המפשוטה באצטדיון הפתח־תקוואי.

"מעשה הפרבנה" שקדם להצגת הממשלה בכנסת והזוכרת בבית הנבחרים בעת בקשת האיכון היו בגדר הזיק מדכדך, אך הדברים התרחשו במסגרת כללי המשחק.

ב"אלון מורה", דרומית לשכם, הופרו בצורה חמורה ביותר כללי־המשחק.

קצינים וחיילים הכובים נאלצו לאחר שעות ארוכות של תחנון והפצרה לפנות בכוח את המתנחלים אשר עלו על הקרקע ללא אישור ממשלת ישראל.

קשה לקרוא את פרטי הדברים. אף־על־פי־כן אני ממשיך וקורא ב"מעריב" את כתבתו של יוכה ולבר "יום קרב ארוך ליד שכם".

"אריק, כשנתנה לנו פקודה להציא את התעלה במלחמת יום הכיפורים, ידעתי שזהו התאבדות, אך בכל זאת הלכתי, כי זו היתה פקודה. כיצד אתה דורש כאותו להפר פקודת של מפקדיו? זה מה שהיית דורש מן החיילים לכך בעת שירותך הצבאי?".

את הדברים האלה אומר קצין צה"ל בדרגת סרן ב"סיומה של תגית ירוק". על כך משיב האלוף (במיל.) אריאל שרון: "זוהי פקודה בלתי־חוקית ולפקודות כגון זה חייבים לסרב. אני לא הייתי ממלא פקודה כזו, כיוון שהתרתי כאן הערב זו ורוצה באין להאריך".

כתב "מעריב" מציין, שאריק היה נכון במבצע זה וקרא לאנשי הקבוצה כל החיילים הקרבים: "ללכת עד הסוף. התפנינו לאורך הגדרות ואל תצאו החוצה. בתוך יהיה להם יותר קל להתגבר עליכם".

שעות על שעות לבטים האלופים והדי ואפרת לשכנע את מנהיגי הקבוצה ובציווי את הרב הישיש קוק, כי "המפגינים יפנו את המקום והם ייתן הנושא בדרגים המתאימים". "הרבי" כיביר כותב "מעריב", "לא היה מוכן לפשרה — זו בהוכת יהודה ואיך יעבנו, כבר שאני אפכר לאלצנו לאבוד חייו ולחלל את השבת, כן לא תאלצונו לצון בנפש".

ביום הראה בדייק "מבצע כאיר של פרטי ההתחלשלות שיתר הסתייגות הוזר: "כל המבצעים וההפגות בלתי התוכניים האינטיליסים בין החיילים שהתפללו לפני המתנחלים על כינעיהם הפסקות, כל אלה פקודות יום לבלא אותן, המתנחלים, אריק שרון וגאולה כהן, לעשות זאת, ועשו בהם שלבבות "אצבוע שבת והתערבו כי החיילים בעלי ביצר עלויהם לסרב לפקודות כמוג זה".

אינני יודע אם אני תופס "עד הסוף" את אשר התרחש ב"אלון מורה", דרומית לשכם. אני סבור שפרשה זו הפסיקה את דיני הקהל שלנו, אך גם ישפסנו בבעיות אחרות, בשום שהיא מחזירה אותנו אל פרשי הדברים. אל בעית הכהה של קוצה המלוכים של ישראל. היא גם מחזירה אותנו לאחור אל ראשית ימות המדינה. אל מחלוקת שבסדרים היונו, כי נסתיימה זה כבר ביום בו כינסה כנסת בישראל הודים בה צבא אחד המלא את הראיה של מדינה הנבנית באיזון בית הפסדים.

*

עד לראות, הידיע ברוך אריאל שרון לחיים צבאי. בשעה בתר עזיבה לכתוב של החייל הגדול הוא לצה ישראלים רבים טובי הדעה.

ניתן להבין את הגם היחד, ע. י. ש"ר האוטר "ותהיה ולא יעברי". אך האלוף שרון? אני שואל זאת באדם הנרכן במבכין.

הוא איזח אותנו מוקף הערבת פקודה. שאלנו אותו לדעתו על מצב העניינים. הוא השיב בבטחון גמור, כי צה"ל יכול להגביה בחלומה קומצת על הצבא המצרי, גם אם הפתח כצרים בתקפה.

אמרתי לו: זו דעתך כפקד אוגדה, אך לו היית ראש ממשלת ישראל חייב לראות את כל התמונה המדינית והצבאית, את עמדת המעצמות, חייב להביא בחשבון את כל השיקולים לטווח קצר ולטווח ארוך, מה היית עושה?

על כך עלי להשיב שלושה ימים, השיב שרון.

לכמה ימים זקוק הוא כעת על מנת להשיב על השאלה: מה היית עושה במקום יצחק רבין?

אם יזכה הליכוד בבחירות הבאות, יהיה הוא ראש הממשלה או שר הבטחון. גורל ישראל כמדינת חוק יהיה בידיו. כלום הוא יראש סופית מן הסיכוי הזה?

כלום החלים לעלות על דרך הפעולה הישירה כדי לקצקש במהירות הגדולה ביותר את ממשלת "הלכון הלאומי"?

*

גם זה קרה השבוע. אין שום קשר כמובן בין פרשת שכם לפרשת פתח־תקווה. אך ישנו מכנה־משותף — הפרת כללי המשחק. בארץ ספורט וטראגית זו, שבה הלבבות נקרעים לא פעם מזעם, ממכאוב, כבתה וכחרדה, חייבים בני אדם שפויים לשמור על כללי המשחק. אחרת יהיה לא טוב. כבר עתה ניתן לחשש באויר את האליכות. מה שקרה בבית־הקברות בצפת לא היה רק בגדר תגובה נסערת של אנשים כואבים. כלום אין אריק שרון תופס כפה מדבר? הן הוא כאדם צעיר לא גדל באקלים המורעל של שנות השלושים והארבעים. כל חייו גדל והנבך ונשל בקרב תרבות אחרת והיה איש צבא.

כאן המקום לשוב ולומר, כי בין המתפרצים אחרי ביהיד בפתח־תקוה היו חיילים לובשי מדים. גם בצפת נראו כאלה בחבמן שביזו את הנשיא.

במעלות לא היתה התפרצות, אך בין נושאי הסיסמאות ליד בניין המועצה המקומית היו חיילים צעירים לובשי מדים בשירות סדיר. תופעה כזאת לא נראתה בעולם במדינת ישראל.

כדאי להזכיר גם את הדברים האלה בהזדמנות חגיגית זו.

*

הצבא. הצבא.

הבאנו כמה שורות מדברי הפריבה, אשר כאו יום הכפורים השל"ג הולכו לזלזל בהם.

עצמת הצבא הישראלי תשפיע ללא ספק על שיקוליהם ועל דרישותיהם. על ישראל לבנות צבא חזק ביותר, אם בבקשה היא להגביר את סיכויי ההסדר המדיני.

מדובר בצבא גדול ומשוכלל, המצויד במיטב הציוד והמתחזקים ביותר בכל הזרועות.

שאלתי את חברי במערכת, את כתבו הכלכלי של העתון, אברהם קושניר: מה אתה היית עושה, אילו היית אתה בממשלת ישראל.

השיב חברי ואמר (אני תוהר על עיקר דבריו): עוד לא שילבנו את מחיר המלחמה. עדיין נתגים אנו כרגיל. העם אינו תופס את משמעות המתרחש בחזית הכלכלית, אף שפקידים בכירים בבנק ישראל אינם ישנים בלילה.

הוצאות המלחמה כזה והוצאות הצבאיידות ובניין הכוח מזה מחייבות את האומה לשינוי־ערכים מוחלט.

לערבים אין בעיות הצבאיידות. יש להם ביליארדים הם רוכשים כמויות עצומות של נשק. לנו יש בעיות, כדי לקנות ציוד אתה זקוק לדולרים. יתרות המטבע הזר שלנו הולכות ופוחתות במהירות מדאיגה ולפי נתוני בנק ישראל בסוף השנה, אם המצב יימשך, יהיו בידינו 850 מיליון דולר, שהם פחות מהם לחודשים ימים.

יש לאנשים רבים יותר מדי כסף. הם קונים מוצרי צריכה. אם יהיה לנו פחות כסף יקטן היבוא, ישנם סיכויי ערב מיתון. אנו נוקטים בשיטת הדיגוג המאצורית במקום לצפות דברים מראש. כל יום העובר עלינו ללא כששאדפא בודה את הצעדים שנאלץ לנקוט כדי למנוע אסון כלכלי.

עלינו לחיות לפי רמת החיים של שנת 1950. יש הכרח בעסקת חבילה נוספת בין אנשים אחראיים, על הממשלה לקצץ בעצמאה בכל משרדים ביותרים, לקמץ. בנק ישראל מצריך על ההתחייבות של הדיות ההבראה מיליארד וחצי.

זו שעת חירום ועשמעים מצלצלים באזנינו. אנשים נשעים לכל קרבן בשדה הקרב למען בטחון ישראל ואיהם מבינים שבעית המשק היא בעיה בטחונית במדרגה ראשונה.

העם מחכה למדיניות אמיצה. מצפה שיאמרו לו מה לעשות.

*

רציתי לעסוק במאמריהם של שלמה אהרונסון ויהונתן רטוש אשר פורסמו ביום ו' ב"מעריב" (מאמרו של רטוש ניתן כבר ארוז בהם, אותיש, בשבוע הבא.

וכן אשוב אל גילוי־הדעת של הסופרים העבריים והערבים אשר פורסם אתמול. יש בו חידוש בפתיח והוא מצריך דיון ביוחד.

בעודי כותב את הדברים האלה, בוקעת מן הרדיו שאגת השמחה מנמל התעופה בן־גוריון בעת שובם של השבויים הנותר גורן המתאים מהוה את המהתחש, את קולם העשוש של כבנים ישראל הכואבת והולקה. את תקוה, כנראה, כן המשוה. אני יודע.

ח־ג'

זו לא בעיה של התיישבות, אלא של קיום החוק — פסיקה זו היא שקבעה את יחס השלטונות אל קבוצת המתיישבים שהתנחלה במבואות שכם וסולקה משם בהתאם להוראות ראש הממשלה ושר־הבטחון. בישיבה מיוחדת אתמול, אישרה הממשלה פעולה זו. בתמונה — כוחות הבטחון נאבקים עם המתנחלים על הגדר שהוקמה סביב שטח ההתנחלות.

התנגדות באחה"ע לבחירת אבן למזכ"ל "העבודה"

מאת א. כנרתי, סופר "דבר"

קרוב לודאי שרוב חברי אחדות העבודה לשעבר במרכז מפלגת העבודה, יתנגדו למועמדותו של אבא אבן לכשתועלה במרכז המפלגה ויצביעו נגדה.

הטיפול במצבים

ההתנגדות המקיפה לא רק את חברי המרכז מהקיבוץ המאוחד אלא גם את "העירוניים" שבאחה"ע, היא בגלל ההתבטאויות וההתנגדות של אבן על הפלמ"ח וכלפי יגאל אלון שחברי אחה"ע מציינים אותן כ"הסרות הקודים".

מחוגי חטיבת אחה"ע אמרו אתמול, כי עד היום לא באה שום הכחשה מצד אבא אבן בקשר להתבטאויותיו על אחה"ע ודברי ההתקפה האישיים על יגאל אלון ולא באה שום התנצלות מצידו. אותם חוגים אמרו, כי אם מדובר על הסכמה מוקדמת של החטיבות לגבי מועמדותו של אבן, הרי לא היתה הסכמה כזאת מצד אחה"ע.

אשר לעמדה של חטיבת רפ"י לשעבר לגבי מועמדותו של אבן נמסר, כי טרם היה דיון בנושא זה, אך יש להניח, כי לא תהיה עמדה מוסכמת של חברי החטיבה, וכי כל אחד ממנה, יצביע כהבנתו.

חוגי מפא"י

יש מועמדים נוספים

מחוגי מפא"י נאמר אתמול, כי אבן עדיין אינו המועמד המוסכם על החטיבה וכי גם ב"גוש" אין דעה אחידה לגבי מועמדות זו. נוסף לשמות: דב צמיר, עוזי פיינרמן כמועמדים לתפקיד המזכ"ל, הוזכרו בימים אלה שמותיהם של מאיר זרמי, מזכיר ה"איחוד" לשעבר, ישראל גרנית וכן שמו של אהרון בקר. כן הועלתה השבוע מועמדותו של חיים גבתי, שר החקלאות לשעבר.

עלה מחזור המטבע

מחזור המטבע עלה השבוע בכ־32.069.038 ל"י והגיע לשני מיליארד ו־942 מיליון ל"י בקירוב. על כך הודיע אתמול בנק ישראל.

כיסוי הכיסוי: 195 מיליון ל"י בזהב, שני מיליארד ו־747 מיליון ל"י ביתרות במטבע חוץ.

ג'אנו ואביטן מבית"ר י־ם נעצרו לחקירה

מאת מ. רוזן, סופר "דבר"

יצחק ג'אנו ושלום אביטן, שחקני בית"ר ירושלים, נעצרו אתמול בפקודת המשטרה על ידי משטרת פתח תקוה. שניהם נתבקשו לבוא לחקירה בעקבות ההתפרעות במשחק חצי גמר גביע המדינה בין הפועל פ"ה לבית"ר ירושלים. השניים הופיעו למשטרה פ"ה בלוויית עו"ד ניסים אבוהב ומזכיר הקבוצה ביתה דוד. האחרון ביקש לשחרר את השניים בערבות של 100.000 ל"י, אך פקד דן שבס דחה את הבקשה.

סגן ניצב דוד קראוס, מפקד מרחב הירקון, ציין כי השניים נעצרו באשמת תקיפה של כמה מן שחקני הפועל פ"ה. סגן ניצב קראוס הוסיף עוד, כי השניים לא שוחררו בערבות מאחר שהחקירה לא הסתיימה והמשטרה עמדה להביא את שני הכדורגלנים בפני שופט בית משפט השלום בפ"ת דהד לרינאלי כבר בתחילת השבוע, הי־יום יובאו השניים לפני השופט להארכת מעצרם.

ביזרים התקלוב [illegible] במערכת העתון החשוב ביותר בפורטוגל. הדרשה כהמשלת המדינה להדיח את העורך ואת אנשי הנהלת הבכירים, בטענה שהם מזוהים עם המשטר הקודם.

הטייס גבי גרזון צנח בריא ושלם, אך חזר קטוע רגל

בראיון עם סופר „דבר": צנחתי בשטח מלא חיילים סורים; ירו עלי גם מקרוב, אך לא נפגעתי; לקחו אותי צ'יק־צ'אק לדמשק ושם התחילה מיד חקירה רצינית; כתוצאה מחקירה של כמה שעות הגעתי לבית־חולים; אח"כ לא היה לסורים עם מי לדבר

מאת יונה שמשי

דומה, כי את הביטוי הקולע ביותר לבדידות הנוראה בה היה נתון הטייס גבי גרזון במשך ארבעת החדשים הראשונים לשביו בסוריה, הוא נתן אתמול בהשוואה הבאה: „היו לי שני ימים יפים וגדולים בחיי. האחד הוא היום בו נפגשתי עם יתר אנשי צוות האוויר שהיו בשבי בחדר אחד בכלא הסורי; השני הוא היום בו חזרתי ארצה. אלה הימים היפים המאושרים ביותר בחיי ואינני יודע איזה מהם הוא היום היפה והמאושר והגדול ביותר בחיי".

גבי גרזון, סרן וטייס בחיל האוויר, נפל בשבי הסורי בשבת, ב־13 באוקטובר 1973, בעת שמטוס ה„סקייהוק" שלו הופל מאש ט. מ. והוא נאלץ לנטוש רגע לפני שהמטוס התרסק. באזור על אף הפגיעה החמורה, הגיע גבי גרזון בריא ושלם לקרקע לרגליהם של חיילים סורים, שובהו, אף שירד בו

במשוה קצר, לא נגעו בו והעבירוהו בריא ושלם לדמשק בו ביום — „צ'יק־צ'אק", כהגדרתו של גבי עצמו. בשבת שעברה, חזר הטייס הרזה שחגג את יום הולדתו השלושים בבואו בבית חולים בדמשק קטוע רגל, עם רגל תותבת בהתאמה שהוכנה עבורו בחכון רב, זמן קצר לפני החזרתו ארצה.

„הגיע שלום — חוגר קמצץ רגל".

כשקיבלני לשיחה עם ... גולדשטיין־פ. מבריכ", אתמול לפנות ערב על הדשא שליד דירתו במעיין־צבי. היה גרזון מאושר, שקול ורגוע. הוא הגיע לקיבוץ דקות ספורות לפני באנו לשם. תחילה חבק ארוך עם הבת השנתיים שזה עתה הובאה על ידי הסבתא מבית הילדים. הילדה אינה מכנה „להתחשב" באורחים ואינה מרפה מחיבוקו של האבא.

גבי אי מוכן עדיין להכנס לפרטים על עינויים שהוא עבר, בלא כל ספק, אף שאין הוא מוכן לאשר זאת. אבל מבין הדברים ששמעתי מפיו של השיחה ברור מעל לכל ספק שהוא אמנם עונה בצורה אכזרית, עובדה, שהוא חזר קטוע רגל אף שלדמשק הוא הגיע בריא ושלם. כל מה שניתן היה להציל מפיו של הטייס בעל המשמעת הכבודה — היודע לסדר את מחשבותיו ולברור את מילותיו גם בהבולות ההתרגשות של קבלת פני הברים שזו לו פגישה ראשונה עמם מאז שובו מהתופת הסורית — הוא כי היה קצת מאוד. היתה חקירה אחת שנמשכה מספר שעות אשר במהלכה איבד מספר פעמים את ההכרה. חקירה אחת בלבד. אף כי גבי גרזון אינו אומר זאת, ברור כי הפיגועים היו נדאים במשך חודשים ארוכים.

חקירה „רצינית" אחת

סיפורו של גבי גרזון, מצוגור בגבורה עצמית חמורה וקפדנית, מעמיד כל עתונאי בפני דילמה. איך לספר אותו. מה להקדים ומה לאחר בהבאתו לידיעת הקורא. באין היכולת והזמן לסדר את הסיפור לפי הכללים, מוטב להביאו כלשונו, כפי ששמעתי מפיו של גבי גרזון.

„בנפלתי בית־סיכה בשעות הבוקר המוקדמות מאש ט.מ. — שקרה היה נטישה. המטוס שלי התפרק באוויר וכנראה הספקתי לקפוץ בזמן. צנחתי בשטח מלא חיילים סורים. הם הגיעו אלי מהר מאוד. איך שהגעתי לקרקע, ירו החיילים הסורים לעברי. תחילה ברחתי ועד־מהרה גיליתי שאני מוקף מכל עבר. ראיתי שאין סיכוי. השתדלתי לשמור על קור־רוח, להראות רגוע ולחייך כדי שאיזה חייל סורי לא יירה בי בגבור. בשלב זה ... הם טיפלו בי בצורה מסודרת. ניכר היה כי נמצאים בסביבה קצינים בכירים. הם לקחו אותי צ'יק־צ'אק לדמשק. שם התחילה מיד חקירה רצינית וזהו. היחס בזמן החקירה היה כמו שהסורים הוקיעו. כתוצאה מהחקירה הזאת, שנמשכה בסדר־גודל של מספר שעות, הגעתי לבית חולים. הגעתי לבית חולים כתוצאה מחקירה אחת רצינית. אבל הגעתי לבית החולים רק כעבור שבועיים. חוץ מכמה קטעים בחקירה הייתי בהכרה כל הזמן. היו אלה שבועיים קשים מאוד, קשים בכאב, בתנאי איכסון קשים לבד כל הזמן. במשך השבועיים הללו ביקשתי מספר פעמים שיביאו אלי רופא ולא נעניתי".

לכאורה סיפור ברור ורצוף ושוטף בפרטיו אבל רק כאשר אותה נגעה לזובב, המכוחה בשיחה המפשית, וכאילו דרך־אגב, אתה מגלה, כי באותה „חקירה רצינית" מודה: „אילו הייתי מגיע ביום הראשון לאחר אותה חקירה לבית חולים ולידי רופאים, לדעתי הרגל היתה ניצלת".

„אבל, „שמעתי גם טייסים אחרים בתאים סמוכים מבקשים רופא. ההדרכה שלי היתה כי עוד מעט יבוא רופא. חשבתי שהם יהיו מעוניינים להקטין אותי ולכן לא ידעו מאבות להם. כעבור שבועיים בא אלי אח. כנראה רציני ובעל־מקצוע הוא הבין שמצבה של רגלי רציני. אני לא ידעתי שמצבה של רגלי כל כך רציני. היה לי חשש שאולי יש לי גנגרנה, אך לא הייתי בטוח בכך. היה לי חשש שהרקמות הלכו לאיבוד. הוא אמר לי כי בבוקר יקחו אותי לבית חולים אבל עוד באותו ערב לקחו אותי. נראה כי האח סיפר לרופאים על המצב החמור של הרגל שלי. תוך שעה כבואי לבית החולים הם קטעו לי את הרגל. היתה לי גנגרנה והם הבינו שחייבים לקטוע מהר".

גבי גרזון שכב חודשיים וחצי בבית החולים. כל הזמן בתא קטן, בודד, ועניין קשורות אף בתוך התא עצמו, שומרים, חיילים סורים. אנשים פרטיים נהגו היטב בפניו ובראשם בסוריה, ובכמה אגרוף רופאים, רובם כאלה שקיבלו את ההשכלה המקצועית הרפואית שלהם באירופה, עמו מאוד לתת יחס טוב לפצועים. ניכר היה, כי חשוב מאוד לרופאים שירגישו כי היחס שלהם אלינו הוא טוב וכי הטיפול כסדר. הרופאים גם נכנסו מדי פעם בביקורים הקצרים לשיחה על עניינים אחרים. פעם התלונן גבי גרזון באוזני אחד הרופאים על שהשומרים מכים אותו. הרופא הבטיח כי ידבר עם הסמל האחראי על השומרים. נראה, כי הרופא קיים את הבטחתו. שכן הסמל התעניין ושאל את גרזון אם מכים אותו. כאשר הוא אישר זאת, הכחישו השומרים את הדבר. אחר כך נתנו השומרים להכות רק כאשר הרופא או הסמל לא היו בקרבת מקום.

„אותה" ריסקו לו לגבי גרזון את רגלו השמאלית עד חצי השוק או כהגדרתו — „הרגל היתה כפר צבת לחלוטין. גם הרגל השניה של הטייס הישראלי שהצליח להגיע בשלום לקרקע, לא נצלמה מפני חוקריו הסורים. הוא יצא בפלבוכס לכל החיים מתחת ידיהם. ואולי לא מקרה הדבר. אולי היתה שיטה בכך שדווקא הוא, הטייס, קיבל טיפול כזה שהצבו לקטוע רגל.

כבר ביום הראשון אחרי החקירה. „היו רגעים שהייתי מאוד מרוצה. שמחתי שנשארתי בחיים. היו אלה רגעים טובים. הייתי בצינוק רק עם מבתים ושתי שמיכות. היה קר. ... במשך השבועיים שלאחר אותה חקירה לא היה לסורים למעשה עם מי לדבר. אינני יודע אם הם ידעו שאין להם עם מי לדבר. הייתי כל הזמן בהכרה מלאה עם מורל גבוה. הייתי פגוע בעיקר ברגליים".

רוצה לומר — שבר־כלי עם מורל גבוה. זו הגדרה שלי בה בחרתי מרוח הדברים ששמעתי מפיו של גבי גרזון. הוא עצמו לא הקדים בביטוי שבר כלי, אף לא במונח „שבור". הוא אמר רק „רגל מפוצצת". „בעצרכת עורקים"...

בבית החולים אף היה אסור על גרזון וחבריו לתאים הסמוכים לדבר כלל. אבל גרזון וחבריו לתאים הצליחו ליצור קשר. כך נודע לו, כי בתאים סמוכים לתא שלו בבי"ח נמצאים אברהם עשהאל וזאב נשר. „הדבר המציק ביותר בכל התקופה היתה הדאגה למשפחות בארץ. הדאגה שלי היתה שאיכשהו ידעו כי אני חי ונמצא בבי"ח", מספר גרזון. הוא הוסיף, כי הסורים איפשרו לו לכתוב לבני משפחתו בארץ. ברור שהמכתב הזה לא הגיע לארץ, מחייך גרזון.

בעת שהותו בבי"ח בדמשק מלאו לגבי גרזון 30 שנה. ההפתעה היתה, אירגנו מסיבת יום הולדת — „זה יום המר", גבי גרזון.

בעת שהותו בבי"ח, התפתחה פעם שיחה עם רופא בכיר על הנושא הפלשתינאי. באותה שיחה טען גרזון באזני הרופא הסורי שהערבים הם שפתחו במלחמה כתוצאה מהחלטת החלוקה של האו"ם ב־1947 וכי בעיית הפליטים נוצרה בגלל אותה מלחמה. הרופא הסורי סיפר לגרזון על הפגזות של חיל האוויר על פרברי דמשק ועל פגיעה בילדים ובבתי ספר ובכפרים. גרזון הביע את דעתו שאין ישראלים נוהגים להפציץ במכוון אוכלוסיה אזרחית ואם היו פגיעות כאלה, הרי יתכן והדבר נובע מטעות. מכל מקום, גרזון הביע את סלידתו מפגיעה באוכלוסיה אזרחית. נראה, כי בגלל אותה שיחה נבחר גרזון מאוחר יותר על ידי הסורים להיות מרואיין על ידי צוות טלויזיה צרפתי. זהו אותו ראיון שניתן לראשונה לפרסום על ידי הסורים אחרי חדשים ארוכים של שבי. עתה מספר גבי גרזון, כי הסורים או מישהו אחר הוציא מתוך הראיון את הקטע בו הוא סיפר כי הגיע לדמשק בריא ושלם וכי הגיע לבית החולים בגלל אותה חקירה.

כעבור חודשיים וחצי של בדידות בבית־החולים, הועבר גרזון שוב לבית־סוהר לגא כבודה. כאן הוא הוחזק עוד חודש תמים. בעת שהותו בתא זה, שגודלו היה 2 על 3 מטרים ובו חור לעשיית צרכים וברז מים, כעד פעם גרזון נפל על הגדם של הרגל הקטועה. כתוצאה מכך החלה רגלו מתנפחת ואף חומו עלה מאוד. בקשותיו שרופא יראה אותו, לא נענו. כאשר החמיר מצב הרגל והתנפחה מאוד, נעץ גרזון את צפרני אצבעותיו וכך הוציא את המוגלה שהצטברה. כעבור יום החל החום לרדת והמצב השתפר.

בור הפגועים. זה היה חשוב מאד לקסם הנפשי שלנו. ידענו, שיש עוד שתי קבוצות של שבויים בשני חדרים אחרים.

„במהלך שבינו ידענו על הנעשה בארץ. ידענו על נסיעות קיסינג'ר ועל חילופי הדברים המצרים, ועל מצבנו באופן כללי אחרי המלחמה. כולנו ידענו שהיו ליהודים כלהכות יותר

בות מזו של יום כיפור. אנחנו מכירים גם את היהודים שהם או, או, או, שיש אלהים או ש„השרפס בדיוקה", בהתאם למצבם. אם מנצחים ואם מפסידים", אומר הטייס.

פרוטזה מקרשים

לגבי גרזון ולחבריו נודע סופית על מועד שובם לישראל רק בבוקרו של היום בו החזרו, אבל כללית הם הרגישו באווירה עוד קודם לכן. אחד הסימנים לכך לגבי גבי גרזון היתה העובדה שהרופאים החלו ב־15 במאי השנה בפעולה חפוזה להתקין לו פרוטזה. קודם לכן, התקין גבי גרזון לעצמו פרוטזה ובנית מארבעה קרשים של ארגז, הוסיף ד סמרטוטים וכן גרבים. „רציתי להתחיל להרגיל את הרגל לכאבים הכרוכים בהתקנת פרוטזה. ידעתי שהדבר כרוך בכאבים, וכי יש לי להרגיל את הרגל לכך באיטיות" — מספר גבי גרזון.

שמות השבויים שחזרו מסוריה

אלה שמותיהם של 53 חיילי צה"ל ו־3 בני המיעוטים שהוחזרו אתמול בשעה 10.15 לפנה"צ מהשבי הסורי:

אבינועם יצחק
אבנרי אריה
איזנמן יעקב
אליהו אשר
אפריק צבי
ארנהלם גרשון
בן־דוד זאב
ברבר אבי
ברקאי מנחם
גולדהכם עדי
גרבר גלעד
דבאריר יהודה
הולצמן אמיר
וויס יוסף
וקנין דוד
ודד צבי
זינגר אבירם
הבקין יגאל
חיים ברוך
יהב יצחק
יוסף דני
יעקב נסים
ישראלי צור
לברון אשר
לוי יצחק
לוינברג עמרם
ליבוביץ דוד
לוין דניאל
לנקרי (בלנזון) שלמה
מזוז בנימין
מנחם משה
מרכוס עמירם
נגריקי יצחק
נתיב גדעון
סייסה מאיר
סמוילצקי יצחק
עטאר (אטאקי) דוד
פלר זאב
פלבל ברוך
פרידמן גדליה
צוקר אבי
צבייק (שמריק) (נגמא) משה
קוזלבסקי צירלס
קובליו טוריאן
קרני יואל
רזן (פרזן) צבי
רם חיים
רונק אורי
שהר יורם
שני מאיר
שניידר מיכאל
שרון אמנון
תור יוסף

רשימת בני־המיעוטים שחזרו אתמול מהשבי:
מוחמד מהמוד בדראן
עבדאללה סלימאן עבדאללה
אחמד חאמד מוסמאני

יחס אכזרי מצד הסורים

(המשך מעמ' 1)

צב החרמון לאחר שהמוצב נכבש על ידי הסורים.

בתום היום השישי גילו הסורים את מקום מחבואם. הוא הובא יחד עם שבוי אחר, טוריאן קובליו, וחבריו לחקירה במקום שהוגדר על ידי השובים כ„בית הספר" בדמשק. ב„בית הספר" היו השבויים נתונים בחקירה צולבת שלווה בעינויים קשים במשך חמישה ימים.

יצחק סיפר, כי במשך כל ימי המסתור בבונקר הסמוי במוצב היה בידם מקלט טרנזיסטור והם שמעו חדשות על מהלך המלחמה, אך לא שמעו דבר על כיבוש ותרמוי הקרב שהתנהל בו. היתה זו הפעם הראשונה שלא התייחסנו ברצינות ל„שידורי ישראל" אמר. הוא ציין כי החדשות בשידורי ישראל לא חפפו את האירועים בשטח המציאות אותה חשו על בשרם.

מכות ושקרים

בעת החקירה לא הסתפקו חוקריהם בהלומות אכזריות אלא גם הלעיטו אותם בסיפורי בדים. כך למשל סיפרו להם, כי טבריה נכבשה והכוחות הסורים נמצאים בדרכם לחיפה. „לא האמנתי. לא ידעתי מה לחשוב. הכל היה מבולבל" — סיפר יאצק. בחודשים האחרונים הגיע לידי השבויים הישראלים מידע חלקי, וכך הרכיבו לעצמם תמונה על העוצמה בישראל והמאבק הבין־לאומי לשחרורם מכלא הסורי.

היחס בשבי השתנה מתקופה לתקופה, ולפני כשלושה ימים החל „השבוע המתוק". הסוהרים הסורים, אשר הסתייגו מהם כל העת, החלו לנהל איתם שיחות פרטיות והתקרבו אליהם. סופקו להם ספרים, בעיקר רומנים, הם החלו לחוש כי מועד שחרורם הולך וקרב. הוא סיפר כי בשבי קיבל 16 מכתבים מאמו.

סוריאן היה אף הוא בין הארבעה שהצליחו להסתתר בבונקר הסמוי במוצב החרמון. הוא סיפר שלאחר שנתגלה מחבואם על ידי הסורים זכו תחילה לתנאים סבירים. אנשי הקומאנדו הסורי שבו אותם סיפקו להם מזון ומשקה ואף סיגריות. הם סיפרו לשבויים כי ישראל כולה — נכבשה. „מה מנתי, כי בשבילי אין יותר מדינת ישראל", סיפר סוריאן.

שבוע בבית־השימוש

לאחר שהובאו השבויים לכפר סורי סמוך נקשרו עיניהם ואז החלו הפיגועים והחקירות. משהגיעו לבית ספר בכפר, הוכנס כל שבוי לחדר שירותים והוחזק בו במשך שבוע ימים. במהלך החקירה היכו הסורים את סוריאן כמה פצעים בראשו. „באותו שבוע חשבתי כי לא אצא חי" סיפר.

לשלמה לנקרי חיכתה הפתעה: כוצב החרמון ביום הראשון של המלחמה נערכה אמש קבלת פנים גדולה שבה השתתפו רבים ממכרי השבוי בצור־שלום. קבלת הפנים נערכה בבנין בית הספר. לנקרי עצמו לא סיפר בינתיים מאומה על מה שעבר עליו בשבי, אך בני משפחתו אומרים כי „מבחינה חיצונית לפחות הוא נראה בסדר".

לשלמה לנקרי חיכתה הפתעה: חברת „עמיגור" העמידה לרשותו מתנה: דירה בגודל 54 מטרים בעיירה כרמיאל נערכה לדוד ליבוביץ קבלת פנים שבה השתתפו ראש המועצה המקומית ומאות מתושבי העיירה. קבלת הפנים נערכה באולם על שם חיים ברנר ותושבי ההר הרים תשואות כרמיות שמקפניה עם הקרמר־פניה.

חודש ללא רחצה

דוד ועקנין בן 21 מרכסים סיפר, כי השבויים הישראלים בכלא דמשק היו מחולקים בין כמה תאים. הוא עצמו התגורר עם 28 שבויים בתא אחד. החודש הראשון להיותם בכלא היה קשה מנשוא. הסורים לא איפשרו להם להתרחץ, והם ישנו על הרצפה. מזרונים נתנו להם רק לפני ביקור הצלב האדום ואז גם איפשרו להם להתרחץ.

דוד סיפר, כי בין השבויים הישראלים היו כאלה שהסתובבו במשך החודש בבגדים הקרועים, כשהם קרועים, מזוהמים ומגואלים בדם. היו גם כאלה שלא היו להם די בגדים ושחצי־גופם היה עירום בימי החורף הקרים. ההליכה אל המקלחת היתה מלווה בהשפלות. כיסו את ראשי השבויים בשק שחור ובדרך למקלחת ספגו מהלומות מכל עבר.

לדבריו, עשו ה„חברה" „פוריו" לניחוש מועד השחרור. הניחוש הנכון היה של השבוי שלום לביא, מכפר יונה, שאמר כי „השחרור יבוא כעבור שבועיים". הערב, אם זכבו בכלא כלוי לקוגים בעריכת חידון בינייך ומצבי פוזבה, כשחלק מן החברה שרים ואחרים מנגנים את הפזמון.

עבדאללה סולימאן חייב, בן 20, מהכפר הערבי מוכמה שליד ראש פינה, שחזר אתמול משבי הסורי יחד עם שני שבויים נוספים מאוחז כבר סיפר, שהסורים נהגו בהם בנוקשות רבה יותר מאשר בחבריהם היהודים.

בשבועיים הראשונים לשביים כמעט ולא נתנו להם לישון, חקרו אותם תוך שימוש במוטות ברזל ובעיטות והחזיקו אותם בחדר קטן יחד עם עוד שלושה דרוזים ושני חיילים ישראלים. דרוזי אחד שסבל מאד מחוקר — מת בשבי.

ב־1 במארס ביקר אצל שלושת השבויים האלה נציג הצלב האדום והביא להם מתנות שנשלחו על־ידי צה"ל. כאן, שופר היחס כלפי הסוהרים־הסורים. הם הורשו להתקלח רק פעם אחת בשבוע ובדרך למקלחות — הוכו.

הוא סיפר, שהמשאית בה הוביל חבילות קש בקיבוץ שברמת הגולן לאיילת־השחר נפגעה מפגז בזמן הלהבה ואז הם מצאו מקלט בתחת לגירעון. הם התחבאו עם משך יכמה יחד עם עוד שני חיילים סורים שחיפשו מקלט מתחת לגשר בשעת הפגזה של חיל האוויר הישראלי. שני החיילים הסוריים התחבאו יחד עמם ו־לאחר ההפגזה — לקחו אותם בשבי.

דוד ליבוביץ בן 36, תושב צפת, הגיע אמש לביתו בעיר בלווית אשתו ובנו אילן בן ה־3 שיצאו לקראתו להקביל את פניו. הוא התקבל בהתלהבות ובקריאות שמחה על ידי קהל שמנה מאות מתושבי העיר, בהם ראש העיריה וכנגנו.

בעיפלות ושמירות

„כשנתפסתי ב־6 באוקטובר סיפר ליבוביץ קשרו לנו את הידיים בחבל טלפון הורידו את השרוכים ולקחו את כל הדברים. הלך אתנו קצין סורי שהקפיד שלא יראבצו לנו. הלכנו כשלוש שעות עד שהגענו לכביש. כאן העלו אותנו על משאית גדולה והורידו מאתנו את החולצות וקשרו לנו את העיניים. הצגנו לבקום שלא יכולנו להזהו, כי עינינו היו קשורות והתחילו לחקור אותנו. חקרו אותי לסירוגין משך 40 יום. בזמן החקירות קיבלתי בעיטות, סטירות ומכות בגקל. סחבו אותי מבית סהר לבית סהר. בתחילה היה האוכל גרוע רק בשביל להוריד, יוז ולא לחיות. ברעב; צלחת אורז, חתיכה תפיל פרוסת לחם, זיתים ומים.

„היום, בדיוק שמונה החדשים ביום שנלקחתי בשבי, יכולתי להרגיש אני הולך להשתחרר. כאשר לקחו את הסבע מהחדר שלנו — שהאוב ההחיל המצב להשתפר.

(ביום ד' בערב) השכימו אותנו ב־4.00 בבוקר והגרו לארוז את כל הדברים האישיים, התחילו לא אמרו למה אבל אחר כך אמרו: „היוגה הביוה" הסוהרים נפרדו מאתנו בלחיצות ידיים.

למשה שימריך, בן ה־21, חייל בשירות סדיר שנשבה בחרמון ביום השני למלחמה, קראו הסורים „כרנלו".

כמי שעלה עם משפחתו ארצה רק לפני עשר שנים מארץ ערבית, הוא יודע יפה את השפה ועובדה זו גם עזרה לו (ועזרה יתר לחבריו) אבל גם הזיקה לו...

רחוב אהרונוביץ בחולון, בו מתגוררת משפחת יוסף ורחל שימריך שלהם השעה ילדים ושבעה נכדים, היה כבר אתמול מהשעה 10 בבוקר „חוסר" כהמנים שהצוותר משני צדדיו כדי לקבל את האורח.

העיריה יבנה ערכה אתמול הילולה רבתי לכבודו של השריונאי יצחק נגריקי שחזר בשמי. הרב ארליה־רב שבשרכתו המבורה בעיירה קדש בעשורות דגלונים והרי פרחים. קבוצת צבעים מתנדבת התנדבה לצבוע את חדר המדרגות של הבנין בן ארבע הקומות.

בשעה 3 אחר הצהרים הגיעה שיירת המכוניות ויצחק „בחסך מתוכה, כורם על הכתפיים כשמסביבו מתנהל קרנבל ספונטאני. סילסולי גרון, שירים בליל של שפות וריקודים, מחיאות־כפים קצובות, סוכריות נזרקות מן המרפסות, נשים בוכיות כדי חלב, אנשים בוכים וצוחקים. „זה שגעון, זה כמו ראש ממשלה" — צעקה אחת הנשים.

במשך חצי שנה נאלץ החייל בנימין מזוז בן 22 מבאר שבע להלך בלי משקפיו, לאחר שהחיילים סוריים לקחו ממנו את משקפיו ושברו אותן לנגד עיניו כאשר נפל בשבי במוצב החרמון.

הסורים לקחו מבנימין תשמישי קדושה, לרבות תפילין וספרי תפלה, והוא התפלל בבית כלאו במשך כל ימי שביו ללא תפילין. רק ב־1 במרס כאשר התירו הסורים לנציגי הצלב האדום לבקר אצל השבויים בסוריה — קיבל מזוז משקפיים ששלחו לו מן הבית, לאחר שבני המשפחה זיהו אותו קודם לכן על אחד התצלומים שצילמה הטלוויזיה הצרפתית.

יום חג היה אתמול בקיבוץ שובל של השומר הצעיר בנגב הצפוני כאשר בן המשק עמיר הולצמן בנו של מרכז הקיבוץ חזר לביתו מן השבי הסורי.

השבויים בנמל־התעופה

(המשך מעמ' 1)

בסדר". על התקופה שלפני כן העדיף שלא לדבר. אחד ממבריך בנין, כי הזמן שחסרה בפיו של גילין היתה שלכה כשפגעו לאחר רוגה לפני יום הכיפורים.

חייל אחר אמר במסמות: „בהתחלה ספגנו מכות, אבל אחר כך הם הפסיקו עם זה".

אנשי הצלב האדום ציינו בסיום את הטורה הגבוה שסדר בין הצדדים בשני הצדדים. פראנסואה פאיו, ראש משלחת הצלב האדום בישראל אמר, כי הפעם התירו הישראלים והסורים על שידור הרשימה המלאה של השמות לפני ההמראה והסכימו לסמוך על הנציגים הקבועים של הצלב האדום בדמשק ובתל־אביב, שערכו את הביקורת במטוסים לפני ההמראות ונתנו את ה„או. קיי". הוא הוסיף, כהדבר הסף זמן רב.

השבויים הסורים הובאו כבפה שחור לנמל התעופה ע"ש בן־גוריון בשיירה של 11 אוטובוסים. גם ברגעיהם האחרונים אל השחרור היו מאופקים ולא דיברו עם איש מהישראלים. הם ירדו בריצה קלה מן האוטובוס (כפי שהורגלו בשבי) ועברו את המרחק הקצר למטוס מבלי להסתכל ימינה או שמאלה.

בקצה כבש המטוס, לפני שעלו לתוכו, הצדיעו חלקם לקצין הצלב האדום שנפרד מהם, ולחצו את ידיו. השבויים הסורים הועלו במטוס גבוה של „סוויסאייר" ומטוס „פוקר" של הארים. בסך הכל קלטו שני המטוסים 367 חיילים סוריים, 10 חיילים עיראקים ומשיכה מרוקנים. מבין אלה היו 39 קצינים, מהם 36 סורים, 2 קצינים עיראקים וקצין מרוקאי אחד.

בין החוזרים היה קצין, טייס עיראקי, שטופל בימים האחרונים של המלחמה. המרוקנים אינם מוחזקים אולי עד היום כה הם כנוסים כאן, בזמנו נשלחו לסוריה לייצג את ארצם במבצע צבאי אך נקלעו למלחמה ולשבי.

רבין: המלים מיותרות

ראש הממשלה יצחק רבין, שהיה נרגש מאוד, אמר בקצרה: „המלים מיותרות ברגעים שכאלה. עיניכם הרואות את אשר נעשה כאן".

שר הבטחון שמעון פרס, אמר ליד כבש המטוס, כאשר נראו עדיין השבים הראשונים: „זהו רגע מרגש מאוד. ההתרשמות הראשונה היא שהם בעה מאושרים, מאושרים מאוד, ואפילו פניהם זוהרות במקצת". כאשר נתבקש להתייחס לכתבי מלו אמר: „היום נחתם פרק רציני באחד במערכות ישראל. התקוות הן שתהיה לנו עתה קצת רגיעה. אולי בתוך כך ייווצר אקלים חדש בינינו לבין העולם הערבי".

גולדה מאיר הסתפקה באמרה: „זהו האושר של כולנו".

דובר צה"ל מגיב על טענות דמשק

הטיפול בשבויים הסוריים היה תקין

דובר צה"ל דחה אמש את הפרסומים בדמשק על יחסה של ישראל כלפי השבויים הסוריים.

בהודעת דובר צה"ל נאמר: „ישראל נהגה בשבויים הסורים בהתאם לאמנת ז'נווה ואילו בתחומים שונים אף לפנים משורת הדין. הודענו על השבויים הסורים שבידינו ב־9.10.73 והולך כספי ולנציגי הצלב האדום הבין־לאומי ניתנה הרשות לבקרם מראשית שביים.

העובדה היא, כי הביקור הראשון נערך ב־14.10.73. לעומת זאת, נמנעו הסורים למסור את שמות של שבויינו. ומי מהם בחיים וזאת, בגרמם סבל על־אנושי למשפחות רבות במשך חדשים ארוכים. שמות אלה נמסרו למזכיר המדינה של ארה"ב רק בסוף ב־1.3.74 ורק במועד זה הורשו נציגי הצלב האדום לבקר לראשונה את שבויינו.

„מצבם של השבויים הסורים בישראל היה לפי התפקיד של חיילי צה"ל. הטיפול הרפואי ניתן להם בבתי חולים מסכלתיים כנהוג לגבי כל אדם אחר בישראל. ניתנה להם אפשרות לשגר או לקבל מכתבים מיום שביים הראשון וכן לקבל חבילות ללא הגבלה.

„השבויים הסורים הורשו לצאת מחוץ לחדריהם שעות אחדות ביום ובחודשי הקיץ — אף עד 10 שעות ביום. הופקו להם כדי דת למוסלמים ולנוצרים וכן ספר ר"ס והתנ"ך יהודי" — מכריזה הודעת דובר צה"ל.

קיסינג'ר במסיבת־עתונאים בוואשינגטון:

מטרת מסע ניקסון — חיזוק קשרי ארה"ב עם הערבים

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). „מטרתו העיקרית של ביקור הנשיא ניקסון במזרח התיכון היא חיזוק קשריה המדיניים של ארה"ב עם המדינות הערביות. עם זאת, לא בנתה הגברת ארה"ב בישראל" — אמר אמש ד"ר הנרי קיסינג'ר במסיבת עתונאים בוואשינגטון.

בתשובה לשאלות אחרות אמר קיסינג'ר, כי ארה"ב תקבע את עמדתה לגבי השאלה הפלסטינאית רק כאשר תידון בוועידת ז'נווה. הוא הוסיף, כי לא היה עד עתה שום מגע בין ארה"ב לבין הקבוצות הפלסטינאיות.

אשר לחלקו בעתיד במו"מ המזרח תיכוני אמר קיסינג'ר, כי הוא אינו סבור שהתפקיד שמילא עד עתה במו"מ חייב להימשך. „אך אין זה אומר שבנקודות קריטיות, ולאחר שהצדדים יבקשו זאת, לא אשתתף". בתשובה לשאלה על כוונות ארה"ב לגבי הסובייטים אמר קיסינג'ר, כי לארה"ב אין שום כוונה ושום יכולת לגרש את הסובייטים מהמזרח התיכון.

דירות־רווחה
בחולון
(גבעת הפרחים)
שלב חדש!
4 חדרים עם פינת אוכל. ליד איזור וילות
בקרבת בית חולים ההולך ונבנה
מתאים לרופאים וסגל רפואי
המחירים כוללים כבישים, מדרכות, ביוב וכו'.
פרטים נוספים
„רסקו" תל־אביב, רח' הר־סיני 1, טל. 622222
רסקו RASSCO
על רסקו אפשר לסמוך!

هكذا من الاصل

דבר ספורט

את מי מעניישה התאח' הכדורגל?

מאת אהרן להב

החלטת הנהלת התאחדות לכדורגל להשעות את כל המשחקים בכל הליגות בתגובה להתפרעות שהיתה ביום ג' באיצטדיון הפועל פתח תקווה — מעלה לימוקד פעילות הספורט בסוף השבוע את משחקי הליגה הלאומית בכדורסל.

כן יתקיימו התחרויות ספורט בחיפה, כדורסל, כדורעף, האבקות, קליעה למטרה, טניס, טניס שולחן והרמת משקולות.

ההחלטה לבטל משחקי השבת נתקבלה ברגשות מעורבים, כאשר רוב התגובות להחלטה זו הן שליליות. לא ברור את מי החליטו להעניש. אם חוץ הביקורת מכוון כלפי מוסדות ממלכתיים או מבלבלהים, הרי ההכרעה איננה נכונה. במה אשמים מוסדות אלה, אם קהל ירושלמי קנאי התפרע במגרש זר למרות סידורי הבטחון שננקטו.

הרי קהל האוהדים של בית"ר ירושלים ידוע בקנאותו לקבוצה ואין זו הפעם הראשונה, שהוא עורך פוגרום באיצטדיונים. עדיין תלויה ועומדת לנגד עינינו תמונת השריפה של הספרים באיצטדיון בלומפילד ביפו במשחק נגד הפועל תל־אביב.

אם היתה כוונה להעניש את כלל הקבוצות ואת ציבור הכדורגלנים ואוהדיהם בגין ההתפרעות בפתח תקווה ובגין פורענויות דומות בליגות השונות — הרי ששבת אחת אינה מספיקה.

ליגות הכדורגל החלו השנה במיעט עם סיום מלחמת יום כיפורים בעקבות "הוראת שעה" של כך החינוך הקודם יגאל אלון שהיה בע במפגיע להחזיר את הפעילות הספורטיבית במהירות, כדי להחזיר את החיים למסלולם הרגיל. התוצאה היתה לאורך כל העונה: רמה ירודה של קבוצות מפולות בכבד ועליה גדולה בתוקפנות של הקהל, שרובו היה בגדיים ומצא ביציעים מקום לפירוק מתחים.

לדעתנו היתה זו החלטה נמהרת, שלא תרגיע קהל אוהדים. וההתאחדות עצמה יצרה מתח מיותר במשחקי גביע המדינה, כאשר החליטה לקיים החל משלב רבע הגמר משחקי גומלין בין הקבוצות, במקום שיטת הנוקאוט הנהוגה ברוב המדינות.

מטרת ההתאחדות היתה להגדיל את ההכנסות של הקבוצות, אולם סבורה של כדרה זו יצא בהפסדה. נוצר מתח מיותר שהביא להתפרצות האלימה במשחק הגמר השני בין הפועל פ"ת לבית"ר ירושלים.

השבת, כאמור, לא יתקיים כדורגל במדינה. הליגה תתארך בשבוע נוסף וכן יתרחק מאתנו משחק הגמר. אנו נכנסים בעל כורחנו לעונת הקיץ החמה, כשלפנינו עוד משחקי מבחן לנותרות האחרונות בליגה הלאומית ולשתי הראשונות בליגה א' ונוסף לאלה אימונים מפרכים לסגל הלאומי לקראת משחקי אסיה שיהיו בספטמבר בטהרן.

גם כאן ספון האויר "חומר נפץ מרסקי". ההחלטה על משחקי מבחן בגלל מצב החירום בהתחרות המשחקים. יכניס צתה ארבע קבוצות וקהל אוהדיהם למרחק הזיעה של הקיץ ולמתח חסר תקדים.

כך שמן האירוע בפתח תקווה. אין הנהלת ההתאחדות יכולה להסיר את אחריותה ולהטילה על אחרים.

הערב: "דרבי" ר"ג בכדורסל

"הדרבי" הרמת־גני בכדורסל בין קבוצות מכבי והפועל יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה־16 בליגה הלאומית בכדורסל.

יהיה זה מאבק צמרת מובהק, כאשר היוקרה תשחק כאן תפקיד מרכזי. התחזיות המוקדמות מצביעות על נצחון לכדורסלני מכבי, אם כי ההצלחות של שחקני הפועל עשויות להפוך את המאבק לקשה ואין להוציא מכלל אפשרות גם נצחון מפתיע של הפועל.

ביתר המשחקים יתמודדו ביניהן הקבוצות הבאות:

- בקרית חיים: הפועל קרית חיים — הפועל תל־אביב.
- בירושלים: הפועל ירושלים — הפועל חיפה; בית"ר ירושלים — הפועל גורדון / בית־אלפא.
- במגדיאל: הפועל מגדיאל — הפועל גבע / ינור.
- בגבעת ברנר: הפועל גבעת־ברנר / גבן — מכבי תל־אביב.

יתר האירועים

שחיה: כתר ב"גלי־גיל" — אליפות ת"א.

כדורעף: כתר בליגה הלאומית: הפועל אפיקים — מכבי חיפה; הפועל ה"א — הפועל פ"ת; הפועל גבעת־חיים — הפועל גבעת־ברנר; ב.ס.ב. — הפועל סבונה.

כדוריד: כתר בליגה הלאומית: הפועל צור־שמיר — הפועל אילת; הפועל הצור — אליצור ת"א; הפועל שריד — הפועל חניתה; הפועל קרית־אתא — הפועל המכפיל; הפועל עין־המפרץ — הפועל ביה"ר.

האבקות: כתר במשקל כבד בקרית־שלום — גבר טורניר החורף.

קליעה: כתר במטווח בר"ג — אליפות הפועל ברובה תופשי, 60 כדור.

שייט: כתר בסקוהים — אליפות לקבוצות צ"ש פשיקא בדגם 420.

כ"ש: הערב — משחקי הליגה הלאומית.

הרמת־משקולות: היום בבית סרתי בגבעתיים התחרויות ליגת הזירות.

יוגוסלאויה—אנגליה 2:2

נבחרות הכדורגל של אנגליה ויוגוסלאויה נפרדו בבלגרד בתיקו 2:2 (1:1), לעיני 90,000 צופים.

קוון קיגן, חלוצה בן ה־23 של ליברפול הציל את אנגליה מהפסד, לאחר שהבקיע את שער השוויון בדקה ה־76 בנגיחת־ראש.

האנגלים היו הראשונים שהבקיעו שער במשחק, כאשר מייק צ'אנון ניצל בדקה השישית שגיאת השוער מאריק, שעמם כחור, שעה שניסה לקלוט בעיטת קרן של קיגן, ממרחק 12 מ' משערו. ווטסון בעט לשער הנבון דהקו פגיעה משלושה מ'.

אילייה פטקוביץ, המשחק בסרוואה הצרפתית, השווה כעבור 16 דקות ובראנה אובלאק העניק יתרון ליוגוסלאויה בדקה ה־52, בבבשו שער כ־30 מ' בבעיטה אדירה לפינה הגבוהה.

בראזיל מובלת מפציעה שחקנית

נבחרת הכדורגל של בראזיל למשחקי גמר הגביע העולמי התייצבה למשחקים ללא הקשר קלודואלדו וללא שוערה השני והדי.

זאגאלו אמר, כי השניים פצועים. קלודואלדו נפגע קשה בבריך ירכו. ונדל נפצע בברכו.

זאגאלו הוסיף, כי שיגר מברק לבראזיל וביקש להטיס לגרמניה שני מחליפים מסאן־פאולו, בראגיניה בן ה־22 ואת השוער בן ה־24, ואלדיר פאראס.

ארגנטינה קבעה את ה־11

מאמן נבחרת הכדורגל הארגנטינית, ולאדיסלאו קאפ, קבע את 11 שחקני ההרכב שיפתח את המשחק הראשון שלו נגד פולין ב־15 ביוני בשטוטגרט.

ה־11 שלו יכללו את קארבאלי; וולף, פרפומו, בארגאס, סה; בריבדיסי, הרדיה, באבינגטון; באלבואנה, קמפס ואיאלה.

סין ביטלה סיורה בבריטניה

קבוצת הכדורגל של מועדון פקינג, שעמדה לפתוח היום את סיורה בבריטניה, ביטלה הופעתה, כמחאה על סיורה של קבוצת הרוגבי הבריטית "לאיונס" בדרום־אפריקה.

הודו מוכנה לארח משחקי אסיה

הודו רמזה, כי תהיה מוכנה להגיש מועמדותה לארח את משחקי אסיה ב־1978.

השר האולימפי ההודי, שדן עם הממשלה, מסר, כי סכום הוצאה כל משתתף יעלה כ־300 ליש"ט. הודו מצפה ל־4000 משתתפים שיבואו למשחקים.

שיאי עולם במשקולות

באליפות אירופה בהרמת־משקולות בארופה, איטליה, נקבעו מספר שיאי עולם.

הסובייטי דוד ריגרט והבולגרי אטנוקן ניקולוב שיפרו שני שיאים במשקל כבד־קל. ניקולוב וריגרט הרימו בקרב־צמים 385 ק"ג. ריגרט שיפר ב־2.5 ק"ג את השיא הקודם של ריגרט. בכוך סניקולוב השווה את השיא בלהיטה, שעמד על 175 ק"ג.

פסחוב עלתה לסבוב הרביעי

פאולינה פסחוב בת ה־23 עלתה לסיבוב הרביעי באליפות פרשי הישא של פארי (אנגליה) כשגברה תוך 40 דקות על הבריטית קלייר קולמן 1:6, 3:6.

לעומת זאת נוצחו הישראלים האחרים, פליקס קפלן בסיבוב השני ע"י הרומני יון טאנמיד 6:3, 6:2, וראובן בלאו ע"י האוסטרלי קולין קציל 5:7, 6:3.

- באלין גברה נבחרת הכדורסל של ארה"ב על נבחרת אסטוניה 77:88. באלבוקרק גברו כדורסלניות ברה"מ על ארה"ב 79:41.
- בלוס־אנג'לס קבע האמריקאי ג'ון פאול שיא עולמי בזריקת דיסקוס — 69.46 מ' — אולם יתכן ששיאו לא יוכר מכיון שמדידת השיא נעשתה בידי שופטים לא מוסמכים.

השיא הקודם — 68.40 מ' — היה שייך לאמריקאי ג'יי סילבסטר והשוודי ריקי ברוך.

- נבחרת הנוער עד 23 זכתה בגביע אירופה בנצחה במשחק הגומלין בבודפשט את נבחרת הונגריה 4:0 (1:0) והפסידה נצחון בגומלין 2:3 במשחק הראשון.
- קבוצת הכדורגל אולימפיאקוס פיראוס זכתה בפעם השניה ברציפות באליפות יוון בהקדימה ב־7 נקודות את פאנתנאיקוס וצברה 55 נקודות.

מרגלית ממד, עולה חדשה מדרום אמריקה זכתה במקום הראשון בשיזור פרחים בתחרות מטעם "אינטרפלורה", שנערכה בחסות רעיית ראש הממשלה לאה רבין

מסו"ת: אי־מתן הלוואה למפעל "פורטצ'סטר" — יחייב מינויו של כונס נכסים

מאת סופרנו הכלכלי של "דבר"

אם ועדת הכספים של הכנסת תסרב לתת ערבות המדינה להלוואה הדחופה להון חוזר שדרוש למפעל המקסטיל "פורטצ'סטר" (לשעבר "פרינס סיטי") באשקלון, יחייב הדבר שוב מינוי כונס נכסים למפעל — הודיעו אתמול במשרד המסחר והתעשיה מפני תוצאת סירוב אפשרי של הוועדה.

במיפגשו של שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב בפני ועדת הכספים, הוא יצביע על העובדה שחלק מקשיי המפעל נגרמו בעקבות המלחמה. זהו מפעל נפגע מלחמה באופן מובהק, אמר אתמול דובר משרד המסחר והתעשיה גד כואן, שנאלץ להיסגר לפני חודש ימים עקב גיוס חלק ניכר מ־400 פועליו. השבתת הייצור פגעה בביצוע הזמנות. המפעל גם נפגע מדליקה שפרצה בו. אולם דובר משרד המסחר והתעשיה לא יכול היה להסביר מדוע חברת "קייזר־רוף" האמריקאית, בעלת המפעל, מסרבת להזרים אף דולר נוסף למפעל ואינה מוכנה לתת את חלקה בהבראת המפעל. כמו כן הצביע הדובר על כך שהמפעל מהווה מקור תעסוקה חשוב לתושבי אשקלון.

בנימים שונים הצביע הבא הדין ועדת הכספים בבקשת שר המסחר והתעשיה. חברי הוועדה ידרשו בוודאי להציג נתונים מקיפים, כולל מאזנים ותכניות הייצור והשיווק, כדי לוודא שאכן יש למפעל סיכויים להיחלץ מקשייו.

ועדת הפנים ביקרה בחצור

ועדת הפנים של הכנסת ביקרה אתמול בחצור הגלילית ונפגשה עם הנהלת המועצה המקומית. ראש המועצה, י. ורחיק, מסר לחברי הוועדה על צרכי העיירה בתחומי הבטחון (מקלטים), השיכון, התעשיה והכבישים. היא תבעה את עזרת הוועדה לפתרון הבעיות, שהן כרוכות לקיום העיירה וקידומה. יו"ר הוועדה להקמת קריה חסידית בחצור הגלילית, הרב אליהו לוי מבני ברק, הירצה בפני ועדת הפנים על תכנית הקריה, שתמנה בשלב ראשון 100 משפחות.

בדברי הסיכום אמר יו"ר ועדת הפנים של הכנסת, ח"כ יוסף תמיר, כי חברי הוועדה יפנו לשרים הנוגעים בדבר ויתבעו מהם יתר מעורבות בפתרון הבעיות המעיקות על חצור. (ע)

נחנכה קריית נופש לחיילים בגבעת אולגה

על גבעה ניראה ליד חוף הים של חדרה — בלית התנוססה ביבי הבגדים כנשרת גבעת אולגה שנהפכה אחרי מפעלים — נחנכה והבול אחר הצהרים ביום הציגי קריית נופש לחיילי צה"ל.

הקריה בנויה בצורה ארכיטקטונית מיוחדת בכינה ותהווה כי יום אחד מבתי המרגוע המשוכללים ביותר בארץ. היא משתרעת על 50 דונם ומיועדת ל־600 דיירים, במחזורים של 6 ימים. היא תהיה פתוחה כל השנה.

הקריה נבנתה על ידי מחלקת הבניה של הקיבוץ הארצי ועלתה יותר מ־13 מליון ל"י. היבון נבכה בצורת תרומות של יהודי האגודה למען החייל במקסיקו והתורמים בארגנטינה. הקריה כוללת 3 בתי מגורים, חדר אוכל ל־600 סועדים, מועדונים, ספריה, מרפאה, בית כנסת, בתי בריכה, מגרשי כדורגל, גנים ואמפיתיאטרון ל־700 איש.

את הטקס פתח יו"ר האגודה למען החייל אלוף (מיל.) יעקב פרי. בירכו עדה שיינפלד־כהן וי. כבביניק, שניהם תורמים ממקסיקו, מנכ"ל משרד הבטחון יצחק עידוני וראש עיריית חדרה, דב ברזילי. (ב)

הסימפוזיון הבין־לאומי העברי החינוך מטי יערך ב־24 להי"ו בתל־אביב.

מ.פ. אשדוד דנה בשביתה כללית ביום ב' — נגד העלאת מסים

מאת סופר "דבר" בדרום

מועצת פועלי אשדוד התכנסה אמש כדי להחליט על צעדיה להבא בעקבות פגישה בין נציגי הממשלה, מרכז השלטון המקומי, העיריה והמועצה בדבר ההחלטה לקיים ביום ב' הקרוב שביתה כללית למשך ארבע שעות נגד העלאת המיסים העירוניים ב־75 אחוז.

מנכ"ל משרד הפנים ח. קוברסקי הציע בישיבה להקים בוררות מוסכמת בהרכב ראש עיריית חולון פ. אילון, ח"כ א. מריאל, הממונה על יחסי עבודה ב. אורי והוא עצמו, שתכריע בענין תביעת מועצת הפועלים בקשר לאחוז ההעלאה, ויבחן את הפרשי המיסוי בין אשדוד לערים אחרות. מנכ"ל משרד העבודה גוראל הציע למנות ועדת שניים שתפסוק בתביעות ואם לא תגיע להסכם ימונה בורר שלישי.

מ"מ מזכיר מועצת הפועלים א. טודרס אמר שהמועצה פועלת בידון בהתאם להנחיות מזכיר ההסתדרות, וכי השארת שיעור המיסים כמות שהוא תהווה תקדים שיגדיל את תביעות השכר של העובדים במדיג החדש על הסכמי השכר. נציגי העיריה ביקשו לדון בסכומי המיסים שמשלמים תושבי אשדוד, ולא באחוזים, אך נציגי מועצת הפועלים התנגדו.

הדיון נמשך שש שעות אך הסתיים בלי קבלת החלטות. השתתפו בו גם ראש עיריית אשדוד צ. צילקר, הממונה על יחסי עבודה ב. אורי וג. לב ממרכז השלטון המקומי. מועצת פועלי אשדוד הוזמנה לישיבת הועדה המרכזית בענין זה ביום ראשון הקרוב. בישיבת מועצת עיריית אשדוד הציע ראש סיעת המערך ש. ברשטחון להנהיג סולם מיסוי חדש, אך הצעתו לא נתקבלה.

4 מיליארד דולר ב־5 שנים תשקיע ישראל ביבוא דלק

מאת כתבר "דבר" לעניני פיתוח

בחמש השנים הקרובות תצטרך ישראל להשקיע 4 בילי־ארד דולר ליבוא דלק — (במחירים של היום). אך לעומת סכום עתק זה המליצה המשלה להשקיע בחיפושי נפט בארץ בחמש השנים הקרובות 150 מיליון ל"י — סיפר אתמול מנהל חברת "דלק" ע. רפיק בדיון על משק הדלק במדינה, ב"מכון הנפט" בתל־אביב.

רפיק אמר, כי פתיחת תעלת סואץ תביא להורדת מחירי ההובלה הימית והמחיר הממוצע של הובלת דלק במיכליות יקבע את רווחיות צינור הנפט אילת לאשקלון.

מנהל חברת "לפידות" מ. חן אמר, כי חברתו מתארגנת לקראת הפעלת חמש מכונות קידוח שיקדחו במקביל וברציפות. הוא אמר שועדת גיאולוגים מכינה תכנית מסגרת לביצוע 50 קידוחי נפט בארבע השנים הקרובות, ואז יתכן ונמצא בקצה יותר נפט מעלבר.

ראש מינהל הדלק ש. גלבוע אמר, כי מערכת הדלק במדינה עמדה בצורה נאה במשימות שהוטלו עליה במלחמת יום הכיפורים.

א. מאיר ראש עיריית קרית־גת — מועמד העבודה ליו"ר ועדת ערי־הפיתוח

כינוס של ראשי ערי הפיתוח חברי מפלגת העבודה, בחר באריה מאיר ראש עיריית קרית־גת כמועמד מפלגת העבודה ליו"ר ועדת ערי הפיתוח על יד הנהלת מרכז השלטון המקומי. כן בחרו ראשי ערי הפיתוח נציגי מפלגת העבודה למזכירות הוועדה. ועדת ערי הפיתוח היא חלק בלתי־נפרד ממרכז השלטון המקומי ופועלת בתיאום מלא עם הנהלתו.

בפגישה השתתפו גם ח. גבתי, יו"ר המחלקה המוניציפלית, וכן יהודה חשאי מנהל המחלקה.

ראשי ערי הפיתוח העלו שאלות על קביעת המדיניות בתחומי השיכון, הסעד, החינוך והעליה בערי הפיתוח, בשאלות הנוגעות ליחסי הגומלין בין ערי הפיתוח לבין השלטון המרכזי וכן בשאלת "כלונבר" של ערי הפיתוח.

בתום הישיבה סוכמו דרכי הפעולה של ועדה זו וכן על שרות בפגישם עם שרי הממשלה.

מוחים על מכתב אלמוזלינו

מזכיר המשמרת הצעירה ב"עבודה" יחיאל לקט, גינה אתמול בחריפות את התנהגותו הפסולה והבלתי חברית של חבר הוועדה המרכזית גבן אלמוזלינו, והודיע כי יהודי לו את המכתב בקשר לאכלוס הגליל, אשר פורסם ב"דבר".

לקט טוען כי מכתבו של אלמוזלינו מוכיח אי ידיעה הצעירה וגמוהה קנטרנות לשמה, בעוד הוא בסיך בוטר לאמירה. לא טרח הכותב לקבל את נוסח החלטתה של המשמרת הצעירה בענין יישוב הגליל, ולא בדק מה נאמר בה. כן לא טרח לבאר מה הן הפעולות המבוצעות המעשיות של חברי המשמרת הצעירה לגבי עיירות הפיתוח וישובי הצפון.

בהודעת מזכיר המשמרת הצעירה נאמר שאין זה מנהג ליו"ר כחבר הועדה המרכזית להתייחס ביתר רצינות למכתבים שהוא כותב אם הוא רוצה שיתייחסו ברצינות לדבריו הוא.

מכון להכשרת נכים לעבודה יוקם ליד "בית לוינשטיין"

מכון להכשרת נכים נפתח בימים אלה ליד בית־החולים "לוינשטיין", מטרת המכון להכשיר נכים, בביתה וכפשיראות, להכנה לעבודה לאחר צאתם מבית־החולים.

יש לציין, שמכון זה הוא הראשון מסוגו המוקם בבית חולים והוא פרוייקט משותף של משרד העבודה וקופ"ח. מנהל בית "לוינשטיין", יוסף כן לביא, ציין שבמכון יהיו שתי מחלקות: מיבחן כבר לעבודה והוא להכשרה לכל־עבודה קלים במחלקות הכבהת. המנהל הוסיף, שבעבודה במכון יש סיוע רב לרופאי בית החולים והמכון להכשרה יעביר לעבודה בהתאם ל... (ע)

פעיל ערבי בליגה להגנת יהודים הגיש בקשה להגירה

מאת יאיר זר, סופר "דבר"

[illegible]

משל מעודד את מ"פ חיפה במאבקה עם הנהלת "חוטי חשמל"

בכינוס ארצי של מזכירי מועצות פועלים שהתקיים אתמול בחיפה במחלקת האירגון בוועה"פ לרגל פרישתם של 15 מזכירי מועצות פועלים מעבודתם, שלח מזכיר ההסתדרות ברכה חזקה למפעלי "כבלים חוטי חשמל" במאבק עם הנהלה.

משל ציין, שהשביתה שהוכרזה במפעל התחילה על דעת מועצת הפועלים, מתמקדת לא על עניני שכר, כי אם על נושא בקרונו וזה יחסי שיפור יחסי אנוש. עם זאת, הוא קרא ליישוב הסיכסוך בידי הגורמים הנוגעים בין מועצת הפועלים לבין הנהלת המפעל ואמר שהגיע הזמן לשבת יחד ליד שולחן המשא ומתן ולסיים את הסיכסוך בהקדם האפשרי.

4 מזכירי מועצות נבחרו לראשי ערים

את כינוס המזכירים פתח וניהל יו"ר מח' הארגון במה"פ אהרן הראל, שנפרד מ־15 המזכירים שפרשו מעבודתם בהסתדרות. הם: ה. ביילי (פ"ת), ב. בלוך (חולון), א. שריר (נהריה), ש. לבנר (הרצליה), א. באבילה (קריית מלאכי), י. יפת (דימונה), י. דורון (גבעתיים), י. אזולאי (קדימה), א. בן שושן (ירוחם), א. חביב (יבנה), ז. סופר (אור־עקיבא), מ. אהרוני כהן (גדרה), א. נחמיאס (צפת), י. ברששלום (טבריה), וא. אבר (בית־שאן).

ארבעה ממזכירי מועצות הפועלים הפורשים נבחרו לראשי הרשויות בבחירות האחרונות: א. נחמיאס, א. שריר, י. דורון וי. אזולאי. בשם המזכירים שפרשו השמיעו דברים: א. שריר וי. יפת; בשם חבר מזכירי מועצות הפועלים ברך מזכיר פ"פ רבלה א. שביל, ובשם המזכירים החדשים ק. ביילר (מזכיר פ"פ רחובות).

נחתם הסכם־עבודה בענף התובלה

הסכם עבודה קיבוצי לשנת 1974 בענף התובלה, נחתם אתמול בת"א בהשתתפות של יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי א. אבוהבביק, בין המחלקה לאיגוד מקצועי לבין התאחדות מפעלי תובלה בישראל.

ההסכם מקיף כ־30,000 נהגים בכל הסקטורים המפעילים רכב קל, בינוני וכבד לסוגיו השונים, וקובע כי לאחר שנת עבודה יקבלו העובדים תוספת של 20 אג' ליום עבור ותק ו־20 אג' נוספות לכל שנת עבודה נוספת. כך למכתפים של 5 ל"י ליום עבודה לאחר 20 שנות ותק, ודמי יום כלכלה יהיו 21.50 ל"י.

מסיבה ליום הולדתו ה־70 של מארק טורקוב

יום הולדתו ה־70 של מארק טורקוב נחוג אור ליום אתמול בבית סוקולוב בת"א, במסיבה שנערכה לכבודו מטעם הקונגרס היהודי העולמי והאיגוד העולמי של העתונאים היהודים.

על טורקוב — הסופר, העתונאי והאיש — דיברו יו"ר ההנהלה הציונית של הקונגרס היהודי יצחק קורן, מנכ"ל איגוד העתונאים היהודים משה רון, והשגריר לשעבר בברזיל יצחק הרכבי. כבוד להזמין המסיבה גם את ברכתו הלבבית של הנשיא קציר, ולבן בציה, בקבלת פרס בית ביסר האוצר לעתונאות, פרחס בפיר יו"ר בפועל של ההנהלה הציונית, א. דולצין.

מארק טורקוב השיב למברכיו בעברית, שנאמרו כולם אל לבו, ונתקבל בתשואות סוערות. בעל ליואה הסבית הסוקן הוא הבן הירשפלד. (ע)

[illegible]

3 מענקי מחקר בתחום הסרטן — לחמשה חוקרים ישראלים

שלושה מענקי־מחקר בתחום הסרטן, בסכום כולל של 387,000 דולר, הוענקו בימים אלה על־ידי המכון הבין־לאומי לחקר הסרטן, שליד המכון הלאומי לבריאות של ארה"ב: לפרופ' נתן טריינין (130,000 דולר), לפרופ' מיכאל פלדמן וד"ר ירון כהן (128,000 דולר) ולפרופסורים מיכאל סלע ורות ארנון (128,000 דולר).

שלושת המענקים ניתנו בהמשך למענקים קודמים בסכום כולל של כ־660,000 דולר, שניתנו לחוקרים אלה בשנתיים לעבודה.

המענק לפרופ' נתן טריינין ישמש לו להמשך מחקרו על השפעה של הורמון (או הורמונים) המופרש מבלוטת התימוס על גידולים ממאירים בבעלי־חיים, בעכברים. מתוך המחקר התברר כי הורמון התימוס מגביר את יכולת הלימפוציטים להשתתף בתהליכי החיסון. מכאן התקוה, כי תכונה זו של ההורמון תוכל לשמש כאמצעי מרפא לחיסון אפשרי נגד סרטן.

עבודתם של פרופ' מיכאל פלדמן וד"ר ירון כהן מבוססת על מחקריהם הקודמים, בהם פיתחו שיטה לצריבת חיסון מחוץ לגוף (בתרבית תאים) כנגד אנטיגנים תאיים. באחרונה הפעילו שיטה זו בחוות ניסוי כדי לחסן כנגד תאים סרטניים. החוקרים מזריקים את התאים, שהוחסנו בתרבית, אל תוך גוף החיה (נושאת הגידול הסרטני) כדי למנוע על־ידי כך — בדרך חיסונית — את התפשטות השלוחות הסרטניות. התוצאות הראשונות בעכברים — נראות מעודדות ביותר.

מחקרם של הפרופסורים מיכאל סלע ורות ארנון עוסק בפיתוח שיטה חדשה ורגישה לגילוי מוקדם של סוגים מסויימים של מחלת הסרטן.

השיטה מבוססת על נוכחות בכמות מוגברת של חלבונים אופייניים לסוגי סרטן מסויימים בדם של החולה. מדידת הכמות של החלבונים הללו על־ידי שיטת הבקטריופאג המותאם, שפותחה במחלקה לאימונולוגיה במכון ויצמן, עשויה להיות מכוונה לבדיקה זו. (ס)

תביעה לשלב גילאי 16—18 במשימות שמירה

מאת חיים ליפשיץ, כתבר "דבר"

התביעה לשילוב שכבת הגילאים בגילאי 16—18 במשימות שמירה ובבטחון ולהכנתם לכך בהתמדה באימון במסגרות הגדנ"ע, הועלתה באחרונה בכינוס מאה"זים ומרכזי בטחון של הקיבוץ־המאוחד שנערך ב"אפעל".

הכינוס שנקרא לדיון בשאלת הבטחון השוטף בישובים ובגבולים, עמד על הצורך לעשות שימוש נבון באמצעים העומדים לרשות הישובים, הדף כאמץ מן פניטי התנדבות למלחמה בשירות. סוכם כי יש לספר את אמצעי הבטחון ולגייס משאבים לשם כך. כן הודגש הצורך בעזרה הדדית בין הישובים ובפתרון מתאים לכל ישוב, בהתאם לתנאיו הספציפיים, ואת כהוך גיוס ההגנה כולה מבחינת כוח אדם, לרבות שילוב יותר אקטיבי של חברות במשימות הבטחוניות של הישוב.

עצרת הסוכנות נדחתה ליום ב'

מאת סופר "דבר"

פתיחת עצרת הסוכנות היהודית שנועדה ליום ראשון, ה־16 להי"ו נדחתה בגלל ביקורו בישראל של הנשיא ניקסון — היא תפתח ביום שני, בערב.

בעצרת הסוכנות ישתתפו 400 נציגים ואורחים מכל הקהילות היהודיות בעולם. בערב הפתיחה ינאם נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר, ובישיבות האחרות ינאמו שרי הממשלה.

המרכז הרפואי ע"ש ח. שיבא
תל־השומר

יום האזכרה השלישי למייסדו ומנהלו הראשון של בית החולים

ד"ר שיבא ז"ל

יהא ביום ראשון י"ט בסיון תשל"ד (9.6.74)

טקס האזכרה וחלוקת פרסי שיבא לעובדי בית החולים יהיו בשעה 14.30 באולם הבריאות של בית החולים, ליד בית היולדות.

הנהלת בית־החולים

בצער ובכאב רב אנו מודיעים על פטירתה ללא עת של

שיה שאלתיאל ז"ל

ההלויה התקיימה ב־5.6.74

המשפחה

במלאות שנה לפטירת אשתי ואמנו היקרה

רחליה רגב ז"ל

תתקיים אזכרה ביום ראשון, 9.6.74, י"ט סיון תשל"ד בשעה 5.00 אחה"צ, בבית העלמין בפרדס־חנה.
נפגשים בשער בית העלמין.

אריק והילדים

אקו"ם
אגודת קומפוזיטורים
מחברים ומו"לים למוסיקה
אבלה
על מות החבר היקר
שלמה קפלן ז"ל
ותיק פעילי האגודה
ומשתתפת בצער המשפחה

תנועת העבודה הציונית העולמית

אבלה על מות

יעקב ברקוביץ ז"ל

ממנהיגי התנועה בארגנטינה ומראשי פעיליה בארץ.

למשפחת ויסנקר
ולקרובי עין הדוד מאוחד
אבלנו באבלכם על מות
גלית
קבוץ המעפיל

הודעה חשובה למשתתפי הטוטו

המועצה להסדר ההימורים בספורט מודיעה, כי עקב החלטת הנהלת ההתאחדות לכדורגל לדחות את כל משחקי הכדורגל משבת 8.6.74 לשבת 15.6.74 — נדחה גם מחזור הטוטו מס' 33 לשבת 15.6.74.

טפסי ההשתתפות למחזור 33 נשארים בתוקף, וכן הפרסים שהובטחו:

מינימום הפרס הראשון:
550,000 ל"י
כולל העברה

מינימום בכל הפרסים:
900,000 ל"י
כולל העברה

הנהלת המועצה

החברה למרכזי תרבות וספורט (לנוער ולמבוגרים) בע"מ

הכשרת מנהלים וסגל בכיר למרכזים קהילתיים (מתנ"סים)

חברתנו מפעילה 33 מרכזים קהילתיים ברחבי הארץ, ובתהליכי בניה והקמה מצויים כ־20 מרכזים נוספים.

לניהול המרכזים ואגפיהם השונים (ילדים, נוער ומבוגרים, ספורט, תרבות ואמנות, פעולה קהילתית וכו') יהיו דרושים לנו עובדים מיומנים ומוכשרים.

קורס הכשרה מטעם ביה"ס לעבודה סוציאלית וביה"ס לחינוך של האוניברסיטה העברית בירושלים עומד לפתוח במחזור רביעי הנמשך שנה.

מתקבלים מועמדים בעלי תואר ראשון במדעי החברה או החינוך. חלקם ישובצו בעבודה תוך כדי הלימודים וחלקם יזכו במילגות והעסקתם תתחיל בתום הלימודים (שנה אחת).

תנאי ההעסקה של בוגרי הקורס —

מנהלים: השכר — 25—30,000 ל"י לשנה + פקידה נדרשת והטבות אחרות.

סגל בכיר: בדירוג עובדי הוראה או דרוג מוסמכי חברה ורוח. דרגה התחלתית 4.

מעוניינים יפנו אל מנהל תכנית שורץ להכשרת מנהלים וסגל בכיר במרכזים קהילתיים, האוניברסיטה העברית, ירושלים. טל: 525147.

הלוח החדש — דחף

יום ו׳, ט״ז בסיון תשל״ד, 7 ביוני 1974

קיצוץ האשראי ע״י התעשיינים — יביא לעלית מחירים נוספת

יבואני המכוניות נאלצו להקפיא החלטתם לייקר המכוניות

ביקוש שיא לדולר־נת״ד בבורסה התל־אביבית

מכוניות למכירה

● פורד קורטינה 1970 15.500 ל״י, טל. 924048.

● רדיו חינם!!! לכל מזמין דוכס 1 סנדר משופץ החל מ־1.6.74 נתן רדיו חינם. המבצע עד 31.6.7 פגה ל־רכב ישראלי הוכנות המרכזית של אוטוקרס יד בדיצבי 33 יפו 825666 — 82019 (ההנהלה בהיקפיים).

● סוסיתא — בבצע בכירות יד־ 74. כל תרוכם סוסיתא בברכה למכוניה בחודשות 1973 בצ״ב בקבל רדיו הינם לבנוניה. את־ יות בכתב. כלל מסם לשנה העברת בעלות ראשונה במחיר. תנאי רכישה נוחים בביתה. ת.ו.מ. רחוב בן עטר 10 (ימינה מגשר גחלת יצחק). ת״א. טל. 251980.

● היפושית 1200. 1965. בגרע הדש, כצב מכבי בצויין. 239440.

● לטיפוך — להקים פולקסוגן מסחרי מבנע 72 — 2800 ל״י. טלפון 907413 אחה״צ.

● פולקסוגן 2600 סטיישן — 70, רדיו, צמיגים חדשים, צבע אוור גינלי, 75.000 ק״מ, 324169 ב־ בערב — 743906 16.00—13.00.

● לרגל נסיעה ב.מ.ה. 2500 אוטומטית + מזגן. טל. 823310.

● ב.מ.וו. 1800. 1969. 130.000 ק״מ. בבית 232288. 748320.

● ב.מ.וו. 70 1600 במצב מצויין. טלפון 945450.

● וקסהול קרסטה 71 70.000 ק״מ אוטומטית. 964355. בבית 964703.

● חייבת להימכר — וקסהול סו־ פר דה־לוקס ללא מיסים. 36393.

● סובארו סטיישן 1973 במצב מצו־ יין + מסם לשנה. רדיו ושים כפראפוני 26.500.— 767424—03.

● קורטינה מודל 70 + רדיו במצב מצויין, טלפון 863630.

● בהזדמנות פורד אסקורט מסו־ רית 1974. 15.000 ק״מ + רדיו ומסם. 780841 אחה״צ.

● אלפא־רומאו 1964 מנוע בשר־ דש יד ראשונה, טל. 221547 מ־ 15.30—8.

● רנו 16 טי.אס. 1970 מצויינת. טלפון בעבודה 452685. בבית — 414669.

● בהזדמנות אוסטין קמברידג׳ 63 במצב טוב, טלפון 764313 בשעות הערב, פרט לערב שבת.

● הדיסבו במצב מצויין, טלפון בעבודה 845112. בבית בערב — 946098.

● בהזדמנות משאית שברולט בכך עיף קלונר חדש, טל. 946631 942002.

● לארק 1964 מצב מכבי מצויין, טל. 728277 בערב.

● הילמן מינקס 1969. שיפוץ כל־ לי (בעבודה — 693024) בערב — 31440 — הנוך.

● סימקה 1100 מצב מצויין 1972. 83000 ק״מ. טל. 821422.

● סנדר סוסיתא מודל 69 במצב בפלא ממש מוכיב למכירה. טל. 962884.

● פורד קפרי 1969 אוטומטי מצב מצויין, רדיו. 445287.

● סאאב 66 יד ראשונה בעבודה. 625337. בבית — 441566.

● בהזדמנות קורטינה סופר 1600. 1970. 37.000 ק״מ. יד ראשונה (גגג + 5 גוססים) לצלצל טלפון 440083 מ־17.00—18.00.

● מיני מינור סטיישן 63. מצב טוב, מסם בפברואר. 752666.

● פולקסוואגן חיפושית 1959 מנוע 1972 6500. 755445 בערב.

● פריגץ 4 1968 עבודה היטב 953497 עד 16.00 953519 מ־16.00.

● קונטסה 900 64 לפני אוברול. מצב חיצוני טוב. 3.250 ל״י, טל. 475232 מ־21.00—18.00.

● פורד פירלין 1962. גיר אוטו־ מטי, רדיו, חימום. מסם גובר־ בה, מצב טוב. 283691—03.

● פיאט 850 1968 מסם לשנה אוברול, רדיו וצמיגים. 768370.

● פיאט 850. 1968. שנה מסם. טל. 418706.

● בהזדמנות פיאט מסחרי גרנ־ ד׳יס 1966, מצב מיכני מצויין, טל. 864186 בערב.

● סוסיתא 65 בצ״ע 71 מודל 10 מסם לשנה. צבע חדש. ב־ ערב 848674.

● פריגץ 70. 1000. מצב טוב. 65.000 ק״מ. 450112.

● פיג׳ו 404 1968 + רדיו. בצו־ ריכת. טל. 958473—03. 951616—03.

● אופל מסחרי 1965. מסם לחצי שנה. טל. 916405.

● אסקורט 71 4 דלתות יד רא־ שונה כחודשה. 870473.

● קורטינה 63 אחרי שיפוץ כל־ לי. טל. 849923 אחה״צ.

● פולקסוואגן מסחרי גבוה 70 במצב מצויין, טל. 873903.

● הילמן־אימפ. 1964 חסכונית. ב־ 4/73 — 8000. טל. 983624.

● פריגץ 4 1966 מנוע מצויין מסם לשנה טל. 759767.

● פיג׳ו 403 61 מצב מצויין + רדיו. בעבודה — 24806—055 בבית — 238474—03.

● לרגל נסיעה אופל 59 מסחרי מצב מעולה + מסם. 235873.

● סימקה 1966 במצב טוב + רדיו מסם לשנה. 881020.

● וליאנט סטיישן 1961 שנה מסם אחרי אוברול 329167.

● וולבו סטיישן 1972 יד ראשונה מסם לשנה + רדיו. 250165.

● פולקסוגן 1300 72. אוטומטי טל. 858374 מ־4.30 אחה״צ.

● סובארו ביני 1971 39,000 ק״מ. קפיצה. — 7,300. 336158.

● מוריס מינור 1956 מסם בינואר 2.000 ל״י 418550.

● ב. מ. וו. 1800 יד ראשונה 1969 232288. בבית 748320.

● סובארו 1300 71 מסם לשנה יד ראשונה. עבודה 234305—03. בבית 457089—03.

● מיני מינור קלבמן 1972 במצב מצויין. טל. 220104.

● בהזדמנות מוסטנג קופה יפה־ פיה 1966 מצב מצויין 35189.

● חיפושית 64 אחרי אוברול מצב מצויין עם תוספות ואביזרים. — 248456.

● פיג׳ו 504. 1971. 27,000.— ל״י 60.000 ק״מ. 239608—03.

● פיאט 850. 1965. גיר, מגבה, צמיגים. 956751/006 עד 17.00 רפי.

● טאונוס 17 מ׳ 1959 מנוע 1970 40.000 + דיפר — 5.000 794347.

● פיג׳ו 404. 1964 מסם שנה. טלפון 476649 בערב.

● בהזדמנות פורד אסקורט מסו־ רית 1974. 15.000 ק״מ + רדיו ומסם. 780841 אחה״צ.

● פולקסוגן חיפושית 1500 1969 מצב מצויין טל. 848191.

● קורטינה סטיישן אוטומטית 1972 29.000 ק״מ לטלפן 932952.

● 404 סוף 66 מסם 7 חדשים אחרי אוברול 13,000 ק״מ שמורה טלפון 922671.

● אסקורט 1970 מצב מצויין + רדיו ומסם — 17,500 מהשכרה לעשבר. 827632.

● פיג׳ו 504 מודל 70 במצב מצויין יד ראשונה — 233642. 324764.

● פולקסוגן קבינה כפולה — 1971 גגוך + תריסים — משופצת. 14.000.— 739441.

● אוסטין 56 מצב מכבי מצויין בהזדמנות 903296.

● בהזדמנות! פריגץ 1000. 1971. 52.000 ק״מ + מסם + רדיו. טלפון 823047.

● טאונוס 12. 1960. מסם 10 חודשים + רדיו. במצב טוב. 820373 סתו כאיר.

● הילמן סטיישן 1972. מצויי־ נת 8/4 הולך. 848319—03.

● אסקורט 1971. 4 דלתות יד ראשונה עבורה 19.500 ל״י — 843623.

● בהזדמנות סנדר סוסיתא 67. בשעות 21—16 856872.

● פיג׳ו סנדר 404 בהזדמנות 1973 17,000 ק״מ. 941438.

● למכירה פולקסגן 1600 בהוד־ רי + רדיו 1972. 948537 — 941576.

● למכירה זכות לאסקורט הדי־ להתקשר 442114 אחה״צ.

● כרכל הכס 1970 מצב מצויין מסם באוקטובר 753205.

● סוסיתא מסחרית 64 במצב מכבי מצויין. בבית — 877895.

● ביטינמיגור 71 ותוספות שהפבו 475320.

● דופין 58 מסם 9 חודשים. טלפון 5—55134. יהושע.

● אופל סטיישן 58. טלפון — 850770 רק בערב.

● ציטרואן די.אס. 21. 1968 במצב מצויין. (03)259241 בעבודה, או בערב. (03)729710 אליעזר.

● למכירה קטר־קבט 1956 מסם לשנה 2.000 ל״י, טל. 953639.

● קונטסה 1300. 1966/3 יד רא־ שונה במצב מצויין 65.000 ק״מ מסם חצי שנה + רדיו. טלפון 756895.

● הילמן מינקס 51 מסם שנה. —2.000. טלפון 759619.

● דודג׳ דארט 73 במצב חדש. טלפון 419984 אחה״צ.

● סוסיתא מסחרית 64 במצב מצויין בבית 877895.

● קורטינה 69 אחרי גיבול אוי־ ריל 951153.

● חיפושית 1300 1968 במצב מצויין. טלפון 957037 דתיבות.

● פריזופ 1970 במצב מצויין מנוע חדש טלפון 951671.

● משאית ליילנד (קליפר) 69. 953326 בשעות העבודה 953796.

● אופל אולימפיה 70 יד ראשונה 866239 מ־10—12. 862976 מ־19—21.

● לרגל נסיעה דודג׳ דארט 68. אוטומטית, כיווניאורי הגהכה, בצבורכת, ת בריה. טלפון — 472423.

● פולקסוגן סטיישן מודל 63 צבע חדש טלפון בבית 55683 ובעבודה 281847.

● בהזדמנות מיוחדת בטכ״ח מר־ צדס 190 כמו חדשה 448533—03.

● פיג׳ו 504 71 במצב טוב. 60000 ק״מ. דרכון לדרכון או מיסים. טל׳ 239608—03.

● פיג׳ו 504 אוטומטית 70 במצב מצויין, בעבודה 257837.

● פיג׳ו 404. סטיישן 65 במצב טוב + מסם. 865364.

● פיג׳ו סטיישן 404 מודל 68—69 טלפון 847795.

● פג׳ו 504 1970 אוטומט + מסם רדיו טלפון 951462.

● רנו 4 1970 יד ראשונה מסם רדיו גגון 16000 ל״י. טלפון 951462 בשעות העבודה.

● טאונוס 12 1963 + מסם ב־ מצב טוב טלפון 917490.

● אופל ריקורד 1964 מסם לשנה במצב מצויין 478394.

● קורטינה סופר 15 1964 למחיר הוזלה טלפון 726974.

● פרנגיט 73. 12 מקומות ישי־ בה וארבע חלונות 247259 מ־10.00 — 14.00.

● ווקסהול ויקטור 70 גיר רגיל בסאות ספורט, בתוכה גג שוהר. 862841.

● שברולט 57 אוטומטית צבע חדש. בהזדמנות. 826027 825277.

● לארק 1965 מנוע שברולט מסם שנה. 823614.

● פרנגיט מסחרית 1972 במצב טוב רדיו + גגון 885115.

● בהזדמנות פריגץ 4 1968 במצב מצויין מצבר + רדיו 948623.

● קונטסה 1300 במצב מצויין + מסם 444417 מ־8.00 — 16.00.

● מיני מינור סטיישן 61 במ־ צב מצויין טל׳ 234862.

● ביואיק ספישל 1964 חשמלית אוטומטית במצב מצויין 16.000 ל״י 224660.

● דה סבו 1963 אחרי אוברול ב־ מצב מצויין 825939.

● מוריס מינור 1956 מסם לחצי שנה 2150 ל״י 418550.

● למכירה קרייזלר 180 שנת ייצור 1972 50.000 ק״מ 32.500 ל״י. טל. ביום 232314 בערב — 754581.

● פיאט 850 ספיישל 70/71 במצב מצויין 238435.

● פיאט 500 61 לאחר שיפוץ כל־ לי למחיר הוזלה. 254817 איציק.

● פיאט 500 65 במצב טוב טלפון 793775.

● פיאט 850. 1966. מנוע 1974, מסם לשנה. 11.000 415710 — ב־ צהרים ובערב.

● סוברו א.ר. — 2 30000 ק״מ 1972 במצב מצויין + רדיו. מסם + תוספות 15000 ל״י טלפון טל׳ 796310.

● סובארו 1971 מסם לשנה. טל׳ 612549 מ־08.00—14.00. בערב — 268643.

● ב.ב.ח. 1800 1971 מסם + רדיו במצב מהדר. 951462.

● ב.ב.ה. 1600 71 במצב תחיק רדיו + סיים. 201404.

● ב.ב.ה. 1600 1970 130.000 ל״ק. טלפון 337640.

● פולקסוגן דבל קבינה 70 מסם בבצב 36362.

● חפושית 1957 מנוע בהודש. מסם לשנה + רדיו 6.900 ל״י. טל׳ 238189.

● חפושית 1966 + מסם ורדיו לרגל נסיעה 440487 אחה״צ.

● חיפושית 1969 אוטומטית 1500 + רדיו במצב מצויין. טל׳ 945249.

● פולקסוואגן מסחרי 1969 מנוע 73. 478052 בשעות אחה״צ.

● פולקסוואגן מסחרי 1969 מנוע 73. טלפון 478052.

● חיפושית 1969 במצב נהדר — 18500 ל״י. טלפון 951462.

● סוסיתא סטיישן 1964 מסם ב־ אפריל ורדיו. 476543 לא בשבת.

● פיג׳ו 404 סטיישן 1971 84.000 ק״מ, יד ראשונה. מסם שנה טל. 823027 7—17.

● פרנגיס מסחרי 1973, ליאנך בלום 68/2 חולון. 853996. בבאר.

● פורד כוכסגב 68 במצב מצויין גיר רגיל. 721633.

● חיפושית 62 80.000 ק״מ, בין 13.00—16.00 טל. 826975.

● פולקסוואגן מסחרית דבל קבי־ נה 73 הל בזבורים בלוק 5, קלד־ נה.

● חיפושית 68 מנוע 72 במצב מצויין, טל. 788589 (לא בשבת).

● בהזדמנות אופל מנטה צבע ברונז אוטומטי 1971 43,000 ק״מ + רדיו ומסם לשנה. 448193.

תדפיס מיוחד של הלוח החדש מופץ בכל יום שישי באלפי עותקים במשרדים, במפעלים, בבתי־קפה, במקומות ציבו־ ריים ובכל סוכנויות „דחף".

המודעה בלוח החדש מגיעה לידיעתם של יותר ממאתיים אלף קוראיו הקבועים של העתון ולידיעת רבבות קוראים נוס־ פים בציבור הרחב.

פרסם בלוח החדש!

● 2 מכוניות סוסיתא מסחרי עם מנוע פורד. 67 ו־68. 762116—03.

● סוסיתא 12 פורד 1966 מסו־ רית במצב נהדר. 951463.

● פיג׳ו 404. 1971 אוטומטי מסם רדיו 29.000. 741989.

● סוסיתא סטיישן 1965 יד ראשו־ נה. שיפוץ מנוע. — 7.800 ל״י, בערב — 231440 — הנוך.

● סוסיתא מסחרית 1970 60.000 ק״מ במצב מצויין. 456527.

● סנדר סוסיתא 1969 במצב מצו־ יין + כבל. 876958 בערב.

● חיפושית 1958 מסם לשנה מנוע 1970 — 5.850. 451551 446017.

● חיפושית 65 מסם לשנה. רדיו. אוברול. — 13.900. 228429.

● פולקסוואגן מסחרית 1972 מסם לשנה במצב חדיש. 746477.

● קונטסה 1300/4 1966 אוברול. מסם וצבע. 9.500 ל״י. 853021.

● לרציני בלבד קונטסה 1300 1968/4, שמורה אוריגינלית, קרית כפר 26 ראשל״צ, רובין.

● פולקסוואגן מסחרי גבוה 1966 טלפון בעבודה 824045 — בערב — 967328.

● פולקסוואגן וליאנט 1972 מסם לשנה במצב חדיש. 746477.

● דוהוף! מכונית 1400 4 דלתות 1974 להיות או שלח. 31671—03.

● סוברו אר־2 חסכונית 1971 16.000 ק״מ. 15.0000 טל. 875407.

● בהזדמנות קטר־שבו 1956 מוש־ בהה לבעלת חלפים. טל. 728073 בערב.

● כרמה יפה בהזדמנות לרגל נסיעה להו״ל. טל. 873476.

● בהזדמנות! פריגץ 4 1968 + מסם ורדיו — נהדרת. 7.500 — ללא פיקות! 416674 בבית. 51931 בעבודה.

● הילמן סופר־מינקס 1962 זקוקה להחלפת גיר. 2500 — 472510—03.

● ב.מ.וו. 1800. 1968 מצב מצויין, מסם שנה, רדיו, אוטקה, 867362.

● פורד קפרי 1600 אקס.־אל 73 20.000 ק״מ. מזגן ורדיו. מסם ל־ שנה, צמיגי ספורט. 289722, ומ־ 4.00 — 415713.

● אופל מסחרי 1900 אוטומטי 1973 טל. 947330 בשעות העבודה.

● הילו 66 סטיישן יד ראשונה במצב חדש. טל. 479362 לא ב־ שבת.

● בהזדמנות! פיאט 124 74 5000 ק״מ. פרטים בן־צבי ישראל 20 בב״ים, בשעות הב׳.

● אופל רקורד 1963 אחרי מסם וצבע במצב מצויין. 850209.

● אופל מסחרי 1900 רדיו 1971 65.000 ק״מ. יד ראשונה במצב מצויין, טל. 92835—051.

● פיג׳ו סטיישן 1966 במצב טוב. 853910 ובערב 823751.

● פיג׳ו סטיישן 1966 במצב מצויין יד ראשונה, טל. 853910.

● שברולט בליבו 1968 במצב מצו־ יין, 76.000 ק״מ, מסם לשנה + מזגן + רדיו. 937722.

● שברולט בליבו 1968 במצב מצויין. 76.000 ק״מ, מסם לשנה + מזגן + רדיו. 937722.

● בהזדמנות אסקורט 1970 יד ראשונה. מסם. 455819.

● פורד אסקורט מודל 1969 בהו־ דמנות. 953074 ובערב 953694.

● נ.ס.או. פרינץ 1966 במצב טוב. טל. 751733 — 284636.

● עמי 6 1962 מסם שנה במצב מצויין, הזדמנות למחיר הולמה. טל. 891611.

● לארק 1963 מצב מצויין, דבכבר, טל. 729922.

● סנדר סוסיתא 1970 שנה לאחר שיפוץ בביקו״ה. בשבת טלפון: 453193 בבשנע 22495—053.

● סימקה 1000. 1966 יד ראשונה. טל: 842997 מ־16.00.

● קבינה כפולה עם ארגז. בעבודה 825980—03 בערב 795998—03.

● פיאט 124 71 40.000 מסם 23.000 אחרי 16.30 454371.

● פולקסוגן 1300. מודל 1966 ב־ מצב טוב, טלפון 763438.

● פיאט 124 1970 65000 ק״מ שמורה להפליא כנריה. 476519.

דירות למכירה

● ב.ל״י. במאורים ביותר בהודר־ נות מיידי בערב 417970.

● דירה נהדרת 2 חדרים ק״ק כבי־ סה בפרדת רוה ליפסקי 150.000 טלפון 459601 מ־17.30 פינוי מיידי.

● בנאות רחל 3 חדרים במצב מצויין ק״ב טלפון 846081.

● פנטהאוס בנאות רחל חולון. טל. 847585.

● ברמת אביב 3½ עם אפשרות לפינוי מיידי. 418356 מ־17.00.

● דירה השוקה 3 חדרים קומה א׳ ע״ע רחוב הירקון ליד מלון דן. טל׳ 55214.

● תכנית ל׳ 4 חדרים כל השכ־ לולים. 285.000 טלפון 416914.

● ברחובות 4 + הדר ארונות 165.000 ״דוליגב״ בע״מ בית הפו־ עלים 6.

● ברחובות 3 בהרשנון קומה ראשונה חזית. ״דוליגב״ בע״מ בית הפועלים 6.

● בבת ים למכירה דירה חדשה 4 + פ״א חזית. 862230.

● 3 + פינת אוכל בהזדמנות — 78000 בפרדס כץ, 783971 אמיתי.

● למכירה שתי דירות צבודות בתאים למבודים לרופא או משרד ס״ה שטח 225 מב״ר. 457148.

● 2½ גדולים (3½ במאבן), 90 במ״ר ק״א ע״ע ברחוב יהושע בן־ נון 225.000 ל״י. 451550.

● רמת אביב קונה הנשיא 3 חדרים ארונות קיר למכירה מיי־ דית 182.000 411757 בין השעות 16.00—22.00.

● דירה 3 חדרים ברחמה קומ־ פלט בהוד. לבנות. 823475.

● בראשון לציון 2½ + ½ גדר לה לחוית פינוי בעוד חודשיים. 947548.

● 3½ + ארונות קיר. בבבל ר״ג — ב״ב. 782858 מ־13.00.

● בקרית שלום דירת 2 + הול + תריסים פלסטיים. ק״ב. בוד־ כה 7. מ־20.00 — 15.30.

● דירה בת 4½ חדרים לוקסוס מרוהטת פינוי מיידי בנה אבי־ בים טלפון 413157.

● בבתים בהזדמנה 2½, ק״ה, טל. בעבודה 910983. בב״ת — 866877.

● בבת״ים 2½ מרוהטת + גוף כודים ק״ד + כלים הגל מרכזי, טל. 874508.

● בנה אביבים דירה 3 73 כ״ר למכירת מיידית ק״ה, טל. 414450 בשעה 30. טל. 410411 ב 8 בבוקר.

● למכירה דירת 4 חדרים מגוזה רח׳ אהרונסון 27, טל. 52756.

● דירות 4—5 חדרים ופנטהאוזים כפוארים בתל־אביב ברמת־אביב ובהבנית ״ל״ ב־280,000 + — ״יעוף״ בע״מ, 230287. 413904.

● ל״אפריד״ דודע גוף מבחיל / הבנתון 65, כניסה ב.

● בפתח־תקוה 2½ גדולה מאד ובהודדה הק, יהודה הלוי 8.

● בגבעתיים 3 + פ״א וארונות קיר, ק״ב. 140.000. 760904.

● בקיראון 4 חדרים כבפש וזד־ בה קיר — 170.000 רחוב לד״אשכול 16. זהר. 756707.

● 3 חדרים + פ״א בקרית־שלום שדרות ישראל — גורי 2 ה״א. הגן יפקה. כביסה ב׳, ק״ה, מ־8—12 ומ־19.00—22.00.

● דירת 3 + גג ק״ב ע״ע בבנין ביר־אליהו. 769869.

● בבבלי 3 + פ״א קרקע 135.000 441368 — 441923 מ־6—8.

● 3 חדרים בסודרות + פ״א קיר בלי עמודים, 135.000. 869718.

● בפתח־תקוה 2 גדולים. 3 בזר־ פסות. בבקים ברכוי ושקט.טלפון 916075—03 9.00—15.00. 31815—03 בערב.

● 2 + חצי נאה. במכדת ק״ק 105.000 רמת גן. 797857.

● דירה נהדרת 2 חדרים ק״ק כביסה נפרדת, רח׳ ליפסקי סך 150.000. טלפון 459601 מ 17.30 פינוי מיידי.

● הזדמנות ברמת גן אקסקלוסיבי דירת הדר + הול גדול חזית. 66,000. טל. 252077.

● מיידי, 3 + פ״א. טלפון, בוגן, בקליק (ליבין) — 240.000. בלי מ־ תווכים. 257538.

● מיידית! דירת 5½ חדרים לוק־ סוס בברכו הרצליה בבין הדים ל־ רגל נסיעה לחו״ל במחיר הזדמנו־ תי, לצלצל בערב מ־20.00. טל. 251853.

● דירת 2 חדרים מרוהטת ק״ב פינסקר 51 ת״א. 254555. 730127.

● ברמת־גן דירת 3 חדרים + טלפון. מרוהטת / ריקה. 744730.

● ברמת אביב, ליד האוניברסיטה 3½ חדרים, ארונות קיר, ק״ב. טל. 413751.

● דירת 3 בבבלי, ע״י קולנוע דקל + חניה. 459917.

● בקק״ל דירת גג מרוהטת חלקית. לוקסוס. — 160,000. 243406 מ־14.00—17.00.

● בהזדמנות בחולון 3 + פ״א. 849524 במשך כל היום.

● ביד אליהו 2 חדרים + סלון גדול למסירה מיידית שדרות יד־ לבנים 16, ברוך. מ־10.00—14.00.

● 3 חדרים ברחוב רמת־חן 36. טלפון 749322, הללי.

● ברמת־גן דירת 3 חדרים, ק״ב. בקום מרכזי ושקט + חניה צבור־ רה. בית הלל 12 דירה 5 ב־ 17.00.

● בראשון לציון 3 גדולים + פ״א. קותץ, אושישקין 25 אחה״צ פרט לשיקי שבת.

● 2 חדרים בברכז חולון. טלפון: 859212 מ־7.00 בערב.

● למכירה 32 מ׳ במ״ם בדרום ת״א למטרת כתסה, תעשיה זעירה. 245434 בערב.

● בהזדמנות בחולון קרית שרת 3+ פינת אוכל טל. 891019.

● באזור וילות ברמת־גן, 3 + הול מרוחת. 170.000. 796915.

● ברמת אביב 3½ עם אפשרות לפינוי מיידי. טלפון 418856.

● 3½ נהדרת, כלאה עם ארונות קיר + גג ברוצה, בעל 100 מ״ר, חניה מבודה, הברון 25, בני־ברק. 789038. עזקי.

● ברמת גן, ברמת עמידה, דירת 1½ חדרים. 766036 מ־17.00—21.00.

● 2 חדרים + הול, ק״א דרך תנעתן 150, תל־אביב, שוקד.

● ברחובות אחיזת, 3 חדרים —80.000, טל. 952736, יבו־ב.

● למכירה חדר שינה יפה דיקר כאושליה בארגמיה, 57545. אבר־הם.

● בר״ג 3 חדרים + פ״א קומה 6 ואחרונה עם מבלית, גוף יפה, ים חמים וגג מרכזיים, חניה צבור־ דה לבית בכביבה שקטה. טל. 761412.

● בראשל״צ 3 חדרים חדשה ב־ ביבה. טלפון 942610 ל״י.

● ברחובות 3 בבנית קומה שניה. חזית. רח׳ אבן עזרא פינת ישעיהו 125.000. ״דוליגב״ בע״מ בית הפועלים 6.

● בבבלי 3 חדרים ק״ד + מבלית אפשרי פינוי בהיר. 440798 בשע־ צות אחה״צ.

● בבני ברק 3 חדרים ברחוזים + הול ופ״א. להשכרה / למכירה. 265408.

● בחולון קרית שרת 4 חדרים + מבלית. קומה 6. 180,000, טל. 840273.

● בחולון 4 חדרים + חצר פרי־ טית, פרוזי, טל. 853255.

● בפתח־תקוה עזרה — אילבוב 3. 2½ מבלית חדש, 3 מרפסות (128,000). 448468.

● דירת 3 חדרים במקום היפה ביותר בבת־ים — 180,000. ל״י. טל. 868772.

● 3 חדרים + פ״א. רמת־אביב, אינשטיין 23. מיידית. 411939.

● ברמת השרון דירה מרוהטת 2 חדרים + הול + טלפון 471696 מ־15.00—19.00.

● בצפון 3, חניה, חניה, מבלית, הסקה מרכזית טלפון 449044 17.00—19.00.

● בבת־ים 3 חדרים + פ״א בר־ חוב הנביאים, ק״ה. 867982.

● בבבלי דירת 2½ חדרים + מבלית, חניה, טל. 449648.

● בהזדמנות 2½ יפים, חרמון 11 רמת־גן, בהר. 223314.

● ברמת־אביב 3 חדרים לאחר שי־ פוצים עם ריהוט, 245,000 ל״י, טל. 410416.

● בחולון, 4 חדרים + פ״א, ק״ב, איזור שקט, 891552 מ־18.00.

● בייר 3 בצפון ב׳ חזית מבלית + הסקה. 457475.

● ביפו בברכז 2 חדרים + כל השכלולים בבנין היש — 125.000. הכניסה מיידית 243588 מ־16.00.

● אחים הכבזן רשות מציעים ברחובות דירות 3 חדרים לכניסה 7 חודשים החל מ־125.000 המש־ רד: בית הפועלים 3 רחובות.

● בנאות־רחל 3 חדרים הסקה ומבלית קומה 8. 841719.

● דירות 4—5 חדרים ופנטהאו־ זים כפאריים, בתל־אביב ברמת־ אביב ובהבנית ל׳ ב־280.000 + — ״יעוף״ בע״מ, 230287. 413904.

● בנאות־אפקה דירת 3 + אר־ נות־קיר. עיר חיכה 28 דירה 14.

● למכירה דירת פנטהאוז מפוא־ רה דו־קומתי חדשה 5 חדרים ליד בראיאון בערב 453477.

● ברמת אביב 3 חדרים + פ״א —190,000 ל״י לטלפן 471007.

● בבת־ים 3 ק״ב חזית מפוארת דהר. בבנין ישראל 12.

● 2½ חזית, עקית, באיזור שקט בבתים ק״ב 867507.

● למכירה דירה 3 חדרים + ארון קיר בראשון־לציון טלפון 942043 אחרי 5.00.

● בברכז ראשל״צ 4 חדרים השיך חיים 9 מהאל בשעה 17.30.

● בראשל״צ 3½ ק״ד 185.000 בשפחת לבצר, הרהיב 19 ביר בה.

● בכביש הסיסים 3 חדרים + טלפון, בנויה 5 שנים. 248003.

● בפתח תקוה 3½ חדשה מוכנה. טל. 945885 בערב. פרט לשבת.

● בחולון 3½ מרוהטת נהדרת, יקואל, טרומפלדור 3. 859732.

● דירת 3½ חדרים נהדרת ב־ רמת־גן ליד גבעתיים 473433.

● בבת־ים בהזדמנות מיידית 3 חדשה בר־יהודה 42. יפה.

● בבת־ים בהזדמנות מיידית 3 חדשה. בר־יהודה 42. יפה.

● בקיראון 4 חדרים משופצת ק״ד. 170,000. רחוב לד״אשכול 160. זהר. 756707.

● בגבעתיים 3 + פ״א וארונות קיר ק״ב 140.000. 760904.

● 3 חדרים + ארונות אבא־הלל 122 רמת־גן, סיבאי.

● בפתח־תקוה 3 + פ״א דהוך 130,000 טלפון 479362. לא בשבת.

● בבת־ים 3 חדרים עקיים, בד־ בר פרים לפנות בן־ציון ישראל 20, משפחת גד.

● דירת 2 חדרים + מרפסת 10 מ׳ אורך, ביתן לשיכויים. טל. 34316.

● בכביש הסיסים 2½ חדרים, ק״ה. 214354.

● דוקף בבבבלי, 3 חדרים, מרוהטת ק״ד + מבלית. 440798.

● בתל אביב ללא מתווכים, 2 חדרים יפים והכ־חדרים 39210.

● בבת־ים 3 עקיה, קומה גבוהה, שקט. נוף. 869165.

● בבית 3 חדשה לוקסוס קומה 6 + גג וחניה ע״י אורנה. טל. 625569.

● 2½ גדולים ליד תבימה פ״א נהדרה, 288229 — 226656.

● למכירה דירה 3 חדרים ודירת 2 חדרים בעמק השבע הכרמל הצרפתי היפה, טל. 865693—03.

● דירה נהדרה בברכז נתניה 4 חדרים + גג, חימום — מבלית — חניה. 921003—03 לא בשבת. מ־19.00—21.00.

● בהזדמנות דירה ק״א + מכולת. שכון ״בבית״, שלמה המלך 46 לוד, גלאם — 145.000 ביתר.

● פרדס כץ 2½ מיבתית. בגוף ק״ג, כפ׳ 11 פלבי״ת 28. 789926.

● למכירה דירת 3½ חדרים + טלפון וחניה ברמת גן. 780062.

● חייבת להימכר!!! דירת שניים עגקיים — 81.500. עליה־הנער — 47 בגבעתיים רוזבלום.

● למכירה 2 חדרים וחצי בהד־ דר־יוסף. טלפון 479135 פרט לשי־ בת.

● 3 נהדרת ומשוכללת במרכז חולון. 858940 לא בשבת.

● בהזדמנות בצפון 3 חדרים פר־ סר 459205 בעבודה 417936.

● 2½ חדשה נהדרת באזור הי־ רוכבר בחולון רח׳ הצנחנים. מפ־ בת עגק בהזדמנות. 861965.

● בחולון — 3 משפצת — הד־ טייסים 9 ק״ג דירה 11 בשבת כל היום.

● בבת־ים 2 חדרים לוקסוס, טפטים מבלית טלפון 866181 289361.

● בצפון ת״א דירת 2 חדרים גדולה ק״ג. טל. 246173.

● ברמת־אביב. 2½. ק״ק, מסר־ דרה —135.000. 410225 מ־17.00.

● ביד־אליהו 3 הדך הבצונן 65 קינן טל. 37762.

● בהזדמנות 3 חדרים בבתים. לא לחוית. 876702 בערב.

● בראשון־לציון 2½ + ½ חזית בברכז 125000 פינוי בעוד חודשיים. 947548 שפינוזה 25 שימון.

● בגבעתיים 2½ ע״ע רח׳ ויצמן 70 כביסה ב׳ פאר.

● 2 חדרים הול גדול ע״ע, מי־ נוי מיידי. ארלוזורוב 56 236620.

לידיעתך

מדוע ממתינים חודשים לאספקת מוצרי יבוא

מדוע ממתינים חודשים רבים לאספקת מוצרי יבוא? לשכת המסחר של תל־אביב ערכה סקר מקיף והגיעה למסקנה, שבמשך הזמן העובר בין הרגע בו מוזמנות סחורות יבוא ע״י יצרנים ויבואנים בארץ ועד הרגע בו הן נמסרות לידיהם, הזמן ארוך יותר מבעבר. העיכובים באספקת סחורות מקיף חומרי גלם וגם מוצרי צריכה.

מנהלי לשכת המסחר מתברר שהתארכות מועדי האספקה הם במיוחד במוצרים הבאים: הספקת עצים התארכה מ־6 חודשים ל־8 חודשים; ההמתנה לגליל פלדה עלתה ל־6 חודשים, בעוד שבעבר ההמתנה היתה 3—4 חודשים; ההמתנה לאספקת פחים ופלדות מגיעה ל־6 חודשים, בהשוואה ל־4 חודשים בעבר.

ביחס למכשירי בית החשמליים מצא הסקר, שמועדי האספקה שלהם גדלו מ־4 ל־5 חודשים. בחלק מהמכשירים, במכונות כביסה, זמן ההמתנה ממושך יותר. ואילו לציוד העצייתי יש להמתין עתה שנה, בהשוואה ל־7 החדשים בעבר.

מדוע קיימת המתנה כה ממושכת? שורה של סיבות והן כוללות התייקרות חומרי הגלם, אי־יכולת מפעלים מסויימים לספק את הביקוש, קשיי התובלה הימית ובעיית הפריקה בנמלי ישראל, ולא אחת באלצות האניות להמתין כמה שבועות עד למועד הפריקה.

هكذا من الاصل

● דירה 2 חדרים בדרום ק״ב — טלפון, פינסקר 51 ת״א. 750157, 254555
● דירה אביב, 3 חדרים + ארונות + פ״א, ק״ב. 236192 .41729
● דירה אדריכל בר״ג 3 חדרים, מרווחת, אזור שקט ומרכזי, בוק. 240749 200,000.—
● דירה 3 חדרים בדרום ת״א ק״ב — הדר [illegible] 283268
● 2½ בדולים בשכונים בבפתן [illegible] 441570
● לבכירות דירת חדר קונפלט [illegible] 737807
● ברמת השרון, מיידי דירה 4½ חדרים ק״ב 120, ק״ב. 952648
● בבפתן ת״א 2½ חדרות — פ״א ק״ב [illegible] 455769
● לבכירה בדירות 2½ — חדר [illegible] 10 [illegible] 762607
● בראשון לציון דירה 3 חדרים [illegible] 750549
● בברכה פתח תקוה 3 בדולים [illegible] 916075
● בכרד לבכירה 2 פרטר [illegible] 03-531545
● דירת פאר 4 חדרים, ויצמן 78 [illegible] 9310229
● בפתח תקוה 4 + הול + פ״א טלפון 03-50074 18.00—21.00
● 3½ חדרים [illegible] 03-440924 18.00—21.00
● בהרצליה 3 חדרים בבקום כדי 95.000 לירות [illegible] 1/3 בערב.

דירות להשכרה

● בגבעתיים דירה 3 חדרים, [illegible] 766505
● בקריאת, רחוב [illegible] דירה 3 חדרים, לשנה. 240787
● דירה [illegible] 232617 — 236556
● בירושלים, דירה להשכרה, 5 חדרים, טל. 246588
● 3 חדרים דירה בבקום [illegible] 20—16 865981
● בראשל״צ 3½ [illegible] 737120
● דירת חדר קונפלט בחדר [illegible] ת״א [illegible] 90
● בחולון 2½ [illegible] 057—97942
● דירת 3 חדרים [illegible] 52756
● 3 חדרים [illegible] 03—824771 17.00 [illegible] 5.00
● ברחובות [illegible] 190 להשכיר 3 חדרים [illegible] 953847
● דירת 2 חדרים [illegible] 39 תל אביב 453414
● בגבעתיים [illegible] דירה 3 חדרים [illegible] 03—789179 04—255357
● 3 חדרים [illegible] 03-452352 3.30
● [illegible] 3 חדרים [illegible] 284555
● דירה [illegible] 3 חדרים + פ״א [illegible] 30419
● דירה 4 חדרים [illegible] 284842 17.00—10.00
● [illegible] 14.00 750855
● דירת 2 חדרים חדשה [illegible] 33
● [illegible] 124898
● 2½ חדרים [illegible] 10
● דירת 4 חדרים [illegible] 10
● [illegible] 4 חדרים [illegible] 477419
● [illegible] 235590
● 2 חדרים [illegible] 227029
● [illegible] 3 חדרים [illegible] 281255
● [illegible] 3 [illegible] 238659
● [illegible] 230108
● בגבעתיים דירה 2 חדרים [illegible] 44 [illegible] 18.30 — 16.30
● 2½ [illegible] 37308
● [illegible] 31 [illegible] 3 חדרים [illegible] 105 18—16
● להשכיר חדר [illegible] 412834

● 2 חדרים + פ״א + טלפון [illegible] 749698
● להשכיר 2 בתים [illegible] 17.00 051-53375
● 3 + פינת אוכל [illegible] 873593
● דירה 3 אחדה בבפתן ת״א [illegible] 414197
● [illegible] 4 חדרים [illegible] 624020
● [illegible] 4 חדרים [illegible] 941720 926310
● [illegible] 3 [illegible] 441012
● דירה 2 חדרים [illegible] 16—15 629795
● דירה 3½ חדרים [illegible] 444170
● [illegible] 2½ [illegible] 15.30 [illegible] 622459 470526
● 3½ [illegible] 231660
● 3½ חדרים, טלפון [illegible] 119, 3 [illegible] 17.00—19.30 [illegible]
● 2 חדרים [illegible] 19.00—16.00 225216
● דירה [illegible] 6 [illegible] 02—225577
● ברמת אביב דירת 3 חדרים [illegible] 530.— 03-416744 03-921610
● [illegible] 3 [illegible] 443307
● [illegible] 3 [illegible] 200 [illegible] 18.000 443297
● דירת פאר, 3 חדרים [illegible] 59416 .59415 12.00—18.00 [illegible] 261341 17.00
● [illegible] 282664
● [illegible] 252250
● [illegible] 2 [illegible] 237658 .65.000.— 17.00
● [illegible] 226583
● [illegible] 3 חדרים, 60 [illegible] 234469
● [illegible] 232640
● 3 [illegible] 443447
● [illegible] 3 חדרים [illegible] 948019

דירות מרוהטות

● [illegible] 220850
● [illegible] 11 [illegible] 615768
● דירת חדר [illegible] 245520
● [illegible] 247291 16.00—8.00
● דירת חדר + טלפון [illegible] 222854 22.00—19.00
● דירה 2 חדרים [illegible] 413196 13.00
● [illegible] 228873
● 2 חדרים [illegible] 445360
● [illegible] 350 [illegible] 11.00—15.00 239487
● [illegible] 40.2 [illegible] 17.00—20.00
● [illegible] 3 חדרים [illegible] 17.00—14.00 [illegible]
● [illegible] 853580
● [illegible] 23 [illegible]
● [illegible] 448584
● [illegible] 375 [illegible] 14.30—16.30
● 3 חדרים [illegible] 19.3 [illegible]
● 2 חדרים [illegible] 459040
● [illegible] 2 [illegible] 456064
● [illegible] 3 חדרים [illegible] 418730 806763
● 3 חדרים [illegible] 260612 851828
● [illegible] 244540 15.00—20.00
● [illegible] 2 חדרים [illegible] 241890
● [illegible] 232854
● [illegible] 25 [illegible]
● [illegible] 1½ [illegible] 820120
● [illegible] 3½ [illegible] 50210

● דירת 1½ [illegible] 85 [illegible] 8.00
● [illegible] 2½ חדרים [illegible] 24207 8.00—15.00 294140
● [illegible] 2 חדרים [illegible] 471696 15—19
● דירת 3 חדרים [illegible] 613215 13—7 281005 19—16
● [illegible] 450205
● [illegible] 2 [illegible] 252793 8.00—9.30 20.00—17.00
● להשכיר [illegible] 900.— 443008
● [illegible] 25 [illegible] 17.00 237342
● [illegible] 3 [illegible] 03—448533
● [illegible] 3 [illegible] 500.— 842553
● [illegible] 459412
● [illegible] 249735
● [illegible] 2½ [illegible] 800.— 443609
● [illegible] 1½ [illegible] 288563
● [illegible] 3 [illegible] 820584
● דירת חדר [illegible] 445347
● דירת 3 חדרים [illegible] 38 232807 8—4 1—9
● דירה 3 [illegible] 262541
● [illegible] 3½ [illegible] 255565
● 3 חדרים [illegible] 4.50 [illegible] 03-415417
● [illegible] 3 חדרים [illegible] 110 [illegible] 800 [illegible] 472268
● 3 חדרים [illegible] 471750 — 941903
● 2½ חדרים [illegible] 700 457519
● [illegible] 954605
● דירה 2 חדרים [illegible] 53205
● להשכיר דירת 2 חדרים [illegible] 746557
● [illegible] 2½ [illegible] 764717
● 2½ [illegible] 445268 — 261492
● [illegible] 2 חדרים [illegible] 441641 10.00—8.00
● [illegible] 1½ [illegible] 346640
● דירת חדר [illegible] 28
● [illegible] 2 חדרים [illegible] 248513
● [illegible] 3 [illegible] 252038
● [illegible] 18.00—13.00 250231
● 3 [illegible] 750930 15.30—8.00
● [illegible] 1½ [illegible] 284054
● [illegible] 2½ חדרים [illegible] 836724
● להשכיר [illegible] 3 חדרים [illegible] 241796 10.00
● 2 [illegible] 550 [illegible] 742985 18.00 21.00
● [illegible] 3 חדרים [illegible] 755571 243868

חדרים מרוהטים

● חדר [illegible] 90
● [illegible] 34272
● [illegible] 230547
● [illegible] 3 חדרים [illegible] 03-31815
● 3 חדרים [illegible] 36593
● [illegible] 2 [illegible] 10 [illegible] 03—253859 [illegible] 53
● [illegible] 3 [illegible] 750.— [illegible] 23904
● [illegible] 3 חדרים [illegible] 21.00 941434
● חדר [illegible] 755719
● [illegible] 288711
● חדר [illegible] 284775

● חדר [illegible] 223388 09.00—10.00 14.00 18.00
● חדר [illegible] 220552
● חדר [illegible] 15 [illegible]
● [illegible] 449060
● חדר [illegible] 76 [illegible]
● חדר [illegible] 286666 8.00—14.00
● חדר [illegible] 52 [illegible] 245097
● חדר [illegible] 96575 13—16.30
● חדר [illegible] 445938
● דירה 3 + פ״א [illegible] 479362
● חדר [illegible] 55626
● חדר [illegible] 445594
● [illegible] 1½ [illegible] 17.00
● [illegible] 3 [illegible] 750 58665
● [illegible] 322054
● [illegible] 2 [illegible] 15.30—20.30

ביהוון דירות

● [illegible] 1½ — 2 חדרים [illegible] 842182
● [illegible] 5 חדרים [illegible] 744262
● [illegible] 826120
● [illegible] 3 חדרים [illegible] 829901 — 822094 17—5
● [illegible] 1½ [illegible] 2645
● [illegible]

וילות ובתים

● [illegible] 4 חדרים [illegible] 937049
● [illegible] 03-986209
● [illegible] 951646
● [illegible] 4 [illegible] 1250.— 928252
● [illegible] 3 [illegible] 80 [illegible] 624671 18—
● [illegible] 2 [illegible] 736959
● [illegible] 986209
● [illegible] 4 חדרים [illegible] 472287
● [illegible] 4 [illegible] 758575 1.0.74
● [illegible] 790750
● וילה 4 חדרים [illegible] 18 [illegible]

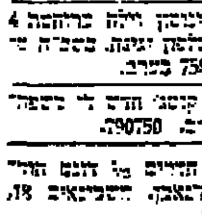

קבלני בנין

● [illegible] 3 [illegible] 3 חדרים [illegible] 3½ [illegible] 4 חדרים [illegible] 842760 [illegible] 18 [illegible]

לידיעתך

המודעות המתבכות בעדיפה בעתבות
חובת ההפקדה
[illegible]

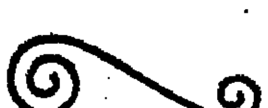

חנויות

● חנות להשכרה בבבלי ת״א — 50 כ״ר טלפון 440812, בשעות 16.00—19.00
● [illegible] 14 מ״ר, טלפון 33144 ת״א.
● להשכרה חנות 50 [illegible] 60 862230
● [illegible] 25 [illegible] 862230
● [illegible] 057—97657
● [illegible] 14 [illegible] 60 867898
● [illegible] 03—57096 03—220614
● [illegible] 31—19 450148
● [illegible] 03-245340
● [illegible] 03-959405
● [illegible] 61
● [illegible] 40 [illegible] 11 825856
● [illegible] 80 [illegible] 253501

משרדים

● [illegible] 200 [illegible] 230700
● [illegible] 2½ [illegible] 455907
● [illegible] 200 [illegible] 254467
● [illegible] 3½ [illegible] 238346
● [illegible] 9 [illegible] 288476 230478
● [illegible] 56225 202424
● [illegible] 3½ [illegible] 285232
● [illegible] 03-
● [illegible] 451859
● [illegible] 115 [illegible]

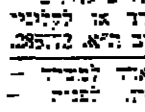

אולמות

● [illegible] 200, 400, 900 [illegible] 17 [illegible] 919383
● [illegible] 40 [illegible] 3181 [illegible]
● [illegible] 440813 16.00 12.00
● [illegible] 110 [illegible] 39151
● [illegible] 400 [illegible] 11—10 258871
● [illegible] 13 [illegible] 228015
● [illegible] 221440 253720 259073

● להשכרה אולמית בבל ג׳דה ב׳ [illegible] 11 ת״א, טל. 441096 823856
● להשכרה אולם 120 מ״ר + טלפון, כח ומעלית בקריית [illegible] 106 [illegible] 34113 841464

עסקים

● [illegible] 10 [illegible]
● [illegible] 50,000.— [illegible] 878607
● [illegible] 112 [illegible] 745740
● [illegible] 449125
● [illegible] 29596 [illegible]
● [illegible] 03-239237 10—7
● [illegible] 51907 55840 [illegible]
● [illegible] 500.000 [illegible] 1231 [illegible]
● [illegible] 862614
● [illegible] 35 [illegible]
● [illegible] 444435
● [illegible] 442875
● [illegible] 754086
● [illegible] 827101
● [illegible] 5.00 798443
● [illegible] 050—97979
● [illegible] 250934
● [illegible] 33162
● [illegible] 443821 14—16
● [illegible] 33 [illegible]
● [illegible] 230514
● [illegible] 220381 — 54673
● [illegible] 625344
● [illegible] 18 256134
● [illegible] 3½ [illegible] 445001
● [illegible] 500 [illegible] 862220 14—
● [illegible] 03-259559
● [illegible] 724565 100—
● [illegible] 258494
● [illegible] 734423
● [illegible] 415599
● [illegible] 239330 14.00
● [illegible] 10 [illegible] 254467 11—10
● [illegible] 577595
● [illegible] 287313
● [illegible] 14
● [illegible] 1272 [illegible]
● [illegible] 220102
● [illegible] 500 [illegible] 52 [illegible] 208859
● [illegible] 3 [illegible] 3223 [illegible] 1534
● [illegible] 54673 — 220281
● [illegible]
● [illegible] 1035 [illegible]

● להקמת מה״ר לאריגה בסר ביבות תל־אביב בתנאים טובים. עבודה קבועה מובטחת. לפנות: ת.ד. 1534 ת״א למס׳ 3381, [illegible] דיה כבבחות.
● דרוש בעל הנות בהשאמה לפי כירה [illegible] אפשרות בשר [illegible] ת.ד. 4995 ת״א.
● [illegible] 03-239237 10—7 19.00—18.00
● להשכרה [illegible] 228648
● [illegible] 162 [illegible] 38348 [illegible]

מגרשים

● [illegible] 10.200 [illegible] 55 ת״א.
● [illegible] 7.500 [illegible] 55.
● [illegible] 32.000 [illegible] 49.000 [illegible] 100 [illegible] 49.000 [illegible] 7.500 [illegible] 4.750 [illegible] 55 [illegible]
● [illegible] 32.000 [illegible] 48.000 [illegible] 55.
● [illegible] 33 [illegible] 239380 239297
● [illegible] 700 [illegible] 04—669560
● [illegible] 447759
● [illegible] 450 [illegible] 90.000 854155 21—14
● [illegible] 530 [illegible] 4 [illegible] 222581
● [illegible] 10.000 [illegible] 935319
● [illegible] 560 [illegible] 30013 [illegible]
● [illegible] 256901
● [illegible] 781598 .613748
● [illegible] 821204
● [illegible] 8 [illegible]

מכירות

● [illegible] 14 [illegible] 1 [illegible] 13—8 782913
● [illegible] 32 56463
● [illegible] 14 03—31757
● [illegible] 14 03—31757
● [illegible] 622091
● [illegible] 4 [illegible] 3.00 726781
● [illegible] 4 [illegible] 478567
● [illegible] 415585
● [illegible] 85 [illegible] 838210 19.30

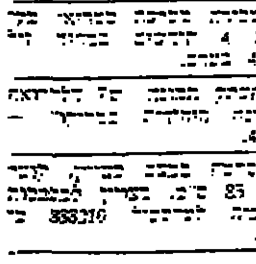

● [illegible] CHER [illegible] 85223 [illegible]
● [illegible] 50 [illegible] 54291 479619
● [illegible] 6646 [illegible] 5530 [illegible] 316566
● [illegible] 2 [illegible]
● [illegible] 734859
● [illegible] 458128
● [illegible] 855592
● [illegible] 28980

● לבורגני תריסים!!! מסגרות לתריסים לפי הזמנה. הזמין היום הקבל מחר! טלפון 853567 — 873124
● למכירה מלגזה בירית כבד 110 — 3000.— לי״, רמת־אליהו 173,32
● בדלים דלק: 2500—6000 לירה, בכזה 10 אי 9300—12000 [illegible] 03—924039
● מחרטה [illegible] 1250 03-962631 [illegible]
● [illegible] 3.000.— [illegible] 2 40 [illegible] 874002
● [illegible] 1-68303
● [illegible] 256744
● [illegible] 200 [illegible] 295553
● [illegible] 417271
● [illegible] 868640
● [illegible] 1½ [illegible] 443650
● [illegible] 40—42 [illegible] 447934
● [illegible] 1.000.— [illegible] 600.— [illegible] 821609
● [illegible] 03-239608
● [illegible] 239440
● [illegible] 61 15 [illegible] 1850.— [illegible] 360325 20—16

רהיטים

● [illegible] 1.40 + 0.50 — 3.55 [illegible] 10000 [illegible] 222366
● [illegible] 11 [illegible]
● [illegible] 2 [illegible] 411322 — 613379
● [illegible] 453725
● [illegible] 230569
● [illegible] 4.00 × 2.50 [illegible] 56655 [illegible] 17.00
● [illegible] 451522
● [illegible] 300.— 841924
● [illegible] 1.50 2.00 [illegible] 203347
● [illegible] 36920
● [illegible] 245434
● [illegible] 2 [illegible] 238965
● [illegible] 42 [illegible] 737955
● [illegible] 2 [illegible] 265408
● [illegible] 5 [illegible] 853265
● [illegible] 864074
● [illegible] 15 [illegible] 03—246713 03—865504
● [illegible] 10.00—16.00 [illegible] 41 [illegible]
● [illegible] 03-733483 [illegible]

מעוניינים לקנות

● [illegible] 614069 [illegible]

מכירות

● [illegible] 03-442182
● [illegible] 445250
● [illegible] 622091
● [illegible] 3500 [illegible]
● [illegible] 6 [illegible] 3 [illegible] 2.10 [illegible] 448521 14—16
● [illegible] 4 [illegible] 8 [illegible] 500.—

● 6 כרפסות לפינת אוכל בסר קאי, בברכה [illegible] 732439
● [illegible] 1100 [illegible] 850012
● [illegible] 03-448670
● [illegible] 38651
● [illegible] 758476

מקררים

● [illegible] 18.00—20.00 44857
● [illegible] 20—25 [illegible] 13 [illegible] 24 [illegible] 821864
● [illegible] 10 [illegible] 411931
● [illegible] 417887 [illegible]
● [illegible] 11 [illegible] 238257
● [illegible] 5 [illegible] 147194
● [illegible] 11 [illegible] 03—248590
● [illegible] 7 [illegible] 9 [illegible] 743813
● [illegible] 50 [illegible] 13.72 500 [illegible] 478566 16.00—20.00
● [illegible] 5 [illegible] 550 [illegible] 262891
● [illegible] 11 [illegible] 769556
● [illegible] 500 [illegible] 496043
● [illegible] 10 [illegible] 861521
● [illegible] 400.— 445349
● [illegible] 13 [illegible] 874353
● [illegible] 459870
● [illegible] 11 764595
● [illegible] 9 [illegible] 734080
● [illegible] 100 [illegible]

מכונות כביסה

● [illegible] 900.— [illegible] 246078
● [illegible] 738871
● [illegible] 794584
● [illegible] 055—95874 [illegible]
● [illegible] 741968
● [illegible] 945885 [illegible]
● [illegible] 740542

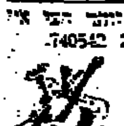

כלי נגינה

● [illegible] 851942
● [illegible] 4000 [illegible] 251798 18—20

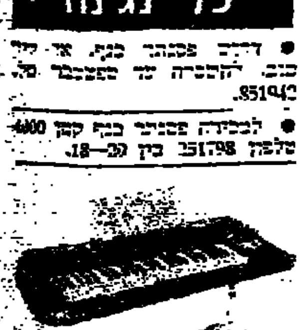

● [illegible] 149 [illegible]
● [illegible] 2.300 [illegible] 34757
● [illegible] 4000 [illegible] 30 [illegible]

חדש!
פרסם תמונה עם מודעתך
בלוח החדש דבר+דחף תוכל לפרסם את מודעתך עם תמונה מצורפת.
פרסים בכל סוכני דחף ברחבי הארץ

הצעות עבודה

● דרושה עוזרת שלוש פעמים בשבוע. טלפון 30113 אחרי שעה 5.00

● דרושה ספרית מעולה לסלון "קלאריה" אוסישקין 6, תל-אביב.

● ל"אפריק" דרושה אשה רצינית לעבודת קונפקציה. אפשרות גם ללמוד במקום. יעבץ 22, ת"א.

● למספרה בבבלי דרושות: תלמידה מתקדמת ומניקוריסטית. טל. 453720

● דרושה עובדת מטבח למועדון דיזנגוף 12". טל. 237903 סלון רפי גורדון 33 221121

● דרושה עובדת אחראית ומסודרת לעבודה במשרה מלאה. טל. 787032

● יהלומים! דרושים פועלי קצוות למפלה ביח' למפלה ולמטה להתק. חצץ. חלפטון 20 ת"א.

● דרושה פקידה להנהלת חשבונות עם ידע בהנהלת חשבונות. תנאים טובים 820829

● לחברת ביטוח דרוש/ה מנהל/ה חשבונות ראשית בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות בחברת ביטוח. לפנות בצרוף קורות חיים ת.ד. 2584 ת"א.

● דרושה כתבנית עברית לסוכנות בטוח. מקוה ישראל 14 ת"א לפנות לפרי.

● דרוש נער מעל גיל 16 לבשדר בטוח בבתים. 474884

● לבית הארחה בחוף במרכז הארץ דרוש טבח מעולה. טלפון: 03—444860

● דרושה ספרית ומתקדמת לסלון בצפון ת"א. 442689 — 473295

● בדמ"פ 3 חדרים בבן יהודה תל אביב. (דרוש שיפוץ). 850302

● דרושה פועלת לאוברלוק ועבודת יד שונות לפנות טל' 825790

● נער לשליחויות על אופנים לחצי יום. טל' 56427

● לבי"ח רמת אסא דרושות מטפלות להתקשר בין השעות 8—12 753007

● למשרד רו"ח דרושה פקידה לשעות אחה"צ. תנאים טובים. טל' 234027

● דרוש(ה) נער(ה) לעבודה. לפנות: ת"א רחוב וישאל 10 פינת פלורנטין 8, נחמיה.

● דרושה בחורה למשק בית עם לינה. רעננה, ההגנה 36 משפחת נפשי.

● פקידה מנוסה, למשרד ביטוח. בעבודה 625781, בבית 751278

● למשרד עו"ד דרושה מזכירה-כתבנית מעולה לחצי יום. טל' 612808

● דרושה בחורה לפני צבא לעבודות משרד שונות ושליחויות לחצי יום לסוכנות ביטוח בתל אביב טל' 288560

● ברמת גן דרושה מטפלה לשני ילדים לשעות הבוקר. 763828

● דרוש נהג טנדר עם נסיון. לפנות חברת הובלה "מסלולי" בע"מ ת"א רחוב ובלון 36 טל' 822332 — 823366

● ספרית טובה ומתקדמת לחצי יום. תנאים טובים 741572

● דרוש גוזר קונפקציה למעילים (רצוי ווים) טל' 828083

● דרושה משאית לעבודה קבועה בקו ת"א אילת 827155

● פקידה אנגלית עברית לחצי יום משרד נחמד בסביבת קיראון טל' 753385. בערב 751095

● פקידה אנגלית עברית לחצי יום משרד בסביבת קיראון טל' 753385. בערב 751095

● דרוש פועל למכירת דלק. לפנות רח' ההגנה 42 ת"א.

למפעל בתכה בתל-אביב דרושים פועלי ייצור נא להתקשר לטלפון 5—31373 בין השעות 9—14.

● דרושה מניקוריסטית-ספרית 3 פעמים בשבוע בת"א, לצלצל בבוקר 282891

● דרושה אשה לטיפול בשני ילדים האחד בגן + עבודות קלות במשק הבית. רצוי אשה דתיה ל-7 שעות. טל. 870256 אחה"צ.

● לפרסום דחף בן-יהודה 7 ת"א. דרושה פקידה זריזה, בעלת כתב יד ברור. גיל 25—30. (ללא הרפסה) רצוי נסיון קודם בקבלת מודעות. לפנות אישית 8.30—10.00.

● בפ"ת מטפלת ל-2 ילדים בגן 6 שעות עם עבודות קלות. טל. 456493

● יהלומים! לבטשים דרוש קצוות למטה ולמעלה, בתנאים טובים. טל. 828307

● פקידה כתבנית דרושה למשרד עו"ד. בערבים: 234133, 242610.

● למשרד של בית דפוס בת"א דרושה פקידה 4—8 תנאים טובים. טלפון 820851

שוקי גורן ברחי דיזנגוף

מצחיק. אך לפעמים קורים דברים. שוקי גורן בטייל בדיזנגוף ופתאום מישהו דוחף לידו עתון בחינם. את הלוח החדש דבל + דחף. שוקי פתח וקרא הנה מודעה: דרושים צעירים לתפקיד במוסדות ממשלתיים. לאחרונה אינו קורא עתונים, הנה כאן לפני עיניך דוקא מודעה זו.

שוקי החליט להצעת למגמה. ומה הוא עושה היום בעבודתו אסור לספר.

רק שמותר לספר: הוא שקבל כוח האדם בחברה אמר שותפים דרושים. באמצעות המודעות דחף זה הגורם כאשר דרושים כוח אדם.

● דרושה מזכירה כתבנית, עם ידיעות בהנהח"ש ליום עבודה שלם להתקשר בשעות 9—13 448742

● דרושה עוזרת בית + לינה טלפון 235693

● דרוש קצוות למטה פטש ל-אבנים קטנות בתנאים טובים. הירקון 13 רמת-גן, ק"א. לפנות לשאול נסים.

● דרושה עוזרת בית ליומיים 6 שעות המתמצאת בבישול ל-3. טלפון 13.00—18.00 269848

● פועלות לאריזה אפשרות עבודה חלקית "רינגיס", לבנדה 36, ק"ב.

● פועלות בלתי מקצועיות ובעלות למדים לביח"ר לסריגה מקום העבודה צומת גהה: 35277

● סורגים-לרשל וקטנשטול במקום העבודה צומת גהה. 35277

● דרושה בחורה להפעלת מרכזיה קטנה (3×9) ועבודות משרד שונות כולל כתבנות. אפשרי נערה לפני צבא. התחלת העבודה מיידית. לפנות לטלפון 241305 בין 15—8.

● דרושה פקידה לעבודת יום שלם להנהלת רשומים. לפנות סלון "רוגת", שד' רוטשילד 31, ת"א.

● דרושות תופרות לייצור בתוך המפעל בתנאים טובים, קונפקציה קודם. נהלת בנימין 8 ק"א. טלפון 55317

● לקונפקציה דרושות תופרת + מתלמדת + עבודות יד. ת"א שבקין 37 טל. 283543

● דרושים סטודנטים להפצת לוח תכנון במשמרות + אחה"צ. טל. 59098

● להמכה ת"א דרושה פקידה / שליחה. טלפון 825161

● למפעל הדפסות ואריזות בפ"ת דרושים עובדים ועובדות למכונות ולאריזה. טלפון 911613

● דרושה מטפלת או סמינריסטית לטיפול בשתי ילדות לששי ושבת להתקשר 241308

● דרושה פועלת לבית חרושת לשקיות פלסטיק, לטלפן 260313

● דרושות ספריות מכל הסוגים. פדיקוריסטיות — מניקוריסטיות. טל. 257160

● מנה"ח עצמאי מעוניין לקבל עבודות הביתה. 257837 אחה"צ.

● דרוש נהג אחרי צבא, רצוי בוגר בי"ס מקצועי, אפשרי ללא נסיון. 261502

● ל"אפריק" דרוש גוזר מתחיל / וותיק. יעבץ 22, ת"א.

● למשרד רואה חשבון דרושים בוגרים, ישנה אפשרות להתמחות. טלפון 621920

● לעו"ד דרושה כתבנית ליום או לבוקר. פרטים לת.ד. 777 ת"א.

● יהלומים!!! דרוש קבלן מנוסה ואחראי להיותף ולישוש לאבנים טובות בתנאים טובים מאד. אספקה קבועה. אולם ומכונות במקום. לפנות בין 16—17 טלפון 298599

● דרושה עוזרת בית בתנאים טובים. לפנות טלפון 919477 בין 13—16.

● יהלומים!!! להשכרה מכונות ניסור + עבודה. טל. 34167

● דרושה קופאית לסופרמרקט בצפון ת"א 8 שעות עבודה. תנאים טובים. 449146

● דרושות תופרות לעבודה במפעל "לידיה אבוטי" אפנת נשים. תנאים מצויינים. טל. 830097

● ברמת אביב דרושה עובדת לכל עבודות משק בית 5 שעות ביום. טל. 417593, 234027.

● דרושות עובדות צעירות בייצור תכשיטים, 57438 8.00—16.00

● טכנאי בניין ושרטטת בבנין דרושים למשרד הנדסי בת"א. 224169 13.00—16.00, 743906 — בערב.

● דרוש חרט מעולה. בתנאים מצויינים. "טופרנוס" פוריה 23 יפו. 828493

● דרוש(ה) שרטט(ת) קונסטרוקציות בנין בעל(ת) נסיון רב. טל. 220010

● בראשל"צ דרושה מטפלת לילדים לחצי יום. טל. 942923

● לבחורים — 1500 !!! לבחורות — 900 !!! "המרכז" אליענבר 1 בתחנה המרכזית.

● דרושים(ות) סוכנים(ות) (גם סטודנטים) להפצת מוצר חשמלי. רווחים מצויינים. 239882

● לבית"ח יד אסא כפר סבא — דרושות מטפלות אפשרות מגורים. להתקשר טלפון 928253

● לבית הרעות לנקניק דרוש עובד לא מקצועי לעבודה קבועה. תנאים טובים לפנות רחוב התרדשה 10 תל-אביב.

● דרוש סיבאי מעולה לפנות רח' לוינסקי 86 תל-אביב.

● דרושה אשה למשק בית ל-6 שעות ביום לפנות טלפון 285593 בין 12—10.

● מזכירה כתבנית עברית בעלת נסיון שנתיים לפחות ידע באנגלית. רצויה 16—8 טלפון 30814

● פועלים מקצועיים ובלתי מקצועיים דרושים למחלקת צביעת בדים בתנאים טובים לפנות "סופראי" הסתת 17 אזור התעשיה הרצליה טלפון 849191, 841972. בין השעות 8—16.

● דרושים עובדים למחלקה הנהלת חשבונות. עוזרים/ות למנהל חשבונות, ומנהלי חשבונות. לפנות לידוד 59302

● למשרד דרוש/ה מנהל/ת חשבונות סוג ב'—ד' נסיון 3 שנים לפחות. משרה מלאה. גיל עד 35. לפנות בציון טלפון לת.ד. 23029 תל-אביב.

● דרושה מפעילה אוד—X לעבודה חלקית. פרנק. אלנבי 134. 621441

● דרושה עובדת אוברלוק, קונפקציה אברמן ליליינבלום 25 ת"א.

● יהלומים!! דרושה קבוצה לאבנים קטנות. 730097 יהלומי הדר.

● יהלומים!!! דרושים קבלנים לברלבריין למטה. טלפון 912464

● דרושה עוזרת עם המלצות לתבנית ל' בת"א. טל' 418169

● לקונפקציה גברות דרושה גזרת לאוברלוק ובלייסטיק. טלפון 621848 ונסורה.

● לחברה מתפתחת דרושה פקידה מנוסה, המתמצאת גם בהנהח"ש ובהדפסה עברית ואנגלית. שעות העבודה 8.00—16.00 טל' 61495 — בבג.

● דרושה עובדת לסיכת כביסה במכבסה. יודפה 4. (פינת דיזנגוף 192).

● למכבסה דרוש שרותניק לחלוקת כביסה. 238203

● דרושה פועלת למכבסה תנאים טובים. קפה דיצה פרישמן 39.

● סוכנים בשעות הפנאי, גורן 4 תל אביב. (דיזנגוף — פינת קק"ל) ב.ב. בערב.

● יהלומים!!! עגולות דרושים דחוף לאבנים קטנות קצוות וציצת למפלה קצוות סבליוגים למטה בבתים קצוות לבעלה. טלפון 824758 16.00—18.00.

● דרושה מטפלת לתינוק בתל-אביב. טלפון 31355 לא בשבת.

● דרוש אסטאי ראשי לבי"ס תיכון מקצועי עמל א' ברמלה. טלפון 965205

● דרושה ספרנית למשרה חלקית לבי"ס תיכון מקצועי עמל א' ברמלה טלפון 965205

● דרושה כתבנית ליום בפועל / חצי יום לפנות 03-228982.

● מעוניינים בתופרת ומזהרה לכוהלת עבודה. "דולי" ליליינבלום 15 טלפון 55510

● דרושים סוכנים להפצת כודאות קליקר 269765 בערב.

● דרוש שליח למשרד עמילות מכס. אביב בע"מ ליליינבלום 40.

● דרושה פועלה לעבודה בביח"ר לשקיות פלסטיק. לטלפן 260313

● חברה יבוא ויצוא בתל-אביב מחפשת מנהל חשבונות לכ-20 שעות בשבוע רצויה גם הידיעה בשפה הגרמנית. ת. ד. 1334 ת"א 3142/ד'

● דרושים סוכנים להפצת מכשיר בעיות חשמלי רווחים גבוהים. 32824

● דרוש נער שליח טלפון 59783

● לעבודה כעבנית בשירות ההפיל מוצרי דלק קטנים וכלים חקלאים. מבוקשים דרוש בעל עם נסיון בכ"ל או בגבולי קטנור צים לאחר שרות צבאי. "אגרוקלי" תלפיות 40 ת"א לפנות רק בשעות 08.00—10.00

● לחברה קבלנית ברחובות דרושה פקידה ליום עבודה מלא. לפנות אחרי המכון דשות בית הד פוליס 3 רחובות.

● תופרת מתחילה לפריוה לפנות לפרוצקי. בוגרשוב 5 ת"א.

● למלון דרושה פועלת חדרנית. מומשל ת"א אלנבי 4 טל. 55906

● דרושה מזכירה לקונדיטוריה 4½ שעות ליום בתל-אביב. טלפון 227242

● ברמת השרון, דרושה אשה אחראית לניהול משק בית 7.30—15.30 טלפון 476889

● למשרד תכנון בצפון ת"א דרוש הנדסאי מתכנן אינסטלציה סניטרית. הכנה מרכזית טלפון 03-452271 בשעות 8—15.

● דרושה מטפלת + עבודות בית בצפון ת"א. טל. 222916

● דרושה פקידה רצוי תופעה נאה הריס רם 229167

● דרושות ספרית, מניקוריסטית לסלון "רפי" גורדון 33 221121

● ברחובות מבוקשת מטפלת. תנאים טובים. 754048 בעבודה עבדים.

● למשרד בסיכת בת"א דרושים נער שליח, פקידה מקצועית, כתבנית באנגלית עם ידע בטלקס. — 242331

● דרושים פחח ומסגר רכב לעבודה בשותפות. לפנות מוסך הרפה, רחוב כורות 5 בני-ברק (מול מי"ב).

● רתך ארגון אפשרות להלקית זמנה (לבידוסנה) לעבודה בבקרים. גולדשטיין 824573.

● דרושה כתבנית עברית אנגלית על מכונה חשמלית בלבד נא להתקשר ל-224375, 238732

● לאופנת רונן דרושות תופרות מעולות משכורת טובה מובטחת רח' העבודה 14 ת"א.

● דרושים סטודנטים להפצת לוח הכנו בשכירות + אחה"צ טלפון 59098

● תנאים טובים! דרושה אשה לעבודות במקיבות בשכ"ח ל-4½ יום. 417595, 234027.

● מזכירה כתבנית עברית בעלת נסיון שנתיים לפחות. ידע באנגלית. רצוי 16—8 טל. 30814.

● למוסד ממלכתי בת"א דרושות ארכיבאיות/פקידות בגרות 11 שנות לימוד, ואחרי שירות צבאי לעבודה קבועה (8—4). לפנות ל-ת.ד. 17224 ת"א. ביקוד 61170.

● דרושים/ות עובדים/ות לעבודות ייצור קלות למשמרות בוקר וערב. נא לפנות לביח"ר אלקון רח' חרשה 3 ת"א.

● דרוש נהג בגוסה למונית לאחה"צ. 254035 ב-5.00 אחה"צ.

● עובדים לתחנת דלק בהרצליה. רצוי גרים בסביבה. 937210

● למשרד להנה"ח דרושות כתבניות מנוסות למכונות אוד—X, פקידה מנוסה. לבונטין 8/15 ת"א 611875

● עובדת נקיון דרושה דחוף לגן ילדים בתל אביב. 827927

● דרושים נהגן נגר ותופרות. כתק, בחלת בצימק 76 תל-אביב.

● לסוכנות בטוח דרושה נערה לפני צבא לעבודות משרד שונות ושליחויות. טלפון 288560

● דרושה מטפלת לשני ילדים לחודשי הלימודים ב-12.00—16.00 ובחופשות ב-7.00—16.00 850933 חולון. ב-4.00.

● דרושה עוזרת לגזרנית שסיימה בי"ס מקצועי. במיל לקונפקציה נשים גיסים, אלנבי 76. 623957

● יהלומים!!! דרושים פועלי אברזבים וברלבריין למפלה ולמטה לאבנים גדולות. לפנות פסקל קרקות. הציונות 20 רמת-גן.

● לחברה "גיבה" בע"מ יפת ת"א 25, 59555, דרושים: פקידה, פקיד יצור, מחסנאי, מרכז/ת בטיפוח. אתה. לתאימים תנאים מצויינים.

● לביח"ר לסריגה קטלרית — "סחר" ראשית הכבה 16 ת"א 827833

● דרושה ספרית טובה ומתקדמת בצפון ת"א 473295 — 442689

● מקבלת הדפסות בעברית בבית ביצוע מיידי. ת.ד. 129 לוד.

● דרושה תופרת מנוסה לכלי מיטה בברכה תל-אביב תנאים טובים 53891

● דרושים עובדים מבוגרים לעבודה קלה בביח"ר לפלסטיק "סילק-פלסט" העמל 4. 624348

● מטפלת לשעה בית, משפחות זהה, דרור 24, האכ"ל צ.

● אשה לניהול משק בית לחצי יום, טל. 471285 ב-4 אחה"צ.

● דרושים נגבים לניסורה הכללית ונדעית בב לאורגן לאחר צבא. טל. 249189 לרבקה, חדר 98.

● דרוש נהג להסעת פועלים כר השכונה. חייב דרגה 7 או רשיון אוטובוס. 748068 בערב.

● דרושות בניסות לפונדק הדאר, יהודה הלוי 46. באזור דאר אלנבי.

● דרושה בבלית למכבת בר 7.30—14.30, "אספרסו אלונים" אלנבי 48.

● דרושה מוגלה, לפנות ביח"ר להגברונץ, שדרות הר ציון 110 תל-אביב (קרית-המלאכה). טלפון 328439

● דרושה ספרית טובה, אפשרי להתלבשת, בספרת ראובן, שדרות יהודית 11 מכבה בתנטיפיורי ת"א.

● דרוש/ה פקיד/ה להיות בטישבאית כעזר/ת להנהלת חשבונות. טלפון 613214

● מטפלה בכבכבותיים לשני ילדים בגן ב-7.15—15.00. 201219 אחה"צ.

● דרוש נגר לעבודה, להתקשר בשעות העבודה 820002

● דרושים מסגרים, רתכים ועוזרים — מהלכמים. טל. 913517

● חרט מבצע כל סוגי עבודות חריטה שונות ומדוייקות וההדרות. 784471 בערב 472762

● דרושה מטפלת עם המלצות ל-5 ימים. להתקשר 234592 רק בערב.

● דוגמניות מוכרות דרושות לבוטיק או.לה.לה. 231602 דיזנגוף 146.

● דרוש נגר עצמאי + עוזר נגר באזור פ"ת. 280396 ב-16.00—19.00

ביקוש עבודה

● דיירי בתים וקבלנים, גנן בוחנה מבצע כל עבודות גינון וכן אחזקת גנים, טלפון 842086

● להבצע!!! שלוהים תיקים עבודים/ות מכל הסוגים "הכרכל" 38346

● מזכירה מעולה מקבלת הדפסות בביתה. —3 ל"י לפולה. 235508

● כתבנית מעולה מקבלת עבודה בהבתנות בבית. טל. 961305

● מקבל עבודות נקיון במדרגות ב-11.7.74 עם אחריות. ת.ד. 4025 רמת-אליהו.

● פנסיונר, בעבר פקיד בכיר, מעוניין לעבוד פעמיים בשבוע חצי יום טלפון 946691 ב-19.00

● מנהל העבודה, מודפלם (עצמאי) מעוניין בעבודה חלקית שציה נזהות. ת.ד. 1334 תל-אביב. 3012/ד'

● בעל פיאט מסחרית סגורה מעוניין לקבל הצעות בתאמה. 476860

● צעיר + רכב + מחסן 35 מ"ר מעוניין בהצעות חלוקה, שווק, הפצה, וכד'. 864267 יצחק.

● דירת 2 חדרים קומת קרקע או מחסן כ-25 מ"ר. טלפון חובה במרכז ר"ג. טל. 226461 ב-19.00

חיל.
אבא שלי קבל חופשה קצרה. עזור לו להגיע הביתה - תן לו טרמפ!
רוני

● דרושות בת"א 2 דירות באותו בנין בנות 1½—2 ו-3½ חדרים. רצוי קומה א', 446861.

● דרושה דירת 2 חדרים ריקה + טלפון להשכיר ברחוב שקט. למשרד אדריכלים, טלפון לפנות 283146 אחה"צ — 255644.

● תרגומים נושאי מדע, מצרפתית לאנגלית, מומחיה בפטנטים, שפת-האם אנגלית. ת.ד. 4097 ירושלים.

● בעל טנדר 12 (נוסעים והטען) מעוניין בעבודה. 842317

● בעל טרנזיט חדישה (12 מקומות) ישיבה מעוניין בהצעות עבודה. טל. 34755 גם בשבת.

● לבי"ח לסריגה דרושים פועלים לסיום לבבוכות פליפישן וקסלרין למכונות אוברלוק ועובדות יד. לפנות פריקוסטר, גולהוביבזין 80 ת"א.

● דרוש אומן לאוטובוסים. תנאים טובים. לפנות 786554 בערב 281624

● דרוש אורג לאוטובוסים בתנאים מצויינים. לפנות 786554. בערב — 281624

● מפעל קומביין בגוסה רצוי ידע בתיקון. 03-470766 בשעות הערב.

● דרושה אשה לעבודות בית שלוש פעמים בשבוע חצי יום, בקביעות. בגהה-מוריקוון 730288

● בתולן דרושה עוזרת בית הודשי. טלפון 353018 להתקשר בבוקר.

● דרושה אשה לתינוק ב-7—15 תנאים טובים. 459453

● אמרכל לעבודה במוסד חינוכי. רצוי בעל השכלה אקדמאית מלאה או חלקית. טל. 255308 בין השעות 8—13 כל יום.

● למעוניין בהתקדמות ותנאי שכר מצויינים. אנו נכשיר אותך, נשלם לך שכר גבוה בתקופת ההכשרה. מפעלנו בגבול בני-ברק—פתח-תקוה. בגהפליים בע"מ 03-903091

● דרושה בחורה להפעלת מרכזיה קטנה (3×9) ועבודות משרד שונות, כולל כתבנות. אפשרי נערה לפני צבא. התחלת העבודה מיידית. לפנות לטל. 241205 בין 8—15.

● למפעל כתבת בת"א דרושים פועלי ייצור, נא להתקשר לטלפון 31375, 31573 בין השעות 9—15

● למשרד עורכי-דין דרושה כתבנית מנוסה. שעות עבודה 1—8 טל. 611681, 614665.

● דרוש ארכיטקט להרום פנים לוילה טלפון 282749. בשעות הערב.

● דרושות תופרות לקונפקציה לגברות ולעבודת יד, בתנאים כרבר טל. 54934

● יהלומים! לבטשים דרושים קצוות למפלה ולמטה בתנאים טובים 828307

● דרושה צורה בהנהלת חשבונות בשעות אחה"צ כ-10 שעות בשבוע. לפנות עם פרטים מבוקס לת.ד. 1334 ת"א למס. 98030757

● לחברה מסחרית דרושה קופאית לחנות לעבודה 8.00—16.00 לפנות 820720 רק בשעות 9—10.30

● דרושה עובדת לאוברלוק קונפקציה אברמן ליליינבלום 25 ת"א.

● דרושה מטפלת עם לינה לילדה בת שנה וחצי. 748588, 753836 אחה"צ.

● דרושים שרטטים/ות עם נסיון למשרד אדריכלות פנים טל. 238170

חקלאות

● למכירה מפעל מהכת המייצר בוצרים בלעדיים. העסוקה ל-10 עובדים, לפנות לת.ד. 39145, ת"א.

● ללולנים ומגדלי הודים תנורי גורילי לחימום חלל ולאירגון אפרוחים עם כפת ענק. הספק הוה גבוה. חסכוני-בלצדי עם מחליפי חום מיוחדים לניצול מירבי. נבדק ואושר ע"י המכון להנדסה חקלאית. שרות ואחריות מלאים, מרצון ללא התחייבות. כלן בע"מ, ת"א, דוד המלך 1, טלפון 268065, חיפה העצמאות 51, טלפון 644413

● חקוב ללולנים. באביב אוטומטי צלחות והבית בתוצרת בראר ואור אורה"ב. אספקה בהודה. פרטים כלן ת"א דוד המלך 1, טל. 268065, חיפה העצמאות 51 טל. 644413

● מפוחי אויר להמבות פרחים ובבני לול "48—"24—"12 ובהספקים שונים. כלן בע"מ, ת"א דוד המלך 1, 268065, חיפה העצמאות 51, טלפון 644413.

● דחוף למכירה במשק רבה ל-הודים 6 באורוים להודו הודש, 6 אמבטיות להודו הודש, 8 כיפות בז. מערכת בן + 4 בלוגים בדולים, ברבר לחימוי + 4 בלוגים. מתקן להזרעה, 3 סוללה ל-1000 אפרוחים כ"א, 25 חביות בפן קומפלט כלי מים, אהורני מישב אורים.

● למכירה משק + בית בסביבת ת"א. טלפון 947003

● מוכר — קונה ומרכיב סוללות פיטום הטלה האימון ת.ד. 36276 תל אביב. שלח גלויתך.

● משק 28 דונם + בית מרווח 3 חדרים ומרפסת למכור / להחליף ל-3 חדרים במרכז רחובות. פולק רודולף מושב קדרון 25 — אחה"צ.

● למכירה משק מטעים ובית מגורים בגליל העליון 37192—067.

חיות בית

● האיגוד הישראלי לכלבנים מודיע על רישום כלבים גזעיים ביום שישי בשעות 15.30 — 17.30, מתחת לגשר הירקון ע"י תחנת הדלק.

● למכירה גורי חתולים סיאמיים גזעיים בהדרים יפים. 03—35531

● הספרות לכלבים בבית הלקוח תל אביב והסביבה לטלפן בערב 942760

● גורי פודל שחורים נהדרים, גזעיים + תעודות. 268549 בערב.

● גורי פודל ננסי + תעודות 51977 15—8 לפנות להרצל מבצן.

● למכירה גור פינסטריר עם תעודה. מרוק צור 12/30 קרית-אונו.

● סוס בהול + סייחה בת 8 חדשים בהזדמנות למכירה לפי כתו כפר אזריה בבכים היכן לידיבלים.

● גורי פודלים יפים. 281074

● למכירה קוף נהדר — 1000. טל. 946370 ב-4.00 אחה"צ.

● למכירה גור אפגאני בן שנה מארה"ב לבעלי חצר בלבד. להתקשר בין השעות 5—7 טל. 941666

● למכירה גורי קולי משובחים + תעודות (אבא יבוא), טלפון: 04—85973

● קוקר ספניאל יפהפיה — מהור נבת 8 חדשים. טלפון 847312

● פודל אפור זכר חמוד בן חודשים למכירה. 244713

● פוינטר יפהפה בן 5 חודשים + חיסונים. למכירה. 412805

חוגים

● חוג בקנדלי לתכשיטי אקספרס, רח' גליקסון 4. ליד קולנוע תל-אביב.

● עתידך מהכוכבים: גורלך, בן, בת זוג האידיאלי, תכונות והצלחתך? אסטרולוגיה. בקלות ע"י מערכת הורוסקופ מאנגליה. שלח שיק / המחאה ע"ס 10 ל"י למחלקת ל"י ב"רלס מרעולים ובנו (ישראל) בע"מ רחוב הירקון 57 הד השרון.

● לבוגרים 35 + הערב נשפים לריקודים, סמי, קק"ל 26.

● הערב ובהר לרווקות/ים 25 + ריקודים, סמי, קק"ל 26.

● לרווקות/ים 25 + הערב ליל שישי ריקודים, סמי, קק"ל 26.

● "מכבי" מגלה עתידות בדוכה בינלאומית שחרור כמהה אכזבות הכאובות נפשיים. טלפון 615360

● רקודים!! הערב למגוון ובוגריש לרווקות(ים) "סמי" קק"ל 26.

● בהארגון חוג לתלמוד לאקדמאים, ת.ד. 1334 ת"א, 442915

● קוסמטיקאית מעולה, פדיקור ומניקור. 247505 ב-11—19

● מועדון 74 (61 לשעבר) למבוגרים מכין לריקודים ברחוב שלמה המלך 95. במוצאי שבת.

טלויזיות

● תיקון ראשון המורת ביסות. הרכבה אנטנה "אלקטרוטל" טל. 522077

● "אבגל" — תקון שרות ובמוח לטלוויזיות ומכשירים אלקטרוניים. אבן גבירול 53 — 261060.

● שרות המומחים לכל סוגי טלויזיה. תיקון במקום באחריות מלאה. טל. 947463 — 945789

בתי מלאכה

● בדמ"פ בית מלאכה לעקבים מעץ ועשם בסביבות ת"א. ת.ד. 1334 ת"א. 2855/3.

שרותים

● שרותי נקיון, הסקה מרכזית, אחזקת בניינים ואחזקת משרדים כלליים, לישוש רצפות בוקס אקרילה. "אלדר" בע"מ. טל. 220391

● מקבל עבודות בציפוי תקרות וקירות עץ דקורטיביים. 236134 מומחיות ובאחריות. 283772

● "הבריק" מלטשים ומבריקים רצפות —200 ונקיון יסודי, מומחיות ובאחריות. 283772

● ביצוע צפוי קירות ותקרות בעץ, הדבקת טפטים, סיד וצבע, עבודות אסבסט וסורגים לחלונות. 56147

● שיפוצים כלליים, הריסה, בניה. חשמל, אינסטלציה, נגרות. טל. 449780

טיולים

● "תורינוף" בע"מ חברה להשכרת אוטובוסים בפארים מבצעת נסיעות מיוחדות — הזמנות — לויות — תיירות. הכל בתנאים נוחים. "תורינוף" רח' צילבוג 26 ת"א. טל. 829344

● מתארגנת קבוצת צעירים וסטודנטים לאירופה ובנוסף לספרד, גרמניה וסקנדינביה. איציק — (03)614426, צביקה (04)640049, ישראל (02)261214.

שעורים

● ערבית. שעורים ע"י סטודנט שנה ג'. שלמה 613776 (03).

● מורה מנוסה נותנת שיעורים בפסנתר, אנגלית, צרפתית, ספרדית. ת. ד. 1334 ת"א. ל/4303

● הנדסאי נותן שעורים בחשמל מתימטיקה פיסיקה ואנגלית. טלפון 768222

צילום

● ניקורמט 50 + 1/1.4 + 105 1/2.5. 287895 ראשון 12.00

● מסרטה בגז 560 בהזדמנות סרלימני משה 35175 עבודה.

תריסים

● "התריס" מגירת מרפסות הרמטי ותריסים בזכוכית, עבודה באחריות ומדוייקת. טל. 853567 — 873124

● התקנת תריסים פלסטיק המכרכית יחד בבית החרושת. טלפון 328213, בערב 757898.

מטבעות ומדליות

● אספן מחפש לקנות מטבעות עתיקות. ספרות ארכיאולוגית ועתיקות. 59029

טרקטורים

● למכירה ג'י.סי.בי. — 3 מודל 1969 918753 ב-07.00 — 17.00.

מסג'ים

● מסג' רפואי ע"י מסג'יסטית. טל. 238636 ב-9.00

● לשירות הגבר מבוגר ויתן להזמין מסג' טוב. 232278

● אם מסג' טוב רצית... אצל "יפה" ביריה 442039

● רק לאלה הזקוקים למסג'!!! הזמנות ב-9.00—17.00 232278

● מסג'יסטית, פרץ 10 דירה 6 תל-אביב, ב-10.00—17.00.

שונות

● חדש ברחובות: ר. קרש בית-מלאכה לתרסות ובאבצרה מבנית אזור התעשיה.

● פיאות מודרניות סנטטיות מבחר גדול 79 ל"י תוספות משער טבעי בכל הגדלים. פיאה לגבר 150 ל"י. תבקרו בלי התחייבות יעוץ חינם. סלון "יונלי" אלנבי 93 ת"א 625682

● למכירה סירת מרוץ 140 כ"ס "פרימו", 19 אלף ל"י, 448641 ב-18.00—19.00, כל שבת בחוף ורלה בלצ'ט סבירים.

● לבעלת הטעם הטוב, מבחר שמלות כלה למכירה והשאלה והיפיוף מושלם. בן-יהודה 21 א' ת"א. 59852

● מחפש חבר/ה (16 — 17½) לטיול באירופה. 242837 מרדכי.

● סירת קיבנוד 4—6 איש חדשה באריה בהזדמנות 220249 אריה.

● לבוי לרקוד ב-5 שעורים אצל "סמי", קק"ל 26.

● מעוניינת בשותפה בגיל 30—40 לבילוי חופשה ברודוס. בילוי. ת.ד. 1102 רמת-גן.

קבלת מודעות בטלפון
סניף מוגרבי
בן יהודה 7 ת-א
טל. 58427.56120

● שמלות חופה מפוארות ובסגנון כפרי עדין להשכרה / למכירה 249020, 856117

● בדמי"פ / בשכ"ח בבן-יהודה 138, טלפון, ב-5—7 בערב.

● דרושים 10 אלפים נגד ערבות בנקאית. טלפון 457508

אבידות

● אבדו שטרות: בחתימת מ. פרוספר הרצליה נזה עבל אובסטגים 32/1 ע"ס 120 ד"פ 10.4.74 ובחותמת יד שלמה זילברמן הרצליה הפלמ"ח 11 ע"ס 150 ד"פ 16.4.74 השטרות מבוטלים. כל מי שפודה את השטרות הנ"ל שם את כספו על קרן הצבי.

● אבדה ב-16 במאי בדרך מתל-אביב לרחובות מזודה משובצת בכחול, המוצא יבוא על שכרו. ת.ד. 9463 חיפה.

● אבדו פוליסות מספר 4937, 4926 ע"ש כבנאי משה. שהוצאו ע"י חברת ארים בע"מ. המוצא

שידוכים

● למעדיפים חיי כפר! ל"רעים" קשרים הדוקים עם התנועה הקיבוצית והמושבים. הצעות רבות מכל הגילים מכל הארץ "רעים" ת"א, בן יהודה 58א' 282932 חיפה, ירושלים 16, 667348

● למושבניקים וקיבוצניקים ב"רעים" הצעות לנישואין מתאימות לכם מכל הארץ. תל-אביב, בן-יהודה 58א', 282932 חיפה. ירושלים 16, 667348.

● רווק 27/175 מעוניין ברצינות. ת.ד. 1216 תל-אביב.

● דתיה נכה 20½ מעוניינת בדתי לנישואין. 03—884232

● עוזר בן 38 מסודר דירה מרווחת ועבודה קבועה מעונין להכיר בת זוג רצוי לא עוורת. ת. ד. 20182 תל-אביב.

● דתי 35/178 + 2 מעונין בדתית. ת.ד. 1935 תל אביב.

● פרטי! המורה הנגנה האינטליגנטית מחכה לך. מורה לנחומה רווק 29/165 נאה מאד ומסודר רצוי טלפון. ת.ד. 37377 ת"א.

● בוגר ישיבה 28 מסודר בעל דירה ממשפחה מכובדת מעונין להכיר בחורה דתית עד 25. ת.ד. 1334 ת"א למס' 2902/3

● פרטי דתי מודרני מבוסס 46/175 אב ל-ילדים בפנימיה מחפש רצינית לנישואין. ת.ד. 432 ראשון לציון.

● רווקה נחמדה משכילה 29 דירה מעונינת במתאים ת.ד. פרסית 1334 תל אביב ד/2899.

● לירושלמים(יות) מכון להכרויות הפועל בשיטה חדשה ומצליחה ללא דמי הרשמה, 15.00—17.00 טל. 02—521787

● רווק 26 מעוניין בהיכרות עם נאה ורצינית, ת.ד. 918, חיפה.

● גרושה + ילד כרוסיה 25/165 מזכירה והנהלת חשבונות. 734842.

● 21/160 אשכנזיה, מסודרת דירה + דירה. 449646 בערב.

● בחור בן 29 מעוניין להכיר בחורה רצינית. נא לפנות רח' החרס מס' 3 ראשון לציון.

● אירופאי 54/171 מעוניין להכיר אשה אלגנטית עד 46. טל. 240981 ב-2.00—4.00

● גבר מבוצא פרסי שנתיים בארץ, 38/170 נאה, אקדמאי, שקט, עשיר, במצב גירושין (שלא באשמתו) מעוניין להכיר אשה ממשפחה טובה עד 30. בפרטים מלאים — לת.ד. (פרסית) 1224 חולון.

● בחורה 21 מעוניינת להכיר בחורה סימפטית רצוי + רכב. לטיולים. ת. ד. 30645 ת"א.

● הכרויות בלתי שיגרתיות! לכל הגילים. ת.ד. 8430 ת"א.

● ללא כתונים! רווק אירופאי נאה 41/175 מסודר בעבודה טובה (עובד מדינה) מעוניין להכיר אירופאית נאה. דקה. בשית ומסודרת, בלי ילדים. תשובות לטלפון: 03—855477 אחרי שעה 18.00, או לת.ד. (פרטי). 29513 תל-אביב.

● בחור נחמד בן 25 + רכב. פרטי 1186 רמת-גן.

● פרטי 25/175 הנאה הרצינית מעוניין ביפה וחטובה לידידות. ת.ד. בת ה-23—18 כתבי לת.ד. 30112 ת"א.

● פרטי, בת 58 מסודרת נאה מעוניינת במתאים ומסודר. ת.ד. 2617 רמת-גן.

● פרטי-מורה אשכנזיה נאה 165/ 24 (נכה קל) ת. ד. 11006 ת"א.

● "יוסי" 220868 דיזנגוף 212 בציעה: רווקות, 55, רווקות 26, הידים 44 + 30 + 50, אקדמאים רווקים 38 + 29 דתיים.

● הרים 26 מחפש הדיעה, גבוה מתאיבים בהצלחה "יוסי" דיזנגוף 212

● פרטי, בחור 36/170 מעוניין במתאימה, סודיות מובטחת, ת. ד. 4796 תל-אביב.

● פרטי 40 עצמאי מעוניין באשכנזיה טלפון 03-723630 בערב.

● פרטי 40 עצמאי מעוניין כאשכנזיה טלפון 03-723630 בערב.

● רווק 25/167 רציני מעוניין ברצינית נאה ת.ד. 30086 פרטי ת"א.

● גרושה נאה 26 מעוניינת ברציני לנשואין, פרטי 22320 — תא לתקוה.

● לוזקה 30 מעוניינת, מוכרות טלפון 055-91905 רק בשבת מ-18.00

● פרטי אירופאי 57 מסודר, פרטים: עברית, גרמנית, והונגרית, ת"א, ת.ד. 30600.

פרסום
דחף
חברת הפרסום
מס. 1 בישראל
ההנהלה בית "דחף"
סמטת בית השואבה 8 ת"א טל. 62 25 47
43 סניפים ברחבי הארץ.

פרסם
בלוח החדש

הלוח החדש גלגל דחף

הלוח החדש גלגל דחף חיפה והצפון

מכוניות למכירה

● מיני כיינור 61/2 הכסתית ד׳ מצויינת. 5,500. טל. 251642.
● מיני כיינור 1000 1970 52.000 ק״מ. יד ראשונה. טלפון 536803.
● פיאט 600 שנת 1967 במצב מצויין. טל. 538216.
● פיאט 1800 / בנו 73 שנה ססט + אביזרים. 04—725584.
● אופל רקורד בהירי 66 אי־ברול כללי + רדיו, טסט במצב מצויין. 668064.
● למכירה פג׳ו 1969 במצב טוב. טלפון 667627.
● למכירה פג׳ו 204 1966. טלפון 664054 בעבודה.
● ב.ס.א. 1000 מצויין, 1968 רדיו וטסט לשנה. 245006.
● ב.ס.א. 1600, 69, 94,000 ק״מ במצב מצויין. 718077.
● חיפושית 1200 1964 רדיו — 10,500. טלפון 85445.
● פולקסוגן 69 מסחרית גבוהה 1600, 74.000 ק״מ מהירה היטב. 04—537586 משעה 16.00.
● חיפושית 1965 + רדיו במצב טוב. לראות בחברת „הורפ״ כ״י בשר פז בין 13—9.
● חיפושית 1300 66/67 מצב מצויין. טלפון 253373.
● פולקסוגן חיפושית 66 במצב טוב. טל. 065—55620.
● חדש בחיפה. מוסך בוק שי־רות לפולקסוגן, כרמל את חיים. טל. 730230.
● פולקסוגן מסחרי מודל 66 במצב מצויין, 534593 בעבודה, ב־בית 538197.
● סוסיתא מסחרית 62 מנוע פתוח, רדיו, בהזדמנות. 521041.
● מיניסטיישן 63 מצויינת אי־ברול ססט ורדיו. 8,000. טלפון 730435 בערב.
● סימקה 1501 68 מנוע חדש, מצב מצויין. 533339, 84687.
● למכירה קורטינה 68 במצב טוב. טלפון 730677.
● טאונוס מסחרית 1966 במצב מצויין + טסט. בהזדמנות. טל. 521577.
● כרמל דוכס 1966, מנוע פורד 7.600 ל״י. 243237.
● חייבת להמכר! ווקסהול ויק־טור 1970 במחיר הזדמנותי! טל. 04—233708.
● אופל מנטה 1973, 22,000 ק״מ אוטומטית 39,000 ל״י, טלפון — 04—526945, 04—931935.
● פיאט 125 מודל 70 מצב מצויין בערב 225057.
● פיאט 127 1972 יד ראשונה טל׳ 80730.
● פיאט 124 סטיישן 71 לא יד ראשונה. 90.000 ק״מ. 536645.
● בהזדמנות שמשה קדמית ל־פולקסוגן מסחרי גבוה ודבל קבי־נה 711818.
● פולקסוגן ליפורין 64 שמורה היטב בהזדמנות טלפון 04—712423.
● פולקסוגן 1200 דגם 1974 — 10,000 ק״מ טל׳ 251535.
● חיפושית מודל 64 במצב מצו־ין. טל׳ 235642.
● סימקה 1000 1964 במצב טוב. מעשי בערב 253277.
● קונסטה 1300 67 יד ראשונה במצב טוב 715575.
● טנדר מרצדס 1973 קבינה כפו־לה 70.000 ק״מ טל׳ 537176.
● אופל רקורד 1700 סוף 1969 במצב מצוין. טל׳ 718637.
● מיני כובארו חדשה לגברת יפ־פיה. רדיו. טל׳ 256929.
● כרמל דוכס 1970 טסט לשנה. מצוינת. טל׳ 20737 טבריה בערב.
● סאאב 95 סטיישן 1969 1500 ס.ס. יד ראשונה במצב מצוין — 50.000 ק״מ רדיו פיליפס טלפון 04—252612.
● ווקסהול ויקטור סטיישן מודל 63. מנוע כמעט חדש במצב כללי טוב 717716 לא בשבת.
● פיאט 124 מודל 70 55.000 ק״מ. טלפון 241614.
● פיאט 124 ספציאל 1973 לר־גל נסיעה לחו״ל. 04—716896.
● פולקסוגן 1300, 1967 + רדיו במצב מצויין. טל. 535752.
● פולקסוגן תא כפול 1973 24,000 ק״מ. טל. 512119.
● חיפושית 1968 מבה״ס לנהי־גה מנוע חדש במצב טוב 13.000 טל. 717763.
● פולקסוגן וריאנט מסחרי גבוה 1966 טסט נובמבר. 242765.
● פולקסוגן 1300 / 1968 120,000 ק״מ. 17.000. טל. 730317.
● פולקסוגן מסחרית גבוהה 1972 צפוף כללי. טל. 253440.
● חיפושית 1300 1966 במצב מ־צויין. 14,000 ל״י. טל. 253373. אחה״צ.
● פולקסוגן קבינה כפולה 64 מנוע 71 טסט ל־11 חודש. טל. 242311.
● פולקסוגן מסחרית גבוהה 1965 יד ראשונה בהזדמנות. 251596.
● פולקסוגן 1600 סטיישן 1971 50,000 ק״מ. יד ראשונה. מצויי־נת. 251658.
● חיפושית 1302, 1972, טלפון 82499 אחה״צ. בבוקר 511537.
● חיפושית 1303 (לוקסוס) פב־רואר 1973 + רדיו 29.000 ל״י. טל. 241147 — 644402.
● סוסיתא מסחרית 68 יד רא־שונה. 60.000 ק״מ. מצב מצו־יין, טסט לשנה. 065—81884.
● סוסיתא מסחרית שנת 69 — 86.000 ק״מ. טל. 86396.
● סוסיתא מסחרית שנת 69 86.000 ק״מ. טל. 86396.
● ב.מ.וו. 700 ל.ס. 1964 מנוע 1971, 6.750 טסט לשנה. טלפון: 04—668735.
● ב.מ.וו. 1800, 1969, מצויינת טסט + רדיו. 241833, 84827.
● ב.מ.וו. 1800 אוטומטית 1968 טסט שנה. נהדרת. 253579.
● ב.מ.וו. 700, 62, טסט לשנה. מצב מצויין. 733538.
● למסירת זכות לקבלה מיידית פיג׳ו 404 חדשה. 660090.
● טנדר פיג׳ו 404 1972. טל. 934574.
● פיג׳ו 204, 1966, 14.000, טסט במרץ. 84881, בעבודה 640473.
● פיג׳ו 403 1962 במצב טוב. בהלל 065—66205.
● סאב מסחרית נובמבר 1970 ב־מצב מצויין. טל. 253440.
● סאאב 1966 מסחרית מסודרת אוברול גיר ומנוע. טסט 511522.
● אופל רקורד מסחרי 1900 או־טומטית 73 34.000 ק״מ. טלפון: 725791.
● אופל רקורד מסחרי 1900 או־טומטית 73 34.000 ק״מ, 725791.
● סוברו ג׳.אס.אר. 73 + תוספות + רדיו 19000 ק״מ + טסט, טל. 665513.
● פרינץ 4 68 שמור היטב. טסט לשנה 7500 ל״י 231216, יוחנן, ביום א׳ — ביום.
● רנו 16 טי.אל. 1972, לבן, ב־מצב מצויין. 244237.
● סוסיתא סטיישן 65 + רדיו + גגון. 528588.
● בהזדמנות טאונוס מסחרי 65 טסט מנוע 72 7,900 ל״י. טל. 04—244750.
● פורד אנגליה 63 טסט שנה. צבע + רדיו. 723669.
● כרמל דוכס פורד 12 1967 ב־מצב טוב. 731353.
● קורטינה איקנאל — סוף 73 + סטריאו 25,000 ק״מ, טלפון 04—234641.
● טנדר ב׳.מ.ס. 1969 200 במצב מצויין. טל. 253440.
● פורד אסקורט 1970 55,000 ק״ב. 04—81724 אחרי 16.00.
● קונסטה 1300/4 1967 מנוע 1972 + רדיו. 245490.
● קורטינה סופר 1964 טסט פב־רואר 10,500 ל״י. 04־244062.
● קברולט סבי 2 65 אוטומטית במצב טוב. 642853.
● למכירה אופל קדט סטיישן 1964. טלפון 252092, 252294.
● אופל רקורד בהירי 69, מצב כמעט חדש במצוין + רדיו + גגון וטסט. טלפון ביום ששי עד 15.00 בשבת 718216 720506.
● פולקסוגן מסחרי מודל 66 במצב מצויין בעבודה 534593 ב־בית 538197.
● סוסיתא מסחרית 62 מנוע 69 במצב טוב 521324.
● דיקסור 3000 1968 מצב טוב טסט לשנה 713151 בערב.
● קורטינה אל 71 במצב מצויין בהזדמנות. לפנות 04—221176.
● קורטינה אל 71 במצב מצויין. הזדמנות לפנות 04—221176.
● מיני סובור 73 חדשה לגברת, בהזדמנות. רדיו. 256929.
● אופל רקורד 1900 ספרינט מודל 1970 + טסט לשנה + רדיו. טלפון 728088. בשעות הער־ב.
● כרייזלר הראלד 66, 116.000 ק״ב. במצב מצויין. 532028.
● טנדר פולקסוגן קבינה כפו־לה 1973, כפר־המכבי טל׳ 721150.
● למכירה סאאב מסחרי 1969 51000 ק״מ, טל. 04—932446.
● טריומף 1300 1970 טסט נובמבר 70.000 ק״מ 716719.
● פולקסוגן ליפורין 64 שמורה. 712423 ביום ראשון בין 8.00־1100.
● חיפושית 1200 מודל 62 טסט אוקטובר. יד שלישית. 730743.
● פרינץ 4, 1969 מצב מצוין טסט 9 חודשים. 7.500 ל״י טל. בבית 253643 בעבודה 669273.
● פורד טאונוס מסחרי מודל 65 בהזדמנות טלפון 04—733315.
● חיפושית 1200 1971, 55.000 ק״מ טסט מרץ. יד ראשונה כמצב מצוין 254189.

דירות למכירה

● בהזדמנות — דירת 3 חדרים 68.000 + 15.000 משכנתא. טל׳ 730252.
● ברמו 2½ חדרים ועוד מרפסת סגורה מסודרת 255326.
● בנוה שאנן במיכון 3 חדרים + פ״א קומה ד׳. 235872.
● 2½ חדרים קומה ב׳ 70.000 מקום מרכזי ק. חיים 724761.
● בכרמל 3 חדרים + פ״א, מפוארת, כניסה נפרדת, 104. שי־פורים, חימום. ארונות. 251595.
● בכרמל, דירת 2 חדרים גדו־לים ומרפסות סגורות. 81895.
● דירת 4 לוקסוס חדשה, מטבח גדול באחוזה. 253124.
● במרכז דר 4 חדרים כניסה נפרדת. 200.000 ל״י. 222767.
● בירוצאליה סילבר 75/11 למ־כירה 3 חדרים + פ״א. 241879.
● דירה 4 חדרים במרכז הכרמל מתאימה לרופא. עוד כניסה נו־ספת. נפרדת מהחצר. 04—522789 — 04—718884 אחה״צ ובערב.
● בנוה שאנן 3 חדרים + ארו־נות קיר למסירה מיידית. 254622.
● בקרבת הטכניון והאוניברסיטה דירת 3 + פינת אוכל. 221010.
● בכרמל דירת 3 מיוחדת ק״ב. 185.000 בלי מתווכים. 81119.
● בהלמן־שניאור 3 חדרים הול 90 מ״ר, 3 מרפסות, גוף לים. טל. 253508.
● 3 חדרים חדשה לגמרי. כניסה בתחילת אוגוסט, קרית מוצקין. טל. 244043.
● בבת־גלים, העליה, 2, ק״ק, 70,000, מיידי, 256925 אחה״צ.
● דירת 3 חדרים ונוחיות ברחוב קלבנוב 6/25 נוה שאנן.
● בהדר 6 חדרים חצר, מרפסת, נוף, טלפון 537098.
● למכירה דירת פאר 5 חדרים ב־אלנבי, 511333, 520582.
● בהזדמנות 2 חדרים קומה ב׳ קרית־ים. 512149.
● בסביניה 3 חדרים ופ״א כניסה בעוד כעונה. 717442.
● בקרבת הטכניון והאוניברסיטה דירת 3 + פינת אוכל 221010.
● בקרית מוצקין דירת 3 חדרים + פ״א וארונות קיר אפשרות מש־כנתא. 718994.
● בהזדמנות בקרית מוצקין די־רת 3 חדרים + תוספות טלפון 733366.
● בהזדמנות בקרית מוצקין דירה 3 חדרים + תוספות טלפון 733366.
● יורצאליה: דירה תמורה 3 חד־רים + פ״א טלפון אחרי 18.00 223325.
● בדמ״פ 2 + מטבח שרותים ומרפסת במקום מרכזי ושקט טל׳ 644955 בשבת.
● 2½ נוהה, נהמדה, אוררירה ונוף רמת שאול. 537593.
● בקרית מוצקין 3 חדרים ק״ב פינתית + ארונות טלפון 716547.
● דירה 3 חדרים כרמל צרפתי, מיידי טל׳ 251535.
● 3½ + תוספות ארבע משפחתי ליד הטכניון טל. 254748.
● בקרית מוצקין דירת 3 חדרים + פ״א וארונות קיר אפשרות מש־כנתא. 718994.
● דירת 2½ חדרים רחוב הרצל 96 ק״ב. דוידוב.
● במרכז הכרמל, 2 חדרים + הול + ארונות + מרפסות סגו־רות. כניסה נפרדת. 87653.
● דירת 3½ חדרים עם ארונות + מטבח דנאר. טל. 524600 אחרי 13.00.
● 3 חדרים בקרית אליעזר ב־הזדמנות + שיפורים. טל. 535931.
● דירה בת הדר + מרפסת וכל הנוחיות. טל. 233710.
● באחוזה להשכרה 4 חדרים רי־קה + טלפון 85136 252135.
● בית בהדר 3½ חדרים להשכ־רה בקריה חיים, טל׳ 726945.
● לזוג באחוזה (מאפו) מילוי ב־שכ״ח 2½ + ארונות וספריה. טל׳ 640306.
● בשכונת דוז 3 ונזל טיפחרים כניסה ספטמבר 254994.
● דירת 3 חדרים עם ארונות + מטבח דנאר. טלפון 524600 אחרי 13.00.
● דירה 3 חדרים + פ״א 86 מ״ר, ק. אליעזר טל׳ 511003.
● בקרית אליעזר שני חדרים ארונות קומה א׳ מיידי. 537186.
● באחוזה, מקסימה, סלון גדול + פ״א + 2 ÷ 03־735476 ב־16.00.
● דירה 3 חדרים בקרית ים ג׳. 60,000 + 18.000 משכנתא טל׳ 719061.
● בנצרת עלית למכירה דירת־בן 3 חדרים 04־233642 04־231146.
● בקרית אתא דירה 3 חדרים מסודרת. 62,000. טלפון 728673.
● 3 חדרים ופינת אוכל, קרקע בצד האחורי, ברחוב בית־לחם. טל. 04—526743.
● בהדר, דירת 3½ חדרים + תוספות מתפנית בינואר. 84003.
● 3 חדרים בבית דו־קומתי כשה אדמה לתוספות בנצרת עילית — 97.000 ל״י, 04—538239.
● כשה אדמה תוספות בנצרת עילית 97.000 ל״י, 04—538239.
● חדשה ומרוהטת 4 חדרים קומה ד׳ רח׳ סוקין 7,22 קרית שפרינ־צק. לפנות בו־צהרא.
● בדמי מפתח 2½ + גינה ב־כרמל בהזדמנות. טל. 89922.
● למכירה דירת 3½ חדרים ב־רמות רמז. טל. 221578.
● חדשה 3 + פ״א 142.000 ל״י ברמת שאול. 530223.
● דירה 3 חדרים + 3 מר־פסות 110.000 בקרית אליעזר. טל. 531048.
● 3 חדרים + פ״א 80 מ״ר ב־סביניה 130.000, 570468.

דירות להשכרה

● בדמ״פ 2 חדרים בהדר כל הנו־חיות, רחוב רנוגנל יונקו הברון 3 ב־15.
● להשכרה מיידית, דירת 2 חד־רים מרוהטת חלקית, בערב. אל־זס. שעת היכים 22 קרית חיים. בשבת 20.00—17.00 722015.
● להשכיר דירה בת 2 חדרים בקרית ביאליק לפנות 715901.
● להשכרה דירה 2½ חדרים בבית דו משפחתי בקרית חיים טל׳ 727927.
● בנצרת עילית דירת גן, ב־שכ״ה 3 חדרים, חדשה 255251.
● בדמ״פ 1½ חדרים, כניסה מיידית קומה א׳, בחצר, 25,000 בר גיורא 39, להין מ־13.00— 19.00.
● 2 חדרים מרוהטת בהדר יל־ 17 דנה משה.
● 4 חדרים בנוה שאנן „המרכז״ הרצל 38. טל. 668608.
● דירה 3 חדרים מרכז הדר, להשכיר בשכ״ה, 669657.
● מיידי 4 חדרים חדשה + טלפון באיינשטיין, לפנות טלפון 222472.
● בדמ״פ דירת 2 חדרים בהדר ע״י בי״ח רוטשילד, טלפון — 242587 — 665357.
● להשכרה דירה 3½ חדרים מ־יזלי קרית־טבעון, טל. 934513.
● במרכז הדר להשכיר חדר ל־בחורה מסורתית, להתקשר ל־ 661559.
● בנצרת עלית דירה בת 3 חד־רים להשכרה. 04—224146.
● להשכיר דירת 3 חדרים חדשה בקריות־ים. 715549 בערב.
● 3, חצי מרוהטת בקרית מוצ־קין, עד פנתיים. 500.— 727827.

דירות מרוהטות

● שתי בנות דרושות על מנת ל־התחלק בדירה 88526.
● שתי בנות דרושות על מנת להתחלק בדירה. 88526.
● הדר יפה במוריה להתקשר טל׳ 241367 עדיף בשעת הצהרים.
● 5 חדרים, גג ברופף, בינה פרטית, התחלה. דחי הנשיא 522387 4—2.
● בכניה 2 חדרים מרוהטים לזוג צעיר או לבודד. טל׳ 254573.
● דירת 2 חדרים גדולה ברוממה החדשה. מרוהטת לזוג בלי ילדים 650 ל״י. טל. 241147.
● דירת הדר מרוהטת נפרדת לבודד/ת באחוזה, טל. 241426.
● דרושה קוהמה לדירת שני חדרים, 89963 אחרי 18.00.
● דירת 2½ חדרים, 2 מרפסות מרוהטת קובפלט, טל. 524686.
● דירת 2 חדרים מרוהטת, ברח׳ שבסון, טל. 254550.
● דירה יפה באחוזה 4 חדרים מרוהטת קובפלט, 243168.
● להשכיר דירת 3 חדרים מרו־הטת בכרמל, 88355 בערב.
● דירה 4 חדרים מרוהטת בכר־מל, פנויה בסוף החודש, טל. 520562.
● ברוממה להשכיר לשנה דירת 3 חדרים, יפה, מרוהטת ומצוידת טל. 244579 מ־13.00.

ביקוש דירות

● מעונינים בדירה בת 3 חדרים ברוממה, בכרמל 522551.
● מעונין בדירה 3 חדרים ב־דמ״פ במערב חיפה. 521210.
● פרופסור בקנדה בא לשבתון מעוניין בדירה של 3 חדרים עם הסקה מרכזית במקום הבאסיר גישה ברגל לציר הכרמל (עד בזרות רחביה) מ־1.8.74 או 1.9.74 עד 30.4.74 להתקשר טלפון — 04—233558.

וילות ובתים

● קרוב לטבעון להשכרה קוטג׳ עם אדמה בערב 04—717105.
● קוטג׳ באחוזה 5 חדרים, הסקה, גג׳ גינה 244121.
● למכירה קוטג׳ לוקסוס 5½ חד־רים, הסקה + כל השכלולים, ב־איזור אקסלוסיבי הכרמל, טלפון 04—255030 רק לרציניים.
● להשכיר וילה עם גן בנהריה, ריקה, 1.200 ל״י לחודש, טלפון 04—724047.
● להשכרה, בית בטבעון 3 חד־רים מרוהטים וטלפון, לצלצל ל־ 03—741672.

הצעות עבודה

● למשרד מהנדסים דרושה חב־רה לעבודה משרד. להתקשר טל׳ 661897.
● דרוש מהנדס לביצוע תוכנית דירה שתי קומות ת.ד. 4496 חי־פה. למס. 46954.
● גרפולוגיה! יעוצת לקבלת עובדים. מנתחת אופי וכשורים. 04—255566.
● לחנות רהיטים ברחוב הרצל דרוש(ה) מוכר(ה) 255863 בערב.
● דרושה מטפלה עם המלצות. שמונה שעות ברוממה. 244029.
● למשרד נסיעות דרושה חיילת משוחררת מנ.ה.ל. עם ידיעה בשפה האנגלית. לפנות: בית הקרנות הדר 245.
● דרושה להבי במוח פקידה צעי־רה לעבודות משרד וכתבנות. ת.ד. 4496 חיפה. למס׳ 46983 בציון גיל. קורות חיים ונסיון.
● שים לב! דרושים סוכנים/ות להפצת ממסרים לורם פתח (מכ־שיר נגד התחשמלות) לכוכפרים מבטחות הכנסה גבוהה ואפשרי גם בשעות הערב) באים בחשבון חיי־לים, סטודנטים ועקרות בית. „גל־גל״ מסחר בע״מ (מקודם א.א. שווק) דרך יפו 36 חיפה טלפון 521785 ת.ד. 620.
● דרושה מטפלה מנוסה לתאר־כה בין השעות 07.00—14.00. טלפון 721083 קרית־חיים.
● לבית מלון בחיפה דרוש שוער לילה בתנאי עבודה ומשכורת טו־בים. לפנות ת.ד. 4496 חיפה ל־ כמ׳ 46889.
● דרושה אשה דתית לבישול בניהול משק הבית. 04־245580.
● דרושים גברים לשמירה בשי־עור כפעל בגיל 35—55. העבודה במשמרות. 664531.
● דרושה פקידה מתחילה לעב־ודות משרד ושליחויות עם ידע בחיפה טל׳ 663292.
● למשרד עורכי דין בהדר דרו־שות: 1) פקידה מנוסה וכתבנית מעולה, 2) פקידה כתבנית (מת־חילה) שעות העבודה בשב־עית. טל. 641719—0.
● לבוטיק „אריקה״ במרכז הכרמל דרושה תופרת לחצי יום. 85701.
● דרושה עוזרת 6 שעות ליום חודשית בכרמל. 86074.
● דרושה פקידה כתבנית לחצי יום. טל׳ 645532, 665158 בין 7—6 בערב בלבד.
● דרושה בחורה לבגדי עור בעלת הופעה נאה. ידיעת האנגלית הכרחית. טלפון 644580.
● דרוש טכנאי לריכוז עבודות אחזקה ופיתוח במחלקה לפיזיו־לוגיה של ביה״ס לרפואה בטכניון. הדרישות: בוגר בי״ס מקצועי באלקטרוניקה. נסיון כגון. הדר־גה: בהתאם לכישורים.
● דרושה מטפלת לי״ב ילדים, 8 שעות, ברוממה. 255659.
● דרושה צעירה לטיפול חלקי בילדה ובבית עם לינה בחיפה. טל. 253490—04 ביום 03־820376.
● לחברה לפיתוח תעשיות בע״מ דרושים כתבנית עברית, פקיד מכ־ני ונהג (מעל לגיל 24), להתק־שר 244411 לדבורה.
● דרושים גברים לשמירה בגיל 30—55 העבודה במשמרות — טל. 664531 — 661443.

לידיעתך

היבואנים רוצים „לגלגל" חובת ההפקדה על הצרכנים

✶

שוב נוצר מחסור במלט

✶

הירידה במחיר זהב — מרתיעה משקיעים מעיסקות זהב

● דרושים סוכנים/ות ביום או בערב לחברה גדולה טל׳ 81207.
● נהג מנוסה למשאית בעל נסיון בהפעלת מנוף. 251173.
● למספרה בכרמל דרושה ספר־ית ומתקנה. תנאים טובים 81721.
● דרושה נקיה לחצי יום לע־בודה בשודרית. טלפון 85652.
● למבנ תעשיה בצון בע״מ דרוש/ה פקיד/ה עם ידע בהנה־לת חשבונות. נא לפנות בכתב למען סניף חיפה. לה׳ התנורן 29 בינדהים.
● דרושים גברים לשמירה בגיל 30—55 העבודה במשמרות 664521—661443.
● לחברה תעשייתית בענף הבניה דרוש שור לנהל הכבנית. אחד ראי ובעל יזמה. תנאים טובים למועמד המתאים. לפנות ל׳ 640986 למרדכי.
● דוגמניות! נפתח קורס לדוג־מניות להצגות אופנה, הצגות צילום ומבחה ההן. למסיימות המד־בות מובטחת עבודה תוך כדי הקורס. לפנות בכתב ת.ד. 856 חיפה טל. בבוקר 535563. בסיום הקורס ייעוץ תעסוקה לעבודה.
● דרוש פועל לקרור מסחרי, אדם, אלנבי 23 521498.
● כאנוס 12 אב. 63, מצויינת בהזדמנות טל. 536809.
● למשרד עורכי דין דרושה פקידה כתבנית בצילה להתקשר בין השעות 13—8 טל. 640980־9.
● מוכרת בכיסה ואחראית לאפנה „כספי" מרכז הכרמל טל׳ 85723.
● לבנק בחיפה, דרושה פקידה לפנות לת.ד. 4238 חיפה.
● דרושה לחנות תופרה בגיבה לילתית. טל. 522773.

ביקוש עבודה

● מנהל חשבונות מעוניין בעבו־דה. טל. 513734 בשעות הערב.
● מקבלים עבודה קבלנות בינוי אינר, בנבה לתכנית ומיכנים, טל. 04—710277 מ־15.00 גם בשבת.
● מקבלים עבודות קבלנות בר אלומיניום (בנין והנכיות), בערב 539319.
● כתבניה מנוסה מקבלת עבו־דות כתבנות בקבלנות בבית. טל׳ 536194.
● מקבלת הביתה עבודות הנה״ח בכל הסוגים 529524 אחה״צ.
● בציר אחראי + רשיון מחפה מעוניין בעבודה טלפון 04־536763.
● אינסטלציה בירה הכניון בהד־רירה, מעוניינת בעבודה בשעות הקיץ — 04־83443.

אופנועים וקטנועים

● בהזדמנות טילון 11/72 במצב מצויין + תוספות. 287522.
● למכירה טילון 1970 טסט ½ שנה בהזדמנות, 58007.
● למברטה 67 אוברול + צבע + צמיגים חדשים טל׳ 32760.
● למברטה עם או בלי סירה 950 ל״י. 720653.
● בהזדמנות הונדה 1972 במצב טוב 15.000 ק״מ, 764113 בערב.
● למכירה למברטה 175 + סירה ספורטיבית 65 טלפון 796776.
● למכירה טילון 1969 950 ל״י במצב טוב, 457513.
● בהזדמנות הרלי דוידסון מצב מצויין. 938847 בערב.
● וספה 400 למכירה במצב טוב. 750817.
● בהזדמנות הונדה שחורה 50 חדשה, בלפור 4 פ״ת.
● הונדה 50—73 במצב מצויין, טל. 784270 חזי.
● למכירה אופנוע ב.אס.איי. 4½ מצב מצויין, 4000 ל״י. 412999.

מגרשים

● למכירה מגרש 914 מ׳ שכון־דן גוש 6623, חלקה 374, 350.000 ל״י, טל. 754360.
● למכירה 930 מ״ר שדרות אי־תמר 1.3 מיליון ל״י. ללא מתוו־כים, ברנדס ת.ד. 7221 חיפה, טל. 32568.
● מעוניין לקנות מגרש בדניה חיפה ללא מתווכים, 04—255030.
● מעוניין במגרש לתעשיה ב־מפרץ 04־232823 אחה״צ פרט ל־שבת.

חנויות

● מכירה חנות אטליז עם ציוד בקרית שפרינצק 531474 בנעים.
● חנות כביסה בחיפה למכירה, טל. 738379, 223989.
● חנות בדמי מפתח בהזדמנות, לפרטים לפנות — 713988.

רהיטים

● למכירה ארון עם 4 דלתות טלפון 530680.

עסקים

● חנות גדולה, במרכז העיר, מעוניין בהצעות + שותפות. טל׳ 225836 666718.
● בדמ״פ קיוסק במקום מרכזי בקרית חיים. לפנות הארזים 73, קרית חיים.
● למסירת חנות הלבשה כללית. מרכזית, בקריות, בערב 723532.
● בהזדמנות מכלת בדמ״פ בקרית מוצקין פרנסה מובטחת 718881 ב־ערב.
● בהזדמנות מכלת בדמ״פ ב־קרית מוצקין פרנסה מובטחת טל׳ 718881 בערב.
● במרכז טבעון למסירה חנות מתאימה לבגדי בטים טל׳ 932726 04—932726.

קבלני בנין

● באחוזה קוטג׳ 5 חדרים הסקה, כניסה בידידה. 83762.
● דירות פאר 3—4 חדרים בבני־ן בקרית מוצקין, בקומה א׳ על עמודים. 720235.

מקררים

● פרידידר פרידמן 11 קוב׳ במ־צב מצוין. בן יאיר 85824.
● מקרר פרידמן 11 קוב במצב טוב. טל׳ 87714.

מכונות כביסה

● אוניברסל חצי אוטומטית במ־צב מצויין. טל׳ 714148.
● „הובר" מילי אוטומטית במצב טוב, בהזדמנות טל׳ 728344.

מכירות

● אקדח ברטה חדש לבעל רשי־ון. טלפון 528469 בערב.
● מערכת סטריאו מקלט 65×2 רמקולים פטיפון, ארונית 80359 04.
● טייפ סטריאו חדש אקאי 1721 באחריות ובהזדמנות. 323193.
● מערכת סטריאו מגבר + טיי־נר + פטיפון + רמקולים ב־איכות גבוהה. 640450.
● מערבל קנווד, מנורות עמידה, מחשב וצור, לצלצל 710690.
● בכרמל מערבי דירה 4 חדרים + שיפורים. 84702.
● בכרמל מערבי דירה 4 חדרים + שיפורים. 84702.
● מכונת כתיבה בלועזית. מנוע חיצון של סירת גומי, מקרנה ד׳ עוד. בעבודה 669874.
● מערכת סטריאו חדשה א.קי. 50 דואל, דרך עכו 182, איצקוביץ.
● אופניים לבן לגילאים 12—7 ועגלה לתינוק 245210.
● 3 תנורי אפיה + כמשים ת.ד. 1 תל־חנן 225053.

שעורים

● בעל תואר ב.א. מעוניין לתת שעורים בעברית, אנגלית וצרפ־תית. טל. 88318.
● שיעורים פרטיים במתמטיקה, פיזיקה לבגרות והכנה לטכניון. 251250.

שידוכים

● אלמנה 26, בעלת מקצוע, ד־תיה + ילד מעונינת להכיר מת־אים למטרת נשואים. ת.ד. 4496 חיפה, לכמ׳ 46951.
● גרפולוגית! תנתח אפיך ותת־אים לך חברה אידיאלית... טלפון 04—255564.

אופנועים וקטנועים

● הונדה 50 מודל 73 במצב מצו־ין. רשיון אופניים עם מנוע עזר 537526 — 89127.
● אופנוע ב.ס.א. 3.50 אחרי אוב־רול מודל 64 טל. 730905.
● טילון 71 במצב טוב, טלפון 065־66252 — נהלל, תמיר.

שונות

● מזגן אויר נייד תוצרת חוץ טמפרה 89366, 88198.
● דרוש קומבינטור לפרטית, ב־תנאים טובים לבי״ס לנהיגה, טל. 252461.
● מחסן ודירת 2 חדרים בהדר, טל. 532417 אחה״צ — 232345.
● מחסן להשכיר ע״י גשר של 3 הול, ריהוט חלקי יגור א׳/20, 720237.
● דרוש מחסן 60 — 200 מ״ר במפרץ חיפה, 82426.
● מכונת כביסה הו־מטיק חצי אוטומטית 150 ל״י. 713988.
● בהזדמנות וספה אס.אב 1966 במצב מצויין, 711314.
● מעוניין לקנות מגרש בדניה חי־פה ללא מתווכים. 255030—04.

פרסם בלוח החדש

● קנה(י) בריאות! לנכים ולסו־בלים מכאבי גב, פרקים, רוממים, הפרעות בזרימת הדם, נסו עיקר עיסוי עצמי ותנוחות, ת.ד. 969.
● עתיק! ארון, שידה, שתי מי־טות, שבת 16—10, סירקין 11, ק״ק.
● למכירה מפעל קונפקציה ל־ילדים כולל: מתפרה מסודרת, שולחן גזירה, מלאי, קשרים ל־שיווק, הזמנות לחורף 04־221817.
● בעל בנין אולם עם משרד ו־טלפון ו/או 3 חדרים בקומת קר־קע בחזית במרכז הדר הכרמל מעוניין בהצעות עסקיות ת.ד. 4496 חיפה. לכמ׳ 47110.
● למכירה שרות עצמי מסים בריאות, 243521 אחרי 19.30.

חקלאות

● למכירה: 1) צינורות המטן 4״ שעה מטר אורך עם הטה, 2) צינ־ורות הברזן 3״ שעה מטר אורך עם חבה, להתקשר עם מרכז משק יגור, טל. 04—952291.

שרותים

● רמונד מבצע עבודות טפסות ציפוי קירות עץ סבצי ציפוי תק־רות דקורטיבי צבע וסיוד טל׳ — 256711 רפי.
● הסוף לנזקים, השבחת מוקים באחריות לשנה טלפון 221031.

מעוניינים לקנות

● קונים רהוט ישן ועתיק מק־רדים וחפצים שונים. טל׳ 537176.

ביקוש מכוניות

● מעוניינים לקנות מרצדס דיזל 220 תיירות 7—4 מושבים 3־מע 067/20330.

חיות בית

● למכירה קולי מקסים בן ש־תיים תצורה. טל. 723154.

תנורי בישול ואפיה

● תנורי קרמיקה למכירה רח׳ אלונים 21, קרית חיים 712222.

טלויזיות

● טלויזיה פיליפס תוצרת אנגליה במצב טוב. 04־666920 מ־17.30.

מבני תעשיה

● מבניה 110 מ״ר + כ״ש. ב־ הדר. ת.ד. 1 תל־חנן 225055.

סירות

● סירת מירוץ „לונר" במצב מצ־וין עם מנוע מרקורי ו/או מנוע קרייזלר חדש 70 כ״ס 718631 04—722687.

חיל.
אבא שלי קבל חופשה קצרה. עזור לו להגיע הביתה - תן לו טרמפ!
דוני

פרסם מודעתך באמצעות סניפי דחף ברחבי הארץ

תל־אביב	ההנהלה, בית דחף, סמטת בית השואבה 8, 622547; הסניף הראשי, אלנבי 123, 615626, 611806; דיזנגוף 116, 239952; ש. רק, בן יהודה 7, 58427, 56120; י. דודיק, יהודה המכבי 13, 441908
יפו	י. ברנשטיין, היסוד 1, 826612
ירושלים	הסניף הראשי, יפו 43, 02־233941, 02־226335
חיפה	הסניף הראשי, הרצל 11, 04־667809; משרד דאקא, דרך־הים 4, 04־87888
אשקלון	י. הירש, רח׳ הרצל, 051־2583
בת־ים	מ׳ דיש, רוטשילד 36; 866239
גבעתיים	ד. מאייק, המבם 28, 259586; ז. לנצינסקי, כצנלסון 149/קרו, 738645
חולון	ב. סליטרניק, סוקולוב 59, 843210; ע. ברויש, נאות־רחל, אילת 36, 851024
יהוד	ק. לב, קבוץ גלויות 31, 759789, 756894
לוד	י. בן־ציון, הרצל 87, 964374
מעוז אביב	י. לנדאו, מרכז חנויות, 777973
נהריה	ד. גרינבלט, שדי הגעתון 10, 04־920330
נס ציונה	א. גרינר, נורדאו 3, 950200
עפולה	ד. ברומברג, ככר העצמאות, 065־22882
ערד	א. זיו מרכז מסחרי, 057־97027
צפת	„יצמרת" בע״מ, ירושלים 35, 067־31128
קרית־גת	ד. הקואל, מרכז מסחרי, 051־91212
קרית־מוצקין	א. סגל, שדי ויצמן 10, 04־712389
קרית־שמונה	ס. בן־עמי, מרכז מסחרי, 067־40359
רמת־גן/בורסה	י. טננבאום, בנין הבורסה, 253757
עדן	ק. ונגוש, ז׳בוטינסקי 88, 736257
רמת־יצחק	מסדה, עוזיאל 96, 746159
ראשון־לציון	צ. שולמן, הרצל 78, 941328
רחובות	ד. ליבוביץ, הפועלים 4, 953712
רמת־השרון	אודין־דינו, סוקולוב 44, 770187
רמלה	נ. ברוטצייב, הרצל 102, 961466
טבריה	בנין רשקו

הסתדרות הכללית של הנוער העובד והלומד העברי

מועצת החטיבה המקצועית ה"ו

שולחת ברכתה

לשר **משה ברעם**

בתפקידו הנבחר והרם

כשר העבודה

ליצחק וליגאל

ברכת - הצלחה

בצאתכם לדרך

חבריכם מכדורי

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

התזמורת והמקהלה של הטכניון

קונצרט פתוח מס. 4

בסדרה „מוסיקה לעם"

בביצוע

תזמורת פרו־מוסיקה בישראל

מנצחת: דליה אטלס

סולנים: יאיר קלס — כנור

מרק דרובינסקי — צ'לו

בתכנית:

מוצארט: דיברטימנטו ברה מג'ור

באך: קונצ'רטו לכנור בלה מינור

בוקריני: קונצ'רטו לצ'לו ברה מג'ור

בריטן: סימפוניה פשוטה

הכניסה חופשית

הציבור מוזמן

חיפה, קרית הטכניון, אולם צ'רצ'יל, יום ג', 11.6.74, שעה 20.30

משרד החינוך והתרבות

מינהל החינוך — היחידה לטיפול בתלמיד

המרכז לטלוויזיה לימודית

מזמין לצפות

בסרט עלילתי

"חבורה שבדרך"

- בנושאי בטיחות -

חבורה יצאה לדרך,
למרחק עז וסוער,
סכנות רבות בדרך,
איך מהן להזהר?

גנבים ומנורה,
אחריהם החבורה,
מה הסוף ומה קרה,
בסיפור ובשירה, —

בסרט

"חבורה שבדרך"

שישודר בימים:

ראשון, י"ט סיון, 9.6, שעה 09.25

שלישי, כ"א סיון, 11.6, שעה 13.20

שישי, כ"ד סיון, 14.6, שעה 10.25

ראשון, כ"ו סיון, 16.6, שעה 09.25

שלישי, כ"ח סיון, 18.6, שעה 13.20

שישי, א' תמוז, 21.6, שעה 10.20

קרן סוניה זברסקי ז"ל

ליד ארגון אמהות עובדות תל אביב

מודיעה על

קבלת בקשות למלגות לנערות ללמוד מקצוע

לשנת הלמודים תשל"ה.

את בקשות יש לשלוח לא יאוחר מה־25 ליולי, לפי הכתובת: קרן סוניה זברסקי ז"ל, ארגון אמהות עובדות, ת.ד. 4077 תל־אביב, ולציין את המקצוע, שם בית הספר וכתובתו בו רוצה התלמידה ללמוד.

מועצה מקומית קרית־מוצקין

מכרז 8/74

הודעה בזה על קבלת הצעות מקבלנים להנחת קוי צינורות בצפון הקריה.

מפרט המכרז אפשר לקבל במזכירות המועצה נגד תשלום של 50.— ל"י שלא יוחזר.

את ההצעות יש להכניס במעטפה סגורה בציון „מכרז 8/74 להנחת צינורות" לתיבת ההצעות שבמזכירות המועצה עד יום שני 24.6.74 שעה 12.00 בצירוף ערבות ע"ס 4,000 ל"י לשלושה חדשים.

סיור קבלנים יתקיים ביום 16.6.74 שעה 10.00. יוצאים ממשרדי המחלקה הטכנית.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

מ. גורשן — ראש המועצה

עובדי המדינה תובעים מדיניות מקצועית חדשה

הסתדרות עובדי המדינה תתהום על הסכם השכר לשנת 1974, בהתאם למדיניות המקצועית שנקבעה בהנה"פ כי תנאי שכרם ומדיניות זו לגבי העובדים בשירות הציבורי על כל כללות השכר תהיה אחידה ותוספות הדיוור לפי רמת נוכח שכר היסוד — תהי למה על כך ההחלטה בישיבת המזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המדינה, שהתכנסה ביום ב' בירושלים.

המזכירות שכפה דיונה בפני כל כיל הסתדרות עובדי המדינה חיים ברנשטיין על בתוך הביים והסכימה את המזכירות המצילה לפעול לפי החלטת המזכירות הד ארצית.

במהלכה אחרה מבינה המזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המדינה כתואה על כך שלא נעשים צעדים ממשיים לבלימת היוקר המתגלגל בפסק. המזכירות קוראת להסתדרות ולשרי הממשלה המופקדים על הנושא לעשות הכל כדי לבלום התייקרות בפסק שתגבר סכנה והא העובד המשכיר בשירות הציבורי.

עוד נאמר, כי הסתדרות עובדי על האצת בקבב הדרישה המקצועית והדרישים לשנת 1974 צמוד אתמול בסקירות של ההדי שעוצה בענפים השונים, שהימצאו בהלאת המחלקה לאיגוד מקצועי.

עליה המזי התריעה נגד התופעה שעדיין קיימות בכר התייעשר נפרדות אשר מפלות לרעה לרעה את הפקידות כי ענפי תעשיית שונים.

מפ"ח דורשת לתת הנחות גם לקשישים ולנשי פנסיונרים

מאת סופר „דבר" בחיפה

מפ"ח פנתה בדרישה אל מוסכי ההסתדרות ואל יו"ר המרכז לבטחון סוציאלי בי ההסתדרות, וכן אל מרכז הד ארגון של מקבלי גימלאות, לכלול בין חברי ארגון מקבלי גימלאות גם את הגימלאים הקשישים, המקבלים קיצבאות מ„ביטוח לאומי".

מפ"ח דורשת להעניק להם סוריין זכויות מלא כמו לכל יתר הד גימלאים חברי הארגון, בכלל זה הנחות בנסיעות, ברכישת סחורה ובתשלומי בסים.

א. המאירי, חבר מזכירות המד צפה, העיר, כי תבות הדבר שקיעו מסוגים אלה, שקבצאותיהם הנו מה בינוהר, לא הודיעו להצטרף לארגון הארצי ולכן אינם זכאים ליהנות מהנחות והכיוית אחרות המוענקות לכלל הגמלאים. היר עך הכספי של מפ"ח, עוה"ד י. גיל, חיוה דעתו, כי לפי התקנון של ארגון מקבלי הגימלאות בי ישראל יש לכלול בארגון גם את הגימלאים שבהם מדובר כחברים שווי־זכויות לכל דבר.

מזכירות המועצה החליטה לפנות אל כל הכוסדות המעניקים הנחות לפנסיונרים בבקשה, להעד ניק זכויות אלה גם לנשות הד פנסיונרים.

מזכירות מ.פ. ירושלים קבעה סדרי עבודתה

המזכירות החדשה של מועצת פועלי ירושלים, שנבחרה בסוף השבוע שעבר, התכנסה השבוע לישיבה הגיית ראשונה בבית ההסתדרות בבירה.

מזכיר המועצה, דוד אילה, קידם בברכה את חברי המזכירות החדשים והשמיע דברי פרידה מהפלושה שפרשו — אברהם קובלנו, גבריאל אלף ועמנואל זימן.

במזכירות החדשה מכהנים 27 חברים (לעומת 18 במזכירות היוצאת), מהם 22 נציגי המערך, 3 מחל־רלים העצמאיים ו־2 מי העובד הדתי. לראשונה בתולדות המועצה יש במזכירות נציגים ממקומות העבודה בירושלים.

בישיבתה הראשונה קבעה המד כירות את סדרי עבודתה והדי ליטה, בין השאר, להקים „עדת מזכירות" מצומצמת בת 9 חברים (7 מהמערך, 1 מל"צ ו־1 מהעובד הדתי). כן אושרה הוספי של בלי התשלום לשנה לכנהל המחלקה למוהה ירושלים במועצת הפועלים שלמה שושני. מזכיר המועצה הודיע, כי עד מינוי מ"מ למנהל המחלקה יכהן הוא בתפקיד זה.

החלטה בלתי שגרתית שקיבלה המזכירות בישיבתה הראשונה קובעת, כי חברי המזכירות לא יישבו עוד לפי ההרכב הסיעתי, כפי שהיה מקובל עד כה, אלא כפי רצונם. ד. אילון ציין, כי אולי כך יעלה בידי נציגי הסיד עות למצוא יתר הבנה ביניהם.

מניות ושערים

הבנת"ד ירד ב־9 אג'

עיקר השומת הלב התמקדה אתמול בדולר נת"ד. פרט לכך, לא היו אירועים מיוחדים. בשוק אגרות החוב נכרה מגמה של עלית שערים כמעט בכל הענפים.

לנת"ד הופיע אתמול היו צעשל 1.25 מיליון דולר. רבים באלה שרכשו נת"ד בתקופה האחרונה בבהיר הזהל „קפצו" על ההזדמנות ודצו לכמש רווחים. מחיר הנת"ד ירד ב־9 אג' ל־4.98 ל"י תוד מחזור של 273 אלף דולר בלבד. פקודות המכירה התמקדו על מחיר בכויים, כאשר מחזור טירבי לבר כור.

בשוק המניות הורגשה אתמול מגמה של ירידה. המניות הבנקאיות נסחרו הוך מחזורים גדולים למדי. אך ההגודות בשערים היו קלות בלבד. גביני הבנקים עושים מאר כן לשמור על מחירי מניותיהם מפני תנודות חריפות מדי. ירידה הובחנה במניות הבנקים למשכנ־ תאות. בעיקר במניות „טפחות", גם היו ירידות במניות התעשיה כי א„לקטרה", „ארגמן", „אתא", „תע"ל". מגמת עליה קלה נרשמה בחלק ממניות חברות ההשקעה. המחזור בשוק המניות היה 4.73 מיליון ל"י, מתוך זה בחלב של כניזים סטובגים 1.2 מיליון ל"י.

בשוק אגרות החוב היתה מגמת עליה שערים כמעט בכל הענפים. במיוחד היו עליות במילוות בטחון. כן עלו אגרות צמודי דולר בכל הסדרות בגבולות של 2—3 נקודות. ואילו בסוחרה במטבע חוץ היתה מגמה מעורבת. עם נטייה לירידה ברוב הסדרות של הנחות „חלליס". המחזור היה 12.9 מיליון ל"י, מתוך זה במילוות ביוצרה 4.8 מיליון ל"י.

בנקאות		
אוצר השקעות מניות	425.5	—4.5
אריה	425.5	—4.5
הסנה	273.5	+1.5
סהר	258	+1.0
צור	188	—3.5
מסחר ושירותים		
בית הרכב	81.5	+0.5
דלק מ'	209	+3.0
קירור 10 מ'	229	
סוכנות הספקה	187	—5.0
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	198	—2.0
אפריקה 10	357	+1.0
הכשר הישוב מ'	193	+0.5
ישפרו	161	
ידרים	183.5	
נאות אביב	98	
רסקו כב'	110	—0.5
תעשיה		
אלקו 2.5	111.5	
אלקטרה 5	243	—5.0
אתא ב'	138	—1.0
דובק מב'	461	—3.5
כבלים	222	—0.5
טבע ע"ש	967	+3.0
מפעלי נייר	315	+5.0
עלית	331	
תעל	250	—5.0
חברות השקעה		
אלרן מ'	214	—1.0
פועלים מ'	225	
„פז"	111.5	+1.0
ולפסון 10 מ'	112	
דיסקונט מ'	261.5	+0.5
המזרחי	134	—1.0
לאומי	243	
כלל השקעות	207	—1.5
אגרות חוב להמרה		
אי.די.ב ע.ה.	95	
מילווה קליטה 64		
(138.5) 64	353	
(110.1) 65	320	—1.0
מילווה קליטה 65		
(110.1) 65	320	
(118.1) 66	288	+1.0
מילווה בטחון 68		
א'	153	+2.5
ט'	125	+2.0
מ"א	137.5	+2.0
מילווה בטחון בנקאי 68		
י"א	151.3	+0.8
מילווה בטחון 69		
א'	119	+3.0
ה'	266.3	+0.2
מ"א	264.2	+2.2

המניה	השער	שנוי
בנקים		
אי.די.בי. ר"ב	232.5	+0.5
מזרחי מ'	194	
פועלים מ'	283	
לאומי ע"ש	265	
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	281.5	
פיתוח ומשכנתאות	293	—2.0
טפחות ב'	190	—4.0
מפתח רג'	293	
מוסדות מימון		
אוצר להעשיה	238.5	

מכללה להכשרת מורים תוקם בצפת

מכללה להכשרת מורים תוקם עוד השנה בצפת, כתרומת משרד החינוך והתרבות לפיתוח מערכת החינוך בגליל.

על כך נמסר אתמול בעת ביקורו של שר החינוך והתרבות א. ידלין, בעיריית צפת. ראש העיריה, אהרון נחמיאס, גולל בפני השר את בעיות מבני־החינוך הרעועים בצפת, שאינם מתאימים ליעודם.

ירושלים

מועצת פועלי ירושלים

המחלקה לתרבות ולחינוך

מבחר פעולות השבוע

בני ימי עיון באשקלון היום ומחר, למזכירי האגודות ולמנהלי המחלקות של מ' פ. י־ם. המרצים: דוד אילון, ניסן הרפז וא. קורץ (בשיתוף עם „מבטחים").

השבת, ב־11.00 לפנה"צ. בקור ייהדמשה, בנחס אליאב — בדירות המצבנות באזור.

ביום ב', 10.6.74, ב־1.00 אחה"צ, במדרשה המטכלית. הרצאה: אריה צימוקי — „הסכם הפרדת הכוחות".

ביום ג', 11.6.74, ב־9.00 בבוקר, בנגריית „ויסמן". הרצאה: יונתן גורל: ישראל והפזורה (בשיתוף עם המועצה הציונית).

ביום ג', 11.6.74, ב־6.00 בערב, במועדון הפנסיונרים בקריית־משה. הרצאה: שמחה רז — שנש מנות למחבלים, בעד או נגד.

ב־9—12.6.74 סמינר לאחים ד' אחיות ל־4 ימים ב„אהלו", בהשתתפות: ה. אישילום, צוריר צבי ויגטורייב ופרופ' דוד גלקין ועוד...

ביום ה', 13.6.74, ב־1.00 אחה"צ, בנגריית „עציון". הרצאה: יצחק שור — סיכסוך ישראלי ערבי (בשיתוף עם המועצה הציונית.)

חיפה

עיריית חיפה „משען" מועדון הפנסיונרים קריית־חיים במוצ"ש, בשעה 7, ד"ר ראובן קרייז, ערב מוקדש לאברהם שלונסקי ז"ל, שנה לפטירתו. הציבור מוזמן.

בהסתדרות בקריותיים תרבות — ביום רביעי, 12.6 בשעה 19.30, בבית הסתדרות בקריית־ים, יקוים כרם בשפה הרוסית „הגנן היהודי".

● ביום ראשון, 9.6.74, בשעה 6 בערב, תתקיים ישיבת מזכירות מועצת משנה לפועלי קריתיים. סדר יום 1. תקציב 1974.

● קבלת־קהל במועצת משנה:

ביום שני בשעות 4—6 אחה"צ — פועלי בנין; בימי שני בשעות 5—7 אחה"צ — פקידים, מנהל ושירותים; בימי שלישי בשעות 4—6 אחה"צ — פועלים חקלאים; בימי רביעי בשעות 6—8 בערב — לשכת הפס —. רעוּם עולים להסתדרות.

● חוגים וקורסים במועצת משנה

בימי ראשון בשעות 6—8 בערב — שומרי משקל; בימי ראשון ושלישי בשעות 6—8, בערב — הנהלת חשבונות; בימי שלישי בשעות 6—8 ם אנגלית למתחילים.

● בסניף הפועל קריתיים כדורגל ליגה ב — ביום שבת 8.6.74 בשעה 11.00 לפנה"צ הפועל קריתיים — הפועל אפיקים.

כדורגל נוער — הפועל קריתים — הפועל נצרת.

כל פעולות החברה הם בשיתוף עם המועצה המקומית.

מועצת פועלי חיפה המחלקה לסניפים ולשכונות מועדי ישיבות דקדים והוגים בסניפי ההסתדרות קריית־אתא ביום ג', 11.6 ב־7 בערב, בבית ההסתדרות, ישיבת מליאת מועצת משנה לפועלי קריית־אתא.

קריית־שפרינצק — ביום ג', 11.6, ב־7.30 בערב, בבית ההסתדרות, ישיבה חגיגית של מועצת הסניף בהשתתפות הה"ה דב גדי פונקל והלכה זול.

קריית־חיים — ביום ד', 12.6, ב־7 בערב, בבית ההסתדרות, ישיבה חגיגית של מועצת הסניף בהשתתפות הה"ה א. מולך — מזכיר מפ"ח, ד. גרפינקל — מנהל המחלקה לסניפים ולשכונות.

קריית־אליעזר — ביום א', 9.6, ב־7 בערב, בבית ההסתדרות, ישיבת ועדת קליטה. ביום ג' ת.11, ב־7 בערב — פסיכולוגיה התרבותית: ביום ד' 12.6 ב־7.30 בערב — הרצאתו של דב מרוזי.

תל־אביב

ארגון אמהות עובדות

במועדון נאמה, פינסקר 49 ת"א, מחר, מוצ"ש, 8.6.74, בשעה 8.00 בערב שיחה עם הסופר משה שמיר עם הופעת ספרו „יונה מי חצר זרה". המנחה: אליעזר פרי. „אהלישבע"

השבת, פרינת בהפלתה, 8.6, ב־10: י. טברסקי — תניך; ב־11 הרב פרידלנדר: תלמוד; ב־5 בהסיבת „ענג שבת", יהצה: מר ז. אגרת על הנושא: עניני לשון; הפותח: ידיר „אהלישבע" — משה גולדשטיין. דברי אגדה — ד"ר ש. ז. כהנא.

באגודת סופרי יידיש ב"ת־לייוויק

במוצ"ש בשעה 8 יופיעו האמנים המצרנים א. גולדנברג, ש. סגל וש. ה. זבולסקי בערב ביהוד „די קליינע מענטשעלאך" מאת שלום עליכם.

כרטיסים להשיג יומיים משעה 9—1 לפנה"צ. טל. 231830 ובערב ההופעה בקופה משעה 6 בערב.

במועדון „מוטא"

בליל שבת, 7.6.74, בשעה 8.45, יתקיים קונצרט בהשתתפות המנתרגית מאיר פנקס ושלישיית המיקרים (כינור — מרינה אוהרבך, גיטרה — ישראל רשקובסקי, קונטרבס — אל"ה וקסלר). המנחה: משה הרץ.

כל הארץ

גלריות כפר במושב צופית בצופית. גלריית כפר צ"י ביהד ברל, תיפתח בשבת, 8.6.74 גלריה כפרית לאמנות. שעות הביקור 10—21, בשבתות בלבד. ספורט

משרד התחבורה

רחוב אבן־גבירול 1, ירושלים

מכרז מס' 5/74

למתן שירותים וטיפול ב־2 מתקני מיזוג אויר

משרד התחבורה, השירות המטאורולוגי, מבקש הצעות למתן שירותים וטיפול ב־2 מתקני מיזוג אויר, הנמצאים בבנין המכון המטאורולוגי בבית־דגן.

התנאים המפניים ותנאי השירות והטיפול מפורטים בטיוטת הוזה השירות.

ניתן לקבלם בחדר מס' 205 בבנין השירות המטאורולוגי, כל יום בין השעות 12.00—10.00.

באותן השעות אפשר לראות את המתקנים ולקבל הסברים טכניים נוספים.

רצוי לתאם את הביקור מראש (טלפון 625231) ולבקש את מר פישלר.

תאריך תחילת ההתקשרות למתן השירותים הנ"ל הוא 1.7.74.

את ההצעות יש להגיש בשתי במעטפה סגורה, אחת בתוך השניה, לתיבת ההצעות של משרד התחבורה, רחוב אבן־גבירול 1, ירושלים, לא יאוחר מתאריך 30.6.74 שעה 11.00.

יש לציין על גבי המעטפה החיצונית: מכרז מס' 5/74 — הצעת שירותים למתקני מיזוג־אוויר.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה.

משרד הבריאות שרותי אספקה

ת.ד. 7094, תל־אביב

מכרז מס' 58/452/74

ניתנת בזה הודעה לציבור כי שרותי אספקה מבקשים הצעות ל:

סכו"ם מפלדת אל חלד (נירוסטה) עם סימון "משרד הבריאות"

פרטים אפשר להשיג במזכירות שרותי האספקה, רח' נחלת יצחק 15, תל־אביב, טל' 253202 בשעות הרגילות.

את ההצעות יש להגיש ב־3 העתקים במעטפה שאפשר להשיג בשרותי האספקה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 30.6.74 בשעה 12.00 לפי הכתובת:

ועדת הרכישות המרכזית, משרד הבריאות ירושלים, בנין סימון, רח' הנביאים 2, ת.ד. 1176.

על המציע לצרף ערבות בנקאית של 10% מערך הצעתו כערבון לקיום תנאי ההצעה באם תתקבל.

אין שרותי האספקה מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

פ. ראינרודסקי

מנהל שרותי אספקה

משרד הבריאות שרותי אספקה

ת.ד. 7094, תל־אביב

מכרז מס' 58/460/74

ניתנת בזה הודעה לציבור כי שרותי אספקה מבקשים הצעות ל:

פינוי אשפה בבי"ח רמב"ם. חיפה

פרטים אפשר להשיג במזכירות שרותי האספקה, רח' נחלת יצחק 15, תל־אביב, טל' 253202 בשעות הרגילות.

את ההצעות יש להגיש ב־3 העתקים במעטפה שאפשר להשיג בשרותי האספקה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 30.6.74 בשעה 12.00 לפי הכתובת:

ועדת הרכישות המרכזית, משרד הבריאות ירושלים, בנין סימון, רח' הנביאים 2, ת.ד. 1176.

על המציע לצרף ערבות בנקאית של 10% מערך הצעתו כערבון לקיום תנאי ההצעה באם תתקבל.

אין שרותי האספקה מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

פ. ראינרודסקי

מנהל שרותי אספקה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס' ק/168 — מרכז עירוני הקריות" — המהווה שינוי לתכנית מס' ק/130 — תכנית מיתאר לשטח הועדה המקומית לבניה ולתכנון עיר, קריות — שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים 1807, תשל"ב, עמ' 1203.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות, וכל מעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: כ"ח אדר תשל"ד — 22.3.74

ד"ר נפתלי אילתי

יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

מלווה מצפון

רכוש מלווה מלחמה מרצון

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י

ועדת המכרזים הכוללנית — אזור תל אביב

מכרז מס' 8/74—תא

הזמנה

להציע הצעות לרכישת זכויות בנכס מבנה לתעשיה במרכז איזורי משלב (תנובות)

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן: „הסוכנות") מעונינת לקבל הצעות לרכישת זכויות בבנבה לתעשיה בשטח של 810 ממ"ר, הנמצא במרכז איזורי משלב (תנובות) בתחום המועצה האיזורית השרון הצפוני.
2. המעונינים יוכלו לקבל פרטי המכרז וטפסים מיוחדים להגשת הצעות, במשרדי הסוכנות, ברחוב קפלן 17, חדר מס' 438, תל־אביב, כל יום בין השעות 8.00 — 13.00, החל מיום א' 9.6.1974.
3. סיור מודרך בנקום יערך ביום 13.6.74. המעונינים להשתתף יוכלו לקבל פרטים במשרד הנ"ל.
4. על ההצעות להגיע בפועל למשרדי הסוכנות הנ"ל עד יום ה' 20.6.74 שעה 12.00.
5. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

אוניברסיטת תל־אביב

החוג ללימודים קלאסיים

דרושים עוד מתנדבים לחפירות תמרה

שבהנהלת פרופ' מ. גיחון

כל המעונינים יפנו למזכירות החוג.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

בית הספר ללימודי מוסמכים

קורסים ללמודים מתקדמים בתל־אביב

סמסטר ב' תשל"ד 1974

הקורסים הבאים ניתנים במסגרת „למודים מתקדמים" המיועדים למהנדסים. הלימודים יתקיימו בשעות אחה"צ והערב. המשתתפים רשאים לגשת לבחינות ובנסיבות מסויימות יוכלו לזכות בהכרת לימודים אלה לקראת תואר מגיסטר.

1. חקר פעולות בתהליכי בניה 2 כרופ' ר' ערמון 2 נק'
2. תרמודינמיקה מתקדמת בהנדסה כימית ד"ר ח' אהרוני 3 נק'
3. זרימת צמיגות ד"ר א' נבון 2 נק'
4. אנליזה טופולוגית להנדסת חשמל פרופ' ר' כפר 2 נק'
5. הורית המקרה הליניארית 2 פרופ' ר' טוח 2 נק'
6. הרכבת אנטנות ד"ר י' בלאס 2 נק'
7. שיטות התפתחות בקומוניקציה ובקרה ד"ר י' ברינט 3 נק'
8. יסודות מקריות מב"ם אנג' א' אייכנבאום 2 נק'

המקבץ הראשון יינתן בתאריכים 23.6.74 עד 13.9.74 שעתיים בשבוע.

המקבץ השני יינתן בתאריכים 30.6.74 עד 21.9.74 שלוש שעות בשבוע.

כל יתר המקבצות יינתנו מ־21.7.74 עד 13.9.74 במספר שעות שבועיות כפול ממספר הנקודות.

ההרשמה לכל המקבצות (לסטודנטים בלמודים מתקדמים) תסתיים סופית ב־12.7.74. אם מקבץ לא ייבתן, אפשר יהיה להחליפו באחר עד 2.8.74.

הרשמה מיידית נדרשת.

פרטים הרשמה: הטכניון, המדור ללמודי חוץ, רחוב ליסין 14, תל־אביב. טלפון 268126/7, 266992.

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י

קרן החינוך לישראל

מיסודה של המגבית היהודית המאוחדת

מכרז בניה ק/184 לבנית מעון יום ע"ש צ'יינין בטבריה

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן ה־סוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבנית מעון יום ע"ש צ'ייבין בטבריה.
2. הבנין המתוכנן הוא בשטח של כ־400 מ"ר.
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום א', 9-6-74 בבנין הסוכנות, רחוב קפלן 17, תל־אביב, בחדר מס' 206 בשעות העבודה, תמורת תשלום של 350 ל"י אשר לא תוחזרנה.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום א' 16-6-1974 הפגישה במשרד מהנדס העיר טבריה בשעה 10-30.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצויינת בסעיף 3 דלעיל עד ליום ד' 10-7-1974 שעה 13-00.
6. תנאי התשלום במטומנים כפי שיקבע בחוזה שייחתם.
7. ההשתתפות במכרז זה פתוחה אך ורק לקבלנים רשומים בהתאם לחוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט, והרשאים בהתאם להוק לבצע את העבודה המוצעת בהתחשב עם היקפה הכספי ומהותה־ עם קבלת החומר על הקבלן להמציא אשור מתאים מטעם רשם הקבלנים בדבר התאמתו לעבודות כנדרש בסעיף זה.
8. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

קופת חולים

של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

נותרו עוד מספר מקומות בבית ספר לאחיות „דינה" ליד מרכז רפואי בילינסון, פתח־תקוה.

מתקבלות מועמדות בגיל 17—45 שסיימו 12 שנות לימוד בבית ספר תיכון בוגר לאחר עמידה בהצלחה במבחני הכניסה (עדיפות ניתנת לבעלות תעודת בגרות ולמועמדות אשר סיימו שרותן הצבאי).

לקבלת פרטים נוספים אפשר לפנות בכתב למזכירות בית הספר.

מרכז קופת חולים

„אגרקספו" — חברה ליצוא חקלאי בע"מ

רח' הארבעה 20, תל־אביב, טל. 264264

מכרז

מוזמנות בזה הצעות להדפסת כ־2 מיליון כרטיסי ניקוב לסימון פרחים לייצוא.

הכרטיסים יסופקו ע"י המזמין.

דוגמאות של כרטיסים מודפסים אפשר לקבל במשרדי החברה במחלקה לחומרי אריזה בין השעות 8—12 לפנה"צ.

על המציע להפקיד 10% מערך הצעתו.

על המעטפה להיות ללא שם או אפשרות זיהוי.

התאריך האחרון להגשת ההצעות 19-6-74, שעה 10-00 בבקר.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במזכירות החברה. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

המחלקה לחומרי אריזה

חיל במילואים!

הצטרף לרבבות מנויי דבר

هكذا امن الاسل

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

מועצת פועלי חיפה
המחלקה לתרבות ולחנוך

מתוך לוח האירועים השבועי:

בסניפים ובשכונות

(בשתוף המחלקה לסניפים ולשכונות)

ביום ששי 7.6.74 — בהר הכרמל ב־7.30 בערב ב„אורנים" — ריקודי עם ועמים — בנוה שאנן — ב־8 בערב, באולם קולנוע „עממי", „היהודים באים", שלמה ניצן וחנה רוט.
בשבת 8.6.74 — שחריות שבת בשעה 11.00 לפנה"צ בבתי התרבות ובמועדוני ההסתדרות: בקרית מוצקין — הרצאת ד"ר ג. אוריין (בשתוף המועצה המקומית). קרית חיים מער־בית — הרצאת הח' ב. וינשטיין. קרית ביאליק — הרצאת הח' ישעיהו אוסטרי. בנוה שאנן — הרצאת הח' א. צימקי (הפעולות בשתוף המועצה הציונית). בקרית אליעזר ב־7 בערב דוכן לספרות יידיש.
ביום ראשון 9.6.74 — „משפט" מועדון פנסיונרים, ב־6.30 בערב — מועדון הסרט הטוב.
ביום שני 10.6.74 — קרית שפרינצק, ב־6 בערב, בבית עשת — מוסה אשכנזי, בריקודי עם ועמים.
ביום שלישי 11.6.74 — רמות רמז ב־7.30 בערב, בבית התרבות — הרצאת הח' ש. רוניק, בית אבות כרמל ב־7 בערב — הרצאת הח' מ. קרושניק.
ביום רביעי 12.6.74 — צור שלום, ב־8 בערב בבית ההס־תדרות — הרצאת הח' מאיר שאול. בקרית אליעזר ב־7.30 בערב, בבית ההסתדרות — הרצאת הח' ד. מרזיני. רמת ישי ב־6.30 בערב. במועדון ההסתדרות — ערב חברתי.

במועצות המשנה

(בשתוף הרשויות המקומיות)
בקרית אתא

ביום ששי 7.6.74 —
„מפגש עולים עם קיבוץ"
בתכנית: יציאה לקיבוץ אושה.
קבלת שבת ואימוץ על ידי משפחות
מפגש חברתי על הדשא
הבכית אמנותית — להקת המחול של הנוער העובד.

בשבת 8.6.74 — ב־11 לפנה"צ בבית ההסתדרות — הרצאת הח' י. שור (בשתוף המועצה הציונית).
ביום שני 10.6.74 ב־5.30 אחה"צ — במועדון הפנסיונרים — הרצאת הח' ש. קורן.
ביום חמישי 13.6.74 ב־5.30 אחה"צ — במועדון הפנסיונרים — ערב חברתי.
בקרית ים ביום ראשון 9.6.74 ב־6 בערב בבית ההסתדרות — הבמה לריקודים ולפולקלור גרוזיני. ב־7 בערב — קודם להנהלה חשבונות.
ביום רביעי 12.6.74 — ב־6 בערב בבית ההסתדרות — הבמה לריקוד ולפולקלור גרוזיני. ב־8 בערב — מפגש עולים.

במקומות עבודה

טיולים
ב־7—8.6.74 עובדי בנק לאומי מטיילים לאשקלון.
ב־8.6.74 — עובדי תעשיה זעירה — לטבריה.

הצגות לפועלים

באוהם „שבים" ביום ששי 7.6.74 — דזיגאן
בשבת 8.6.74 — בעלי במילואים
ביום שלישי 11.6.74 — הזמרת הצרפתיה ברברה.
ביום רביעי 14.6.74 — רומנסרו ספרדי.
באולם „אורה" ביום ששי 7.6.74 — מאפא ליאון
באולם התיאטרון העירוני ב־8—9—10—11.6.74 — השחף.
ב־12—13.6.74 — סילבסטר 1972.
בארמון ב־13.6.74 — האופרה פיגרו.
כרטיסים להשיג: בבית הפועלים רחוב החלוץ 45, חדר 104, בשעות 10—12 לפנה"צ ו־4—6 אחה"צ. פרט ליום ו'. ב„אור־נים" הר הכרמל. בשעות 10—12 לפנה"צ ו־17.00—19.00 אחה"צ.

בביתנו

ביום ששי 7.6.74 ב־9.30 בערב — ערב שירי נט קינג קול עם גימי לויד. בלוית תזמורת.
ב־10 בלילה — מרתף „ביתנו" לאמנות הקולנוע — מועדון חברים — הסרט „השאפתנים" עם קירק דוגלס.

בשבת 8.6.74 — ב־7.30 בערב
המועדון לספרות ולפולקלור
ערב עם המלחינה צליגה סוכמלר־לבובסקי
משתתפים: גבי ברלין — זמרה
יוסי ארנון — זמרה
דפנה גיל — ליווי מוסיקלי
דברי פתיחה: משה ביק

ביום ראשון 9.6.74 ב־9 בערב — מועדון חברתי לאקדמאים.
ביום שני 10.6.74 ב־8 בערב — הרצאת הח' מאיר שאול בנושא: כפירישואליזם.

יום שלישי 11.6.74 — ב־8.30 בערב
לוחמים מספרים —
ערב מוקדש להופעת ספרה של רבקה מגן
משתתפים:
יעקב (קובה) וילן — מפקד גבוה במלחמת השחרור
ישראל בר־אביה — מנכ"ל אוניברסיטת בר־גוריון — לוחם אצ"ל לשעבר
עקיבא פיינשטיין — איש המחלקה הסורית של הפלמ"ח
יעקב אשמן — עורך „הארץ שלנו"
מנחה: ד"ר שבח וייס.

ביום שלישי 11.6.74 ב־7 בערב — הרצאת משה אלמלית. בנושא: סוציולוגיה בחיי הדבורה — הדבש ועירכו התזונתי. בלוי שקופיות (בשתוף אגודת הצמחונים והטבעונים).
ביום חמישי 13.6.74 ב־8.30 בערב — ריקודי עם ועמים, בהדרכת מוסה אשכנזי.

בית ס לפעילים

(בשתוף המרכז לתרבות ולחנוך)
ביום ששי ושבת 7—8.6.74 — ימי עיון למורים, ב„אהלו".
בשבת 8.6.74 — יום עיון לפועלי תעשיה זעירה, ב„לידו".
ביום ראשון 9.6.74 — יום עיון לאהיות עולות.
ביום שני 10.6.74 — קורס אוניברסיטאי שנה א' ו־ג' — יום עיון לפועלי נמל.
סמינר דור המשך, א. א. עובדות, במועדון רח' יהואל, החוג לתנ"ך — במועדון רחוב יהואל.
ביום שלישי 11.6.74 — סמינר חצי שנתי לועדים.
סמינר דור המשך, א. א. עובדות — כרמל.
ביום רביעי 12.6.74 — השתלמות אחיות, קורס אוניברסיטאי שנה ג'.
ביום חמישי 13.6.74 — יום עיון פועלי נמל.

אוניברסיטה עממית

(בשתוף המחלקה להשכלה גבוהה, ומשרד החנוך והתרבות)
ביום ראשון 9.6.74 — החוגים ספרות ושיפור הלשון, למדעי עבודה ופסיכולוגיה חברתית — ב„ביתנו". החוג למנהל, רכזות א.א. עובדות — ברחוב יהואל. החוג לפסיכולוגיה חברתית — בנוה שאנן.
ביום שני 10.6.74 — החוג לספרות ב„אורנים". החוג ליחסי אנוש — עתלית. החוג לתנ"ך — נוה שאנן.
ביום שלישי 11.6.74 — החוג לפסיכולוגיה חברתית ב„אור־נים". החוג מבוא לכלכלה — ב„ביתנו" החוג לפסיכולוגיה חברתית — בקרית אליעזר.
ביום רביעי 12.6.74 — החוג לאנגלית למתקדמים ב„ביתנו", החוג ליחסי אנוש — ב„אורנים".
ביום חמישי 13.6.74 — דיני עבודה ובטחון סוציאלי, רכזות א.א. עובדות דור המשך — ב„ביתנו".

„כלל" נוטלת על עצמה כ־65 מיליון ל"י — חובות „פאן־לון"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

„כלל" הוטול על עצמה את חובותיה של חברת הבנייה „פאן־לון" לארבעה בנקים ישראליים (מסחרה, בנק לאומי, בנק דיסקונט ובנק הפועלים) בסך של 65—70 מיליון ל"י — בעקבות רכישת 75 אחוז ממניות החברה. הרכישה מבוצעת על־ידי הבת־חברה „אוריס".

במינהלת „כלל" הובעו חששות מרכישת „פאן־לון" בשל אי בהירות לגבי המצב הכספי המלא והמקיף של החברה. במיוחד הובעה חרדה מפני התסבכות ברכישה, דבר שיגרור את „כלל" לקבל על עצמה חובות ניכרים של החברה. בימים האחרונים נערכה בדיקה מקיפה של „פאן־לון" ונמצא כי יש לה פוטנציאל בנייה. במיוחד לאחר שרכשה מגרשים נוספים בכ־40 מיליון ל"י, בשנה האחרונה. נציגי כמה בנקים גדולים שנתנו הלוואות ל„פאן־לון" השותפים ב„כלל", חייבו את הרכישה. הם חששו שאם החברה תפורק על ידי הבנקים האנגליים הנושים, לא יספיקו הבטחונות לכסות את סכומי ההלוואות שניתנו.

כפי שנודע, חייב איש העסקים ויליאם שטרן את ראשי „כלל" בסודיות רבה על פרטי העיסקה ואף השביע אותם על ספר תנ"ך בעת ששהו במשרדו בלונדון.

ב„כלל" מעריכים שהם רכשו את „פאן־לון" במחיר זול, ביחס לנכסיה ולפוטנציאל שלה. למעשה, תמורת קבלת התחייבויות „פאן־לון" והקצאת מניות „כלל" לשטרן בסכום בלתי ידוע, קיבלה „כלל" 75 אחוז מהמניות. שטרן נסוג מתביעתו שישארו בידיו 26 אחוז מהמניות. מניחים שלאחר שיובהר מצב החברה, ירכשו ממנו גם את היתרה.

רכישת „פאן לון", כולל שני בתי־המלון של החברה, טעונה עדיין אישור הבנקים האנגליים הנושים. נראה, ששטרן ניסה לגמור עיסקה זו בטרם נטלו הבנקים את הניהול של עסקי קונצרן „שטרן" ולאחר שעמדו לבקש מינוי כונס נכסים. להם התברר שההתסבכות הקונצרן מסתכמת בעשרות מיליוני ל"י.

האחריות מטעם „כלל" על ניהול „פאן־לון" תופקד בידי מנכ"ל „אוריס", יהודה תמיר, אשר רצה לרכוש את החברה עוד בפרשת התסבכותה הראשונית, אך ב„כלל" התנגדו לזה. אורי בר־רצון ימשיך לכהן כמנכ"ל „פאן־לון".

אתמול לא ניתן היה לקבל את תגובתו של מנכ"ל „כלל", אהרון דברת, בקשר לחששות להסתבכות „כלל" בעיסקה זו.

נדחתה בקשת אברון למניעת המכירה

בקשתו של איש העסקים אפרים אברון, לאסור על מכירת מניות „פאן לון" ל„כלל" נדחתה אתמול על הסף על ידי השופט המחוזי שלמה לובנברג בתל־אביב.

השופט הטיל על התובע לשלם לנתבעים הוצאות בסך של 13 אלף לירות — סכום ללא תקדים בבקשות בעין אלה. בדרך כלל מסתפקים השופטים בהטלת הוצאות בסך 200 עד 500 לירות בבקשה לצו מניעה. בהחלטתו ציין השופט, כי הוא דוחה ללא היסוס את בקשתו של אברון. גם אברון צריך להשתוקק לכניסת „אוריס" (חב־בת של „כלל") ל„פאן לון", כדי שזו [illegible] קיומה — קבע השופט.

עורכי הדין שרגא בירן הכריפיים, המייצגים את קבוצת שטרן, ביקשו למחוק את התביעה על הסף. לבקשת המחזיקה הצטרף גם עו"ד יגאל ארנון, פרקליטה של „כלל". אחרי דיון קצר החליט השופט, כאמור, לדחות את התביעה. הוא קיבל את דבריהם של פרקליטי „פאן לון", כי הם מוכנים לקיים את תביעתו העיקרית של אפרים אברון — לבדוק את החשבונות ביניהם. לטענתם, מולאו כל ההתחייבויות כלפי אברון, אך לפנים משורת הדין הם מוכנים לבדיקת החשבונות בחודשה.

יבואנים: אם לא תבוטל חובת ההפקדה — לא נוציא הסחורות מהנמלים

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

בתביעה לממשלה לבטל את צו חובת ההפקדה על היבוא, בשיעור של 20 אחוז ולהפסיק את שחרור הסחורות מהנמלים עד כדי פתיחתם — אם הדבר לא ייעשה — יצא אתמול כינוס חירום של ראשי ענפים שנערך בלשכת המסחר בתל־אביב.

הכינוס היה סוער ומשתתפיו דחו את ההצעות המתונות שהגישו ראשי לשכת המסחר. הם הציעו להבטיח שהאוצר ישלם ריבית והצמדה על הסכומים שיופקדו אצלו. לפטור סחורות שכבר הגיעו לנמלים וחמרי גלם חיובים מחובת ההפקדה. אך כאמור, הכינוס לא קיבל אותן והחליט לפעול בצורה קיצונית לביטול הצו.

היבואנים טענו שבמתכונת הנוכחית של הצו מוטל כל הנטל הכספי עליהם ולא על הציבור. הם אשר צריכים לגייס את הכסף הדרושים כדי להפקיד באוצר. מכיון שבכמה ענפים מדובר במחזור יבוא „כבד", הרי שיאלצו להפקיד את כל ההון החוזר וכן לגייס אשראי נוסף בשוק הכספים האפור בריבית שבתית של יותר מ־30 אחוז. כדוגמה הצביעו על ענף המכוניות. על כל מכונית יצטרכו להפקיד כ־2,000—3,000 ל"י בממוצע, כך שבסך הכל יצטרכו להפקיד באוצר 75—80 מיליון ל"י.

הדוברים הכירו בעובדה שעל הממשלה לנקוט באמצעים כדי לצמצם את היבוא, אך אין לעשות זאת על־ידי חיסול היבואנים, כי אם על־ידי הטלת מיסים או צעדים פיסקאליים אחרים. הובע חשש, שהחברות הפיננסיות ינצלו את המצב החדש וישתלטו על חלק ארי מהיבוא, כי הן אשר תוכלנה לגייס את הסכומים הדרושים כדי להפקידם באוצר למשך שנה.

נשיא לשכת המסחר אבנר בן־יקר, פנה במיברקים לשרי האוצר המסחר והתעשיה וליו"ר ועדת הכספים והכלכלה של הכנסת וביקש לקבל את נציגות לשכת המסחר לפגישות דחופות. הנציגות תדרוש לפעול לביטול צו חובת ההפקדה על היבוא.

בר־לב יזהיר התעשיינים מצמצום האשראי

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של „דבר"

שר המסחר והתעשיה — חיים בר־לב, יזהיר היום את התעשיינים להימנע מכל צעד של צמצום היקף ומשך האשראי הניתן על־ידם ללקוחותיהם. הוא עומד להגיב בחריפות רבה על החלטות נשיאות התאחדות התעשיינים בדבר צעדים לצמצום האשראי ויתבע מהם להימנע לפעול בניגוד לחוק.

בר־לב זימן להיום את ראשי

בר־לב זימן להיום את ראשי התאחדות התעשיינים, בעקבות ההחלטות שנתקבלו בנשיאות התאחדות התעשיינים לגבי התעשיינים לפעול לצמצום משך היקף האשראי. הוא יבהיר להם שצמצום כלשהו באשראי מחייב על־פי החוק קבלת היתר מהממונה על המחירים, וכי צעד זה פירושו עלית מחירים. הממונה על המחירים יצטרך להביא את הבקשות האלה לדיון בוועדת המחירים הציבורית, שבידה הסמכות לאשר או לדחות את הבקשה לשינוי תנאי האשראי.

תבע מיעקובי שלא לאשר החלטת יבואני המכוניות

שר המסחר והתעשיה גם ידון עם התעשיינים בדבר חובת ההפקדה על היבוא. הוא יתבע מהם שברוב המקרים יספגו זאת בבלי לייקר את מוצריהם.

כפי שנודע, היה זה בר־לב שדרש משר התחבורה גד יעקובי, שלא לאשר את החלטת סקציית יבואני המכוניות בלשכת המסחר ל„גלגל" את חובת ההפקדה על היבוא על רוכשי המכוניות. למעשה, אושר כבר במשרד התחבורה צעד זה, אבל שר המסחר והתעשיה הבהיר ליעקובי שמשרד התחבורה אינו יכול לעשות דין לעצמו. הוא דרש לקיים דיון משותף לשני המשרדים בסוגיה זו, בשל ההשלכות שיש לכל החלטה לגבי יבואני מקררים, מזגני־אויר, רהיטים, ד כר. יעקובי נענה לפניית בר־לב ועיכב את מתן האישור.

נ. רז, חבר המערך במועצת ת"א

להט מתעלם משאילתות של חברי מועצת העירייה

מאת סופר „דבר" בתל־אביב

מחאה חריפה נגד התעלמות של ראש עיריית תל־אביב מ שאילתות של חברי מועצת ה עיריה, כלולה במכתב ששלח בימים אלה לשלמה להט חבר סיעת המערך נחום רז.

נ. רז קובל על כך, שטרם קיבל תשובת ראש העיריה לשלוש שאילתות שהגיש זמן רב לפני ישיבת מועצת העיריה. מציין רז: „השאילתות נמסרו על ידי אישית ללשכת מזכיר העיר כמקובל, בתאריך המצוין על גוף השאילתה, אשר העתקים ממנו מצורפים למכתבי".

כן טוען נ. רז, שהתשובות שנתן ראש העיריה לשאילתות אחרות שלו „תמוהות ומחייבות תגובה" בין־היתר הוא מגדיר כמיתממת את התשובה להם לשאילתה בנושא חברה ליחסי ציבור שמעסיקה העיריה. נ. רז מסביר: „אמנם נכון שבעבר נעזרה העיריה בשרותיה של חברת פרסום וחברה ליחסי ציבור בעבודות פרסום עירוניות, אך בהבדל אחד: החברה ליחסי ציבור שנקבעה בעבר קיבלה תשלום של 10,000 ל"י לשנה, בעוד שהחברה הנוכחית מקבל 100,000 ל"י לשנה — וזאת בנוסף להגדלת מחלקת הפרסום בעובד נוסף. אם כוונתו של ראש העיריה לעשות שימוש נרחב יותר בשרותיה של חברה ליחסי ציבור מבעבר, מדוע נעשה הדבר ללא מכרז?" — שאל נ. רז.

כן טוען נ. רז, שלשאילתה בנושא התרת חניה על מדרכה ופישון ביציאי קולנוע, לא קיבל בתשובתו של ראש העיריה לוח־זמנים מערך לביצוע הרעיון. ראש העיריה מאשר בתשובתו כי אכן הועלו על ידו הצעות אלה „כמחשבה הטעונה בדיקה". האם אכן נמסרו נושאים אלה לבדיקה? — שואל רז ומוסיף: „מדוע לעורר בקרב אזרחים ציפיות (שליליות או חיוביות) טרם בדיקת נושא, אשר יתכן ואינו אקטואלי לפי שעה?"

חצי מיליון ל"י נזק בדליקה בתל־אביב

נזק של יותר מחצי מיליון ל"י גרם בדליקה שפרצה אתמול לפנות בוקר במרכז מלאכה ומגורים בפינת הרחובות מרכז בעלי מלאכה המלך ג'ורג' בתל־אביב.

במהלך הדליקה פונו דיירים מדירותיהם ולמקום הוזעקו אמבולנסים, כוחות משטרה וכבאים רבים. החקירה העלתה חשד של הצתה.

בדליקה נשרפה כליל הנוהו על כנו, שהוזוהה בואר לבגירות מוצרי לבוש, והנה מוערך הנזק ברבע מיליון ל"י, כן נפגעו בית מסחר לפרוות בקומה שניה השייך ליוזק, דירות המגורים של משפחות. יוסף קודזובה, יצחק קאיים, אהרן מורה — בכל אלה היו פגעי אש בחלונות ובדלתות, וכן נזקי מים של הכבאים. כן נפגע בית המסחר לפרוות של צבי ציבוק השוכן בקומת הגג. (ע)

3,000 מתנדבים למשמר האזרחי במחוז הצפון

מאת סופר „דבר"

3,000 אנשים התנדבו עד כה למשמר האזרחי במחוז הצפון — כך מסר מפקד המחוז הצפוני במשטרת ישראל, ניצב שבעון איכה, לחברי ועדת הפנים של הכנסת בעת ביקור שערכו אתמול במחוז בנצרת.

הניצב אשד הוסיף, כי 1,000 נוספים נמצאים עתה בתהליכי גיוס. המתנדבים מאפשרים למשטרה להתפנות לעיסוקים אחרים ולהעמיק את פעילותה. חברי ועדת הפנים בראשותו של יוסף תביר ביקרו לאחר מכן בישובים שונים במחוז.

הסופר שמאלי מבקש צו־מניעה נגד „מסדה"

הסופר המורה אליעזר שמאלי פנה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה להוציא צו מניעה, שיאסור על הוצאת „מסדה" להמשיך להוציא לאור את ספריו. הוצאת „מסדה" הוציאה לאור את ספריו של המחבר הוותיק בזה עשרות שנים.

אליעזר שמאלי מונה בבקשתו תשעה ספריו. ביניהם „אור בלילה", „אנשי בראשית", „בני היורה" (ספר הפוסק בילדי ביתו של יצחק רבין), „צפרים בישראל" וכו', שהוצאו לאור ע"י „מסדה". הוא מודיע כי הרשות שניתנה להוצאה היתה זמנית. ובסוף אפריל אשתקד הורה להפסיק להוציא לאור את ספריו. לטענתו גילה כי ממשיכים להדפיס את ספריו ולהפיצם ללא רשותו. כן תובע המחבר מן ההוצאה לתת לו החשבון על מכירת ספרו.

בשם הוצאת „מסדה" מסר הוגה כתב הגנה נגד הבקשה זו. (ע)

מנחם הלר — מנכ"ל בפועל של „שיכון עובדים"

מנחם הלר נבחר אתמול בישיבת מועצת המנהלים של חב' „שיכון עובדים" למנכ"ל בפועל של החברה, במקומו של אברהם עופר שעבר לכהן כשר השיכון. הלר מכהן כיום כיו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל. הוא נבחר לתפקידו פה אחד, לאחר שהומלץ למלא את תפקיד המנכ"ל בפועל ע"י המנכ"ל היוצא ושר השיכון א. עופר. הד מקנה למזכיר חברת עובדים אהוד שילה.

מנחם הלר, בן 58, נולד בפולין. עלה לארץ ב־1934. היה פועל בנין מנהל עבודה עד 1941. באותה שנה התגייס לצבא הבריטי ושירת בבריגדה עד 1946. מ־1946 ועד 1950 עסק בתפקידים שונים. תחילה בהגנה ואחרי כן בהצלת שארית הפליטה מאירופה. עם קום המדינה התגייס לצה"ל והיה ממקימי חיל התותחנים הישראלי.

הלר מילא ב„שיכון עובדים" שורה של תפקידים בכירים עד לתפקידו האחרון בחברה — מנהל אגף המינהל המשתכנים.

נחתם הסכם שכר לפועלי הבנין ל־1974

הסכם על שכר פועלי הבנין לשנת 1974 בין מרכז הקבלנים לבין מרכז הסתדרות פועלי הבנין נחתם אתמול. ההוספות בשכר תהיינה:

לשני הסוגים הראשונים — 50 ל"י לשכר יסוד; לסוגים ג' וב' 60 ל"י לשכר יסוד; מסוג א' עד מיולה 2 ולמנהלי עבודה 80 ל"י לשכר יסוד. כמו כן הוסכם על תוספת כלכלה של חצי לירה. (תוקף שכר להוספת כלכלה הוא מאפריל 1974). כן סוכמו שאלות לגבי הפועלים הקבועים בקבלנות הפרטית וביטוח סוציאלי של פועלי בנין שהיו מגוייסים במלחמת יום הכיפורים. ביום ראשון תופק טבלת השכר החדשה בין המעבידים בבנין ובעבודות ציבוריות.

בשם הסתדרות פועלי הבנין חתמו מ. אסטסה, א. בר־יוסף, שלמה דז וג. וייזר.

גלעד לחללי אניית המעפילים „רפיח"

במעמד 300 מניצולי אניית המעפילים „רפיח", שנטרפה בשנת 1946 בחופי הים האגאי, התקיים אתמול אחה"צ טקס גילוי הגלעד על קברם של חללי האניה, בבית העלמין שבחוף הכרמל.

חיפה
מברכת את
בניה - פדוייה
שחזרו מהשבי הסורי
יוסף אלמוגי
ראש העיר

לחברנו **אהרון אוזן**
בהבחרך לתפקיד שר בישראל
שא ברכתנו הלבבית
אנו תקווה שתובילנו בבטחה
בהתפתחות ענפה
מושב דבורה
וועדת מתנ"ס

ב"ה
מהררי ציון וירושלים
שלוחה ברכה נאמנה
למר משה ברעם
להיבחרו בכהונת שר העבודה בממשלת ישראל
אנו מלאי תקוה כי גם בעתיד תעלה
ת. ירושלים עיר הקודש בראש פעולותיך
בהצלחה וכה לחי!
הרב יעקב הלוי קצנלנבוגן, מ"מ ראש, המועצה הדתית — מרדכי מור יוסף, סגן ראש, המועצה הדתית
ירושלים השלמה ת"ו — ט"ו בסיון תשל"ד

בית יהודי בסרביה
תל־אביב, רח' בני אפרים 228 • טל. 770111-2
אגוד יוצאי בסרביה
בשתוף עם מחלקת הקליטה של מועצת פועלי ת"א — יפו
עורכים
מפגש סופרים עולים חדשים
עם יוצאי בסרביה
ביום ראשון 9.6.74 בשעה 6.30 בערב בבית „יהודי בסרביה", רח' בני אפרים 228 מעוז אביב תל אביב

דעפי מרסיל
IMOLA ITALIA
סטנדרט 13.5 למטר
תרצה 13 ר"ג 746075

למכירה
פולקסואגן — 1300,
מודל 1966
במצב טוב.
טלפון 763438

נותרו 5 ימים להגרלת האגודה למען החייל
יוגרלו
* 2 דירות בנות 3½ חדרים
* 10 מכוניות
* 20 מקלטי טלויזיה
3333 פרסים
האגודה למען החייל בישראל

לציבור העובדים הסוציאליים
העובדים הסוציאליים מוזמנים בזה
לכנס ארצי
בענין לוח התפקוד
שיתקיים ביום א', 9.6.74 בשעה 10.00
בבית החייל בת"א רח' ויצמן 60
איגוד העובדים הסוציאליים

לראש עירית כפר סבא
הח' זאב גלד ולרעיתו **טובה**
מזל טוב עם הולדת
הנכד הבכור
„דבר"-סניף השרון

לח' זאב גלד
ראש עירית כפר־סבא
ורעיתו **טובה**
שפע ברכות ומזל־טוב
להולדת הנכד הבכור
מועצת פועלי כפר־סבא

ליו"ר הנהלת מפעל המים
וראש עירית כפר־סבא
מר **זאב גלד** ורעיתו **טובה**
מזל־טוב להולדת הנכד הבכור
הנהלת מפעל המים כפר־סבא והעובדים

במלאות שנה לפטירתו של
אריה כהן ז"ל
תתקיים אזכרה בבית העלמין בקרית שאול
ביום שני, כ' בסיון תשל"ד, 10.6.74 בשעה 2.30 אחה"צ
(התחבורה — מקרן הביטוח ב־2.00
ומבית המשפחה ב־2.15)
המשפחה — הסתדרות פועלי הבנין, קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבנין ועב' ציבוריות

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברתנו
שושנה טובי
הלויה תתקיים היום, יום שישי, י"ז סיון תשל"ד 7.6.74, בשעה 2.30 אחה"צ בנהלל
המשפחה
ומושב נהלל

במלאות שלש שנים
לפטירתה של אשתי היקרה
פרידה דינובסקי ז"ל
(לבית גרינשטיין ברדום)
נתייחד עם זכרה ונעלה לקברה
ביום ראשון, י"ט סיון תשל"ד, (9.6.74) ב־4 אחה"צ
בבית העלמין בחולון
קרובים, ידידים ומוקירי זכרה נפגשים ע"י שער הכניסה החדש של בית העלמין
יצחק דינובסקי
והמשפחה

על מותו הפתאומי של ידידנו היקר
שלמה קפלן ז"ל
חבר הנהלתנו במשך שנים רבות
משתתפים באבל המשפחה
ומתאבלים
הנהלת כינורות
מרכז אסכה למוסיקה בעין־גב

במלאות שבע שנים לפטירת אבינו, סבנו ואחינו
חיים זילברפרב ז"ל
נעלה לקברו בבית העלמין האיחודי בנבול בת־ים—חולון ביום א' י"ט בסיון תשל"ד 9.6.74 בשעה 5 אחה"צ
נפגשים ע"י שער בית העלמין
המשפחה

למשפחת ורובל
אתכם אנו באבלכם הכבד
על פטירת יקירכם ויקירנו היקר
אברהם ורובל ז"ל
דיירי הבית הרב פישמן־מימון 16

מסע ניקסון ומשמעותו לאזור

עולה קרן קאהיר בעיני ואשינגטון אך סימני־שאלה נשארים

מאת שלמה שפיר

בעשרת הימים הקרובים יופנו כל הזרקורים לעבר מסעו של הנשיא ריצ'רד ניקסון במזרח התיכון, זמן קצר לפני צאתו לביקור נוסף לברה"מ לחיזוק ה„דאנט". יריביו של הנשיא ומבקריו הרבים מבית לא יחסכו בוודאי מאמצים להזכיר כי קיים קשר בין מסע הפגנתי זה לבין המצב המחמיר ההולך שאליו נקלע ניקסון בשל פרשת ווטרגייט ונוכח האיום של העמדתו לדין הקונגרס. אולם ככל שאין להתעלם בוודאי בקשר כלשהו בין מצבו הדחוק של הנשיא לבין הענין הרב שגילה בקיום המסע הנוכחי בכל מחיר, מטרתו העיקרית והלגיטימית היא בלי ספק לבכר ולחזק את הישגי המדיניות האמריקאית במזרח התיכון בחודשים האחרונים כדי להוכיח לעמו ולעולם כולו כי מדיניות ההפשרה בין ארה"ב לברה"מ — שלמרות הכבתנים הקשים באוקטובר אשתקד לא נהרסה כמנה ושהוא מקווה להוסיף ולטפחה בעת ביקורו הקרוב במוסקווה — בשום פנים לא הניבה פירות באושים אלא דווקא תוצאות חיוביות בשביל ארה"ב עד כה.

הצצה בתכנית המסע של הנשיא — ביקור ראשון של נשיא ארה"ב באיזור מאז מסעו של פראנקלין דילאנו רוזוולט בשלהי מלחמת העולם השניה שבו נפגש עם גנרליסמו צ'אן קאי־שק ולאחר מכן למד מאבן סעוד „בחמש דקות" יותר על הסכסוך היהודי־ערבי מאשר בכל חייו — מדגימה בעליל את השנוי המהפכני במעמדה של ארה"ב במזרח התיכון מאז מלחמת יום הכיפורים. לתחנה הראשונה במסע, לכבודים, נוקדש זמן רב יותר מאשר לכל שאר התחנות, והדבר מבליט את החשיבות הראשונה במעלה שמייחס הממשל האמריקאי לארץ־מפתח זו, בזכות מעמדה הגיאוגראפי והאיסטרטגי והיותה מנהיגת העולם הערבי, לאחר שבמשך כעשרים שנה נמנתה עם מחנה עויין של ניטראליזם אנטי־אמריקאי או פרו־סובייטיות גלויה. נוסף על מצרים עומד הנשיא לבקר לא רק בסעודיה, בעלת־הברית האנטיקומוניסטית הוותיקה שפעלה בהתמדה לחיזוק הכוחות האנטי־סובייטיים ובכל זאת לא נמנעה מלהפעיל את נשק הנפט על המערב, אלא גם בסוריה שעד לפני זמן קצר נמנתה עם המדינות המהפכניות האנטי־אמריקאיות העוינות, בעקבות הסכם ההפרדה עם ישראל בתיווכו של ד"ר הנרי קיסינג'ר. לחדש את היחסים הדיפלומטיים עם ואשינגטון עוד לפני בואו של נשיא ארה"ב. כתחנה לפני האחרונה יבקר הנשיא בישראל — דבר המעיד בלי ספק על המקום הבכיר עד לנו גם בעתיד במערך האינטרסים האמריקאיים, אם כי זהו בוודאי מקום צנוע יותר מכפי שהיינו (או הורגלנו) בשנות השיא של ההזדהות מצד ארה"ב נוכח עמדתן האנטי אמריקאית של חלק ממדינות ערב ולפני הדיזואלואציה בכוחה ובמעמדה שחוללה המלחמה האחרונה.

לכאורה, אפשר לחזור ולהצביע על כך כי המפנה הפרו־אמריקאי במדינות ערב התחולל דווקא הודות לסיוע הצבאי הרב שהעניקה ארה"ב לישראל במלחמת יום הכיפורים ולאי־רתיעתה מפני התמרונים הסובייטיים. בעוד שבעקבות מלחמת ששת הימים, שבה היו האמריקאים מעורבים פחות, נותקו היחסים הדיפלומאטיים בין ואשינגטון לרוב בירות ערב, הרי בעקבות מלחמת יום הכיפורים, שבה הפעילו האמריקאים רכבת אווירית לעזרת צה"ל ואף הכריזו בשלב מסויים על כוננות עליונה לבליכת הסובייטים, הודשו יחסים אלה. כטבע הדברים שאנו גם יכולים להתברך בעובדת חיזוק השפעתה של ארה"ב באזור — ארה"ב שהינה דמוקראטיה פתוחה עם קיבוץ יהודי גדול ורב־השפעה ושבתוך מעצמה היא חזותית, בניגוד לברה"מ, לשקע מירבי במזרח התיכון לשם הבטחת זרם הנפט ושאר האינטרסים הכלכליים שלה. יחד עם זאת אין כל טעם לטשטש את העובדה, שהישגי ארה"ב במצרים ובסוריה וכן בישול החרם הנפט באו לה גם הודות להתחייבותה העקרונית לפעול לנסיגה בירבית של ישראל מהשטחים שכבשה במלחמת ששת הימים. תוך ניצול תלותה המחריפה ההולכת של ישראל בסיוע צבאי וכלכלי אמריקאי, השינוי בהערכת כוחה כל מדינות ערב ובדידות הדיפלומאטי המוחלט. קרוב לוודאי כי התחייבות עקרונית זו ותביעות הערבים למדיניות מאוזנת יותר מצד ואשינגטון יועלו באורח כללי מתוש בשיחות הפיסגה שעומד הנשיא ניקסון לקיים עם נשיאי ומלכי ערב בסוף שבוע.

כנגד זה יועלו בוודאי בירושלים, בפגישה בין נשיא ארה"ב ושר־החוץ שלו עם ראש־הממשלה יצחק רבין וראשי־מפתח בממשלה החדשה, תביעת ישראל להמשך הסיוע הצבאי והכלכלי והרבויות אורות נוכח הויתורים הטריטוריאליים העומדים להיכפות עלינו בעתיד. תורת השלבים שבה דגל עד כה ד"ר קיסינג'ר לגבי ויתורים אלה הקלה על ממשלת ישראל להיכנע מגישות עם ארה"ב, ידידנו ומשענתנו היחידה בזירה הבינלאומית. ואכן, אין כל סיבה לשוש לקראת עיסות כזו. על אף מעמדו המעורער של הנשיא ניקסון הוא עודנו ראש הרשות המבצעת; השפעתם של יהודי ארה"ב עליו ועל ממשלו מוגבלת למדי; ומדיניותו של ד"ר קיסינג'ר נתמכת על־ידי הרוב בקונגרס על שתי סיעותיו ומקובלת בציבור. יתר על כן: ככל שמדיניות זו תלויה לטווח ארוך יותר בהמשך התמיכה מצד דעת־הקהל, קיימת למעשה השפעת־גומלין בינה לבין דעת־הקהל; הממשל עצמו הוא גורם לא מבוטל ביצירת דעת־קהל אוהדת לעמדה זו או אחרת בתחום מדיניות החוץ.

עם זאת ייוותרו בוודאי בעת ביקורו של ניקסון ואחריו גם סימני־שאלה לגבי עתיד המדיניות האמריקאית באזור. אמנם, למרות המקיאווליזם המיוחס למיניסטר־החוץ האמריקאי היהודי במוצא גרמני לא בגד עד כה בבעלות־הברית הישנות במסגרת המהפכה הדיפלומאטית שחולל. למרות התאפיינות עם סין העממית לא הוקרבה (לפחות לפי שעה) טייוואן; וכן לא הקריבה ארה"ב, חרף כל הנבואות השחורות, את נשיא דרום־וייטנאם גנרל תיו המוסיף לקבל סיוע כלכלי וצבאי אמריקאי רב; ולא כל הבטחותיה של ואשינגטון להאנוי בתפלאו. אולם זוהי, כמובן, נחמה פורתא, בפרט שהסדרי השלום של קיסינג'ר בווייטנאם הוכיחו בעליל את שבירותם, ככל שמילא את מטרתו העיקרית וחילץ את ארה"ב מהמעורבות הישירה, האכזרית. נותרים סימני־שאלה לגבי קצב הנסיגה בשלבים הנראה לאמריקאים, שהוא בלי ספק אט יותר מכפי שרוצים הסובייטים, אך השונה מלוחמנים ישראליים של נסיגה הדרגתית תמורת הסדר־

(סוף בעמוד 20)

מחוקקים כמפירי־חוק

עליה על הקרקע והפרחת שממות הן כשלעצמן פעולות חיוביות וראויות לשבח. השבחים הייבים להיות רבים במיוחד כשהמתיישבים החוגגים העומדים מאחוריהם לצגו בעבר להתיישבות ומצאו אומץ להודות בטעות תפיסתם. אולם שבחים אלה אינם יפים לגבי התנחלות פרטיזנית. גם בתחום הקו הירוק לא יכולה קבוצה להתיישב בכל מקום שיעלה על דעתה. אך בשטחים שמעבר לקו זה יש להתנחלות משמעות מדינית מובהקת, ומשום כך פעילות כזו חייבת להיות מכוונת על־ידי המדינה. לכן יוזמה פרטיזנית בעניין זה היא מעשה של חוסר אחריות.

אפילו אם כוונותיה של יוזמה כזאת הן טובות, תוצאותיה יכולות להיות חמורות. משום כך אין המדינה יכולה להפקיע את עצמה מסמכותה בעניין זה ואי־אפשר להפקיע סמכות זו ממנה בלי להפר את החוק. חברי הקבוצה שבאה להתנחל ליד שכם הפרו את החוק. ומאחר שלא נענו לבקשות לעזוב את המקום, פונו בכוח — וככל שזה יהיה מצער, זה מוצדק בהחלט.

מצפים מכל אזרח במדינה לקיים את חוקיה גם אם אזרח רגיל לא נדרש להישבע על כך במעמד חגיגי. אם הוא מפר את החוקים, הרי הוא אזרח עבריין, וכך מתייחסים אליו. אך מה דינם של חברי כנסת, מחוקקים, המפירים את חוקי המדינה בריש גלי; אם סבורים הם שמותר להם לתת גושפנקה ליוזמות בלתי־חוקיות, בשעה שהם לובשים את האיצטלה הפרלמנטרית, הרי אין הם ראויים לה.

חה"כ אריאל שרון, מי שהיה מפקד בכיר בצה"ל — ולפי השמועה הוא מבקש כי יחזירו לו את המינוי של מפקד אוגדה במילואים — מצטעצע בדמותו של מעודד הפרת פקודות. אם הוא בוחר בדרך זו, הרי עליו ללמוד את חובת האלמנטריות של חבר־פרלמנט במדינה דמוקרטית. ואם הוא מבקש לקבוע את המדיניות של ישראל, הרי, יחד עם חברת־הסיעה שהיתה באותו מעמד, ישכנעו את ציבור הבוחרים כי יעניק להם רוב. שמשום־מה סירב הציבור להעניק להם עד כה.

אם אפשר לייחס כוונות תמימות לאנשים שביקשו להתנחל בשכם, אי־אפשר לייחס תום־לב לאנשי־ציבור היודעים היטב מהו המצב החוקי. מצידם היתה זאת התנהגות מבישה המביישת את הכנסת כולה.

עם שוב השבויים

עם כל הכאב על חללי־המלחמה, שפרץ אתמול מחדש כשהוחזרו לארץ גוויות תשעה־עשר חיילים אשר נשארו בשטח הסורי, יכול היה העם בישראל וביחוד יכלו בני־המשפחה לשמוח בשוב חמשים וששה פדויי־השבי במסגרת השלב הראשון של ההסדר בגבולנו הצפוני. והשמחה היתה לא רק על עצם הזכיה לראות את הבנים חוזרים לביתם אחרי ימים ארוכים של חרדה ואף יאוש — אתמול מלאו שמונה חדשים לפרוץ מלחמת יום כיפור; התנאים הידועים של השבי הסורי הוסיפו על הדאגה והגבירו עתה את השמחה על ההיחלצות מן המצוקה.

מן השיחות הראשונות עם החוזרים אכן ניתן ללמוד, כי יחסם של השלטונות הסוריים במחנות השבי היה רחוק ממה שמתחייב מאמנת ז'נבה. עדויות אלה, טענות הוקירים קפדניים, ואם יתאמתו כי השובים נינו השפילו בדרך שיטתית את הנתונים לחסדיהם, על ישראל להתריע במוסדות הבין־לאומיים על נוהג זה כדי למנוע השנותו בכל מקרה אפשרי בעתיד.

הנסיון הסורי „לאזן" את התמונה על־ידי הפצת סיפורים על התנהגות לא־נאותה של ישראל כלפי שבויים סוריים, ניתן להפריכו על־ידי עדויות ברורות של אנשי הצלב האדום, שיכלו להיווכח ביחס ההוגן המוענק בישראל לשבויי האויב.

בחילופי השבויים הלוחמים יש משום סיום שלב במלחמה. למרבה הצער, עדיין נשארו בחזקת שבויים — אם כי לא בסטאטוס פורמאלי של שבויים — כמה אלפי איש בני הקהילה היהודית הקטנה בסוריה. מדינת ישראל, שזכתה אתמול להחזיר מן השבי כמה עשרות מלוחמיה, לא תוכל להתבצר, ולא תתבצר מדאגה לאותו קיבוץ יהודי מדוכא ומושפל, ששליטי דמשק רגילים לפקוד עליו את עוון זיקתם לישראל. הסדר־ההפרדה, שהביא לנו עתה הביתה את שבויינו, אסור שישכיח את הגולה הסורית אלא, להיפך יחזק את מאמצינו לגאולתה.

ביקורי השרים־לשעבר

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

העתונים העבריים מגיעים לוואשינגטון באיחור של ארבעה ימים. לכן לא תמהתי כלל כאשר ראיתי שלשום את שר האוצר, פנחס ספיר, באולם השגרירות הישראלית בוואשינגטון, כשהוא מוקף בידעך שר האוצר, עוזר שר האוצר, הנספח הר"ילי בוואשינגטון, עוזר הנספח. יותר זה, פחות או יותר, הפמליה המקובלת כביקורים קודמים.

כשיהנו כפמליית החוד התנדב אפילו להסביר את בשורת הביקור. ספיר בא לארה"ב בשליחות ה„בונדס". אך, כמקובל, הוא פרתת את ביקורו בדיונים עם הממשל על צרכיה הכלכליים של ישראל ועל בקשותיה לסיוע. נקבעו לו שלוש פגישות: עם שר האוצר החדש, ויליאם סיימון, עם הממונה על התקציבים רוי אש וכמקובל עם שר החוץ הנרי קיסינג'ר. נתמר, אכריזי. ופתאום גרם כרוז שזה יומיים יש לישראל ממשלה חדשה, ושר אוצר חדש, וספיר איננו חבר בה.

לכן נאלצתי לשאול את ספיר עצמו, בשם מי הגיע לוואשינגטון. „אה כי זה מעניין?" תמה ספיר. „כאן מדברים על מיליארדים ר אותה שואל שאלות כאלה". כמעט אגיטמאטית הרכבי נבותיהם של פקידי שר האוצר החדש, יהושע רבינוביץ, בתמיהה. איזה מין שאלה? „אל תדאג", הוסיף ספיר, לצהוקם של הפקידים. „לא הבאתי את עצבי כשר אוצר".

בכל זאת חשבתי שיש לפהזות משהו מוזר בנסיבות הביקור. ספיר לא הוסמך, לפחות לארשמית על־ידי הממשלה החדשה, לנהל משא־ומתן בשמה עם משרד האוצר האמריקאי. אמנם פגישתו עם הממונה על התקציבים ושתי פגישותיו האחרות (שלא נתקיימו, בסופו של דבר, בשל התחייבויות אחרות של השרים האמריקאים) נקבעו עוד בשעה שהיה שר. אך נדמה שבמדינות אחרות, אולי קצת פחות מתוהכבות משלנו, היו מבטלים אותן מיד ברגע שהאיש מיועד לנהל את המו"מ הזה להיות אחראי לנשאים שמאחוריו.

שד אני נפעם מיכולתו של ספיר להיות, כבמטה קסם שר אוצר רטרואקטיבי, אני שוכח על ביקור של שר הבטחון לשעבר, חה"כ משה דיין, בוואשינגטון ר פגישה עם קיסינג'ר. עד כתיבת הדברים לא נמסר על פגישות נוספות.

פגישתו של דיין מוגדרת כ„חברתית". כידוע, קיסינג'ר ודיין הם ידידים, וידו של זה לא זזה מאצל זה. אבל כבר אמר אחד מאותם „משקיפים ישראליים" ער ואשינגטון כתברכת בהם, שאין להוציא מכלל אפשרות שידונו בשאר רכש ובטחון והמשך המו"מ המזרח־תיכוני. האם הסמיכה הממשלה את חה"כ דיין — גם הוא שליח ה„בונדס" — לדבר בשמה עם שר־החוץ האמריקאי? העתונים המתאחרים מישראל אינם מספרים דבר על כך. אבל אולי מתכוון דיין רק לספר לקיסינג'ר מה שראה בחלומותיו הרעים ביותר. אם כך, זה בסדר. כמובן, שריה לשעבר של ממשלת ישראל, כמו חברי כנסת אחרים, רשאים להיפגש עם כל מי שמוכן לראות אותם, כפי שאישים אמריקאיים בעלי מעמד דומה מתקבלים בברכה בישראל. אך קיימים מספר הבדלים:

א. סנאטורים אמריקאים או שרים לשעבר אינם באים לישראל לצורך משא־ומתנים. דברים אלה הם משאירים למי שהוסמך לכך.

ב. פגישות בין אנשים כספיר ודיין לפקידים בממשל אינן נושאות אופי אקדמי. ספיר למשל הסביר לפי דבריו לרוי אש, כמה תוציא ישראל במטבע־חוץ בשלוש השנים הקרובות, שנים שככל הנראה לא הוא יהיה האחראי להקציביהן. מטרת פגישתו, ופגישותיו של דיין בעבר היא לבקש סיוע, או להכביר מהלכים מדיניים או צבאיים, או לנמק מדוע אנו זקוקים דווקא לסוג נשק מסויים. אלה דברים שכן הדין שיתנהלו על־ידי ממשלה נבחרת.

ג. צמרת הממשלה החדשה כמעט בלתי־מוכרת בארה"ב. לבני הקמתה לא הוסיפו להדמותה בממשל האמריקאי. נדמה שהמגהגות מחייבת לפחות בחודשים הראשונים לעבודתה שיניחו לה לנהל את מגעיה עם הממשל, ו־קודם כל עם קיסינג'ר בלי עזרה מבחוץ. כותב שורות אלה איננו כופר בכשרונותיהם של ספיר ודיין, של אבן; שודאי יגיעו עוד פעם, ושל אחרים בתחומי מדיניות החוץ, הבטחון וגיוס הכספים. עוד פחות אפשר לכפור בכוונותיהם הטובות. אך חשוב שיבינו, כי ברגע שהחליטו לוותר על חברותם בממשלה, וכל עוד לא הסמיכה אותם הממשלה לפעול בשמה, אין זה תפקידם.

כדאי אולי להבהיר, שלא היה שום בהילות בביקוריהם של ספיר ושל דיין בוואשינגטון. הדיון על הסיוע בשלוש השנים הקרובות, שהיה נושא השיחה העיקרי של ספיר עם אש, לא התחיל בביקור זה והוא יימשך ודאי חדשים רבים. האנשים שיקבעו את גודל הסיוע יהיו, בכוחו של דבר, ניקסון וקיסינג'ר, והממשלה תוכל לדון עמם בנושא זה בעת ביקורם בארץ בימים הקרובים. לדיון בין דיין לקיסינג'ר ודאי קשה למצוא צידוק מדיני בימים אלה.

דיפלומט יודע בשגרירות בוואשינגטון אמר השבוע באנחה שהוא צריך לארגן בעכשיו פגישות לשני סוגי שרים ישראלים: שרים־בהווה ושרים־לשעבר. אותו דיפלומט אמר פעם בצדק, כי כוכב ששרים ישראלים לא יבואו לפגישות עם הממשל ללא צורך רק משום שהתכוננו לארה"ב על־ידי המגבית או ה„בונדס". מעניין אם אותו דין, או דין כלשהו, חל גם על שרים־לשעבר.

הדיונים תמו, הניחושים מתחילים

מאת דני רובינשטיין, שליח „דבר" בז'נווה

כאן בז'נווה התחילו כבר בראשית השבוע בשורה של ניחושים לגבי השלבים הדיפלומטיים הבאים, שיבואו בעקבות השלמת הדיונים והחתימות על הסכם הפרדת הכוחות בין ישראל וסוריה. הכל שמו לבם לכך, שכבר בהודעות הראשונות שמסר דובר או"ם כאן, נאמר, כי עבודת הוועדה הצבאית מתקדמת כשורה ולמעשה הסתיימה תוך שתיים־שלוש ישיבות ללא כל תקלות.

מכיוון שלא היו כמעט קשיים, מנסים להדריך, מתי תתכנס שוב כליאת ועידת השלום ומה יקרה עד אז. הנה כבר הצטרפה לבנון לוועידה והוסיפה הדיפלומאטים המלאים עם סוריה. שתי הנקודות של אילו נשארו פתוחות ומפיקות הן: שאלת ייצוגם של הפלסטינאים ושאלת חידוש היחסים בין ברה"מ וישראל. סבורים כאן כי ללא תשובה חיובית שתמצא לשתי שאלות אלו, עלולה ועידת ז'נבה להיהדוות ועבודתה תשתבש.

עתונאי ערבי הנמצא כאן אומר, כי משיחותיו עם דיפלומטים ערביים הוא מבין, שגם בקרב שליטי מדינות ערב רווחת הדעה שחידוש היחסים בין ברה"מ וישראל הוא תנאי הכרחי לחידוש עבודתה התקינה של ועידת השלום.

✶

בעניין הפלסטינאים אין כאן ספק, כי השתתפותה המלאה — הפורמאלית והמעשית — של סוריה בוועידת השלום תהיה כרוכה בצירוף נציגות פלסטינאית מוסמכת ומוכרת. דהיינו „ארגון השחרור הפלסטינאי".

מהדיונים המעשיים של ועדת העבודה הצבאית לא התפרסמה אף מלה אחת. לאמיתו של דבר, הסכימו כולם הכל, כי אין חשיבות מיוחדת

יומן ז'נווה

לדיונים טכניים אלה ובלבד שהסכם ההפרדה יבוצע ויישמר בקפדנות על־ידי שני הצדדים. נציגי המשלחות הקפידו שלא למסור פרטים מהדיונים, וכאשר נשאלו הדוברים הרשמיים של ארה"ב וברה"מ בקשר לכך, היפנו את השואלים לדובר הרשמי של או"ם, שהוא היחיד שהוסמך על־ידי הצדדים למסור הודעות בנושא זה.

✶

הנציגים הערביים באותו לובר לעתונאים כמה מלים, אך לם נזהרו שלא להיכנס לפרטי ביצוע ההפרדה הנעקרת הסבנות האחרות שנוגעו. הגנראל המצרי באגידוב היה עונה מדי פעם, כי הוא מרוצה מאוד מקצב העבודה ומהתקדמות השיחות. וגם היועץ הסורי ד"ר סאראזי ניסח בצורה כללית ביותר את מהות עבודתה של הוועדה הצבאית. היחידים שנמנעו מכל פגישה ומכל חילופי דברים היו הנציגים הישראליים שקיבלו על כך הוראות קפדניות מירושלים. בבניין או"ם התלוצצו על כך שאלוף שפיר כפקד בצורה צבאית נוקשה על האוחזים שבמשלחת. היועץ מאיר רוזן וההובר אברהם פרימור.

✶

הנציגים האמריקאיים והסובייטים התגוררו באותו מלון — „אינטרקונטיננטל" — ואילו הישראלים במלון „פרזידנט", הקטן יותר והמפואר. בדיוק בשעה שנקבעה, היו המשלחות מגיעות לשער מספר ארבע של ארמון האומות כאשר הפרוזדורים לשער זה נחסמים למעבר. כל זמן הדיונים היתה שמירה קפדנית סביב השער וחדר הישיבות, ואי־אפשר היה להתקרב אליהם. שני הקצינים התגיגים הב־קיבו באולם סמוך, אולם הכוצה המפואר, והכל היו מקפידים על סדרי הטקס וכמובן על ביקורת חמורה של רשיונות הכניסה.

הבנין הגדול שוקק חיים. נערכות בו ועידות בין־לאומיות. זו אחרי זו: ועידת של ארגון העבודה הבין־לאומי, מושב הוועדה המתכדת של ארגון המזון, ובבניין סמוך הוועידה לבטחון אירופה. הפינה בבניין שהוקדשה לדיוני „ישראל־סוריה" ריכזה כמובן תשומת־לב. אך רק בשעת טקסי החתימות.

עתה משהסתיים שלב נוסף בז'נווה — שלב שהיה מטבע הדברים פשוט ומהיר — גברה גם האופטימיות לגבי השלבים הבאים שאיש איננו יודע, מתי יהיו ומי יקח בהם חלק.

שאלות שנשארו פתוחות

אחרי הרכבת הממשלה החדשה מחכים לפתרון כמה נושאים בסדר יומם של רבין ומפלגת העבודה

מאת דניאל בלוך

הרכבת הממשלה החדשה, יצרה אתנחתא קצרה בחיים הפוליטיים האינטנסיביים שלנו. ככל הנראה תהיה זו רק מנוחה קצרה ביותר. אך ביניהם כבר נערמים מספר נושאים פוליטיים על סדר־יומו של ראש הממשלה ועל סדר־יומה של מפלגת העבודה. חלק מן הנושאים דורש הכרעה בטווח הקצר, כמו שאלת מינוי שר התקשורת, או השאלה האם למנות סגני־שרים, האם לדרוש משרים להתפטר מן הכנסת, או בחירת מזכיר כללי חדש למפלגת העבודה. בטווח הארוך יותר נדרש בירור רציני בדרכים לשיקום המפלגה והבראתה. ננסה לבחון בשורות אלה כמה מן השאלות שנזכרו לעיל.

ראשית, שאלת שר התקשורת. יש בציבור נטיה לזלזל בחשיבותו של משרד התקשורת. ואין לכך כל הצדקה. כל עוד אין הופכים את שירותי הדואר והטלפונים לחברה ציבורית, אסור להתייחס אל המשרד כאל משרד וסרח־עודף. אלי צרת התקשורת היא שהופקדה לרוב בידי שרים, שלא היו מתאימים לעיסוק זה, או בידי שרים, שנושא התקשורת היה אצלם עניין משני. משרד התקשורת הוא מעין מרכז עצבים להתפתחות המשק כולו, ואם לא יצליחו להתגבר על הפער העצום שבין הביקוש וההיצע בשירותיו, עלול הדבר לבלום את התפתחות המשק כולו. משום כך, מי שמתפקד מעמד לשר תקשורת, חייב לשים את הדגש קודם כל על כישוריו הארגוניים והכלכליים ורק אחר כך לבחון את שאלת מוצאו העדתי ויכולתו להיות פיצוי לקבוצה מפלגתית מקופחת — זו או אחרת. כמובן, רצוי כי יהיה מועמד מתאים, שגם יאפשר הגברת היצוג של עדות המזרח, ויסנם מועמדים כאלה בעלי כישורים מתאימים. אבל חשוב להדגיש, כי שר התקשורת חייב להיות אדם שיקדיש את כל זמנו ומרצו לענייני משרדו, ולא יעסוק בנושאים אחרים, ולא יהיה בעל שאיפות מדיניות, דיפלומטיות ומפלגתיות.

נושא שאלת שר התקשורת מעבירת שאלת מינוי סגני שרים. דומה כי כל עוד לא יורחב הבסיס הקואליציוני, אין כל אפשרות סבירה למנות סגני שרים, בשל עומס העבודה המוטל על חברי הכנסת הפנויים בסיעת המערך. אם נפחית מ־51 חברי הסיעה את השרים, יו"ר הכנסת וכן חברי כנסת, שמן הסתם לא יהיו פעילים בוועדות כמו פנחס ספיר, משה דיין ואבא אבן, הרי כל עומס העבודה בוועדות יהיה מוטל על כ־35 חברי כנסת, וכל אחד מהם יהיה חייב להיות חבר בשתי ועדות, אם לא יותר. מצבה של הקואליציה במרבית הוועדות הוא עדיין ביותר, וחברי המערך בהן חייבים להיות כל הזמן בכוננות מלאה. משום כך אין כל אפשרות כיום למנות סגני שרים.

המצב הפרלמנטרי הקשה מחייב לשקול מחדש, אם אין מקום לחייב התפטרות מספר שרים מחברותם בכנסת. אמנם על־פי החוק שר המתפטר מן הכנסת, כאילו התפטר מן הממשלה. ויש צורך למנותו מחדש כשר, אך אין הדבר נורא כל כך. בהזדמנות החגיגית שייבחר שר תקשורת, ניתן לצרף מחדש לממשלה את כל השרים שיתפטרו מן הכנסת. האפשרות בוודאי תרגיע עולמות בדיון זה, אך מוטב סערה אחת ממפלות פרלמנטריות רבות, בשל העדר אנשים במספר מספיק לעבודה השוטפת בכנסת ובוועדותיה. התפטרות שרים גם תוכל לבסס מחדש את האיזון הסיעתי, שהופר הן לגבי מפ"ם — שמספר חבריה פחת באחד עם פטירתו של עבד אל־עזיז זועבי — והן לגבי אחדות־העבודה בתוספת עם התפטרותה של גולדה מאיר, והכנסתו לכנסת של זיק אמיר. התפטרות שרים גם תמנע התחייבות מפלגתית למספר קבוצות, שתמיכתן ופעולתן חשובות לקראת הבחירות הבאות.

נושא אחר המעסיק את מפלגת העבודה הוא שאלת בחירתו של מזכיר כללי חדש במקומו של השר אהרן ידלין. ככל הנראה, מובטחת בחירתו של אבא אבן, אם ירצה בתפקיד זה. בחירתו של אבן יש בה כדי להעלות את יוקרתה של המפלגה ולאפשר לה תנופה חדשה בהנהגת פעילותה הרעיונית, שיפור תדמיתה וחדירתה לחוגים שנמנעו עד כה מפעילות מפלגתית. עם זאת מעוררת בחירתו האפשרית של אבא אבן מספר בעיות, בשל היחסים המתוחים בינו ובין ראש הממשלה יצחק רבין ובינו לבין ראשי סיעת אחדות־העבודה. כן קיימת השאלה, באיזו מידה ירצה ויוכל אבן להתעסק באלפי הבעיות הארגוניות, הלוקאליות והכספיות המעיקות על מפלגת העבודה והופכות את רוב הזמן של מזכירה. משום כך הועלה רעיון ליצור הפרדה בין התפקידים המדיניים, הרעיוניים, וההסברתיים, הייצוגיים והמקסימים של מזכ"ל המפלגה לבין התפקידים הארגוניים, שעד כה נשא בהם אדם אחד, שלא פעם כרע תחת נטל המעמסה. כך ייבחר אבא אבן לתפקיד יו"ר המפלגה, או תואר דומה, ולצידו ייבחר מזכיר המפלגה לעניינים בעלי אופי ארגוני־ניהולי. יש לזכור, כי בתקופה הקרובה, נוכח ריבוי הבעיות, יהיה על מזכ"ל המפלגה להתחיל לארגן את הבחירות הפנימיות, כולל מיפקד חברים רציני. כן צריכה המפלגה להיות מוכנה לאפשרות של בחירות מוקדמות. כל הדברים הללו יצדיקו חלוקת האחריות לשני תפקידים.

במקרה שאבא אבן ייבחר ליו"ר המפלגה, קיימת שאלת ההתייחסות למעמדו המפלגתי של ראש הממשלה. אין כל קדושה, גם אין כל בסיס פורמלי חוקתי, למצב זה. ראש הממשלה הוא שיהיה הבכיר הנציג הראשון של המפלגה במישור הממלכתי. מבחינת הדימוקרטיה המפלגתית הפנימית מצב שיעלם המושג של ראש המפלגה ואת מקומו תתפוס הנהגה מעין קולקטיבית, שתהיה הפורום המתאים והמכוון את פעולת השלוחות השונות של המפלגה ושל נציגיה במוסדות השונים.

כן ההכרח כי שאלות אלו יוכרעו בקרוב, כי יש להפעיל את מפלגת העבודה לקראת המערכות הציבוריות הצפויות לה בזמן הקרוב.

קווי יסוד וחופש תמרון

מאת יהושע תדמור

הסבוך הותם. שבו ליהוה חלק מן המתנות את כינון הממשלה החדשה וקבלת הפניה שזכתה לה בכנסת, לא היו בפודרים. ממשלה הנשענת על רוב קואליציוני כה צר, מטבע הדברים חייבת ללכת בזהירות — שאם לא כן לא תוציא את יומה. מה גם שלא רק האופוזיציה הוקנה בדבוקתה על הא"ל והחדשה בדעתה של המפד"ל אורבת לה.

מכאן מן הסתם רצונו של רבין להדגיש בקווי היסוד המדיניים את ההמשכיות ואת רציפות הקו המדיני של ממשלת גולדה מאיר. ודאי ביקש בזה להבהיר לממשלות ערב ולארגוני הסדור כמה צבי דוהייסוד שישראל תעמוד עליהן בכל משא ומתן.

עם זאת היו בהגדרותיו ובדיבוריו דברים שהיו בהחלט ראויים לתשומת לב: האמירה שהירה השנוכה כי „השלום והחתירה אליו יהוו מטרה מרכזית של מדיניותנו". וכי גם „בעתיד נהיה צפים לקראת כל סיכוי וכל שביב של סיכוי להתקדם לשלום".

בדבריו על הפתיח הבהיר רבין, כי השלב הבא צריך להיות עם מצרים. שהיא המדינה הראשית באיזור. כי לא היתה מלחמה בין ארצות־ערב לישראל מבלי שמצרים היתה מעורבת בה. לאחר התקדמות נוספת עם מצרים תעמוד השאלה אי־סוריה תוהו נכונה לחתימת חוזה שלום עם ישראל. בשתי הסיכויות סתם רבין ולא פירש. רק הצביע על אלטרנטיבה אפשריות.

בשאלה החמורה של עתיד ההידברות עם ירדן והפלשתינאים יש הסמיך רבין כמעט על דבר חייב. לבד מעצם הנכונות לדון עם ספיקי ירדן על הבדיים הליות ועמדות בינינו לבינה המטרה היא: החתירה להסכם שלום עם ירדן אשר יכתמת על קיום שתי מדינות עצמאיות, ישראל ומדינה ערבית במזרח — ה א הכדינה הירדנית־פלשתינאית בה יוכל למצוא ביטוי הזהות הערבית, הירדנית והפלשתינאית. אך רבין גם סייג את עצמו סייג ברור, ביוזן להתחבתה על האופוזיציה בכנסת באמרו „שלא יעשה חוזה שלום עם ירדן אם יכלול ויתור טריטוריאלי על חלקי יהודה ושומרון בטרם ייבאל את העם בבחירות חדשות".

רבין הדגיש, כי ישראל שוללת ההכנת נציגים או משקיפים מטעם ארגוני המחבלים — לדגוה ושוטם פרים לא יתנהל עמם. עמדה זו וכן ההתחייבות הברורה כי ישראל לא תחזור, גם במסגרת חוזה־שלום, לקווי ה־4 ביוני 1967 — הן ש„תפסו" את הכותרות ועמדו בראש התהודה בשידורי הבירות הערביות. הן גם פרצו שוב כחזרה לקביעות הליראלית של ממשלת גולדה מאיר. בשיאה. התגבות הערבית היו בהירות וחוסמות.

אם ביקש רבין להוביל לממשלות ערב ולארגוני החבלה לפת כינון הממשלה החדשה, כיכחה של ישראל. צמה רעם כל רצונה בשלום — יש דברים שהיא לא תוותר עליהם הנלית יותר מאשר שיתר.

אך אם נתכוון לנכוח באמון הכנסת ולהרגיע גם את האופוזיציה על־ידי הדגשת ההמשכיות באולם סעיפים המקובלים עליה, ספק אם זכה זוכה של ממש.

הנאום הפרקמטי, המעליב של בגין וכן דבריהם של שאר דוברי האופוזיציה לא התירו מקום לספק. אלה ייעשו הכל למרר חיי ממשלה זו. לשים מקלות בגלגלים ולנסות להפילה בהזדמנות הראשונה. כל נסיון שלה לנקיטת יוזמה מדינית ייתקל בתמונות חריפות. גם בפעילות יזירתה ברחוב. ההפגנה בעת ביקור קיסינג'ר היו דוגמה זעירה לכוונותיהם בהגיע העת לביחות של ממש. ואין פנים מהתמודדות על נפש העם בסוגיות קריטיות אלה.

בכל... בו נתונה ישראל זהו מצב פרלמנטרי אומלל מאוד. קיפאון מדיני הוזמר מרוב תימרון — בפחד האופוזיציה — יהודה אהבו לסטאטוס־קוו האומלל ששרר במשך שש שנים עד מלחמת יום הכיפורים. לכן חיוני הדבר לעשות כל מאמץ להרחיב את בסיסה של ממשלה זו. אם בדרך של הידברות עם המפד"ל או באמצעות ביתורים וצירוף אישיים או חלק מן האופוזיציה המכירים באיפשה הצורך בהמשך המאמצים לקראת הסדר באזור.

כל אי כך — שומה על ראשי הממשלה החדש להגוג וחדות מקסימלית בהצהרות מדיניות פומביות. הרגישות בבירות־ערב לכל הנאמר בימים אלה בירושלים היא רבה ביותר. גם אין טעם לסגור אופציות מדינית ולכו מסעיפים מאקסיים. מדוע עלינו ללכד את הקבוצות הפלגים הפלשתינאים והא... קים ביניהם בחריפות עד כדי קרע על ההליכה לז'נווה והקמת ממשל בשטחים? כל הנהגה כמו זו שנאמרה בכנסת השוללת כל מגע עם הפלשתינאים מחזקת את ידי הקיצונים ומלכדת אותם. מוטב לדבר על דרך החיוב: על נכונות לשבת עם כל גורם המוכן לנהל מו"מ עם ישראל ולחתום על חוזה שלום עמה.

ממשלת ישראל זכאית וחייבת לקבוע לעצמה מדיניות לגבי עתיד השטחים, היחסים עם הפלשתינאים והמו"מ עם ירדן. יש להעדיף את ירדן פלוס ייצוג משותף עם הפלשתינאים, אם ניתן הדבר. אך אין היא צריכה לקבוע עצמה לעמדות קפואות. ישראל חייבת להתגר ולפעול, במאקט ובתבונה, למען הכרעה הטובה ביותר הניתנת להשגה. יש מקום למגעים גם עם חוסיין וגם עם מנהיגים פלשתינאים מן הגדה וברצועה. אך מה טעם בהצהרות שליליות שאינן משיגות דבר חוץ מהחרפת האווירה והסבחן ההרה ללשון האיומים המלחמתיים? נראה שגם ההכרזה החד־משמעית שישראל לא תחזור לגבולות 4 ביוני 1967 היתה מיותרת. מדוע עלינו לחזור שוב לסגנון התנאים המוקדמים, בביחוד כאשר בבירות־ערב מתפרשים הדברים כלווה לסיפוחים נרחבים.

ממשלת ישראל יורדת היום בבירור, מה עמדתה של מצרים בשאלת הגבולות. לא היתה כל תוזה בעמדה זו ובסירוב הערבי שלא לוותר על שעל אדמה אחד מאז מלחמת ששת הימים. הדרך להתגבר על קושי זה איננה בהכרזות פומביות מתגרות אלא בפתרון דיפלומטי שיעניק לישראל בטחון, שיכיר בריבונות מצרית על השטחים ועך הסכמה מצרית לנוכחות צבאית ישראלית בצפון סיני ובשארם־א־שייך עד אשר יכון וייבחן השלום. והכוונה היא לבחון על שנים רבות. הכרוי בפתרון זה תוך הסכמה לפירוזים נרחבים בסיני בפיקוח קבוצי ואפקטיבי — זו צריכה להיות מגמתה של ישראל. אך בתנאי שהמדובר בקק ובהיכול הכבוסוך. לא בפתות כוח. אם יצלח בידי ישראל להגיע לנוסחה משותפת מעין זו עם מצרים — ואין זה בלתי־אפשרי — עשינו חלק נכבד מן המלאכה. זו הדרך לשלום ויש לחנך את העם לכך. זה יהיה מבחנה של הממשלה החדשה. יד כאשר היא נתונה בין המצרים.

יום ההופעה כ"א בסיון תשל"ד 11.6.1974

בולים חדשים

אמנות הציור והפיסול

יובל "הנוער העובד והלומד"

השירות הבולאי

ירושלים·תל אביב·יפו·חיפה·טבריה·נהריה·
קרית שמונה·עפולה·נתניה·רחובות·אשקלון·
בת.לוד·באר.שבע·אילת·ובבתי דואר·

אספו בולי ישראל כי עולם ומלואו בבולי ישראל

هكذا من الاصل

החיילים בגולן מתווכחים — ומקווים

מאת עמוס כרמלי

הסנוניות הראשונות, המבשרות את התחלת ביצועה של הפרדת הכוחות, כבר נראו הבוקר ברמת הגולן: אלה הן השיירות הארוכות של משאיות או"ם, המתפתלות בכבישים המקולקלים במעלה הרמה. הלילה הופיעו ביום ג' יפים המשאיות הלבנות, שהסיעו את 40 חייליה הראשונים של היחידה הפרואנית, שנבחרו להחליף את הלות סיני בחלקי הגולה המזרחיים של הגולן. אחריהם באו 150 חיילים קנאדיים, שגם הם עברו את כל אורכה של הארץ מן הדרום המדברי אל הצפון הסבור. שתי היחידות תפסו אכסניה ארעית באחד המחנות הסוריים הנטושים בדרום קוניטרה ובמקום זה ישהו עד שיצטרכו לנוע עם כוחות נוספים, שיצטרפו אליהם עד סוף השבוע, בדרכם אל איזור החיץ.

אם עד לפני שבועיים יכולת להרגיש בכבישי הגולן בהמה בטחוני בלתי־רגיל, שהתבטא בדבקות ובכוננות, בתנועה של כלי רכב מבצעיים ובהזותם הרציפה של החיילים לנוכח הפגזות ארטילריות בלתי פוסקות, עם אפודי־מגן וקובעי־פלדה לגופם ולראשם, הרי הכבישים נראים כמו אחרי סערה שהתפוגגה. התנועה שוקקת של כלי רכב מכל הסוגים. האפודים וקובעי המגן נעלמו. את מקומה של ההבעה הדרוכה תפסו פנים נינוחים יותר, ואם תרצו אפילו רישול־מה בלבוש.

השפה העברית כבר אינה בלעדית ברשתות האלחוט הפולטות את קריאותיהן בין המכוניות הצבאיות הרבות הנעות בשטח. נקלטות בהן הוראות בבליל שפות. אנשי או"ם מתחילים להיות מורגשים גם בגלי האלחוט. קוניטרה המשופעת עדיין בחיילים רבים שלנו מתחילה להיראות כעיר קוסמופוליטית. צלילי השפה הפרואנית מתערבים בצלילי הגרמנית שבפי חיילי או"ם האוסטריים. השפה האנגלית בפי החיילים הקנאדיים ואפילו פולנית נשמעת כאן השבוע מפי חיילים פולניים שהגיעו את העיר בדרכם אל עברו השני של הגבול הסורי.

בשולי העיר קוניטרה, באחת מהשכונות המערביות, בפתחו של בונקר, ששימש בשעתו בית־חולים צבאי של הצבא הסורי, ניצב שלט בצבע — קפה. כאן מושבם של המנהלים החדשים של האליכם, כי קוניטרה שלנו היתה. הבחורים ברמת הגולן, מירושלים ובגוש עציון קנו להם שביתה במקום זה ומכאן לא יזוזו, הם אומרים. חיילים מרבים לבקר אצלם ומספרים על התהפוכה. [illegible] גבול ההפרדה, כך מודות המנות, [illegible] בשעתה אחת על קוניטרה יהיה בעתיד זה לצד זה הנרשבים סוריים ומנהלי קפה. גדר, או מחסום, או אפשר תיהיה, יפרידו ביניהם. איש אינו לוחץ עליהם, לפי שעה, לפנות את המקום. וגם אם יהיה לחץ כזה הם מבהירים, כאן קיבוצו ובכאן לא נזוז — הם מבהירים.

כבישי רמת הגולן [illegible] של משאיות עמוסה בשורשים, [illegible] אלה הן הכנות מעשיות ראשונות של צה"ל לקראת הפינוי. משאיות כבודה נראות נושאות על גבן מבנים פרוקים, שהוחל בפירוקם באיזור המובלעת. מבלי שתיפגע רמת הכוננות הגבוהה הנמשכת בכל האיזור הוחל בהוצאתם של כל אותו ציוד שאינו קשור ישירות לצורך המלחמתי. אחד הקצינים הבכירים הסביר, כי משך־הזמן הקצר יחסית שהוקצה לפינוי — שלושה שבועות בלבד — מחייב להתחיל מן הקל ולעבור אל הכבד. את המוצבים עצמם, את הציוד הכבד, את הטנקים והארטילריה יפנו רק בשלבים האחרונים.

תכונת הפינוי כבר מורגשת גם אצל תושביהם הדרוזים של שלושת הכפרים במובלעת: חרפה, חלס וחדר. עד עתה היו הללו אדיבים, חייכנים ומסבירי פנים. עתה נתמלא פיהם מים. בקרוב יחזרו לשליטה סורית והם חוששים, הם נבוכים, מסוגרים ומכונסים בתוך עצמם. החשש המטריד מחכים לגבי הצפוי להם [illegible]. איש אינו יודע מה יעלה בגורלו. אבל יהודה בצ"ל הבוטה לקראת הפינוי. לפי שעה התכונה יותר נפשית מאשר מעשית, כי יש להמשיך בדרגת הכוננות הגבוהה עד לרגע האחרון. אבל כבר נושמים לרווחה. „זה כמו אחרי רעש פרימוס שנדם קולו" — מסביר אחד החיילים. עד לפני שבוע עסקו כאן בהימורים, היכן ובאיזו שעה יפול פגז ראשון וכמה זמן יימשך מטח הנדים הארטילרי שבא במנות יומיות קבועות. עתה אפשר כבר להלך בבטחה בשטח המובלעת הארטילרית. אפשר להתחיל לדבר על תוצאות הכדורגל במשחקים הנערכים שם רחוק בבית.

בקרב חיילי היחידות חלוקות הדעות בין המצדדים בהסכם ההפרדה לבין השוללים אותו בצורה שנקבעה לו. בוויכוחים באה לידי ביטוי השקפתם הפוליטית של המתווכחים. „אני משרת כאן כבר הרבה ימים, ספגנו הרבה אש, אבל אני מוכן להמשיך לשרת ולא לוותר על המובלעת" — אומר אחד מהם. „צריך לתת לסורים צ'אנס" — עונים כנגדו אחרים. „אני לא כל כך מאמין שזה יחזיק מעמד, אבל הזדמנות צריך לתת" — אומר חייל שלישי. בניקה ה־ג'ינג'י, מפקד טנק מקריית אתא, מביע את השקפתו בנושא: „במשך החודשים שאנו נמצאים כאן עסקנו אך ורק בפעילות מבצעית. לא היה פנאי לטפל בנושאים הקשורים בארגון היחידה. עם ההפרדה יתאפשר לצה"ל לארגן את כוחותיו מחדש — זה יהיה יתרון חיובי בפני עצמו".

חלק מן החיילים טוען, כי צה"ל הקיז כאן יותר מדי דם ואסור לוותר על יתרונותיה האסטרטגיים של המובלעת. „קשה מאוד היה לעבוד במלחמת ההתשה שכפו עלינו הסורים" — אומר אחד החיילים — „אך כשם שצה"ל ידע לגוון את תגובותיו במלחמת ההתשה עם המצרים ולהכניע בסופו של דבר את המצרים עצמם, כך אפשר היה למצוא פתרונות שיאלצו גם את הסורים להחרים אותנו". חברו דוחה אותו: „אפילו אם היינו מחזיקים מעמד, ואין לי ספק שהיינו עומדים בכך, לא מלחמת ההתשה הביאה להחלטה על הפרדת הכוחות. זה היה בסך־הכל מאבק של עצבים. נושא ההפרדה הוא הרבה יותר רחב. זו החלטה בפרספקטיבה גלובאלית. היא מבשרת הזדמנות להגיע להסדר כלשהו באזורנו. ואפילו אם נהיה ספקניים לגבי הסדר כזה — אין להחמיץ את האפשרות לנסותה."

גלי השמחה ושביעות הרצון שהתגלו אצל רבים מן החיילים בהפסקת הלוחמה ומן התקווה לשוב הביתה ולשרת פחות במילואים, נעצרו בקרב תושבי הישובים שבין [illegible] של קו החזית לשטחים כבושים באור של האזרחים.

ישוב גורליק מרבה בחששות, כי בשעתו תבע הקיבוץ להתיישב ליד מקורות המים בבניאס, אך צה"ל [illegible] עתה צפויים הסורים לשבת על מקורות המים הללו ולסגור את זרימתם למשקי הקיבוץ — הוא טוען. יהודה הראל, איש מרום גולן, אומר כי עד כה נמנעו הסורים להפגיז את הישוב ממרחק של 30 ק"מ, אך הפגזות ארטילריות אלה היו כרוכות [illegible]. עתה [illegible] כל השטח הירוק עלול ליהפך לבלתי בטוח, כי האנשים עלולים לחשוש לצאת לעבוד בו — הוא טוען.

אין ספק כי הפסקת האש בישרה גם ליושבי הגולן הרגשת הקלה והתפרקות ממתח. השבוע כבר יכולת לראות את ילדי מרום גולן, שחיו בחצי השנה האחרונה במקלטים, מתרוצצים על תלי עפר בשטח הקיבוץ, מתגוללים בדשא, מתנדנדים בעליצות ומשחקים במתקני המשחק המיוחדים שהותקנו למענם בחצר המשק. עשרות חברים וחברות יצאו השבוע לצורך הוצאת פקעות של צבעונים ליצוא, ללא החשש שפגז ינחת בקרבתם. הוחזרה גם עבודת השיקום של המתכבה, שהושקעו בהקמתה ארבעה מיליוני ל"י ושנהרסה במלחמה ובמפגיעות משפות במלחמת ההתשה.

החיים במרום גולן, הגדול בקיבוצי רמת הגולן, התחילו חוזרים אל מסלולם התקין. כך גם בישובים הסמוכים כמו עין זיוון, אלרום וישובים אחרים. אך את המתיישבים עדיין מלווים חששות כבדים. הראשון והרציני ביותר קשור בסכנת ישובה מחדש של קוניטרה הסמוכה על־ידי הסורים. במקום חששות מירי ארטילרי יחול לנו עתה פוחים מתבלים ומירי נשק קל — הם טוענים. הכל מודים כי הפסקת האש הביאה הקלה מרובה, אך לדעתם היא תהיה לזמן מוגבל בלבד. הפסימיסטים שביניהם מדברים על חודשיים־שלושה והאופטימיסטים על שלושת רבעי שנה עד שנה. גם אם מאמינים הם, כי שלב שני בנסיגה ברמת הגולן לא ייתכן, תובעים בניניהם מועצת החיודים של תושבי הרמה לעשות צעדים מידיים ליישובם של אותם אזורים ברמה שעדיין לא יושבו. הישובים שכבר הוקמו היו גורם מכריע בהתוויית קו ההפרדה, והראיה הבולטת ביותר לכך היא האחזות קשת בקוניטרה, שתישאר מחוץ לתחומי העיר אשר תוחזר לסורים. משום כך תובעים חברי ועדת הישובים לפתוח בהכנות ליישובו של השטח הריק שבין עין זיוון לרמת מגשימים. תוך שבועות ספורים יש, לדעתם, להקים באיזור זה 4—5 ישובים חדשים. הם הודיעו כי יהיו מוכנים להרחיש לישובים אלה את כל הסיוע הדרוש, מגיבוש גרעיני התיישבות ראשונים מקרב חבריהם. כן תובעת ועדת הישובים בנייתו ואיכלוסו המהיר של המרכז העירוני המתוכנן באיזור קצביה, מזרחית לגשר בנות־יעקב.

חיילי צה"ל במזרעת בית־ג'אן

אחותנו גולדה!

זה כחודש ימים שאני כותבת לך במחשבתי ומשוחחת אתך בלבי, כשאת ניצבת ממולי על מסך הטלוויזיה. בימים אלה כתבה לך מכתב גלוי ידידתי רבקה גורפיין — וכאילו רווח לי. אך לא אמצא לי מנוח עד שלא אעלה זאת בעצמי עם כל ההרגשה של חוסר־אונים ושל יכולתי המוגבלת להעלות על הנייר את מה שאני מרגישה כלפיך. אף בטוחה אני שזוהי הרגשת רוב העם כלפיך, ולא של נשים בעיקר.

רבים השטחים, בהם ישנם נבחרים, אשר אלוהים חלק להם מכחו ומכבודו — הם העשירו וקידמו את חיי עמיהם ואת חיי האנושות כולה, אך שום דבר לא ישתווה בערכו לאחריות, בה נושאים הנבחרים על ידי העם עצמו והשולטים בו. איש מלבדם אינו יודע את איכות הכורח שבהשלכת הגורל. לשמרימים אצבע בכנסת או בישיבת־ממשלה. את האשה היחידה אשר עמדה בהכרעות גורליות שאין דוגמתן — ויכולת לזה!

אין כנבחרי העם אחראים על כל מלה הנפלטת מפיהם, כי תוצאות מי ישורן. הנאום המדיני הראשון שלך נשאת בהשראה עליונה באותו יום־כיפור היסטורי, כאשר עברת בין אלפי יהודים שהצטופפו לראותך ליד בית־הכנסת במוסקוה וכשהמשטרה השתדלה ל א ל ת ת להם לעבור בדי אמותיך. רק עיניך העמוקות, היהודיות, טבעו בים של עיניים כמו שלך — ואת חוזרת ואומרת להם: „איך דאנק אייך, וואס איר זיינט געבליבן יידן!" הנוכחים במעמד זה העבירו את דבריך לכל מרחק בו נמצא יהודי. נאום זה היה אחד הזרעים שהנביטו לנו את העליה המשיחית מרוסיה. יחד עם בני־משפחתי, אשר הגיעו משם לפני כשלוש שנים, זכרנו לך לטובה את הופעתך זו במוסקוה ביום־כיפור גורלי זה של שנת תשל"ד, כשעבר עלינו גלגל ההיסטוריה. ניצלנו על אף ה„מחדל" — הרי יש לך ולמשה דיין חלק גם בהצלה.

סיפרתי אז לבני משפחתי מרוסיה, כי ביקורך הראשון בתור ראש־ממשלה היה במצפים במדבר סיני ואמרת, בשובך מהם, שהבנים היושבים שם יעמדו לפני עיניך בכל הכרעה שתצטרכי להכריע. היתה זו הפעם הראשונה כשראש ממשלת ישראל אמרה זאת כאם — והרי אין בשפת אנוש מלה גדולה מזו.

תבורכי על דרך היסורים, הקרבנות והתקומה, בה הובלת אותנו, על נקיון דעתך וכפיך, על המופת האישי של אהבת ישראל ואחווה יהודית.

שלך באהבה ובהערצה —
רבקה גובר

סדר העדיפויות האמריקאי

מאת חגי אשד

את ביקורו במזרח התיכון יתחיל הנשיא ניקסון במצרים ורק בה הוא יאריך את שהותו לידי ימים, ואילו בכל יתר הארצות יסתפק בביקור של יום אחד. בכך יש כדי לסמל ולהמחיש את העובדה הפשוטה והבסיסית, שאותה יש לזכור בכל התערכות לגבי ההתפתחויות ובמיוחד לגבי המדיניות האמריקאית מאז מלחמת יום כיפור.

העיקר הבסיסי הזה הוא, שהדרך־המלך של המדיניות האמריקאית באזור התיכון מוביל למצרים ומיד לאחריה לסעודיה ולממלכות. העיקריות של מדיניות זאת היא לכונן ציר ואשינגטון־קאהיר־ריאד. סביב ציר זה צריך להיכון שיתוף פעולה רב־ממדי, מקיף ומעמיק ככל האפשר — פיתוח כלכלי, טכנולוגי וצבאי, [illegible] תוך הכנת [illegible] בתחום המדיני, עד כדי סיוע צבאי שיחליף מרבית הנשק והסיוע הסובייטי, או לפחות יעמוד מולו במשקל ובהשפעה.

על מגמת יסוד זו במדיניות האמריקאית המוכחת, אשר כל שאר המהלכים המקומיים נובעים ממנה ומשתלבים בה, ניתן היה לעמוד עתה בסיור בן חודש ימים באזור, שהתבסס בעיקרו לשיחות [illegible] בוואשינגטון עם אנשי הדרג המתכנן המשפיע ברשויות הממשל השונות ואף עם אנשי עתונות ויתר אמצעי התקשורת ועוסקים בנושא זה. מגמה זאת של כינון ציר ואשינגטון־קאהיר־ריאד איננה אמריקאית בלבד. גם הנשיא סאדאת וגם המלך פייצל ואנשי המערכת השלטונית במצרים ובסעודיה רואים במגמה זאת עיקר העיקרים של המסגרת המדינית הצבאית ואף של מדיניות המשקעות והפיתוח שלהם.

אין צורך לומר, שהמלך פייסל והשותפים לו אינם רואים בברית המועצות מופת אידיאולוגי ופוליטי שיש ללכת לאורו. גם הנשיא סאדאת וצמרת הממשל הנוכחי, שהקיף עצמו בה, אינם רואים בברית־המועצות מה שראה בה הנשיא נאצר והסובבים אותו. [illegible] כמולי המדינה והמשק בסעודיה ובמצרים הם חניכי האוניברסיטאות האמריקאיות, המאמינים בדרכי המינהל והפיתוח הכלכלי של ארצות הברית ומנסים לחקותן. אם יצליחו בכך זו שאלה בפני עצמה. אבל אין ספק, כי הם מקווים שיצליחו ומנסים להצליח תוך אוריינטציה אמריקאית מובהקת.

אין פירוש הדבר בהכרח קרע גמור עם ברית־המועצות, אלא רק בצמצום הקשרים אתה [illegible] ושל מציאת תלות גמורה בארצות־הברית [illegible] גם האמריקאים נרתעים [illegible] ומצפים לדחייה הדרגתית [illegible] שלא תמנע המשך מדיניות הדטאנט. הנשיא ניקסון נוסע לקאהיר לפני נסיעתו למוסקווה ואולי גם כדי לסלול את הדרך אליה. קאהיר איננה באה במקום מוסקווה אלא כמשלימה לה ואולי גם כפריזמה העיקרי של מדיניות הדטאנט [illegible] את ידי הסובייטים מלהפעיל את הכוח נגד ארה"ב בזירה המזרח התיכונית.

יש מקום להאריך בשיקולים ובמניעים הספציפיים המצריים שהכריעו את הכף לטובת האוריינטציה האמריקאית, ויותר טעם לעשות זאת בהזדמנויות אחרות. אך בקיצור נמרץ אפשר להצביע על כמה מרכזים. ראשית — הצורך המצרי הבוחש בפיתוח כלכלי תוך הרגשת [illegible] שניה — ההכרה הסעודית, [illegible] ושלישית — הצורך המצרי בהתגברות על הבעיה הישראלית [illegible] על רקע זה בא השיקום האמריקאי [illegible].

הגורם האחרון, שהטה את הכף במצרים לפנות אל ארה"ב ולהסתייע בה הן בפיתוח כלכלי והן בהפעלת לחץ על ישראל לנסיגה מהשטחים הכבושים בלי סכנה בלוחמה נוספת, היה מלחמת יום כיפור ותוצאותיה. היה זה האיום הצבאי הישראלי הישיר על קאהיר ודמשק שאילץ את קאהיר לפנות לעזרת ואשינגטון [illegible].

בדיעותו של הנשיא סאדאת כלפי ישראל היא [illegible] של האוריינטציה האמריקאית כולה. [illegible]

[illegible]

המדיניות האמריקאית [illegible]

[illegible] מדיניות אמריקאית זאת מתבססת על התקווה, [illegible]

כדיניות אמריקאית זאת, [illegible]

איזון אמריקאי זה [illegible]

גם ביקורו של הנשיא ניקסון במזרח התיכון [illegible]

„רק כך" בכדורגל

מאת טדי פריס

מגרשי הכדורגל בעולם כבר אינם מה שצריכים היו להיות — מקום להפגנת רוח ספורטיבית. אך מה שהתחולל השבוע במגרש הפועל פתח־תקוה הוא בעל ממדים חדשים. השתוללות יצרים כפי שגילה הקהל הבית"רי ספק, אם נראתה גם בהפגנות פוליטיות וסוציאליות. בכדורגל היה לכך רק תקדים אחד: ביולי 1947 בעת התחרות על גמר הגביע פורץ הקהל הבית"רי את המגרש. אחד השחקנים חטף תוך כדי נוקאוט לאורחי הכבוד את הגביע והעביר אותו למצודת בית"ר. „דבר" כתב אז, כי זהו פרי החינוך „רק כך". יש חשש כי רוח זו התעוררה מחדש.

התגובה של הנהלת בית"ר היתה אופיינית. ביום ד' היא כינסה מסיבת עתונאים ובה הסבירו לכולם אשמים — חוץ מבית"ר ירושלים. הח"כ קורפו מצא, כי הפועל פ"ת אשם בכיוון שלא הכין די שוטרים. שופט המשחק אשם היה וקיפח את בית"ר (האימרה המקובלת בקרב קהל בית"ר ירושלים לכראה כל שער שספגה קבוצתה ולא נפסל על ידי השופט היא: „השופט מכבי"). שחקני הפועל אשמים, כאחר ששיחקו בפראות. מנהל קבוצת בית"ר הרחיק לכת וראה ששחקני בית"ר היכו בגופם על ידידיהם — ממש מעשה הצגה על עולה. מחמת שיכחה לא הזכיר העסקן, כי הקהל פרץ למגרש אך ורק משום שרצה ללחוץ את ידי המנצחים ולאמר להם תלווה בהמשך המאבק על גביע המדינה... רק גורם אחד נקי מכל אשמה ורבב: בית"ר ירושלים והקהל שלו.

ההידרדרות בספורט פקדה מגרשים בעולם כולו וגם בריטניה אם המולדת למושג ה„פייר־פליי", נוכחת מהאלימות שפשטה באיצטדיונים. אולם בניגוד למדינות מתוקנות גילתה ההתאחדות הישראלית בכדורגל סלחנות ו„הבנה" לאלימות, העונשים כלפי מכבים משתוללים ולקוחי שוחד לא היו בשום יחס לחומרת המעשים. גם כשהוטלו פה ושם עונשים, על מגש, הרי אחר זמן קצר הוסית גברה מידת הרחמים על מידת הדין והאחראים זכו הכופות לחנינות.

הפוגרום בפתח תקוה אינו יכול בשום פנים להישאר בגדר טיפוטה של ההתאחדות לכדורגל. המשטרה ובית הדין של המדינה חייבים להיות התובעים והפוסקים, שאם לא כן לא ידעו היצרים גבול. אם בעצת, כאשר נפגעו הנשיא וסגן ראש הממשלה, היה מקום להבנה מחמת הזעם והכאב של המשפחות השכולות, אין קורטוב של הצדקה ללינץ' בפ"ת. הקהל של בית"ר ירושלים הוא מועד להתפרעויות התקופתיות [illegible]. אולם ההתאחדות לכדורגל נהגה בכפפות משי. הפעם חייבת האגודה הירושלמית להעניש קשות — מלבד הטיפול במישור משפטי — גם על־ידי ההתאחדות כדי שלא נחזור לימי „רק כך" או אפילו „רק גם כך".

הסוסיתות ממשיכות לרוץ

מרכז למכוניות מחודשות 1973 בע"מ

בעל הזכיון לרכישת כל סוגי מכוניות אוטוקרס המוחזרות מצ.ה.ל. מודיע לקהל הרחב על אפשרות רכישת מכוניות אלו לאחר חדוש כללי.

ברשותנו המכוניות הבאות:
כרמל דוכס, סוסיתות מסחריות,
טנדר, סוסיתות סטיישן,
כל המכוניות ממודל: 1973 — 1969

מבצע מכירות מיוחד לחודש יוני 1974

עם חדוש היצור כל הרוכש מכונית מחודשת במוסך המרכזי יקבל:

רדיו למכוניתו חינם
תנאי רכישה נוחים במיוחד
אחריות בכתב

המחיר כולל: טסט לשנה והעברת בעלות ראשונה.
צ.ה.ל. משתמש זמן רב במכוניות אלו, הן בודאי טובות גם עבורך.
המוסך המרכזי רח' בן שמן 10 ת"א. (ימינה מגשר נחלת יצחק)
טלפון: 251980

מרכז ההדרכה של רשות השידור

מקיים הרשמה לקורסים האלה:

(1) קורס עורכים בערבית - רדיו

להכשרת עורכי חדשות, כתבים ופרשנים לתכנית השידורים בערבית ברדיו.

הכישורים הדרושים: יתקבלו מועמדים לאחר שירות בצה"ל עד גיל 30, בעלי השכלה אקדמאית (שנתיים לפחות), בעלי ידיעה מושלמת של השפות עברית וערבית וידיעה טובה של השפה האנגלית.
בחינות: המועמדים ייבחנו בכתב ובע"פ. מועד הבחינה בכתב 24.6.74 בשעה 10.00. לא יהיה מועד אחר. הקורס אמור להיפתח בחודש יולי 1974.
מהלך הקורס: הקורס יתנהל בשני שלבים:
שלב א': יימשך 3 חודשים (21.7.74—30.10.74) ובו לימוד אינטנסיבי 5 ימים בשבוע, בכל שעות היום.
שלב ב': יימשך 3 חודשים (נובמבר 74—ינואר 75), ובו תירגול אינטנסיבי בכיתה ועבודת התמחות במערכת, כ־3 ימים בשבוע.
דמי הרשמה: המשתתפים בקורס יקבלו במשך כל תקופת הקורס תשלום בסך 700 ל"י לחודש. (אין מרכז ההדרכה מטפל בסידורי לינה וכלכלה של המשתתפים).

המועד האחרון להרשמה 14.6.74.

(2) קורס קריינים בעברית

הכישורים הדרושים: השכלה על־תיכונית (שנתיים לפחות); קול רדיופוני; ידיעת השפה העברית על בורייה וידיעה טובה של השפה האנגלית; ידיעות כלליות ביהדות, במוסיקה ובתחומי תרבות שונים.
המועמדים יתקבלו לקורס לאחר: בחינת קול, בחינה בכתב וראיונות אישיים. הבחינות יתקיימו בחודשים אוגוסט—ספטמבר 1974, והקורס אמור להיפתח בחודש אוקטובר.
מקום ומשך הקורס: הקורס יתקיים בירושלים, יימשך כ־5 חודשים, 4—5 פגישות בשבוע, 4—5 שעות כל פגישה (לפנה"צ או אחה"צ).
ההשתתפות בשכר הלימוד — 120.— ל"י.

המועד האחרון להגשת בקשות: סוף חודש יולי.

(3) קורס לכתבי חדשות ברדיו

תנאי קבלה: יתקבלו מועמדים בעלי השכלה אקדמאית (שנתיים לפחות), יודעי השפה העברית על בורייה וידיעה טובה של השפה האנגלית, והתמצאות בנושאים פוליטיים כלכליים ובעניני אקטואליה, וקול רדיופוני.
המועמדים ייבחנו לאחר בחינה בכתב, מבחן קול וראיון.
השתתפות בשכר לימוד — 120.— ל"י.
הקורס אמור להיפתח בחודש דצמבר 1974.

המועד האחרון להגיש הבקשות: עד סוף חודש אוגוסט ש.ז.

פרטי ההרשמה: ההרשמה תיעשה על טופס פניה בכתב אל: מרכז ההדרכה — רשות השידור, רח' שרי ישראל, רוממה, ירושלים.
אל הבקשה הפרטית לצרף: 1) אישורי השכלה; 2) קבלה על דמי הרשמה בסך — 20.— ל"י (דמי ההרשמה יופקדו בחשבון בנק הדואר 0-05304 לפקודת מרכז ההדרכה); 3) תמונת פספורט.
הערות כלליות: 1. מי שלא יצרפו את הנדרש לא יילקחו בחשבון כמועמדים. 2. דמי ההרשמה אינם מוחזרים בכל מקרה. 3. אין הרשות מתחייבת להעסיק את בוגרי הקורסים.

משרד העבודה — המכון להכשרה מקצועית | מדרשת רופין | טכניון — מכון טכנולוגי לישראל

ביה"ס להנדסאים וטכנאים

נשארו מספר מקומות להרשמה לקורסים לשנת הלימודים תשל"ה המתחילה באוגוסט 1974.

הנדסאי מכונות — דו־שנתי + התמחות למיכון חקלאי
הנדסאי תעשיה וניהול — דו־שנתי
הנדסאי בנין + התמחות לבינוי כפרי

טכנאים

טכנאי מכונות — חד־שנתי
טכנאי חשמל — חד־שנתי
טכנאי אלקטרוניקה — חד־שנתי
טכנאי כימיה — חד־שנתי. — מגמות — פלסטיקה ומזון
טכנאי חקלאות — חד־שנתי. — מגמות — גידולי שדה, מטעים ובקר.
הקורסים מתקיימים בתנאי פנימיה לימודי יום.
על המעוניינים לפנות לבית־הספר להנדסאים — מדרשת רופין — עמק חפר.

פרסם בלוח החדש

חברת מושבי הנגב

מכריזה על מכירת יבול תמניות 1974

בדבר פרטים לפנות למהדרנו בבאר־שבע בית תנובה המרכזי
יש לתאם פגישה מוקדמת טלפ' 057—78307
הצעות יש להגיש לת.ד. 2063 ב"ש.

אין חברת מושבי הנגב מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

עיריית ירושלים

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי עיריית ירושלים, הגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים (להלן „הועדה המקומית"), בקשה להתרת שימוש חורג ו/או הקלה בגוש 30117 חלקה 54 ברחוב בית"ר 44 בשכ' תלפיות בירושלים דהיינו: אשור גן ילדים בקומה התחתונה של הבנין.

את ההתנגדויות להתרת השימוש החורג ו/או ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי מגדל העיר ברחוב הלל 23, ירושלים.

ע. יפה
מהנדס העיר
מ"מ יושב ראש הועדה המקומית

השר חיים בר-לב בראיון ל„דבר" ביום השנה למלחמת ששת הימים

ראיין: ישראל לנדרס

הערבים לא יפתיעו שוב

עלינו להיות מוכנים שמדינות ערב ינסו לפתוח שוב במלחמה אם יחשבו שזו האפשרות הטובה ביותר מבחינתן ● מיוני 1967 עד מלחמת יום הכיפורים התעצם צה"ל פי כמה ונעשה צבא הרבה יותר מקצועי ● איני חושב שארה"ב תכריח אותנו לוותר על דברים שהם בנפשנו

האם מלחמת יום הכיפורים מסמנת תחילת תהליך העלול לבטל את הישגי מלחמת ששת הימים?

בר-לב: הישגי מלחמת ששת הימים התבטאו, כמובן, לא רק במישור הצבאי הצר, אלא גם בהקניית קווים בני-הגנה לישראל ובהענקת נכסים פוליטיים לצורך משא-ומתן על הסדר כולל לסכסוך. מלחמת יום הכיפורים לא ביטלה את ההישגים הללו, אלא נתנה לנו אפשרות לממש את הנכסים שהביאו לנו מלחמת ששת הימים לשם התקדמות לפתרון של הסכסוך.

מתוך דבריך יוצא, לכאורה, כי אנו חייבים צריכים ליזום את מלחמת יום-הכיפורים, כדי שנוכל לממש את הישגי מלחמת ששת הימים.

בר-לב: לא. מלחמת יום הכיפורים לא ביטלה את ההישגים הקודמים, אלא צרפה צעד נוסף למימושם. היום יש לנו בחזית הצפון גבולות בטוחים כמו שהיו לנו בתום מלחמת ששת הימים. בגבול ירדן הגבול הוא כמו שהיה. בדרום — קו ההפרדה אמנם פחות טוב מקו התעלה, אבל מבחינה אבסולוטית יש לנו קו הגנה מצריין. ובמישור הפוליטי הלה התקדמות. יש הידברות בינינו לבין מצרים וסוריה. שלושת הלאומים של תרשום אינם חד-משמעיים כמו שהיו בזמנם ואנו נמצאים באמצע תהליך של משא-ומתן פוליטי. אין שום בטחון שהוא יביא לסיום מוצלח אבל הסיכוי קיים.

האם תוכל להשוות את מלחמת יום הכיפורים למלחמת ששת הימים ולציין מה ההבדל ביניהן?

בר-לב: ההבדל העיקרי היה בכך, שבששת הימים עקרון ההפתעה היה לצידנו ובמלחמת יום הכיפורים — לצידם. וכל התיאורטיקנים הצבאיים קובעים, שההפתעה היא השני בעקרונות המלחמה אחרי עקרון הדבקות במטרה. צד שזוכה בהפתעה נהנה מיתרון אדיר. היו מקרים, שהצד המופתע נחל מפלה כשום שהופתע. המצרים הופתעו בששת הימים וכל חיל האוויר שלהם יצא מכלל פעולה בתוך שלוש שעות וכוחם הצבאי הושמד בשלושה ימים וחצי. האמריקאים, הבריטים והרוסים הופתעו במלחמת העולם השניה ונזקקו לשנים כדי להתאושש. אנו הופתענו במלחמת יום הכיפורים אבל הודות לעובדה, שהיה לנו כוח צבאי חזק, מסודר ומצוייד, פיקוד מעולה ולוחמים מעולים — יכולנו להתגבר על השפעת ההפתעה אחרי יומיים-שלושה וליטול את היוזמה לידינו. זהו בעיני ההבדל העיקרי מבחינת צבאות בין שתי המלחמות.

דיברת על הגבולות הטובים, שהקנתה לנו מלחמת ששת הימים. זהו בעוֹדר פרדוקס. לפני 1967 היינו בגבולות פחות טובים וכשפרצה מלחמה יצאנו ממנה במצב טוב יותר מאשר מהמלחמה, שבה התחלנו כשאנו נמצאים בגבולות טובים יותר.

בר-לב: אין שום פרדוקס. לפני ששת הימים נמצאנו במצב, שבו כל ריכוז של כוחות לאורך הגבולות חייב את ישראל לצאת להתקפה. לא יכולנו להרשות לעצמנו מצב שעל הירדן, או מול התעלה, יהיו ריכוזי אויב גדולים ומאויימים ושבקידמת סיני יחנה צבא מצרי רב. ואילו בקווים שנוצרו במלחמת ששת הימים עמדנו שבע שנים מול ריכוזים אדירים ולא היינו מחוייבים לצאת ביוזמתנו למלחמה. העובדה שהפתיעו אותנו היא מקרה חד-פעמי. זה קרה באותה שבת אומללה ביום הכיפורים, והיתה זו פעם יחידה בכל מלחמותינו עם הערבים שבה הופתענו. אין להסיק ממה שקרה, כי מעתה ואילך נמצא את עצמנו מופתעים. זה לא היה הכרח המציאות ביום הכיפורים ואין סיבה לכך, שזה יקרה שוב בעתיד. הציבור לא תמיד מבין זאת.

האם איננו צריכים להסיק מתוצאות המלחמות ב-1967 וב-1973, כי בעתיד אסור לנו לוותר על המכה הראשונה?

בר-לב: לא. אמנם, כאשר אין לנו גבולות בני-הגנה זוהי באמת המסקנה הנכונה. ואילו היינו חוזרים לקווי הארבעה ביוני 1967 היינו צריכים לאמץ שוב את התפיסה בדבר מכה ראשונה, כי לא נוכל להשלים עם מצב, שבו מרוכז כוח אדיר בקו רפידים-ניצנה. אבל כשיש לנו גבולות בטחון איננו מחוייבים להנחית מכה ראשונה.

אפילו כשידוע מראש, שעומדת לפרוץ מלחמה, כמו באותן שעות בוקר ביום הכיפורים האחרון — איננו צריכים, לדעתך, להכות ראשונים?

בר-לב: בלי להתייחס לאותן שעות — אם יש לך הוכחה בטוחה, שמלחמה עומדת לפרוץ לאלתר מובן מאליו שנקיטת יוזמה תאפשר הכרעה צבאית מהירה יותר. זהו אחד השיקולים ובסיטואציה מסויימת שיקול זה עשוי להיות מכריע. אבל הברירה בין נקיטת צעד התקפתי לבין נקיטת צעד הגנתי קיימת כשיש גבולות בני הגנה. כאשר אין גבולות כאלה — אין ברירה.

מספר החללים הגדול בין שתי המלחמות האחרונות היה גדול יותר מאשר מספר החללים במלחמת ששת הימים. האם מוצדק איפוא לומר, שתוצאות מלחמת ששת הימים הגבירו את בטחון ישראל? ויש להביא גם המיפת מטוסים, התקפת שגרירויות ושדה בהתיה.

בר-לב: צריך להבחין בין בטחון אסטרטגי לבטחון שוטף. מאז מלחמת ששת הימים החריפו בעיית הבטחון השוטף, שהתחילו עוד בשנת 1965. אבל מבחינה אסטרטגית היה מצבנו אחרי ששת הימים הרבה יותר טוב.

אחרי מלחמת ששת הימים, בתקופה שבה היית רמטכ"ל, היו מעשי טרור רבים, מהו חלקה שאפשר להפיק, לדעתך, מהמלחמה בטרור באותה תקופה?

בר-לב: המלחמה בטרור צריכה להתנהל בעיקרה בשני מישורים: א. ההתגוננות. אפשר לחסום גבול לזה ואפשר לחסום גם את גבול לבנון. לא אומר שזאת הסיכה הרמטית אבל היא יכולה להיות קרובה למאה אחוז. ובתוך הארץ אפשר לנקוט שורת צעדים הגנתיים שגם ירתיעו וגם יבטיחו אי-היפגעות. ב. המישור ההתקפי: חובה לפגוע במחבלים בכל מקום ובכל עת שאפשר — בגבולות הארץ, מחוצה להם ואפילו מעבר לימים. כל פגיעה כזאת משבשת ומונעת פעולות פוטנציאליות שלהם. מלחמתנו בטרור אינה מלחמה של ימים ושבועות, אלא מלחמה ארוכה הנמשכת מאז 1965 כאשר קם הפתח. ובמלחמות ארוכות יש צורך בנשימה ארוכה ובפעולה קבועה ושיטתית. אחת הסכנות היא הרפיית המתח. אתה מרפה את המתח, נתפס לשיגרה ונעשה חשוף להפתעות. צריך לדעת לעמוד על המשמר בלי להתרפות ולחשוב, שהמצב היום או מחר פחות חמור. זוהי בעיה הדורשת עירנות מתמדת.

איך אתה מעריך את כוח ההרתעה שלנו היום לעומת כוח ההרתעה שהיה לנו אחרי מלחמת ששת הימים?

בר-לב: בעניין כוח ההרתעה הייתי סקפטי מאז ומעולם. אם אנו מסתכלים על ההיסטוריה הקצרה יחסית של ישראל אנו רואים, שמעולם לא היה לנו כוח הרתעה, שמנע מלחמה לאורך ימים.

ללא כוח הרתעה אולי היתה פורצת מלחמה גם ב-1952, או ב-1954?

בר-לב: אמרתי שכוח הרתעה לא מנע הרתעה לאורך ימים. התקופה הארוכה ביותר שבה לא נלחמה ישראל בצבאות סדירים היא בת 11 שנים: מ-1956 עד 1967. כל קרובה יכול לייחס זאת לכוח ההרתעה שלנו, אם כי היו הצאי עוד גורמים לכך. אבל עובדה היא, שכוח ההרתעה לא היה אבסולוטי והוא לא מנע מלחמות. מי, שטוען, כי עד מלחמת יום הכיפורים היה לישראל כוח הרתעה ושמאז המלחמה אין לנו כוח הרתעה חייב לשאול את עצמו — מדוע פרצה מלחמת ההתשה שנה וחצי אחרי מלחמת ששת הימים ומדוע פרצה מלחמת יום הכיפורים שש שנים וחצי אחרי 1967. בחשבון אחרון אנו לא יכולים לבסס את בטחוננו לאורך ימים על כוח הרתעה.

ודאי שכוח ההרתעה איננו אבסולוטי; השאלה היא אם כוח ההרתעה שלנו עכשיו קטן יותר מאשר קודם?

בר-לב: אם המצרים, הסורים והרוסים מסוגלים להפיק לקחים רציונאליים ממלחמת יום הכיפורים הרי המסקנות שלהם צריכה להיות, שהם אינם מסוגלים להכריע את ישראל בכוח. הם יודעים יפה, שההישגים שלהם במלחמת יום הכיפורים לא נבעו מיתרון כוחות, לא מקונצפציות בלתי-נכונות שלנו, לא מהפתעה בכלי-נשק, אלא מיתרון של הפתעה בזמן. כאשר פתחו במלחמה בשעה שתיים ביום הכיפורים — ישראל לא היתה מוכנה וצה"ל היה זקוק ליומיים-שלושה כדי להתגבר על אפקט ההפתעה וליטול לידיו את היוזמה ולסיים את המלחמה כפי שהסתיימה. כמובן, אין לי בטחון שהערבים והרוסים עושים את הניתוח הזה בצורה זו, אבל מאז ומתמיד קיוון צה"ל, שאי-אפשר להתקבל על כך שמדינות ערב יבינו את הדברים ניתוח רציונלי כפי שהוא נראה לנו ולכן צריך להיות מוכנים.

דיברת במונחים צבאיים אבל גם לאווירה פוליטית יש משקל בהחלטות אסטרטגיות. ובהתחשב בכך, שהמעורבות הרוסית באיזור היא היום רבה יותר ודעת הקהל פחות אוהדת לישראל — האם כל זה לא משפיע על כוח ההרתעה?

בר-לב: כל אלה הם גורמים ואין ספק, שכוח ההרתעה הוא מכלול של יכולת צבאית, כלכלית, חברתית ופוליטית שלך ושל יריבך. אך מאחר שלא גרסתי, כי בזכות ההרתעה היו לנו הרבה שנות שקט אני סבור, שמבחינה עקרונית מצבנו עכשיו בתחום ההרתעה איננו שונה משהיה. ועלינו להיות מוכנים לכך, שברגע שמדינות ערב יחשבו שזוהי האפשרות הטובה ביותר מבחינתן — הן ינסו שוב לפתוח במלחמה.

האם אחרי ששת הימים החמצנו הזדמנות להשיג הסדר מדיני טוב יותר ממה שאנו מסוגלים להשיג היום?

בר-לב: אינני חושב, שאחרי מלחמת ששת הימים יכולנו להשיג הישגים במישור הפוליטי, כי מדינות ערב לא היו מוכנות לפשרות. יהיה יפה, כי היינו מוכנים להסדר חלקי עם מצרים, הדומה בקווים כלליים להסכם הפרדת הכוחות שנחתם השנה. אולם כאשר נדונה הצעת ההסדר החלקי דחו זאת המצרים. הם דרשו, שישראל תסכים מראש לסגת לקווי 4 ביוני 1967 לפני שיתחילו הדיונים על הסדר חלקי. אחרי מלחמת יום הכיפורים הגענו להסדר הפרדת כוחות אם כי ישראל לא נתנה הסכמה מעין זאת שדרשו המצרים לפני המלחמה. והמצרים יודעים יפה, שלפי תפיסתה של ממשלת ישראל קווי 4 ביוני 1967 אינם גבולות בטחון ולא נחזור אליהם.

מהם השינויים, שחלו מאז ששת הימים ועד היום בהיקף ההתעצמות הצבאית שלנו?

בר-לב: בהכללה אפשר לומר, כי מאז מלחמת ששת הימים ועד מלחמת יום הכיפורים התעצם צה"ל פי כמה.

בר-לב: במספר עוצבות, במספר מטוסים, בכוח ימי וכו'. בקווים כלליים הגידול הוא פי כמה והוא, הדין, פחות או יותר, לגבי שיעור הגידול הצבאי של מדינות ערב. אין ספק, שבמלחמת יום הכיפורים היה צה"ל צבא יותר מקצועי מאשר במלחמת ששת הימים. והכוונה לא מבחינת הפיקוד של דרג זה או אחר, כי זה ענין מקרי. אבל אם רואים את צה"ל כמערכת המורכבת ממרכיבים רבים הרי במלחמת יום הכיפורים הוא היה הרבה יותר מקצועי מאשר ב-1967. ואל נשכח, שלפני שבע שנים היה צה"ל מגוייס שלושה שבועות לפני התחלת המלחמה וביום הכיפורים יצאו הלוחמים מבתי הכנסת ישר להזית.

מה היתה התוצאה אילו הצבא שלחם במלחמת ששת הימים היה נקרא לקרב מבתי הכנסת כמו החיילים במלחמת יום הכיפורים?

בר-לב: ודאי שהתוצאה היתה פחות טובה.

איך נוכל לעמוד מבחינה כלכלית במירוץ של הגידול הצבאי הצפוי לנו בעתיד?

בר-לב: ישראל לא תוכל לשאת את הנטל שלנו היום ואת הנטל שנהיה צפויים לו בשנים הקרובות ללא ויתור על התקדמות בשאר תחומי החיים הלאומיים שלנו. ומכיוון שאני חושב, שישראל איננה יכולה להרשות לעצמה שלא להתקדם בתחומי הבטחון וגם בתחומי הקליטה, העלאת רמת חייהן של שכבות נחשלות ופיתוח תשתית יצרנית, ברור שנצטרך לקבל עזרה רבה מבחוץ. עזרה זו תבוא מן העם היהודי והמדינות הידידותיות, בעיקר מארה"ב.

האם אתה חושב, שהסיוע ממקורות זרים יוכל לספק את כל הצרכים שלא נוכל לספקם בעצמנו?

בר-לב: אם רמת החיים בארץ תוסיף לעלות כמו בחודשים האחרונים ואם רמת הייצור תעלה בשיעור הנוכחי בלבד אינני חושב שיהיה לנו התוקף המוסרי לתבוע סיוע מבחוץ ואינני בטוח, שנזכה בסיוע זה לאורך ימים. אבל אם נתארגן כך, שנייצר את המכסימום ונצרוך את המינימום יהיה לנו גם תוקף מוסרי לתבוע סיוע ותהיה גם נכונות של זרים לבוא לעזרתנו. השנה ובשנה הבאה עלינו להגיע לכך, שהצריכה האזרחית הפרטית תהיה סטאטית בממוצעים שנתיים ואולי תפחת באחוז אחד או שניים. כמובן זה יאפשר להעלות את רמת חייהן של שכבות נצרכות והחלשות, לשמור על רמת חייהן של שכבות ממוצעות ויביא להורדת רמת החיים של השכבות שמעל לממוצע. תיאורטית אני יכול לומר, שאם נחזור לרמת החיים של 1967 או 1968 נזדקק לסיוע חוץ קטן יחסית. אבל אינני חושב, שזה ריאלי, וסוד צריכה להיות המגמה. המגמה צריכה להיות, שהצריכה האזרחית הממוצעת לנפש לא תעלה השנה ובשנה הבאה. זהו יעד, שהציבור צריך ויכול להבינו והממשל, בארץ יכול וחייב להוציאו לפועל.

הצד השני של המטבע הוא הגדלת התפוקה העצמית שלנו. עלינו להגדיל את הייצור העצמי בערכים ריאליים, להרחיב את התשתית היצרנית ולהגדיל את פריון הייצור. הגדלת הפריון פירושה תפוקה גדולה יותר מאמצעי ייצור נתונים — לייצר יותר עם אותם עובדים, המהלות ומכונות.

כאשר התלות הכלכלית שלנו בזרים גדולה כל-כך איך נוכל לעמוד בפני לחצים פוליטיים?

בר-לב: מבחינה תיאורטית אם אנו כה תלויים בסיוע חוץ אפשר לא רק ללחוץ עלינו, אלא גם להביא לידי כך, שנשלים עם דברים המנוגדים לאינטרסים שלנו. מבחינה מעשית לא היה כדבר הזה עד היום ואני מאמין, שגם בעתיד לא יהיה כדבר הזה. בעניינים יסודיים יש זהות אינטרסים בינינו לבין ארה"ב. גם האמריקאים אינם מעוניינים במדינת ישראל שלא תוכל להגן על עצמה, ובאופן מעשי יש לנו יכולת השפעה עליהם במישורים שונים. אם תביעותנו מהם תהיה צודקת, הגיונית וניתנת להסברה אינני סבור שניקלע למצב, שבו יגידו לנו: או שתוותרו או שאיננו עומדים לסייעכם. אם נאמר — איננו רוצים בהפרדת כוחות עם מצרים, או אם נדגול בסיסמה „אף שעל" יתכן שהדבר יביא לידי כך, שהאמריקאים יגידו: אם אתם מתעקשים — אז בלעדינו. אבל אם נגלה כמו עד עתה נכונות לפשרות, נכונות לויתורים בתחומים שאינם חיוניים לבטחוננו ונעמוד בתוקף על העניינים החיוניים לנו — אינני חושב, כי ינסו להכריח אותנו לוותר על דברים שהם בנפשנו. ואם חס וחלילה נגיע לזה אני הייתי תומך בכך, שישראל תחזור לרמת החיים של שנת 1948, ובלבד שלא נוותר על החיוני לבטחוננו. אבל אינני מאמין שנגיע למצב כזה.

אבל הרי יש הבדלים בינינו לבין האמריקאים לגבי מה שחיוני לבטחון ישראל?

בר-לב: אנו יכולים להסתמך על נסיוננו עד כה. מאז מלחמת ששת הימים היה לנו נסיון עם ממשלים שונים ומצבים שונים. לדעתי ולפי מיטב המידע שיש לי כאשר מדובר בצרכים האמיתיים ובתביעות האמיתיות שלנו — הצלחנו לשכנע גם את האמריקאים ולא הגענו למשברים ממושכים. ואני חושב, שאחרי נסיון זה אנו יכולים להיות די אופטימיים.

רשימותיו של נידון למוות

יומן האיש שבחר להיות יהודי נרדף — מרצונו החפשי

מאת ישראל נימן

ההלכה אומרת שאדוארד קוזנייצוב איננו יהודי; הק.ג.ב. סרבך את ידיו על ההלכה בנושא זה. אף-על-פי כן ראוי האיש שתכובד בקשתו להיחשב לבנו של עם ישראל. כה גם שבקשה זו הובעה הפעם הראשונה במלא סבך ייסוי והפעם השניה — בצל הגרדום: קוזנייצוב הוא אחד משני הנידונים למוות במשפט לנינגראד. הוא בחר להיות יהודי משום שהחליט שבעיניו „מוטב להיות בצד הנרדפים מלהיות מזוהה עם הרודפים".

לאלה ששכחו כבר נזכיר את העובדות: ב-16 בדצמבר 1970 הועמדו למשפט בלנינגראד תשעה יהודים, רוסי ואוקראיני אחד, באשמת קשירת קשר לחטוף מטוס, כדי להגיע לישראל. שניים מהנאשמים נידונו למוות, אך בלחץ דעת הקהל הבין-לאומית הומר גזר-הדין בחמש-עשרה שנות מאסר. בין שני הנידונים למוות היה אדוארד קוזנייצוב.

הנידון הצליח לרשום יומן בבית-הכלא ולהבריחו החוצה. חלקים נרחבים מתעודה אנושית זו פורסמו בירחונו של סארטר „זמנים חדשים"*. הטקסט במלואו מופיע בספר בשם „יומנו של נידון למוות"**, בהוצאת גאלימאר בפאריס. קוזנייצוב כלוא עדיין לא הרחק מפוטמה, אך קולו הנאה והמחזה מגיע אלינו, באמצעות 86 העמודים שכתב. וזהו קול שחובה מוסרית היא להאזין לו.

קוזנייצוב נולד לאם רוסיה; אבל אביו היהודי מת בהיותו בן שנתיים. על כן לא נשא תעודה יהודית מיוזי. אמו רשמה אותו כרוסי. כאשר תבע מסוהריו לתקן את תעודת הזהות שלו ולרשום בה כי הוא יהודי, השיב מפקד המליציה בסטורינוני: „אתה מתעלל בנו? זו הפעם הראשונה אני נתקל במקרה כזה. יהודים רוצים להירשם כרוסים, ואת אני מבין! אך להיפך? אני אינני יכול לאשר זאת — אנא פנה למוסקוה!"

הטראגי בגורלו של קוזנייצוב הוא העדר כל תקווה ואשליה. לא זו בלבד שהוא שולל את המציאות הסובייטית, מכל וכל. ברוסיה כולה הוא מוצא רק „בועה אחת של חופש" — מעין „היין הפאריזי רוסי: ארכיפלג גולאג כלומר המחנות של כודזובינה. „שם, מאחורי גדרי התיל, אתה חפשי לומר כל אשר בלבך. הרי במקרה הגרוע ביותר עולה לך הדבר ב-15 יום בצינוק, בשנה של בידוד או בשנתיים או שלוש של מצר. זו היא הדמוקראטיה הסוציאליסטית האמיתית: אתה הנך חפשי להביע כל אשר מתרוצץ בראשך, ואילו הם חפשיים להעניש על כך. אם נרשמת ברשימת אויבי המשטר, לא ינסה איש לתקן את דרכיך; אך ישתדלו להשמיד את צלם האדם שבך וזו דרכם לתיקונך. אין דורשים ממך להיות למארקסיסט-לניניסט — לא; זאת לא רוצים בשום אופן. הם משברים בכל משבר כמבני דבקות בעקרונות, יהיו אשר יהיו! אין אם כן כל טעם בהודאה מפיך כי שניים כפול שניים הם ארבעה. הודה בפעטות כי שניים כפול שניים הם המספר, הנראה למפלגה. ולשם שבירתך כל האמצעים כשרים. יש בפני הנידונים אימרה קצת גסה, אך קולעת: „בכוס בך עד אשר אתה שוכה בכבסביים. ואחר-כך חוזרים ההולכים בך, על סמר נפת אותם."

הפסימיות של קוזנייצוב איננה נחמה, כאמור, בראיית המשטר הקיים ברוסיה כהולם את העם הרוסי, עד שאין תקווה לתקנו; האדם הרוסי „היה מאז ומתמיד זבל לשדות המדינה". הוא פסימי לגבי האדם, באשר הוא אדם — „אנשים ראויים לאהבה... ברחקים". לאיש הק.ג.ב. המסמיך יהודים כמר-ליב מוזהבים. הוא משיב אותם בבסידת-לחי: „היהודי היפנה מבטו כלפי שמיים, בתקופה שבה אתם עדיין נמודים הייתם בזנבכם אל העץ". אך אין הוא משלה את עצמו שמחכה לו אי-פעם אושר. אם וכאשר יזכה לצאת אל החופש, באמצע שנות השטגים. הוא אומר: „אפשר לסלוח לצעיר, השואף לתיקונו של העולם (זו אחת הדרכים והאפשרויות לברוח מן הבעיות המציקות). כשהנך בוגר, אתה שואף לברוח לארץ אחרת, מתוך תקווה שהאקלים בה נוח לך יותר. אולם לבסוף אתה נוכח כי הבעיות שלפניך אינן ניתנות לפתרון בשום יבשת שהיא, יהיה אשר יהיה אופי המדינה שבה תחיה".

קוזנייצוב רואה את האדם — והוא מדבר על עצמו — עם כל מיגבלותיו, אם לא לדבר כמשיחם כמש: „שכך נרכם אל בין שמות אויבי המדינה המסובנים בביזוי ואתה, בתוכך, מוסיף להאמין את אשר מספרת אותה מדינה. רק מאוחר יותר, כאשר הנך במחנות הכמוגה, בחוצות, שם מסליכים נציגי השלטון את הבכורה כבל פניהם, שם נחשפים העקרונות שעליהם משתתת המדינה בכל מרומיהם, רק שם תתחיל להסביק, בהבינך עד כמה משועבד היית במאבקך... מגיע רגע, כאשר ישבנך הופך למטרה בתמדה לבעיטות ואין עוד מנוס מפריעתו, בו הנך מבין שלא נינתן גם להישאר אדם וגם לשמור על הישבן; למען יפתוח המהלכות עליך לבגוד בך עצבנך. לא נותר לך אם כן אלא לספוג את המכות בצורה סטואית, או להשיב על כל בעיטה במכת אגרוף, במלוא כוחך. אם תוותר להם יתחזר אחד ידרשו ממך ויתורים נוספים, עוד ועוד..." „כרוע בעצם זקוקים הם להודאותיך ולחרטתך, כאשר הם חפשיים לדון אותך לכל עונש. העולה על דעתם? משום שההיק אינו משלם, כל עוד לא הוכפלת למצב של חוטא-אבל-חרטה. ואין אף לשכוח את האופי הדתי של המדינה הטוטאליטרית, שבה מתנגד פוליטי הוא יותר בגדר כופר מאשר בבחינת פושע.

האסיר מודה בפה מלא בתכנה לחטוף מטוס — אך על כך אין הוא מתחרט. „...כן, ברגעים של שיקול קר אמרתי לעצמי שבריחה, המאורגנת בצורה מעין זו, כמוה כהתאבדות. עם זאת לא נואשתי מלעשות כל אשר אפשרי, כדי להימלט מצל הגרדום". הוא הציע לחבריו לדחות את נסיון החטיפה בשנה אחת, אך הללו סירבו והוא קיבל את דין הרוב. יש לו הרגשה אחת — שהוא התחשב בהיעגם, בשעה שעליו היה לשאת את המבצע כולו על כתפיו. הוא מצטער שלא תבע לעצמו זכויות מלאות, בכל הנוגע לעתיד חבריו: „כל מי שנשאר מופקר בארצנו, כורה לעצמו קבר". קוזנייצוב מספר כי מארגני החטיפה הסכימו ביניהם מראש להעדיף את המוות על כניעה; אילו נכשו על-ידי כוחות שיירדו לחנות, תוך כדי איום שיפתחו עליהם אש, הם היו מסרבים להיכנע.

כאשר קוזנייצוב מנתח את האנטישמיות הרוסית, הוא אומר דברים המזכירים את גירסת פרופ' סאחארוב על בעיית האופי הקונפורמיסטי של המשטר ברוסיה ופנייתו ללאומנות, „האנטישמיות (ברוסיה) זוכה לעידוד מלמעלה מאז וזוהה התקווה, שהיתה כנה בראשיתה, בדבר מהפכה אוניברסלית. המנהיגים, שנתבדתה תקוותם לסולידריות של הפרולטריון הבין-לאומי, מוצאים כיום את משענתם הנאמנה היחידה בעם הם רואים על כן חובה להניח לו לתת פורקן לשגצונותיו הקטנים. שבמן כהה הוא האנטישמיות, שנאת האינטלקטואל היהודי — וכל אינטלקטואל באשר הוא.

קוזנייצוב אומר: „רוח הפוגרום איננה מאותרת, לא מבחינת המקום ולא מבחינת הזמן. היא רודפה, לכל היותר, בזורותה האגדית ביותר... אין לך ארץ נוחה יותר לפוגרומים ברוסיה, בין שהם מאורגנים ובין שהם ספונטניים. המשטר אינו מתנגד להם — להפך. כל מה שהוא רוצה להשיג הוא להסביע להם צורה קלאסית, משום שהוא חושש מכל התנגשות. ובניגוד להתהלוכות אחד במאי, לא ניתן לערוך חזרה לפני פוגרום".

בתוך הגורל הוא כי איש זה, האוכל מזן עמוק לבה שהוא כנה האופי הרוסי, נידון למוות על היותו „רוסי". הוא אומר לפרקליטו: „האם הבנת בכך שהתובע הגדיר אותי כרוסי? לי אין ספק שהדבר היה מחושב. לדון שני יהודים למוות, זה קצת לא נעים; אך כאשר דנים למוות יהודי (דימשיץ) ורוסי (קוזנייצוב), הרי לך הוכחה שאין כאן הפליה. סמוך עלי שאעלה את העניין, בהודעתי המסכמת לפני בית-הדין!"

יומנו של קוזנייצוב הוא מן הספרים האמיצים ביותר, שנכתבו אי-פעם על-ידי אדם מאחורי סורגים, שפורסמו בעודו נתון בציפורני סוהריו. יתכן כי המעשה האמיץ יעלה לו עוד בכמה שנות מאסר. הקורא העברי זכאי — ואולי גם חייב — לקרוא את היומן במלואו, כתעודה אנושית ויהודית מזעזעת וכזעקה קורעת לב של אדם, שניטל ממנו הדבר היקר ביותר — התקווה.

* Les Temps Modernes, Mars 1974.
** E. Kouznetzov: Journal d'un condamné à mort. Gallimard, Paris, 260 p.

هكذا من الأصل

השותפות הסובייטית־פלשתינאית במבחן ז'נווה

מאת דב אפל

ב־13 במאי הופיעה ב„פראוודה" רשימה מעניינת פרי עטו של אמיל חביבי, חבר הפוליטביורו של רק"ח ועורכו הראשי של העתון „אל־איתיחאד", בטאונה הרשמי של מפלגה זו בשפה הערבית. המאמר מוקדש לציון יום חגיגת השלושים לייסודו של כתב־עת זה המשמש, כדברי עורכו, „במה נאמנה להמונים הערביים המהווים 13% מאוכלוסי ישראל". חביבי מתלונן לפני קוראי „פראוודה", שהחוגים הציוניים הריאקציוניים רודפים מהשפעת „איתיחאד" ולכן מתנכלים לעורכיו, לקוראיו ולמפיציו. הוא גם מייחד את הדיבור על האפלייה הנקוטה לגבי האוכלוסים הערבים בישראל.

אולם ניתנה האמת להיאמר, שמאמרו של חביבי כונה ביותר מאקס התאפקות כאשר מאמריהם של חבריו היהודים בפוליטביורו המופיעים בעתונות הסובייטית. המחבר נמנע מלהשמיץ את תנועת השחרור היהודית נגד האימפריאליזם הבריטי וקובע כי לאחר מלחמת העולם השניה חתרו האימפריאליסטים לכך „ששני העמים בפלשתינה יסתכסכו במלחמת אחים, תוך מגמה למנוע את השגת עצמאותם". גורלם של שני העמים — הערבי והיהודי — מוסיף ומציין עורך „איתיחאד", הפך ל„אובייקט" בהתמודדות האימפריאליסטית האמריקאית־אנגלית על הזכות לשדוד את „הזהב השחור" כלומר אוצרות הנפט במזרח הקרוב (ה.א.)

הערכה זו לוקה אולי בפשטנות יתרה וספק רב אם אכן אמיל חביבי מאמין שהתמודדות על אוצרות הנפט היתה לאחר מלחמת העולם השניה הגורם העיקרי במדיניותן של בריטניה וארה"ב לגבי הסכסוך הישראלי־ערבי. אולם כיצון מארקסיסטי־לניניסטי זה בפיו של מנהיג קומוניסטי ערבי אין די כדי לשדר הבעיה מכי־חדה. אין גם להוכח במיוחד על כך שהוא מטיל את האחריות לשפיכות הדמים שקדמו לכינונה של מדינת ישראל על „הריאקציה הציונית" והערבית כאחת. והו סגנון קומוניסטי מקובל.

מדיקטן אין טעם לצפות ממקור עברי־לאומי שיביא לקוראי „פראוודה" הערכות לאומיות יהודיות. יש אולי אפילו לזקוף לזכותו שהוא מציין, כי בני העם־ביים גילו „התנגדות הרואית" למזימתם של הריאקציה הציונית והערבית ליטול חלק בהתמודדות עקובה הדמים בין האימפריאליזם האמריקאי והבריטי", במקום לגנות את העם היהודי.

אכן ניסוח מכורבל ומעורפל זה מכלל „קצת" את האמת ההיסטורית, אבל אין בו עדיין כדי להעיד על יחס עוין לגבי העם היהודי ומאבקו לעצמאות מדינית בארץ ישראל.

תמוה לעומת זאת לגמרי שא. חביבי מתעתע במיליוני קוראי „פראוודה" ומסלף בצורה גלויה עובדות היסטוריות ידועות, בקשר לנסיבות כינונה של מדינת ישראל. „כתוצאה מהתהלכים האימפריאליסטים והפעולות ההתגרניות של הריאקציה הציונית והערבית לא בוצעה החלטת האו"ם ב־1947 בשלמותה. מהעם הערבי הפלשתינאי נשללה האפשרות לממש את זכותו להגדרה עצמית, בעוד שהוקמה מדינת ישראל" — כותב עורך „אל־איתיחאד". אולם נשאלת השאלה: האומנם סבור חבר הפוליטביורו של רק"ח, כי כל קוראי „פראוודה" שעקבו בסוף שנות הארבעים אחרי יחסה של ממשלת ברה"מ לגבי הסכסוך הישראלי־ערבי כבר הלכו לעולמם? ואם אפילו הוא סבור כך, מדוע גורס הוא שמותר לספר „בדותות" לקוראים הסובייטים הצעירים, כי „הפעולות ההתגרניות של הריאקציה הציונית" הן אשר מנעו בעד כינונה של מדינה ערבית בחלקה של א"י, ואת ביצועה המלא של תכנית החלוקה. הסיבה לכך כמובן פשוטה לגמרי. מדוע הוא מבקש להעלים מהקוראים האלה את העובדה ההיסטורית, כי לא הריאקציה הערבית האלמונית, אלא מצרים, סוריה וירדן יחד עם ההנהגה הרשמית של הפלשתינאים דחו את החלטת או"ם בדבר כינון של שתי מדינות — יהודית וערבית בשטחה של ארץ־ישראל המאנדאטורית ופתחו מייד עם כינונה של מדינת ישראל במלחמה תוקפנית על כוונת להשמידה? מדוע הוא מעלים מקוראי „פראוודה", שכאן כך עולה במאי 1947 שוללים מנהיגי הפלשתינאים את זכות ההגדרה העצמית של העם היהודי בארץ ישראל?

ודאי, קוראי „פראוודה" כבר רגילים לכך שבמאמרה של המפלגה הקומוניסטית נהוג זה שנים רבות לסלף אפילו את ההיסטוריה של ברה"מ. לפיכך לא יבוא איש אל מערכת העתון בטענות על שהיא מפרסמת מאמר של קומוניסט ערבי המסלף את קורות הסכסוך הישראלי פלשתינאי. כה עוד שלרבים מהקוראים נהיר להם, כי הסיכסוך האנטראקטיבי של הנסיבות אשר מנעו את כינונה של המדינה הערבית בחלק מארץ ישראל עולה בקנה אחד עם מגמה כללית המסתמנת זה שנים בתעמולה הסובייטית לעולם הערבי.

אכן מותר להניח שעורכי „פראוודה" פירסמו את דברי אמיל חביבי כלשונם, מבלי להתחשב בכך שחלק ניכר מהקוראים יעמוד על הסתירות שבין את המחבר. אולם „פראוודה", אינה בטאונו של רק"ח, בטאונה של המפלגה הקומוניסטית הערבית־יהודית בישראל. אלא של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית. הנה ב־13 במאי, בעיצן ועידת ז'נבה, מתפרסם בעתון זה מאמר המהלל כבך התוקפנות של מדינות ערב ושל ההנהגה הפלשתינאית, הן אשר סיכלו את מימושה של תכנית החלוקה ואת כינונה של מדינה פלשתינאית בחלקה של ארץ ישראל. עובדה זו יש בה כדי לעודד ספקות המורים באשר לכוונות הסובייטים הסובייטית הרשמית, שלפיהן נטויה מדיל לקווי הפסקת האש שהוחזו בעקבות תבוסת התוקפנות הערבית ב־48—1947, חייבת לספק את תביעותיה הרסוולוציונאליות של הערבים.

אכן לעתים עולה בדעתי רעיון מוזר: אולי דווקא ישראל היתה עומדת על כך שליד שולחנות הדיונים בועידה יתיישבו גם נציגים של אירגוני המחבלים. או גם יאלצו הסובייטים המוצגים על ישראל להכיר „בזכויותיו הלגיטימיות של העם הערבי־הפלשתינאי" כתנאי להסדר שלום לומר בצורה ברורה למה התכוונו בהודעה המשותפת, שפורסמה עם תום ביקורו של ראש ממשלת לוב במוסקה. במכתב זה נאמר, כי שני הצדדים תומכים במאבקה של „תנועת ההתנגדות הפלשתינאית" ורואים בה חלק בלתי־נפרד של תנועת השחרור הלאומית הערבית. הסובייטים התובע על ההודעה הזאת תוך ידיעה ברורה — שערפאת אמר להם זאת בכבודו ובעצמו — ש„תנועת ההתנגדות הפלשתינאית" עומדת על זכותם ההיסטורית של הפלשתינאים להכחיד את מדינת ישראל.

כל עוד נציגיו של ערפאת אינם מעלים את הפלאטפורמה הזאת בוועידת השלום בז'נווה יכולים ברז'נייב וקוסיגין לטעון, כי בשאלה זאת הם אינם מסכימים עם ארגוני הטרור והם דוגלים בהבטחת קיומה של ישראל בגבולות 1967. אולם נציגי של הקרמל בועידת ז'נבה לא יוכלו לנהוג לפי השיטה שננקטה על ידי אמיל חביבי במאמרו ב„פראוודה" ולהתחמק מניסוח פרשנות חד־משמעית לגבי „הבטחת הזכויות הלגיטימיות של העם הערבי הפלשתינאי". סביר מאוד להניח, שבמצב הבינלאומי הנוכחי ישראל לא תצא נפסדת מהעימות הגלוי הזה עם אויביה. מה גם שגם דיפלומאטים ידידותיים במערב בכלל ובארה"ב בפרט מעלים באחרונה את עניין סיפוק התביעות הלגיטימיות של „הפלשתינאים" כמרכיב חיוני בהסדר שלום במזרח התיכון.

גזר מחכה לגאולה

בראשית יולי ייעשה נסיון חדש להחזיר לחיים את הקיבוץ ביש־המזל הקיים כיום רק כישוב־רפאים

מאת דני צדקוני

בצד „רחובות הראשי" של המדינה, הכביש הסואן בתל־אביב לבירה, שוכן קיבוץ רפאים. בראשית החודש הבא ייעשה נסיון מחודש להחזיר לו חיים. שלושים שנה לאחר ייסודה מחפשת גזר את הגוף האנושי שיתיישב בה לצמיתות. השבת, 26 שנים לאחר הקרב המר בו נפלו כיה מבניה, הלכתי לגזר לפקוד את שלומה. אמנם כובשיה הערבים החזיקו בה אך יום אחד. אבל דומה שהלם הכשלון של אותו עשרה ביוני 1948 עדיין מתאכזר לגזר שמאז לא ידעה תקומה.

עליה מיקומו — 30 ק"מ מתל־אביב ו־40 ק"מ מירושלים — ושל יפוח משבצתה, 5000 ד', היה הישוב צריך להיות כיום אחד המפוארים והמבוססים שבתנועה הקיבוצית. ואכן, כזה היה בראשית. מייסדיה, בוגרי עליית הנוער מגרמניה, עלו למקום (ליד תל־גזר העתיקה) ב־1945 ונשבעו בהריגתם. לא פחות מאשר כינו סדר ויציבות. חברתיהם ה„יקית" עשו את גזר למדירה. כספרים המצטפים לקיבוץ צעיר בעל אחריות בעלילה, היתה לדוגמה בתנועה הקיבוצית באותה תקופה רחוקה.

לקראת מבצע „נחשון" לפריצת הדרך לירושלים באפריל 1948, הפכה גזר לבסיס היערכות לכוח ה„הגנה" שיצא ממנה וכבש את מעלה(?) מבלסי האויב שבדרך ללטרון. יום לפני כניסת ההפוגה הראשונה לתוקפה, בשעת קרבות עזים בשטחים בלטרון, הופתעו מגיני גזר בהתקפת כוח ממוגן של הלגיון שמנה 400 חיילים, שאליהם נלוו מאות מבני הכפריים הקרובים. הם ביקשו עזרה. כוח שגזוה של שתי כיתות הצטרף ל־50 המגינים. האויב בעדיפות מספרו, ציודו ותחמשתו פרץ לנקודה. בקרב המר שהתנהל בבי־תמה נפלו 28 המגינים. אחרים נפצעו ונפלו בשבי. מעטים הגיעו להולדה. עוד באותו ערב כבשה יחידת פלמ"ח של חטיבת „יפתח" את גזר, שהוקמה מחדש לאחר המלחמה.

נפילת גזר, שלפי הטרמינולוגיה של היום, אולי היתה תוצאה של בהולה, הטילה על הישוב המתחדש צל קודר ומכאיב. בטרם בנו את הריסותיו באה עליו עוד מכה — צתה בצד אחר: בגלל עניין הכילבום(?). פרץ בו משבר עמוק שהביא לחיסול הגוף הקיבוצי הראשון כל המייסדים. במקומם באו „מרפתים". גם אלה לא הצליחו, בסיבות חברתיות. ואחריהם באו אחרים. ב־1968, לאחר חיסול מובלעת לטרון והרחקת הגבול, עולה למקום גרעין ישראלי. כבר בירית ה„איחוד" מכסה ויכספלת בכריה: „ביתרית גזר לא הפלי". אך ב־1970 אין בגזר עריך להרעין, בקודיו לא הגיע בה כבבה.

הרבה קפצים היו על גזר. היו שרצו בהחזקת אדמותיה. היו שרצו להתיישב בה את בני הוותיקים של המושבים החדשים שבסביבתה. ולא חסרו כאלה שראו את האפשרות הגנוזה במשבצת של 400—300 ד' קרקע לבניה של הנקודה צבבה, שניתן להקים בה שכונת וילות כפרית מפורסמת ואמידה. בבביים ירושלים—ת"א. ה„איחוד" לא ויתר על החזקה בגזר. אך ב־1972 הרים ידיו — בעקבות כישלונות בישובה כחודש. המחלקה להתיישבות, שעד אז עסקה רק בצד המשקי של ההתיישבות בגזר ושהייכה כשבע הדברים קונסולידאציות וכו' כדי להתחיל כל בנים התיישבותי חדש ב„קארב בלאגציים"), התבקשה הפעם לדאוג להבאת מתיישבים בבבירה. עם התעוררות תרבות הנוער באמריקה, ובעקבות מלחמת ששת הימים הגיעו. כזכור, לארץ צעירים יהודים, „היפים"־למחצה, במבקשים הדומה, שביקשו בה בין היתר תיקון לנפשם. ראש המחלקה להתיישבות ד"ר רענן וייץ נדלק בדרכו לחזון התורי. הוא האמין, שאפשר לחבר את הקבוצה לסגור ישובה „של ארץ ישראל". קבוצה „היפית" כזו (הבינה „היפי" בי בקרה זה הוא כוללני למדי) של צעירים בוגרי תנועת הקונסרבטיבית בארה"ב „גרין־אבריקה" קיבלה לידיה את היישוב ההלה בנסיון. כמה מחברי הגרעין הד־כי שלה ניבגלו כאנשים רציניים. (אחרים נקלטו והשתרשו לאחר הכשלון בקיבוצים אחרים). הסוכנות שהלה להעביר לידיהם את האחריות המשקית על המקום (רוב ענפי המשק נוהלו עד אז על־ידי חברת „יצור ופיתוח").

אך גזר בגוסה החיפי שלה סופה הפכה לאבן־שואבת לנגלי־שולים, בשפעי סמים וכדו'. הקבוצה הקטנה, שדבקה ברפלקנות פרי הגל האקולוגי שעבר על אמריקה והתחלקלאות הארגאנית היא אחד מביטוייה. ניהלה אורחות־החיים בהתאם לעקרונותיה. גירפים אלה. מעליהם צריך להוסיף גם את אי בירותם של חברי הקבוצה. הביאו להיסולה בסוף תקליפוי או הרביבי שאיכלם את גזר.

ביוני אשתקד נוטל ה„איחוד" מחדש את גזר לידיו. למקום נשלחים ממשקיו שני מניינים של בוגרי י"ב לבנות עירות בטרם גיוסם לצבא, וחבר והיק מקריית ענבים לעבוד בראשם. יחד עם הסוכנות הם מצליחים לשקם את המשק החקלאי הפורה גם במאמצים שאינו בטיה על גרעין.

הישוב עצמו נראה כאילו הורס־בי נכסף לבילוי של שפת הים. סמטאות כפוגע של הברושאות, ציפרים מרבות בין צמרות האילנות המעיקים לכפוק תקרה של צל. רק כשאתה מתקרב אל הבתים הלבנים אדומי הגגות, אתה נוכח שהם ריקים. זהו כיו הר־ורחים־רפאים. אכבם עדה כאן הס־בב מה הידוע לי מביקורי ב־רוסים. ערבים עבעטו בעת מלחמה אולי בשל חיזקות הדופפת של בני הפרי, שלמרות הנוהגם שומרים על חן המקום. ואולי בשל מאותיים הפרית, הבוצעה ברפה ו־13,000 הבטילות המקרקשות בלולים. יש כאן ניגוד בולט בין יהוג שאנשיו ארבם לבין משק חקלאי המהזהב מולכה על־ידי קר־מן המתנדבים הנפיר הזוכר הב־ שבה בבשירות.

הלכתי בין הבתים השוממים מיוחל לשמוע בכי של תינוק, קול של בחורה מצגרת. עד שמצאתי בדרכתי בלי שכהתוקאי היה פעם בית ילדים צהול את המזכירות. טפריין מקבלה ביכי דואר המפרעו ל„קיבוץ גזר". כך לבטל עולה מכבד המוצג בבירוקרטיות אפריות החדדים לבית הספר, לבני רים, לבן של גזר. תרובת א"י המלכה שולחת את בואונה. על כל הבירית הצאורת ההדרמת בדי רק הייתר לסל. כל עוד אין כאן תושבים להחלקתה. במזכירות פתח קיימה ייבבצה. שבה נוכחים בצה מקריית ענבים, יהושע מהסוכנות ופרופסר מכפר שמואל הסמוך. כתם אני שומע על הסיכויים שבגזר תקום עוד לתחיה. בתחילת יולי יבוא אליה להתיישבות — מקווים, לצמיתות — גרעין של יוצאי „הבונים" מאמריקה ועברית המסיים את הכשרתו הקיבוצית לכפק כשרה זו בבעשק אפיקים. „האמריקאים", שהם בחורים מעל לגיל ה„קאמפוס" הבסיתי, יקבלו לידם ענפי משק מכבנים ובסילים. הכל אשר יהיה עליהם לעשות, יהיה לבהלם כהלכה ולהפיק מהם רווחים ביחיים. למרות העבר הכואב זו תהיה ההתיישבות לוקסם. בנאים, נגרים, טייחים וחשמלאים מטעם הסוכנות משלימים את שיפוץ הבתים. שדייריהם התחלפו מספר פעמים. לצעירי המתחלים כאמריקה. מי יודע, אולי הפעם זה יצליח יפה, וגזר תהיה להם לנחלת עולם.

בדרך לפסיכיאטריה הומניסטית

מאת יהודה גוטהלף

עמנואל קאנט כבר גרס בזמנו, כי האדם שרוי בשני עולמות. בהיותו יצור חושני הוא חלק של הטבע, כפוף לחוקי הטבע כמו הצמחים ובעלי־החיים. אולם האדם הוא יותר מיצור חושני. הוא יצור בעל תבונה, נושא נפשו למטרות קרובות ורחוקות, קובע לעצמו חוקים מוסריים ומכלכל מעשיו מתוך חופש הרצון והאחריות. כיצור חושני כפוף האדם לחוקי הטבע, ואילו כיצור רוחני הוא מתחייב לסדר אחר, צילאי, מוסרי, הנשפי להשפיע גם על העולם החושני.

אולם המדעים שהתפתחו במאתיים השנה שלאחר קאנט, לא נהגו לפי הכלל שלו. ככל שמדעי הטבע התפתחו והלכו, הקנאו בהם החוקרים והוגי הדעות בתחומים אחרים (מדעי החברה, מדעי הרוח וכד') וביקשו להחיל חוקי המדעים המדוייקים. (חוק הסיבתיות, התפיסה המכנית וכו') על ענפיהם, ההומאניסטים ביסודם. מגמה זו נמשכה והלכה, אם כי הסתבר יותר ויותר, שאין לאכוף את חוקי הפיזיקה על הביולוגיה, וחוקי הביולוגיה על הפסיכולוגיה; יתרה מזו, בין הפיסיקאים עצמם, חוקרי האטום, נמצאו מערערים על חוק הסיבתיות (הייזנברג ואחרים).

*

לא מעט כבר נכתב על הנזק שגרם טשטוש גבולין זה למדעי החברה, לאחר שהפרידו אותם מעולם הערכים ונטלו מהם נשמתם הרוחנית־מוסרית.

פרופ' פראנק בריל, מטובי הפסיכיאטרים הישראלים, מצביע בספרו „בדרך לפסיכותרפיה הומניסטית" *) על עלוותה של רפואת הנפש, כשהיא מצטמצמת בגישה השאולה מתחום מדעי הטבע בלבד ומתעלמת מהבעיות הכרוכות לאדם.

הנסיון להפיכת האדם לאובייקט מתוך התבססות על תיאוריה שונות מתחום מדעי הטבע והחברה — אבד עליו כלח. אישיות האדם אינה סך־הכל של הפעילות הגופנית והאינטלקטואלית בלבד. בתוספת הכוחות שמקורם באינסטינקט, כי אם היא כוללת גם את עולם הערכים והיוצר. החירות היא ישות קיימת באדם ויש לבדוק אותה מארבע נקודות ראות והן: מטאפיזיה, אנתרופולוגיה, פסיכולוגית ואתית.

האוניברסיטה אינה עוד אולפנה לרכישת השכלה אוניברסלית בתוך אחווה וקשר בין כל המדעים, כפי שהיה ואת הוסבולה. האוניברסיטאות הפכו יותר לבתי־ספר מקצועיים המכשירים בין כותליהם בעלי מקצוע השוקעים בתחום מקצועם הצר. אין מקצוע כמקצוע הרפואה, האוניברסיטה לפי סבנה שלול לאבד את ישותו ואת צלמו, אם לא יבצא דרך הזרה.

ברם, תהיה זו טעות, אם נראה את „הדרך הזרה" כנסיגה בהתפתחות. נהפוך היא. הקריאה ל„פסיכותראפיה הומאניסטית" יש בה התקדמות, הרחבת אופקים.

*

אין להעלות על הדעת, שניתן להגיע לחקר עילומי הנפש של האדם בדרכי המחקר המכני, התרחבות הסיבתית לגלות הדותני הנפשי של האדם הורגת בתנאי המחקר המדויק. „הרופא עומד מול החולה, ויוסיף לעמוד מול החולה האינדיבידואלי. ולא נוכל לצפות לכך, שהחולה האינדיבידואלי הזה יראה להיכנס איפעם למיטת־הסדום של החוק הכולל האחד, המאפשר אבחון כימו אוטומאטיות".

להפיכת העדר בדיקת הכפפה מרבית בבאלת בהלך הבחלה המבודדים לרפא אותה. ראיית החולה כגורם מכריע בבנה את היחס אל החולה. הגישה הסיבתית של מדעי הטבע אינה מספיקה. „אני הקוח" — אומר פרופ' בריל — „הפסיכיאטריה ההודנית, שעלתה הלכה לבעבת על דרך הניצול של התקדמות המדע הספק לקחה של המחקר ההומאניסטית. הפסיכיאטריה האנתרופולוגית הזאת, הבנה את מכבר הרבי הטוב הרפואה אל צבבה, והרופא יהיה טוב האדם אליו אסבור לפנות פניה אישית בנה בתחילתה. במלים אחרות, אני רואה בפסיכיאטריה בגורלה היום ערובה להידוק הרפואה כמקצוע הומאניסטי, כמקצוע הדבאמיסטר מבט — אולי ה„הומאניסטי ביותר שיש עלי אדמות".

[illegible]

*

כרוב הפסיכיאטרים בישראל בא פרופ' בריל מהאסכולה הפסיכואנאליטית. הוא מוקיר להגיד ביסודותיו הבלתי מבורקות של ז. פרויד, אך הוא מטעים שזה כבר בכבה בהיותו. אין הוא סבור, כי תקופת הילדות קובעת למשהו של האדם באורח מוחלט, שהרי הפבר מקבל את כבצבתו האמיתית דרך חוויות ההווה ובמה הנכונה העתיד: עם מטבעות ההווה שהולבה כבר בתנית בהפיסת האדם את עברו. גם הכינוי של פרויד על קיום שני יצרים יסודיים (הארוס ויצר המוות) איננו מספיק להבנת תהוה הטיסים הנפשיים ו„יש להחליפו בהפיכה רב־קוטבית".

אין פ. בריל מקבל גם את גישתם של הפסיכולוגים האחרים: אדלר, יונג, הורני ואחרים, שראו חזות הכל באחד הגביבים — בשאיפה לשלטון, או בלא־מודע הקיבוצי וכד'. הוא גם אינו נוהג בטיבבה גישה „אקלקטית". כזו: היא בהתאמה בין הבבהון הבבה בסיבה, אך גם כאיבה אי־הבנתמן הנגרם בהידרה. והרי כה היצירה בבדיום, בוחנה, לבעיבה, „ביכולתו של האדם להתהתור בין הפחד ולעמוד בגבול של בריאת־בהירות־החלופה, ובכל פצב בחודש". אבל גם, השתחררות זו מהסתייגות לאסכולה מסוימת אינה אחדה ולוצים מוגדרת כ„אקלקטית" בגישה שלילית. אולם „גישה זו אומרת גישה אינדיבידואלית, המעוצבת להגיע באנלוגיה".

פרופ' בריל מדגיש את ההבדל בין הסבר והבנה. ההסבר מכוון לגילוי הקשר הסיבתי, והוא חד־בוב במתכונות בתהליכים שבמדעי הטבע. בחיי הנפש ובחיי הרוח יש צורך בהבנה, הבנת העולם הסובב, העולם הפנימי של היחסים הבינאישיים. „ההבנה היא בעיקר להגיע למשמעות", והיא בתלוית על ידי מודכים ביטויים וכינויאליים. בבפיפות לידה הובנו „ההסבר מתייחס לאמת האוביקטיבית, ההבנה — לאמת הסובייקטיבית".

כאמור, אין פרופ' בריל נוטה להתגדרות באסכולה מסוימת; אולם בגישתו יש דבר כהתאבות שיעיתו ב„פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית". הוא מצטט בהתקפתו הפילוסופית, היונקת מהיידגאר, הוסרל, היידאגאר, בובר ויאספרס. בגישה זו מודגש ביחוד של המרכיב וביקורת העולם הרוחני המוסרי של האדם כאחד היסודי וכבירים להבנה ייהודי וכולה. העיקר הפילוס באהבה אני במקרה כבל לקיום המציאה, אלא הפקרון של הבשר בעית בהים. אין היא מקבל את הדעת, כי הטיפול הנפשי הוא הבבר למידבר טוב וחיד. לבון אה הוא את האכבנה ההודדת כיבאלה אברכית, ראבנית, וכך — מבבביע בהבית... הבעיות ההתלכבים שאינם בבד־דת; ראיית האדם כיצור ביולוגי, רוחני וסוציאלי כאחת.

*

פרופ' בריל לא רק נאה דורש אלא גם נאה מקיים. במשך שנים שימש פסיכיאטר של קופת־חולים. בימי ההעפלה פעל בהקמת המחנות בקפריסין, שם נתקל לראשונה בבעיות הנפשיות המיוחדות של ניצולי השואה, בעיות שהוסיפו לעמוד במרכז עבודתו במשך שנים. עם קום המדינה שימש יועץ פסיכיאטרי לחיל האוויר, ועם פרישתו מעבודתו זו יסד את המרפאה לבריאות הנפש של קופת חולים. הוא גם ראש החוג לפסיכיאטריה באוניברסיטת תל־אביב.

פרופ' בריל עמד בזמנו על העובדה, כי הטיפול הפסיכיאטרי, שנהגו להחזיק עם הפסיכואנאליזה, היה לנחלתה הבלעדית של שכבה דקה בעלת רמה כלכלית גבוהה; והוא חתר לטיפוח פסיכיאטריה סוציאלית שתהיה שווה לכל נפש. במסגרת קופת חולים הושכו להרחיב הלק בימבר של האבחון שירות פסיכיאטרי, „אפשרות של טיפול נפשי לפי צרכיו האמיתיים של החולה, ולא לפי יכולתו הכספית". ולדעתו של פרופ' בריל: „בפסיכיאטריה בכלל, ובפסיכיאטריה סוציאלית בפרט יש משקל רב לרקע האיר־חברתי, לעולם הערכים וההשקפות הפוליטיות־סוציאליות של כל אחד ואחד... הפסיכיאטריה ההומאניסטית־אנתרופולוגית היא גם סוציאלית במהותה".

*

בדרך כלל אנו רגילים לאחרונה למעורבות מוגברת של פרופסורים בחיי הציבור, לעתים זוהי מעורבות בלתי־רלוואנטית, שאין לייחס לה חשיבות יתרה. פרופסורים לכימיה, לארכיאולוגיה וכד' אינם זכאים להתחשבות יתרה בעמדתם „היונית" או „הניצית" בענייני מלחמה ושלום, גבולות הארץ וכד' — יותר מכל אזרח משכיל אחר. אולם נראה לי, כי הראוי והרצוי לעודד למעורבות פסיכיאטרים ישראליים, או לעצתם, הלכה למעשה, בעניין המשברים הנפשיים העוקרים הוגים נתחבים במדינות שונות. שוחי ישי בארץ די הנוזר סיבות לכך: החלם של ניצולי השואה, כבפרחה שמולה, הגולה ונוקשי המעבר כארץ לאורך: במקצוע לקוקבת, חייבים — שחזיב, ועוד ועוד.

גם המעבר שלאחר מלחמה הוא בעיקרה רבה כבבר בביכויגו, המפגן ביטול מתאים לכך. פרופ' בריל מעיר, כי „תגובות כשאינטות אצל חיילים ובביעיקן לבדירת קשר ישיר במוראל הצבא, או בהירות בשיירית מתוכו ובבדילי ההתאות של החייל עם בבירת המלחמה אותה. — בצפוה לכאבב".

לדעת „המוראל" נודעת חשיבות לא רק בימי מלחמה, על כן נברך על מעורבותם של הפסיכיאטרים שלנו להעלאת המוראל של החברה הישראלית גם בימים „רגילים". כל כבן כבהד החבר בפרופ' בריל, הסולל הדרך לפסיכיאטריה הומאניסטית. הנריב כי „הערכים הם בסיס לבריאות הנפשית של האדם", ו„המאבין בתבונה של העם היהודי לחיית, יבבוונו להיות באמיבו".

*) פ. בריל: „בדרך לפסיכותרפיה הומאניסטית" הוצ' א. לוין־אפשטיין־מודן, תל־אביב, 1974.

ברכות נאמנות
ליצחק רוזנברג
ולקבוץ לוחמי הגיטאות
עם שובו של בנם
צבי ורד
משבי סוריה
שמחתכם – שמחתנו
דוד גרסטן
ארגון מגדלי העופות
ואגוד משקי עופות לרביה

גזור ושמור

המרכז לטלויזיה לימודית
מגיש
תוכניות מיוחדות

לשבוע י"ם — כ"ד סיון (14.6—9.6)

פנקס הרשימות של בתיה עוזיאל
יום ראשון, י"ח סיון, 9.6, 16.00

מדע וערכים
הכנית לזכרו של פרופ' אהרון קציר. התכנית הוקלטה לפני מספר שנים ובה שיחה בין פרופ' אהרון קציר ז"ל ובין קבוצת תלמידים מבית־ספר תיכוניים
יום ראשון, י"ח סיון, 9.6, 12.20
יום ראשון, י"ח סיון, 9.6, 16.12

החוק השני של מנדל
פרק בביולוגיה, העוסק בתורשה. בתכנית מוסברת התחלופה הגנטית בעזרת החוק השני של מנדל; מפורטת העברתן של שתי תכונות; מציאת קרניים ודלדלים בעיזים וגובה וצורה עלה ראשון בבבטי עגבניה

ערכים אפקטיביים
יום ראשון, י"ח סיון, 9.6, 16.48
מה מראים מד־זרם ומד־מתח המחוברים במעגל זרם חילופין? איזה ערכים הם מודדים? על אלה, ועוד בעיות בחשמל, מספרת התכנית.
יום ראשון, י"ח סיון, 9.6, 17.03

דת ומדינה
מן „דעתי — דעתך", דיון על בעיות דת ומדינה. השאלות שיועלו בדיון מתפרסמות במודעה נפרדת והן מאפשרות לצופה לקחת חלק פעיל במשדר.
יום שני, כ' סיון, 10.6, 16.40

CARNIVAL TONIGHT
Skits, songs and films to illustrate tag questions — with rising and falling intonation.
יום שני, כ' סיון, 10.6, 16.30

לידתו של המשי
מן הסדרה „אדם וצרכיו". התכנית מספרת על כפר של מגדלי משי ביפן ועל יצירת המשי וטיפוח תולעי המשי מראשית ההיסטוריה עד היום.
יום שלישי, כ"א סיון, 11.6, 16.00

מה עושה הסוללה
מה תפקידה של מקור המתח במעגל החשמלי באיזה דרכים ניתן לחבר סוללות זו לזו? אלה השאלות שמעלה התכנית מן הסדרה „הזמנה לדיון" במסגרת הפרויקט המשולב להשתלמות מורי מס"ל.
יום שלישי, כ"א סיון, 11.6, 16.45

בחצר הפלפלים
סדרה לצופים הצעירים.
יום רביעי, כ"ב סיון, 12.6, 16.00
יום שישי, כ"ד סיון, 14.6, 16.00

PIP
תכנית באנגלית עפ"י סיפורו של צ'רלס דיקנס: „תקוות גדולות".
יום רביעי, כ"ב סיון, 12.6, 16.20

יותר חשמל יותר אור
מה קורה כשמחברים מספר נורות זו לזו האם האור יגבר? מה סיבת הקצר במעגל חשמלי? על שאלות אלו ואחרות בתכנית — מן הסדרה „הזמנה לדיון" במסגרת הפרויקט המשולב — השתלמות מורי מס"ל.
יום רביעי, כ"ב סיון, 12.6, 16.45

טלנוער
עובדים עליך! מגוון מיוחד.
יום שישי, כ"ד סיון, 14.6, 18.35
12.38
יום שישי, כ"ד סיון 14.6 16.20

העז והגדי
מן הסדרה „פרקי ספרות". מוטיב הגדי מן האגדה ושיר הערש מתגלגל דרך מעשיות־עם ויצירות ספרות. בתכנית שני מרכזים: „מעשה העז" מאת ש"י עגנון ו„הגדי שחזר" מאת א. שלונסקי.

— גזור ושמור —

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י/המרכז לתרבות ולחינוך
קשב
מכון ישראלי להשכלה בכתב
השכלה בכתב חינם
לחיילים בשרות מילואים
בסיוע משרד החינוך והתרבות / המחלקה לחינוך מבוגרים ומשרד העבודה / האגף להכשרה ולהשכלה מקצועית — מאפשר לך מישל"ב בתקופת שרותך במילואים ללמוד בכל המקצועות:
1. הכנה לבחירות בגרות ומוקדמות
2. שפות: עברית, אנגלית וצרפתית
3. לימודים טכניים/הנדסיים
4. אוניברסיטה לעם
5. פקידות והנהלת חשבונות — כל הסוגים
לקבלת אינפורמציה ותכנית לימודים יש לפנות כדלקמן:
1. קצין חינוך ראשי / ענף השכלה / צה"ל.
2. קציני חינוך ביחידות
3. מישל"ב, תל־אביב, ויצמן 53, ת"ד 373.

לכרמלה טל
לנישואיה עם בחיר
ד"ר מירון ברון
שפע ברכות ואיחולים לבביים
בידידות,
מנחם קפליוק

בכל בית תנ"ך
בארבעה כרכים
מפורש על ידי פרופ. א.ש. הרטום
לפי שיטת פרופ. מ.ד. קאסוטו
בהוצאת "יבנה"
ספרית דבר
ב 154 ל"י במקום 260 ל"י
ניתן לרכוש את התנ"ך גם בתשלומים
לכב'
ספריית „דבר", ת.ד. 199, תל־אביב
נא לשלוח לביתי את כל התנ"ך בארבעה כרכים לפי שיטת קאסוטו מהדורת „דבר" בהוצאת „יבנה" לפי הסדר הבא (סמן x במשבצת המתאימה):
☐ הנני מצרף בזה המחאה מס' ______ ע"ס 154.— ל"י
☐ הנני מצרף בזה המחאה מס' ______ ע"ס 34.— ל"י כתשלום ראשון ואת היתר בסך 120.— ל"י אני מתחייב לשלם ב־4 תשלומים שווים ורצופים של 30 לירות בכל חודש.
שם ______ כתובת ______
מס' ת.ז. ______ חתימה ______

משא
לספרות, אמנות ועיון

בגליון זה
* לשונות מומצאות — יורם ברונובסקי
* שירת שלמה זמיר — מאת מנחם בן
* משנת הראי"ה קוק — מאת יעקב ורון
* תערוכות * מוסיקה * אספקלריה

שלושים למות א.ד. שפיר (תר"ע—תשל"ד)

משא זאנג
מאת אבות ישורון

איך קם מרבצו גמל כאשר על גבו עמוסים בבוקר השכם שלושה שקי־מלח כבדים? אחד מושכו בשיניו. אחר מושכו בזנב. והוא. בעל החטוטרת. בהשמעת חירחורים ורעמי קולות על לב השמים. קם. מתנודד, נשקל לכאן ולכאן, כן ללכת לא ללכת עם כובד משאו הנורא. עושה סיבובים כמי שנקלע לבוץ, עד שמתאזן. עד שהולך בדרכו הקשה. שחור שחור. יום יום. ליל ליל.

ואונייה איך עוזבת נמל־בית? אין היא יכולה לעקור עצמה מבור המים שהיא שקועה בו ולצאת ישר לים הפתוח. אלא עושה סיבובים סיבובים. את נמל־הבית אונייה אינה שוכחת ואינה עוזבת לעולם.

ואיך בא א. ד. שפירא ארצה?

בא לארץ צעיר. רזה. גבוה. דק. עם ראש יפה ומצח של תורה. עם חיוורון פנים. חיוך־של־חידוש לראותו. בא טרם אכזבה מחברים. טרם אכזבה. מלא אמונה בהם ותקוות לכתיבה. לחבורת ספרותית. לארץ־ישראל של הספרות העברית — מארץ ליטא של הספרות העברית. כאן בארץ הוא רוצה להיות סופר עברי. אומר לי. רק סופר. חברים. איפה אתם? הביא עמו את הלשון העברית. את הצל־ליות המודבקות על לוח לבו. אותן והמליליתן. את הרוסיה. לשונות הארץ היו לשונות־חוץ. גם העברית. ובליטא לא היה הכרח לנסוע לארץ ללמוד. יכולים ללמוד עברית מאבא, מסבא, מרבא. גם אלה שנולדו כאן ודיברו כאן, הביאו את הדיבור מחוץ לארץ. מחיים זליג סלונימסקי.

הצריפים היו פתוחים. הכפרים היו פתוחים. האנשים היו פתוחים. סליחה, לא כל כך פתו־חים. כבר היה אחרי מאורעות 1936 ובמהלכם עד 1939. אדם בצלמו של א. ד. שפירא, היה צריך לבלוע את המגילה הזאת. ואם אינך בולע את המגילה הזאת — היא בולעת אותך. בארץ מלמלו על הבעיה הערבית. אבל רק מלמלו.

כדי לתאר גיבור לא־יהודי בחוץ־לארץ חייב סיפר להיות אדון בארצו של הגיבור, על ידי כך שהגיבור מכיר את הסופר. אבל בארצות־חוץ הסופר העברי היה בעצמו גיבור.

ואילו כאן בארץ הסופר אינו מכיר את הגיבור והגיבור אינו מכיר את הסופר.

עולם אחר הביא עימו א. ד. שפירא. ואותו השתוקק לספר. ארצו הקרובה לתרבות גרמנית שמעת על „ווינטר מרכן" (אגדת חורף). א. ד. שפירא בידי אגדת „זכרון נושן של ליל־חורף" היה שבוי. בבית אחוות משפחתו בליטא, ש־היתה בקרבת יער אפל מלא זאבים טורפים, כשהזאבים באו לחצר האחווה לילה אחד. ו„הדוד שחייב להישאר". אחוזה זו „והקרקע שבנשמה ובגוף". וה„היסטוריה". וה„מסורת". כן. ו„הגיאוגראפיה הקטנה". ועזיבת הבית קוטלת אותנו לכליון־נפש ולמוסר־כליות. על הבגידה הנוראה. הוא דיבר על ספר שהוא רוצה לכתוב, ובו דמות בשם זאנג. זאנג ביידיש: שיבולת. מדיום רגיל. צומח מדי שנה כמתכונתו. וזאנג הוא גם „געזאנג" (זמר). ואני ציפיתי לאותו „ספר זאנג". הינו מטיילים והוא שותק. מחליק שערו ומעשן בלי הרף. השמיע הברות ואמר: לא. או חצי „לא" — א', לא מצא פינה לעצמו. מנוחה להעלות את הדברים על הנייר.

אני חייב להגיד כאן את האמת: בעיניי נר־את הספר „דני" — השם „דוי" צליל רוסי. גם דָני רוסי — של אברהם שלונסקי. ורוב השירה שבאה אחריה. כשירה תלושה על רקע של ארץ־ישראל הצעירה. שירה של תלוש. עושה שירה יסנינית נאנחתנית. כאן בארץ. שניים פגשתי בבואי: את שירי „דוי" של אברהם שלונסקי ואת שירי „תגברות העולה" של אורי צבי גרינברג שהם לבת על לב העולם. היא לא ממהרת. כל מקום שהיא הולכת. גם ניצבת. מאריכה את הגוף. לא עוזבת.

א. ד. שפירא בבואו נראה בתחילה רענן. כמו שאמו מנעילה לו נעליים ומורידה אותו לחצר. אך עד מהרה נראה תלוש. משם ומכאן. כל חבריו היו מיושבים בבתים. הוא לא. לא היתה לו פינה שקטה לדור ולהיות פטור מדא־גות. היה מסור מאוד לחבריו. כשהתחילו לחו־ציא את החוברת „מחברות לספרות", היה בא על פתחי המשתתפים להוציא מהם בכוח את כתב־היד. וכשהדברים נשתהו, הלך אליהם במ־עיל־החורף־השחור־הארוך־המתולתל שלו, שהביא מהבית. בעל החוצנים החמים, חזר ואמר: עובד.. עובד.. וממנו עצמו קשה ביותר להוציא את הסיפור. עד שכתב! עד שמשכו ואת ממנו!

החוברת לא היתה איזו „מלחמה באמצעים אחרים" אלא אותם אמצעים בלי המלחמה. המ־אמר הראשי היה משהו ועיר־אורחי בנוסח „כלל ציוני". קראנו את שירינו ומאמרינו קרוא והלוך עד שנפסיק. עד שמספיק. שום דבר לא העיד על מה שהולך ואיפה שהולך.

הארץ היתה קדושה ביצירה. מום. אל תיגע בה!

היתה לו כף יד עדינה כשל אציל יהודי. בה היה נושא וגונן בענייני תורה ודרך־ארץ. הגו־עות כף ידו עוררו נטייה לחקותן. תנועות נשר מרחף. עושה צווארו כחצי קשת. כגמל בצעדי חול. כידו של מוצארט. מת וחבריו כבר עתו לפניו.

חברים, איפה אתם?
זאנג, איכה?

יג סיון תשל"ד, 3 יוני 1974

בין האמנות והחיים
מאת ניצה פלקסר

רוברט ראושנברג בעת הקנת תערוכתו במוזיאון ישראל

הערות

(רוברט ראושנברג, בתערוכה סביבתית במוזיאון ישראל בירושלים)

לפי היסטוריון האמנות ינסון, הגורם המדרבן לציורי המערות ה־קדמוניות היה „אימאג' מקרי" ש־היה טבוע בסביבתו של האדם ה־קדמון. אימאג' מקרי ומיזוג עצ־מים לפי אסוציאציה חופשית הם גורמים מרכזיים בתהליך עבודתו של ראושנברג, אחת הדמויות ה־מרכזיות באמנות המאה העשרים, אשר היה תלמידו של ג'וסף אל־בוארס וקיבל ממנו את הגישה ל־ארגון הצורה ולהבנת יחסי הגומ־לין בין הצבעים והעצמים.

ראושנברג. שאין לשייכו לזרם אמנותי מוגדר, היה מהראשונים ששברו את המונופולין של ה־אקספרסיוניזם המופשט בשנות ה־50. ועם זאת ניכרת בעבודו־תיו הערכתו הרבה לזרם זה. רו־אים בו גם את חלוץ אמני ה־פופ. אמנותו היא הצגה אישית עם אסוציאציות חופשיות ועימו־תים פיוטיים. השפעתו על זרם הסופר־ריאליזם החדש ועל אסכו־לת ניו־יורק הצעירה, אינה מו־טלת בספק. „ציור הפעולה" היה לו מקור השראה, והוא הביא או־תו עד כדי כך שהפעולה היתה הנושא והציור משני לה. כך גם המוסיקה של ג'ון קייג' השפיעה עליו בכיוון שילוב החומרים ה־בלתי־מקובלים והפקת אפקטים ממשמעותם הראשונית.

המהפכה בעבודתו של ראושנ־ברג היתה קשורה בקביעות ש־היו מקובלות עד שנות ה־50. ו־שביטוייהן התחדדו עד אבסורד. כך למשל רואים אצלו „פאנטו־מימות": שני מאווררים חשמל־יים, ההוצאה־לפועל של דברי דה־קונינג בדבר דרכים לייבוש ה־ציור.

ב־1955, השנה הקריטית באמ־נות האמריקאית, הציע ראושנ־ברג כמה דרכים לפריצת גבולות האקספרסיוניזם המופשט בעזרת מסכת רחבה של חומרים. בשנה זו עשה את יצירת־האובייקט ה־טוטאלית הראשונה, ולשם כך השתמש בפר ובשמיכה שלו. ה־עבודה הוגדרה כ„קומבינאציה". למונח זה היתה משמעות בהת־פתחות האסאמבלאז' המורכב ש־לו. עבודותיו צומחות מן השא־לה על התכנים שבהם עשויה הא־מנות להתרחש. הוא אמר: „אני שואף לעשות תמונה שלא יהיו שני אנשים שיראו בה אותו דבר, ולא משום שהאנשים שונים, אלא משום שהתמונה שונה."

המקריות אצלו אינה מנוגדת ל־סדר אלא שיטה. המקרה פירושו בחירה ולא כאוס. ליקוט האבזרים מן הסביבה ומיזוגם בדרך אישית הוא עימות מרכב של עבודת ה־סטודיו עם המציאות.

ראושנברג ראה בעבודתו נתי־נה, ושאף לשתף את הצופה ב־תהליך היצירה. רוב העבודות שע־שה בשנים 1956—1957 היו בע־לות אופי של מכתבים, גלויות או מעטפות ללא מען, כזאת גם תע־רוכתו הנוכחית במוזיאון. שרוב המוצגים בה מכונים „כתבים", ו־כולה נבנתה בשבועיים. בהמשך ה־זמן הקצר ספג האמן את אווירת ירושלים של יום־חול והרכיב מ־אבזרים באנאליים שהם הביטוי הישיר ביותר לסביבתנו העירו־נית המתועשת, גם החומרים ה־טבעיים לא קופחו והחול שליקט ליד ים־המלח מוסיף לעבודות הומריות עשירות חבעת.

הזמנתו של ראושנברג לארץ היא אחד ההישגים החשובים של המוזיאון, אך העשייה שלו מח־ייבת מעקב של הציבור אחריה. בשלב הסופי שלה אין התערוכה זו נראית שונה בהרבה מאמנות סביבתית מצויה. וחבל שביקור אמן חשוב כל־כך תיעם בגלל חו־סר הצירנות לעימות בין הקהל ובין סוג אמנות זה. אמנם. באולם מוצבות טלוויזיות במעגל סגור, שצילמו את האמן ואת צוות עוזריו בעבודתם. אך צילומים מקריים אלה אינם תחליף למעקב. ראושנברג התנסה בביטויים רבים. במינימאליזם. בהפקת צלילים, בשילוב חומרים, ואף בפיחלוץ חיות, בעשייה משולבת באור. בריקוד ובהדפס משי ישיר על־פני התמונה. הוא חקר את בעיות שיתוף הקהל ביצירה, הטבי־ע את חותמה של הסביבה העי־רונית בעבודותיו ושיבץ בה דמ־ויות פוליטיות, כמו ג'ון קנדי ב־רישומים לספרי דנטה, שעשה, השתמש בהעברתם וסינוגם של קטעי עיתונים. ועשה מהם מדיום גראפי. מונטאז'ים אלה השפיעו על אמנים רבים בארצות הברית ובעולם.

ראושנברג. הקלאסי במובן מסוים צועד עם המאה העשרים. מקומו באמנות העתיד הוא כמ־קומו של דישאן בהיווצרות המגמות הקיימות.

מיקבץ

מוזיאון תל־אביב חלונה רוביני־שטיין, רישומים ואקוואדלים של אוזואלד הופשטטר ● בגאלריה מגט, חיבט חדש של תחריטי יגאל תומרקין, שבוחו בארגון צורה מגיע כאן לשיא ● בגא־לריה יודפת, תערוכתו המתו־כ־נת של משה גרשוני המגיש אינטרפרטאציה אישית על נושא הדת וקורא לה „בנדיקטוס" ● גאלריה גורדון, חוזרת לפעילות ומציגה מעבודותיו של מיכה לורי, המבוססות על היחסים בין חומרים בעלי אופי שונה ● גאלריה דוגית, חוזרת לאחר תקופה ארוכה, לתערוכת־יחיד ומייחדת אותה לרישומי הצייר רפאל מוהר התמונות.

בתיאטרון ירושלים „ירושלים בעיני ציירים", תערוכה שאורגנה לכבוד יום ירושלים ואיננה חו־רגת מן המתכונת הרגילה והמוכרת בתערוכות הקבוצתיות של אמני ירושלים ● בבית האמנים „אביב" שהוא כותרת בלבד, קבוצה של צעירים בלתי־בשלים ש־אימצו רעיונות של ציירים נוד־עים ולא הגיעו לביקורת עצמית. את התשומה האמנותית מפיגים מעטים בינתם: מרים לצקו, יפתח ברקין ודוד רוביו, ועבודה רצינית ניכרת אצל דבי קפלן, אלא שעליה לפתח נושא אישי יותר.

קלאסיקון של המאה
מוסיקה מאת חנוך רון

(אולם האוזן הירושלמי, סדרת „באוזני ובצליל" מוקדשת לארנולד שיינברג)

הקונצרט האחרון בסידרת „באור ובצליל" מטעם רשות השידור פ.ו. את סידרת האירועים לציון מאה שנה להולדת ארנולד שיינברג. היתה זאת פתיחה מרשימה וניכר טעם טוב בליקוט החומר, בעריכתו ובהגשתו בידי עדה ברודסקי ואבי הנני.

שמו של שיינברג. „המידרוני" המנא ליצין. מעורר רתיעה בפי שעולמו המוסיקאלי מעוגן בדרי מאנטיקה ומסתיים אי־שם בין ברוקנר למאהלר. אך גם אלפי „נרתעים" לא יוכלו לבטל את שיינברג כאחד המלחינים הענקים של תקופתנו. ואולי הגדול מכולם בתחום האסתטיקה המוסיקאלית, שהשיגה את הנוסח שלה. המוסיקה של שיינברג נשמעת היום כקלאסית. שלושה דורות עברו מיום שהופיע שיינברג ומאז רכשו עלינו סגנונות ואירועים מוסיקאליים רבים. הלקח כהמשך דרכו של שיינברג והלקח כריאקציה נגדו.

הערב היה בנוי על שלושה צירים: שיינברג כאדם, כמוסיקאי וכיהודי, שמענו מכתבים ופרקי זכרונות מרתקים בתוכנם ובסגנונם. אבל שלעיתים קשה היה להבין את קריאתו של יוסף ידין, בתפקיד המלחין ואילו גליה [illegible] ג. דן כנר וריניאל פאר היו במיטבם. ריבוי קטעי הקריאה לעומת המוסיקה היה חסרון. אף כי אפשר להבין שקשה לוותר על פרטי ה־חומר הפיקאנטי הזה.

רמת הביצועים לא היתה אחידה. שמענו ארבעה השירים מתוך „ספר הגנים התלויים" מפי צנת ברייטר בליווי של רות מנזה. שי־היו. קצת אנמי וללא נוכחות משכנעת. שני שירים למקהלה מעורבת איקאלה בביצוע מקהלה קאמרית בניצוחו של סטנלי ספרבר הוטרו. בחובבנות, ללא עי־בוד קולי, פיסוק ואיזון בין הקולות. היתה זאת שירת סופראן יחיד עם מקהלת אובליגאטו.

ביצוע הפאנטאסיה לכינור ולפסנתר אופ. 47 בידי יאיר קלס ורות מנזה היה משכנע מאוד. יאיר קלס ניגן בצליל מלא. עם דגש על נוכחות, סגנון היצירה וייחודה. הבולט בין האמנים שהופיעו בחלק הראשון היה בוריס ברמן. נגינתו את חמשת הקטעים לפסנתר אופ. 23 היתה מלאה מתח פנימי והעבירה אל השומעים את כל הדקויות שביצירה זו.

החלק השני הוקדש ליצירת ה־מופת „פיירו הסהרורי" אחת ה־יצירות הגדולות בכל הזמנים. בדרך כלל ניגנו המוסיקאים דור אחר אחרי אנשי ה„דאדא" מתחום האמנויות הפלאסטיות, אך שתי יצירות מו־סיקאליות הקדימו אפילו את אנשי „הדאדא" מבחינת החידוש שבהן: „פיירו הסהרורי" מאת שיינברג ו„מעשה בחייל" מאת סטרווינסקי. שתיהן מבטאות את השינוי הגדול שחל בהשקפות יוצריהן לגבי היחס בין המוסיקה למלה, ושתיהן שוברות את המסגרות הקבועות של חדרי המוסיקה הקאמרית. ב„פיירו הסהרורי" כבר קיימים משקעים והדים מהעולם הפסיכודלי של ימינו. שיינברג הקדים את זמנו בכחמישים שנה. מבחינה זו, כל נסיון להעלות יצירה זו ראוי לברכה ולעידוד. הביצוע היה יצוק ובעל תפיסה עקבית. לגבי יצירה זו יש אינטרפרטאציות המדגישות את הליריות של פיירו ויש ה־מדגישות את היסוד הסהרורי. הפרשנות של עדי עציון־זק נראית לי ארצית מאוד ופחות מדי סהרורית. אך זאת פרשנות לגיטימית מאוד ועדי עציון היתה שלמה איתה. כל פרט היה מחושב ומעוצב בקפדנות. ועל אף השינויים הגדולים באווירה של הקטעים ה־רבים נשמר בה קו אחיד לכל אורכה. זאת תוך שליטה מוחלטת בקול ובטכניקה הבימתית. בפעם הראשונה שמעתי את היצירה הזאת בתרגום עברי. „השפרכשטימה" („דיבור־שירי") השיינברגי נשמע אורגאני מאוד בגרמנית, אך להפתעתי היה גם התרגום של עדה ברודסקי אורגאני, וכל יחידה קצבית וכל הברה הותאמו לקווים המוסיקאליים האחרים. ניצוחו של שלום רונלי־ריקליס היה יסודי מאוד, ללא ראוותנות ותוך חדירה לעומק היצירה. בוריס ברמן, יאיר קלס, זאב שטיינברג, יעקב מנזה, אורי שוהם, ריצ'ארד לסר וגיורא פידמן היטיבו לנגן.

ערב מיוחד זה ראוי שיחזרו עליו גם מחוץ לירושלים. נקווה שסנונית זו תביא אביב של קונצרטים מיצירות מלחין חשוב זה.

מימד של ניגודים

(מוזיאון תל־אביב, „מוסיקה במימד חדש" קונצרט מס. 3. בתוכנית: מיצירות מנחם צור, אלבאן ברג, קלאוס הובר, ג'יאורג' ליגטי, רומאן האובנשטוק־רמטי, ניקולו קאסטיליוני, פול פאואל.)

בקונצרט האחרון בסידרת „מוסיקה במימד החדש" שמענו סגנונות מוסיקאליים חדישים מגוונים ומנוגדים. מבחר של יצירות שנכתבו במקומות שונים בעולם. ויכולנו לעמוד על ייחודם ולחפש את הקו המאחד שביניהם, כך שמענו יצירה מתקופה שלפני „שנים־עשר טונים" בצד יצירה אלקטרונית. ויצירה מבוקרת עד אחרון פרטיה מול יצירה אליאטורית טיפוסית.

„קטעים לקלרנית ופסנתר" אופוס 5 מאת אלבאן ברג היא ה־מוקדמת ביותר מבחינה כרונולוגית. ישראל זוהר וזמירה קי חיו קטעים אלה בנגינה אחידה ומסוננת. עם מתח פנימי ודגש על המשכיות ודינאמיקה מעודנת. נאמר כי היצירה „טרופי" (סימנים זוהרים) מאת המלחין האיטלקי ניקולו קאסטיליוני (יליד 1932) נכתבה בהשראת ציוריו המאוחרים של ואסילי קאנדינסקי. נהנינו למראה הציורים משנות הארבעים שהוקרנו בשקופיות. אך הקשר שבין מקור ההשראה ובין היצירה דחוק. ראינו פתרונות מוסיקאליים לבעיות של „שתיקה" מעניינים מאלה של קאסטיליוני. ביצירה הזאת לא היה עניין מיוחד.

הסברים מילוליים רבים סביב יצירה הם סימן לחולשתה. וכבר נאמר שהמוסיקה מתחילה במקום שבו מסתיימות המילים. אפשר להוסיף גם במקום שבו מסתיימים הקווים והצבעים. כוונתי גם ליצירה האיטלקית וגם ליצירה „זמירות" מאת המלחין הישראלי מנחם צור (יליד 1942). הכתובה לסרט אלקטרוני. לא נאמר בה מאומה. הקריין הקדים לה מבוא שמדובר בו על שירת בית־הכנסת. קריאת המואזין והשיר ה־גריגוריאני. אך לא מצאתי איפה הם נחבאו ביצירה. בהשמעה ה־שנייה בוצעה היצירה עם שקופיות ופאנטומימה שהציג אשר ויגדור. השקופיות הראו עבודות מתחום האופ־ארט נוסח ואסארלי. בריג'יט ראלי פארולה ובת־ימרי ושיהם (חבל שלא צויין במפורש מי הצייר ואם זה מקור או חיקוי). היו אלה שקופיות משובחות והפאנטומימה — כמה תנועות יסוד מוכרות של מארסל מארסו בלבוש פסטני — היתה מיותרת. גם המוסיקה היתה מיותרת ליד הציורים המרשימים.

„עיבודי הייקו", מחזור שירים בהשראה יאפאנית מאת המלחין האמריקאי פול פאואל היו מיניאטורות מעודנות. מורגשת בהם השפעת התימצות של סגנונו ה־תמציתי של וברן. המצו־סופראן אמילי ברנדסון ודוד ביזוק ליד הפסנתר הגישו את המחזור בנאמנות לסגנון והגבירו סקרנותנו לגבי יצירות נוספות מאת מלחין זה.

בוריס ברמן „גנב" שוב את ה־הצגה. הפעם בנגינה בצ'מבאלו. הוא ניגן שלוש יצירות: „הצ'ייד" מאת קלאוס הובר השווייצרי. לא היה בו עניין מיוחד. אך „רצף" מאת ליגטי ו„מילכוד ראשון" מאת האובנשטוק־רמטי היו פיסגת ה־קונצרט. יצירתו של ליגטי בנויה על שטף צלילים חוזרים ומתחלפים בתנועה מתמדת ללא מעצור. כל צליל כשר ואין כאן מקום לאילתור כלשהו. היה כאן תיאום בין יצירה מעולה לביצוע וירטואוזי. לעומת זאת יצירתו של האובנשטוק־רמטי היא אליאטורית־טיפוסית. משאירה מרחב גדול לדמיון של המבצע אך תובעת ממנו הרבה מבחינה טכנית ומבחינה מוסיקאלית. גם ב־ביצוע יצירה זו הוכיח ברמן ש־הוא פרשן מעולה של מוסיקה חדישה.

בטיחות בדרכים
מאת: בנימין גלאי

בדרך החרוזה החביבה עליו נקט המחבר להקנות לקוראיו — ילדים ובוגרים כאחד — את ידיעת התמרורים וכללי התנועה בדרכים בכל התנועה של עולמנו, שבו הסכנה אורבת לנו בלכתנו על צד הכביש וברכב.

ציורים מאת: גיורא כרמי. 5.80 ל"י

הוצאת דביר

ציור ופיסול
רבעון לאמנות הפלסטית

בהוצאת „אגודת הציירים והפסלים בישראל"

הופיע גליון מס' 6—7 של כתב־העת „ציור ופיסול"

בחוברת:

* מאמרים, ראיונות, רשימות וכתבות מצולמות על אמנים, תערוכות ואירועים וכו'.
* דיווחים על הנעשה בתחום האמנות הפלסטית בארץ ובעולם.
* „בבסיס: רחבות" — ראיון עם דן צלקה [illegible] עם הצייר שמואל טפלר.
* ברוטאליזם — ראיון עם האדריכל רם כרמי.
* [illegible]

על זאת ועוד ב„ציור ופיסול"

[illegible] 12.50 ל"י

[illegible] 03-237801

במודעה שנתפרסמה לפני שבוע מטעם הוצאת הספרים של הקיבוץ המאוחד, המברכת את הסופרים: ילדה, יונת סנד, חנוך בר־טוב ודן צלקה — לרגל קבלת פרסי היצירה — נשתבשה שורה אחת וצ"ל:

ספריהם שראו אור בהוצאתנו

ספרית „השדה"

כל ספרי ספרית „השדה" מופצים עתה באופן בלעדי על ידי הוצאת „עם עובד"

להלן רשימה נבחרת של ספרים:

גידולי שדה, חלקה ומעשה (א'—ב')

גידולי ירקות (א'—ב') מאת פרופ' יצחק איינון

מחלות זרעים וירקות מאת י. פלטי, מ. חורין וג. ניצני

מטעים בישראל מאת פרופ' ת. צנדלר

עצי פרי מאת שאול זוהמיר

המגדיר קצר לצמחי ארץ־ישראל מאת מנחם זהר

המכונות והטרקטור בעבודה ובטיפול

מאת בנימין זוסמן

המכונות, שימושן ואחזקתן מאת א. וייסברג ובנימין זוסמן

הטרקטור, אחזקתו, תיקונו מאת אבנר אבלס

אנציקלופדיה „אריאל" לידיעת הארץ (א')

מאת ד"ר זאב וילנאי

בהזמנות נא לפנות להוצאת עם עובד בע"מ. רחוב מזא"ה 22, תל־אביב. טל. 611526

הופיע
שדמות

כתב־עת לאור עלידי קבוצת צעירים בתנועה הקיבוצית

גליון נ"ד - אביב תשל"ד

בעקבות חיפוש:
עם החוזרים מן המלחמה.
שיח. לקראת מה?
זהות יהודית.
מעגלים לחברה שיתופית.
פרקי שירה. מסות ושאר המדורים הקבועים.

חתימות ורכישה: במשרד „שדמות", בית איחוד הקבוצות והקיבוצים, רח' דובנוב 10, תל־אביב.

הברכה והקללה
סיפור מאת יעל מדיני

לזכרו של אד"ש

האשה גיטה אשר גרה באחד מכוכי־החדרים בכפר הנטוש היתה יורדת יום־יום אל בתי־השיכון החדשים הלבנים כדי לעזור לעקרות־בית בניקוי דירותיהן. בסל פלאסטיק צהוב מחורר־ריבועים היתה נושאת עימה שמלת־עבודה וכריכים לארוחת־עשר. בשובה ממלאכת־יומה היתה נכנסת למכולת ולחנות־הירקות וקונה מצרכי־מזון לבתה בת השמונה ולה. פעם בשבוע ביום חמישי היתה קונה מנת־בשר באיטליז. בשובה הביתה היתה קוצצת אותה למנות־יום ומניחה אותן למשמרת במקרר של השכנה הטובה פורטונה. תמורת טובה זו היתה גיטה ממלאה את מכנסי בניה של פורטונה ולפי הצורך מאריכה או מקצרת את שמלות בנותיה.

גיטה לא הרבתה לדבר, לא בדירות גבירותיה ולא בחנויות. דבר בעלה — שעזבה בהיות בתם עליזה בת שלוש ועבר לגור בכוך־חדר אחר בקצהו השני של אותו כפר נטוש, עם אשה מרושלת הגדולה ממנו בקומה ובשנים — חצץ בינה ובין העולם. נדמה היה לה כי אם תפתח את פיה יתגלו בכל מלה אשר תצא מגרונה צערה, עלבונה ובושתה. תחת זאת, משום שמטבעה הקפידה בלבושה ובהילוכה אי־אפשר היה שלא להשגיח בפניה הנאים ובגופה הנשי. לא פעם בהפנותה את ראשה לאחור מתוך סקרנות, היתה פוגשת בעיניים המלוות את דמותה. את בתה חינכה לצייתנות, לחריצות, לנקיון ולנימוס וגם העירה לה תמיד על יישור הגו וסגירת הפה. „כך תגדלי ותהיי לאשה יפה, ליזה, ובעל טוב יימצא אותך". את השיבוש בחייה למרות סגולותיה ייחסה גיטה לדרכיו הנסתרות של אל עליון. על־פי כלל קרו הדברים בחייה בשתי דרכים: בברכת ההשגחה או בקללתה. כך סיווגה מקרה המלאך בדמות שרברב אשר בא בפקודת מחלקת הסעד של העירייה ותיקן סוף־סוף ברז נאות בקיתון השירות ולעומתו דלקת־הריאות שפקדה את עליזה בעקבות שעלת ודילדלה את הילדה עד אימה.

הנה פעם. בקרבה למכולת. יצא מפנה אדם גבוה ובידו חבילה עטופה בנייר עתון. היא המתינה לצאתו בעד הפתח הצר ואחרי־כך התבוננה לאחור. גם האיש הסב אליה את מבטו. רחמים נכמרו בליבה תחת חולצת הצמר השחורה המהודקת לחזה על גבר שאין לו אשה שתערוך את קניותיו ואף סל ראוי לשמו אין בידיו. בעלת־המכולת הגיבנת שבלשה אחרי מבטה פגשה אותה בבת־צחוק ערמומית ולחשה אליה הרחק מאוזניהם של קונים אחרים: „שמת לב? האיש ההוא סופר". בקול מתון ביקשה גיטה חצי לחם שחור, ארבע ביצים, קצת גבינה לבנה ומאה גרם זיתים. בבואה הביתה שאלה את עליזה לפירוש המלה „סופר".

„זה כמו שיוסי סופר את הגולות שלו. וגם כמו ביאליק".

דברי עליזה לא שיכנעו את גיטה והיא הורתה לה לשאול את מורתה. למחרת חזרה עליזה מבית־הספר ובפיה אותן תשובות בחותם־סמכות. גיטה הבינה מיד איזה פירוש לייחס לאיש ובסערה כבושה הריקה את ילקוטה של עליזה ועטפה מחדש את מחברותיה וספריה בנייר לבן.

באותו יום היה על גיטה לבוא לידי הסכם עם אחת מעקרות־הבית בדבר עבודה חדשה. יד ביד הלכה עם עליזה, אשר מעולם לא נשארה לבדה בחדר, ברחובות החדשים לפנות ערב. הברכה שרתה עליה, כנראה, אותו יום כי הנה, לפתע, בחולפה ליד אחת המרפסות המוארות, ראתה בעד החלון המואר את האיש יושב ליד שולחן באמצע החדר וכותב. היא הרימה את עליזה בזרועותיה ולחשה: „הנה סופר, ליזה. את יכולה לומר למורה שראית סופר".

„לא כמו יוסי. כמו ביאליק", מלמלה עליזה לעצמה ונשה את להיאחזות־ידה החזקה של אמה.

למחרת מינה לה אלוהים לעבוד באחת הדירות דווקא באותו בית. לאחר שלוותה את עליזה לבית־הספר מיהרה לדרכה. בלכתה בשביל המקיף את הבית שטעה תריס מורד בדירת האיש. היא נכנסה לחדר־המדרגות ועמדה מול דלתו. מתוך הדירה נשמעו צעדים עריריים. לא כמו צעדים בדירות אחרות שהדיירים נספגים בשטיחים וברהיטים ובאגרטלי־פרחים. הצעדים קרבו לדלת ומפתח קירקש במנעול והיא אחזה בחוזקה בסל הפלאסטיק הצהוב. הדלת נפתחה והאיש עמד בפתח. למזלה של גיטה היתה בידיו חבילה גדולה עטופה בנייר חום ולכן היה עליו לפתוח את הדלת למלוא רוחב הפתח. גיטה הכירה היטב את תבניות הדירות בשיכון, כשפשוף ומירוק רצפות, דלתות וחלונות. במקומה תרה בעיניים פנים הבית. על־פי דברים שראתה ודברים שלא ראתה הקישה לגבי מה שנמצא או לא נמצא בחללי הדירה שנסתר ממנה. לא שטיח, לא מזנון, לא פרח. כיסא אחד עמד בכניסה ועליו ערימת עתונים. בחדר מימין ראתה את זווית השולחן שראתה אמש וליד כיסא, תמונה קטנה של קבוצת אנשים וחולצת־פיג'אמה היו תלויות במסדרון על שני מסמרים משוטים. קצה משטח־השיש במטבח היה ריק ומעליו השחיר קיר מפויח.

„אדון צריך עוזרת?"

„מה — ?"

„לסדר הכל. כמו בפנים, כמו בחוץ —"

האיש גיחך לעצמו. „את היא האשה המסייעת?"

גיטה לא הבינה את המלה, אך חקקה אותה בליבה כדי לשאול את עליזה, בחוש ידעה להגיע בראשה.

„מתי צריך אדון?"

„תמיד —" בסיבור־נפשו הטיל האיש עתון מעל החבילה וריפרף בעיניים קצרות־רואי על הכותרות. „אני — תמיד."

„ואני, אדון, תמיד יכולה?" במחשבותיה הנרגשות כבר תיכננה איך תשבץ את הגבירות מחדש במערכת עבודות השבוע.

„יפה. שלום." האיש נעל את הדלת ויצא מחדר־המדרגות.

גיטה התעופפה לקומה השנייה. מיהרה לפתוח את הדירה במפתח שהוטמן למענה בעציץ שבפתח ורצה אל המרפסת. היא גילתה את האיש בלכתו זקוף־קומה אל תחנת האוטובוס. פעם אחת בדרכו החליף את משא החבילה מיד ליד וגיטה הרגישה בבשרה איך נתחכך בשרו דרך הכותונת הדקה בזווית החבילה שהתקשתה מנייר העטיפה. היא חיכתה עד שבא האוטובוס והותיר את התחנה ריקה מאדם.

בכל פינות הדירה שניקתה עלו בדמיונה מראות מדירתו. היא תיזהר בניירות שעל שולחנו ולא תניח את החלון פתוח שמא תפרוץ הרוח ותעיף את הדפים, את העתונים תסדר מחדש בערימה ישרת־זוויות. במטבח ודאי התאספו בקבוקים ריקים. היא תניחם במרפסת בקרטון גדול אשר תמצא בחצר. היא תבקש מעליזה לצייר פרחים על ניירות לבנים ותצפה בהם את המדפים בארונות המטבח, אשר ודאי חשופים הם. במיטתו ודאי תמצא את מכנסי־הפיג'אמה. מיד בבואה תכבס אותם ואת הסדינים. בחום היום יתייבשו במהרה. אם לא תמצא מגהץ בדירתו, תוכל לגהצם אצל השכנה — הגברת מגול. ועוד ועוד. מדי פעם בפעם היתה גיטה עומדת ממלאכתה, שוקעת בהרהורים וננערת מהם בהרגשת יקיצה מחלום מתוק. את שתי ידיה היתה משלבת אז על חזה וכמו־שומעת את קול האיש המודה לה כסופר את המילים בזמירות.

כאשר חזרה בעלת־הבית התפלאה בראותה שגיטה עדיין לא סיימה את מלאכתה. „בגלל משהו איחרתי ולא התחלתי בזמן," התנצלה גיטה.

„גיטה, גיטה," צחקה האשה. „את ממש צדקת. את משום לא שייכת לתקופה הזאת."

ולמחרת זירזה גיטה את עליזה להתלבש ולאכול את ארוחת־הבוקר. הילדה התבוננה בשקט באמה הממלאה את סל הפלאסטיק הצהוב שלא כרגיל. גם כאשר נטלה גיטה מהפרחים על השולחן והכניסה אותם לסל שתקה, רק בראותה את סמרטוט־הרצפה היבש מגולל בשקיק ניילון ונתחב לסל שאלה: „בשביל מה כל זה?"

„יש לי עבודה חדשה ואת קטנה ולא מבינה."

בצעדים נמרצים הוליכה את עליזה לבית־הספר. לפני השער הזכירה לה לשאול את המורה לפירוש המלה „מסייעת," התרתה בה לחזור ישר הביתה ולא להתרועע עם ילדים שובבים, מלוכלכים וחסרי־חינוך ונשקה לה בלהט.

מרחוק. בראותה את תריסי־הדירה המוגפים, נפל ליבה בקרבה לרגע. אך המשיכה לפסוע בצעדי ריצה. בהיותה בשביל ליד הדירה הטתה את אוזנה ולא שמעה כל רחש. בחדר־המדרגות האטה את צעדיה ולאט־לאט ניגשה לדלת בעוד קופא הבית סביבה בדממתו. היא הניחה את אוזנה על הדלת הקרירה ואחר־כך נקשה עליה שתי נקישות קלות. היה שקט, ומתוכו כאילו זע משהו־מישהו. היא חידדה כל־כך את שמיעתה עד שנדמה לה כי היא שומעת את המנורה התלויה באמצע החדר על השולחן ללא אור. היא העזה ולחצה בפעמון. צלצול רועם פרץ מעבר לדלת והתפשט בחלל הדירה. היא נישאה על גליו וחיפשה את האיש בין הקירות ובמקומו נראה לה בעלה יושב בלתי־מגולח על שרפרף בחוץ, מפצח גרעינים וגורפם בצחוק בהתיזו קליפות אל שמלת האשה המרושלת הממלאה בקומתה את פתח הדרום. כך ראתה ושמעה בלכתה בשבת עם עליזה לשדה לקטוף פרחים, שמהם הביאה בסלה לדירת האיש. כדי למחוק את התמונה חזרה וצלצלה ועצמה את עיניה.

ואז עלה בדעתה כי האיש הניח את הדירה פתוחה! מכיוון שלא נדברו ביניהם בדבר המפתח ומכיוון שהיה על האיש לצאת מוקדם מביתו ומכיוון שאין לו דבר שייגנב ממנו — לא נעל את הדלת. אושר מילא את ליבה עד להכאיב והיא מחתה את דמעותיה במימחטה שגזרה מסדין בלה ורקמה בשוליה ציצי פרחים. היא הניחה את הסל על הרצפה ואחזה בידית. היות שרצתה להיות בטוחה כי לא תיראה בהיכנסה לדירה, המתינה עד אשר היתה בטוחה כי השביל שליד פתח הבית ריק מאדם. היא לחצה על הידית שנענתה לה ואחר־כך דחפה פנימה. לאט. לאט. משהו פנימי זע בדלת מרחק אסטרונומי־מיקרוסקופי ונעצר. איתו נעצרה נשימתה. היא דחפה בעקשנות — אולי רק מכשול קטן הוא זה? הדלת נבלמה בהחל־טיות. ידה שהרפתה מהידית כאבה כפצועה.

לפורטונה, ששאלה מדוע חזרה כל־כך מוקדם, ענתה כמצטדקת כי אינה מרגישה כל־כך טוב. „אין דבר," אמרה השכנה. „תנוחי קצת. ואם תרחיבי לי עוד הבוקר את השמלה הסגולה בשביל החתונה של מזל, אתן לך כסף במקום זה שהפסדת." לאיטה פרקה גיטה את הסל הכבד. היא ניקתה וסידרה את חדרה ואחר־כך הרחיבה את שמלת פורטונה. בצוהריים פגשה את עליזה בשער בית־הספר. הילדה תמהה לראות את אמה בשעה זו והתפנקה בחיבוק זרועותיה. היא לא היתה רגילה בשקט של אמה ושאלה מה קרה. גיטה נטלה את יד הילדה בכפה. למרות שידעה כי הילדה לא תבין, גבר עליה הצורך לספר מה שקרה כספר דבר בינה לבינה. „מדוע זה ככה, ליזה?" שאלה לבסוף.

הילדה חשבה לרגע ואמרה: „אולי הוא החליט שהוא לא צריך אותך. כמו שאת תמיד אומרת לי שאני צריכה לדעת לעשות הכל בעצמי."

„ומדוע הוא לא אמר?"

„הוא לא יודע איפה אנחנו גרות," ענתה הילדה כמובן מאליו. „יכול לשים פתק על הדלת —"

„באיזו שפה?"

בבואן הביתה התיישבה גיטה בכבדות באחד משני הכיסאות שהיו לה וכבשה את פניה בידיה. הילדה הניחה את ילקוטה בפינה ועמדה נבוכה לידה. אחרי כמה דקות ביקשה ממנה גיטה להביא את השמלה לפורטונה ולבקש ממנה מנה אחת של בשר.

עליזה שמחה לצאת החוצה ברשות אמה ובשליחותה. כשחזרה הניחה את מנת־הבשר על צלחת ליד הפתיליה בירכתי החדר. היא קרבה אל אמה והניחה יד קטנה על ראשה. „אמא", אמרה, „שכחתי לומר לך. המורה אמרה לי מה זה מסייעת. זו עוזרת. אבל גם יותר מזה. יש מילים בעברית יפות שהן אותו דבר, אבל גם יותר מהמילים הרגילות."

„משא" גליון מס' 23 (130), מוסף ל„דבר"
יום ו', י"ז סיון תשל"ד, 7 ביוני 1974
עורכים: אברהם שאנן, יצחק בצלאל

שלמה זמיר

אחרי הגשם

לִפְנֵי שְׁלוּלִיּוֹת חַפּוֹ שְׁשִׁירַן הַגֶּשֶׁם
נוּסְּסוּה בָּרְחוֹ.
הַצּוֹרֵף עוֹקֵד וּמוֹשֵׁךְ קְוֻצּוֹתַי בְּטֵרוּף.
אֲנִי הוֹלֵךְ בִּרְכֵּי הַלֵּיל.
וּפִתְאֹם.
חֲמִשׁ סַהֲרוּרִיּוֹת בִּסְגֻלִּים
קָרְאוּ עַל זְווּזְטְרָה:
"שְׁלֹמֹה שְׁלֹמוֹ"
בְּנוֹסָף כְּמִקְסוֹת זְהֻבּוֹת.
זָרוּ בָּאֲוִיר חֲפָנֵי אֹרֶן וְתַפּוּזִים.

[illegible] הגשם, כ[illegible] על ידי האירוע לבין אחר העולם של [illegible] תבוע האיור על [illegible] גם [illegible] האורן והתפוזים שהשמש הסהרורית [illegible] באוויר [illegible] ... יום החול. היופי על האורן והתפוזים של אחר הגשם. הרי זה יופיו של העולם הזה.

שירים קוראים

מאת מנחם בן

שלולית פז ברח'

[illegible]

הכמיה לגאולה

קווים לדמותו של הראי"ה קוק

מאת יעקב גורן

[illegible]

הוצאת הקיבוץ המאוחד

הפצה: רח' נהרדעא 15, טל. 225222, ת"א.

יוסף שריג / עשרים שירים

טירי בראשית של משורר וטלחין אשר נפל במלחמת יום הכיפורים.

עדו בסוק / אשר הסוסים רעיו

שירים. 32 עמ'

הוצאת ספרית פועלים

מספריית חדשות:

לילדים:

אני אוהב לצייר / מירה מאיר — נחום גוטמן

בהדרכה מיוחדת. נבחרה לפי המלצה משרד החינוך והתרבות. הספרים נשלחים למוסדות חינוך לפי הוראות משרד החינוך בהזמנות מיוחדות.

בכל הנוגע להספקת הספרים נא לפנות ל„ספריית פועלים", רח' אלנבי 73 ת"א, ת.ד. [illegible]

אני וטלי או ספר מארץ הלמה / א. שלונסקי

נסים ונפלאות / לאה גולדברג

הביתן הקטן / לאה גולדברג

איה פלוטו? / לאה גולדברג

המטריה של רותי / דינה דז'אטליבסקי

דירק הילד מהולנד / ריבקין־בריק

ספרים אחרים:

מקום אחר / עמוס עוז

אהבת תפוח הזהב / דליה רביקוביץ'

תפיסת העולם של הילד / ז' פיאז'ה

מעולם לא הבטחתי לך גן של ורדים / חנה גרין

ספרים חדשים

ספרות

[illegible]

לשונות מומצאות

מאת יורם ברונובסקי

[illegible]

שפה אוניברסאלית ללא פגמים

[illegible]

נסיונות לשפה עולמית אחידה

[illegible]

עזרא אורין — חלל מונח על סבכה (פוטו: [illegible] ישראל)

[illegible]

ברוך לינק

גבי דוזיק נוחבה

[illegible]

גדול הרומאנים הסיניים

[illegible]

אספקלריה

אוטוביוגראפיה של חוקר הדתות

[illegible]

מכתבים ותגובות

הגדר הפרוצה

[illegible]

יעקב גורן

עירית רמת־גן - המחלקה לתרבות

פרסי רמת־גן

תשל"ד - תשל"ה

עירית רמת־גן מודיעה בזה על הפרסים הבאים שיחולקו השנה. הספרים המועמדים לפרסים יש להגיש [illegible] עד ליום [illegible] אב תשל"ה, 1.8.74 למחלקת התרבות של עירית רמת־גן.

א. פרס רמת־גן להכמת ישראל: הפרס הוא בן [illegible] ל"י ויוענק למחבר [illegible] בספרות, בלשון, בידיעת העם [illegible] ישראל.

ב. פרס רמת גן לספרות יפה: הפרס הוא בן [illegible] ל"י והוא נועד לספרות יפה בסיפור, שירה, מחזה או בקורת.

ג. פרס [illegible] לספרות ילדים ונוער: הפרס הוא בן [illegible] ל"י ויוענק לספרות נוער וילדים [illegible]

ד. פרס [illegible] ע"ש א. אנכלי: הפרס הוא בן [illegible] ל"י ויוענק [illegible]

[illegible] הפרסים יתקבלו רק ספרים אשר נתפרסמו בשפה העברית תוך השנתיים האחרונות [illegible]

[illegible]

[illegible] ישראל [illegible]

הלוח החדש דרושים · כל · דחף

המועצה המקומית קרית שמונה

מכרז פומבי מס' 5/74

בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שירות עובדים) תשכ"ג — 1962, מכריזה בזה המועצה המקומית קרית שמונה על משרה פנויה כדלקמן:

1. תיאור המשרה — מנהל חשבונות ראשי.
2. דרגת המשרה — י"ד 32 נק' הדירוג האחיד, תנאי נוספים בהתאם לכישורי המועמד.
3. שיעור המשרה — משרה מלאה.
4. תיאור התפקידים — ניהול יתרת הנהלת החשבונות של המועצה, קביעת סדרי העבודה חלוקת הדרכה שוטפת, אחריות לבדיקה להתאמת השמושות, עזרה בהכנת תקציב, פקוח על אי חריגה מהתקציב, עריכה ואחריות להכנת דו"חות כספיים, מאזנים ודרישות לשכונות, בדיקת חשבונות הכנת פקודות תשלום.
5. כישורים:
א. השכלה תיכונית.
ב. בעל תעודה מוסמכת בהנהלת חשבונות.
ג. נסיון של 6 שנים כמנהל חשבונות.
ד. רצוי ידיעה בהנהלת חשבונות מוניציפלית.
ה. כושר לארגון ולפקוח.

את הבקשות למכרז יש להגיש למועצה מקומית קרית שמונה עד יום 30.6.74. במעטפה סגורה עליה יצויין מספר המכרז.
טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במשרדי המועצה המקומית קרית שמונה, ובמינהלים המחוזיים והמפקחים של משרד הפנים.

אברהם אלוני
ראש המועצה

עוז און

קואופרטיב למוצרי חשמל בע"מ
הולון, טל. 840117/8, ת.ד. 1602

למחלקת הפיתוח
דרושים:
* מבלטן מנוסה
* מסגר - רתך

כיתן דימונה בע"מ

עבור חדר הדיגום שלנו בתל-אביב (הדר-יוסף)
דרושה
תופרת מעולה
בעלת נסיון בהכנת קולקציות
תנאים טובים למועמדות המתאימות.
נא לפנות ליחידת ההלבשה במשל (אוטובוס 23 בתחנה המרכזית) או בטלפון 473130 לגבי הזה בשעות לפנה"צ.

המועצה המקומית קרית שמונה

מכרז פומבי 6/74

בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שירות עובדים) תשכ"ג — 1962, מכריזה בזה המועצה המקומית קרית שמונה על משרה פנויה כדלקמן:

1. תאור המשרה — גזבר המועצה.
2. דרגת המשרה — ט"ז — 36 נק' הדירוג האחיד, תנאים נוספים בהתאם לכישורי המועמד.
3. שעור המשרה — משרה מלאה.
4. תיאור התפקידים — אחריות לניהול הפעולות הכספיות והמשקיות של המועצה — תכנון הכנסות המועצה, אחריות להכנת התקציב, ארגון העבודה וקביעת נהלים ושיטות עבודה, אחריות להכנת דו"חות כספיים תקופתיים, ניהול מו"מ עם מוסדות וגורמים שונים.
5. כישורים:
א. השכלה תיכונית וקורסים על תיכוניים מתאימים.
ב. נסיון של 8 שנים עבודה בגזברות והנהלת חשבונות.
ג. ידיעה טובה בהנה"ח ובהכנת תקציב והדו"חות כספיים.
ד. כושר ארגון ופקוח.
ה. כושר לנהל מו"מ.

את הבקשות למכרז יש להגיש למועצה מקומית קרית שמונה עד יום 23.6.74. במעטפה סגורה עליה יצויין מספר המכרז.
טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במשרדי המועצה המקומית קרית שמונה, ובמינהלים המחוזיים והמפקחים של משרד הפנים.

אברהם אלוני
ראש המועצה

• דרושה פקידה אחרי צבא. רצוי ידע באנגלית. לפנות אישית בשעות לפנה"צ לפרסום "דחף" אלנבי 123, ת"א.

דרושה
כתבנית עברית
מעולה
★
לפנות: במשרד עו"ד יעקב סלומון, ליפשיץ ושות', שד' המגינים 64, חיפה, טל' 535231.

לבי"ס עירוני תיכון מקצועי עמל חדרה
דרושים
לשנת הלימודים תשל"ה
• מורה / מדריך למכונאות רכב
• מורה בכיר למתמטיקה
המעוניינים יפנו להנהלת ביה"ס טלפון 063—22881

לבי"ס עירוני מקיף "עמל" ע"ש לידי דיווס ת"א

לשנת הלימודים תשל"ה
דרושים מורים
במקצועות
• ספרות
• תנ"ך
• היסטוריה
• אנגלית
• ביולוגיה
• בימיה
• מתמטיקה
• חינוך גופני

הכישורים הנדרשים: מורים בעלי תואר אקדמאי ורשיון הוראה קבוע ובעלי נסיון בהוראה.
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב בציון פרטים מלאים לביה"ס הזוב בני-אפרים 226 תל-אביב.

מוד — המכון למידע רפואי
מזכירה למנכ"ל
הכרחית ידיעה טובה באנגלית ובעברית כולל הדפסה בשתי השפות
נסיון קודם הכרחי
יום עבודה מלא
בכתב לת. ד. 938 בני ברק
בשעות הבוקר טלפון 39602

למשרד אדריכלים, רמות אשכול ירושלים
דרושים
1. אדריכל (נסיון 3 שנים לפחות)
2. מזכירה (שפות, עברית אנגלית)
להתקשר בשעות העבודה לטלפון 283038
אחרי שעות העבודה 285592, 37172.

דירה נהדרת במרכז נתניה
4 חדרים + גג חמה — מעלית — חניה
03—921003 לא בשבת 19.00—21.00 כ"ס

למשרד אדריכלים **דרושים**
שרטט / שכנאי עם נסיון בתכניות עבודה.
שרטט / שכנאי עם נסיון בתכניות בנין ערים.
טלפון 284302

דרוש בחור
אחרי צבא גבוה וכבדן תושב חולון או בת-ים בעל רשיון לעבודה קבועה.
טלפון: 725464.

דרושים:
1. כתבנית מעולה לבנבני גבריים
2. נער עם רשיון לטילון
הנאים מצויינים 826908

דרוש
1. כוון לאוטומטים לטריסה STROHM-TORNOS
2. עוזר לכוון אפשרות להשתלם במקום
לפנות מרכו והולובלסקי רח' 4 מס' 11 צבס, טלפון 822585 בערב — 828858

למבנן קונסטרוקציה בבין
דרוש מהנדס
עם נסיון של 3 שנים טלפון 455084

הלוח החדש כל דחף ירושלים והדרום

מכוניות למכירה

• פולקסוואגן סטיישן 1600 ,69, 127,000 ק"מ, רדיו, גגון, 19,500 ל"י. טלפון 521560 אחרי 17.00.
• פג'ו 404 אוטומטית 1972, 50,000 ק"מ, 32,500 ל"י. בערב 535195.
• לאדה 64 בהזדמנות 5,000. 02—410544 בערב, 03—614023 ביום.
• בהזדמנות מסחרית פרינץ 4, אוגוסט 1970, יד ראשונה, 36,000 ק"מ, שמורה. טלפון 31868.
• סוסיתא סטיישן 1966/7. טל. 232185 בשעות העבודה.
• קפרי אוטומטית אקס-אל 1969 גלגל במרס, רדיו, יד ראשונה בידי צר"ל. 22,000 ל"י. להתקשר 224496 פרט לשבת.
• קריוקי 1970 + טסט 64,000 ק"מ. יד ראשונה 36629.
• בהזדמנות!!! טריומף הרלד 1966, פיג'ו 404 1963. 254736.
• פיאט 127 מודל 74 6000 ק"מ. 23,000 לירות 65778, מ"ס.
• פיאט 850 1967 109,000 טסט לשנה 8,500 526359.
• לרגל נסיעה פיאט 124 סטיישן 1971. 224933 מיום א'.
• פיג'ו 404 1966 במצב מצויין. 17,000 לירות. טל: 65772 בערב.
• פיג'ו 404 1965, מיוחד, צבע, טסט + רדיו. 417333.
• חיפושית 1300 1966. טלפון: 02-527265, אחה"צ ובערב.
• פולקסוגן וריינט ברזיליה 5,000 ק"מ. 282285 פרט לשבת.
• בהזדמנות פולקסוגן דבל קבינה, 1973, טלפון: 61191 בערב.
• פולקסוגן כמו חדש 1600, 1973 טלפון 226913 בעבודה.
• חיפושית 62, מנוע 70 רדיו, מצב מצויין, 536381.
• פולקסוגן 1962 במצב טוב טלפון בעבודה 285111/397 משה. בבית 533342.
• בהזדמנות: פולקסוגן 1600 בגגות, 67,000 + טסט 288417 אחה"צ.
• סימקה 1000 1963, אחרי אוברול, במצב מצויין 417333.
• אופל רקורד 1700 1969 65,000 במצב טוב 22212/43 היום.
• אסקורט 1970 ... אחה"צ 32529.
• בהזדמנות: כרמל 1965 סוסיתא מסחרית 1965. בעבודה טל: 225885.
• אסקורט 1969, במצב מצויין. טלפונים: בבית 525313, בחנות 225712.
• פורד טאונוס מסחרי 1969, במצב מצויין. טלפונים: חנות 225712, בבית: 525313.
• סובארו 1480 1973 + רדיו וטסט בנובמבר. טל: 33375.
• קורטינה אקסאל 1973, שבת לפנה"צ 10.00—8.00 35006.
• סימקה 1000 1965 במצב טוב טלפון 523391.
• אודי 100 אל.אס. אוטומטי 1973, 11.000 ק"מ. טל' 522903.
• פורד קומט 1967, טסט עד אוקטובר, טלפון 272228.
• מרצדס 220, טסט שנה, מודל 1964, טלפון 415736.

דירות למכירה

• 3 חדרים + פ"א, ק"ק, עם הסקה בדרך חברון 64479.
• 3 חדרים + ארונות בקרית בנהם. תנאים טובים. טל. 418547.
• ליד משרניחובסקי, שמעוני, 3 חדרים + הסקה + ארונות. טלפון: 415544.
• דחוף! 4 חדרים בגבעת מרדכי חדשה. בתנאים נוחים. טלפון 225567.
• 2 + פינת אוכל, בקרית שמואל לוקסוס. טל: 63982 בערב.
• 3 חדרים 84 מ"ר הסקה וגז מרכזי, חדר שינה קומפלט, שכלולים, נוף, פנוי באוגוסט טל. 419515.
• בהזדמנות 4 חדרים בשכון פת בשלבי בניה. תנאים נוחים. אפשרות משכנתא. 536306.
• בית הכרם 4 חדרים כביש שקט —280.000. 4 בעוזיאל נוף — 250.000 ישראטרסט. 222488 מיום א'.
• בהזדמנות 3 חדרים שרותים כפולים — 195.000 ושלושה בסן סימון — 175.000. ישראטרסט טל. 222488 כיום א'.
• בקרית-יובל בבית דו-קומתי דירה 2½ קיק + חצר פרטית, אפשרות לבנית 3 חדרים, 410654 אחה"צ 15.00.

• בקרית יובל 3 + פ"א, הסקה דירתית, 415871 אחה"צ.
• למכירה דירת 3 חדרים בקרית-הלפסון ירושלים. טלפון 9.03-865693.
• 5 חדרים, שדי הרצל 18 כניסה + גינה ומרפסת גדולה. 524745.
• בקרית משה 3½ חדשה. ק"ה. אפשרות למשכנתא. טלפון 535021 פרט לשבת.
• מיקי! דירת 3 חדרים בשיכון בבית הכרם — 160.000 לירה. טלפון: 521874.
• דירת 3 חדרים ברחוב רבי מאיר טלפון: 225227, 418830.
• שמעוני דירת 3 + הסקה מרכזית + ארונות — 170.000. 415544.
• בתלפיות 3 (65 מ"ר) + 20 מ"ר לבניה, ק"ב בבית ערבי, + גינה — 165.000. 262313.
• 2½, כיורים, אפשרות בניה, נוף, 100,000 — טלפון 03—956285.
• 4 חדרים + הסקה בהזדמנות מיידית. בסן-סימון. טל. 222720.
• 3 חדרים משוכללים + תוספות בשמואל הנביא 7/31. טלפון 525313.
• דירות בנה: 2½, 3½, 4½ חדרים. טלפון 522238.
• בקרית-יובל, 2½ חדרים. בבית 413808. בעבודה: 234702 — יצחק.
• בבית-הכרם, 3 חדרים + הסקה בהזדמנות! טלפון: 222720.
• 3 חדרים במעוז ציון ב' שיכון אגנות צעירים 523236.
• 2 + פ"א מיידית — 137.000 טכניון שמעוני 32/ב' משעה 4.00.
• בקרית-מנחם. 3 + פ"א, הסקה גז ק"ג 170.000 ל"י טלפון 415520.
• למכירה דירת 3½ חדרים ברחוב בצלאל. אשכנזי טל. 273119.
• בקרית-מנחם דירת 3 + פ"א חדשה, הסקה גז ואנטנה מרכזיים, 160,000. בעבודה טלפון 02—225341 דני, 03—984366.
• רמת אשכול 4 חדרים מפוארים, סכיתים, ספסים, ר"4 חדרים גבוה העדפות. 210.000 — ישראטרסט 222488.
• ברמות אשכול דירה מיוחדת, 4 חדרים + פ"א, טלפון: 288627.
• 3½ בכניסה לגבעת-מרדכי ארונות קיר השלומים נוחים. טל. 35411.
• 3½ חדרים + הסקה ... בקרית-יובל טלפון 532704.
• 3 הול, שדרות הרצל 48 — מרין 522838.
• בהזדמנות! דירת 2½ בסן-מרטין 62/1 — בקראוריה, כניסה מיידית, אחרי 16.00.

• בקרית-מנחם, 3 חדרים + ארונות, ק"ה, מיידית! 285700, 414033.
• בקטמון, 3 חדרים, חדשה דירה + הסקה. טל. בבוקר 65901 — ורדי אחה"צ 224073.
• דירת 3 חדרים ריקה בפרד. ת.ד. 158 אשקלון.
• לשנה-שנתיים 3 חדרים, חדשה, הסקה, רחוב ביגל 11 קומה ב', משפחת שחרן. טלפון 228798 פרט לשבת.
• 4 חדרים בגבעון אפשרי עם ריהוט חלקי 527584, 524259.
• להירים ברמת-אשכול בבכ"ח חדר/שנתיים, בוילה + מסבת ושרותים 285269 אחה"צ.
• דירת 3 חדרים חדשה, ריקה בבקעה, לשנה. 521965 אחה"צ.
• 2½, ריקה, סביבה דתית, רח' גב 15 בירושלים, מיידית! 523359, 225605.
• ב"מ 2 חנויות. צבורות/נפרדות. אוסישקין 36 רחביה.
• בבכ"ח חנות להכון או לכל מטרה אחרת. ברחוב הנביאים קרוב למרכז, טלפון: 62338.
• ליד בית-אליספת. 3 חדרים ריקים, פנוי כ-ידי 69936.

דירות מרוהטות

• מיידית! ברמת אשכול 4½ חדרים מרוהטת + הסקה, מקרר וכו' 286801.
• בקרית-משה 3 + הסקה וטלפון, טלפון 521088 פרט לשבת.
• בארמון-הנציב 4 חדרים מרוהטים + הסקה, 700 לירות. 63022.
• 4 חדרים + הסקה וגן ברוז'ים, רמות אשכול טלפון: 287185.
• בבית הכרם 3½ ריהוט מלא + הסקה, מאוגוסט לשנתיים. טל' 528535.
• ברחביה דירת פאר 4 חדרים, ריהוט מלא + טלפון הסקה, לשנה/שנתיים 60908. 400 דולר לחודש.
• בנוה-יעקב 3 חדרים מרוהטים + טלפון הסקה. 254903 בערב.
• קרית-מנחם 3 חדרים מרוהטת, לחודש אוגוסט טלפון: 523076.
• בבית-הגן חדר יפה מרוהט, לחודשים יולי. טלפון 535275 לא בשבת.
• בקרית-משה, 1—2 חדרים מרוהטים ונוחים. גם לקייטנים. 525596.
• מקור-ברוך, חדר לזוג, כל הנוחיות, נפרדה, מיידי 522305.
• 3 חדרים מרוהט חלקי, ליד הרב ברלין. ישראטרסט 222488.
• דירת 2 + הול בבקעה מרדכי. מרוהטת חלקי, 450 ל"י. מיידי! 61453 לא בשבת.

ביקוש דירות

• מחפשים דירה מרוהטת להשכרה לחודש אוגוסט לפנות טלפון 03—443841.
• אנו רוכשים דירות עצמיות בנות 1,2,3 חדרים, פרסים: א. באשר רשות, ממילא 6, 234346.
• דרושה דירה בקרית-משה לחצי שנה מיולי טלפון 523496.

דירות להשכרה

• להשכיר בתלפיות דירת 4 חדרים מרוהטת + טלפון הסקה. 263296.
• 3 חדשה, ריקה, מיידית לשנה בארמון-הנציב. 02—281979 או 02—289219, 03—446029.
• דירת 4 חדרים מרוהטת + טלפון ברחוב עזיאל, פנוי מאוגוסט לשנה. 533823.
• 2 חדרים בקרית בנהם מרוהטת, —500 לירות, מיולי. 413318.
• דירת 3½ מרוהטת + טלפון והסקה לשנה/שתיים, רח' רשיבגשון קיה, טלפונים 410561, 30435.
• דירת 3 חדרים, חדשה, ריקה, בגבעת מרדכי החדשה. טלפון: 228816, כ-9 בערב. פרט לשבת.
• להשכיר דירת 3½ עם טלפון, הסקה מרכזית וריהוט מלא ברחוב טשרניחובסקי פינת בבלף כשנה כאביב אוגוסט. לפנות 64406.
• בגבעת הצבור דירת 4 חדרים בוילה, ריהוט כפולים + טלפון. 281759 (לא בשבת).
• דירה ריקה 3 חדרים בר-אילן 7. טלפונים: 527576, 285373 פרט לשבת.
• 3 חדרים חדשה + הסקה, בבקעה. לשנה או יותר. להתקשר 31896 אחרי 8 בערב.
• 3 חדרים יפים + הסקה וטלפון בקרית-משה, 900 לירות לחודש. 233961.
• דרושה חנות במרכז העיר לרכישה בדמי-מפתח/בהשכרה. ת.ד. 2323 ירושלים.

חנויות

• החנות החיים לסלון + בכוונה הכרזה השלית. לצלצל 263296.
• ספה בעולה + 2 כורסאות ושולחן סלון טלפון: 66424.
• למכירה שולחן כורסאות וספה לסלון. במצב טוב. 535268.
• בהזדמנות!!! בזנין בינוני, וקשן הצרה הזה. יב כף 6/13 רמות אשכול סלבון אחרי 17.00.

מכירות

• לרגל פירוק ... כלים, ... 525521.

הצעות עבודה

• בירושלים דרושה אשה לטיפול בילדים ומשק בית. טל. 36321 רק אחה"צ ובערב.
• דרושה מורה לאולפן עבודה שיתחיל ב-1.7.74, נא להתקשר לנאות מרדכי, טל. 067-40950.
• לחברה לאלקטרוניקה דרושה פקידה. נסיון בהתכתבות ובהנה"ח. 227677.
• דרושה מטפלת דתית לתינוקת בשעות הבוקר. טלפון — 02—527808.
• דרושה שמרטפית לעבודה בעניינת בחצי משרה. 521607 בערב.
• עוזרת בית 4 שעות 3 פעמים בשבוע. 531854.
• דרושה אשה לניהול משק בית ולטיפול לשני ילדים בגן בשעות 15.00—10.00. טלפון 63625 אחה"צ.
• דרושה אשה אחראית לטיפול בילדה (5), ביטול ומשק בית, 3 פעמים בשבוע, 15.00—11.00. עם המלצות 31896. אחרי 8 בערב.
• דרושים סוכנים בעלי נסיון ומתחילים לעבודה בכניסה. טלפון 221677.
• דרושה תלמידה — ספרית ... לעבודה ... טל. 287203.
• למשרד ביטוח דרושה פקידה לפנות בכתב ת.ד. 2391 למספר 5742 ירושלים.
• דרושה פקידה כתבנית אנגלית ועברית. טלפון 227131.
• דרושה עוזרת בית בתנאים טובים 4 שעות כל יום, בבית הכרם. טלפון 525844.
• דרושה מטפלת לילדה בת 1½ להתקשר בבוקר 233500.
• בדיסקו דרושה משפלת. בשעות 13.30—7730, טלפון: 30024 אחר הצהרים.
• עוזרת בית, 4 שעות כל יום ... 223068.
• למוסד חינוכי דתי דרושים: * מזכיר/ה בעלת/ה כלאה. * רנדן. טלפון: 524127, 524556.
• דרושה עוזרת בית 5 שעות ביום. עם המלצות. 417524.
• דרושה פקידה כתבנית לחצי יום למשרד עו"ד. טלפון 233911, 222186.
• דרושה נערה טלפוניסטית עם ידע במזכירות וכתבנות. 222351.
• בוגר מנהל עסקים (מ.א.) עברית ואנגלית שוטפת מעוניין בעבודה מעניינת. טלפון: 228240.

בירושלים
מודעות ל **הלוח הכפול**
ולכל העתונים
דחף
רח' יפו 43 בנין סוסנוף טל: 233941-226335

שונות

• קייפ-רקורדר סטריאופוני "סיני" הר"ס פרופסיונאלי. 68649 אחרי 21.00.
• למכירה תנור משולב, ארון, מיטה כזוגין טלפון 416903.
• ... בהחיר 330 ל"י בלבד! ... 20, ע"י קופת חולים שטראוס ירושלים ... 4.00 אחה"צ.
• סכום במצב מצויין ... טלפון: 536022, פרט לשבת.
• עגלה הוסה, 40—38 טל. 525715 פרט לשבת.
• פירומיק. דוד שבט ... סירס 5 ... 02—234969.
• למכירה מגרש גוש 30087 חלקה 111. 03-872301, 03-862878.
• פלורינה "זניס" בכסף ... בכירה 533939 פרט לשבת.
• מקרר פרידמן 8 במצוין 650 לירות טלפון 63606.
• למשרד בטכ"ח 3½ חדרים טלפון הסקה, ברחוב יפו כניסה מיידית. טלפון 225722.
• רצפים איטלקיים, דגמים חדשים. איכות בעילה באחריות 02-62664.

אופנועים וקטנועים

• ... לבריטה + ... טלפון 521088 פרט לשבת.

מקררים

• מקרר פרידמן 11 במצב מצוין. הנעקה 68, זהר, קרית יובל. ירושלים.

שרותים

• קבלן בניין מתקן לבניה ותוספות, שיפוצים. לפנות כלפן 30257.

המשך לוח ת"א כללי

דירות למכירה

• בקרית בת 3 + פ"א ק"ב, ביום — 051—9377. בערב — 051—92022.
• למהדר והולסה קרית שלום דירה 2 + הול ק"ב. מסודרת, בתוצה 7 חיים, שבת 18.00—9.00.
• דונם (מרוש) בת"א מדרום מערב לקאונטרי קלוב גוש 6621 חלקה 6 225.000 ל"י. לפנות 04—88005.
• בשביל היד מאה"ב מעונין באוסף בולי ישראל (גם בוזיות) ובמטבעות כסף וזהב. לטלפן 452577 7—9 בבוקר ובערב. ת.ד. 4049 ת"א.

שידוכים

• אלמנת צה"ל (33), שני ילדים 6—5, מסודרת, מחפשת גבר רציני לנשואין ת.ד. 1334 ת"א, למס' 98030724.
• חשבונאי נחמד 23/171 + אמצעים מעונין בנחמדה. ת.ד. 30653 ת"א.
• פרטי, צנועה וחברותית מעוניינת במשכיל רציני עד 70. ת.ד. 1334 תל-אביב ל/4367.
• רווקה 175/23 אקדמאית דתית אשכנזיה ת.ד. 6020 (פרטית) תל-אביב.
• רווק בעל דירת 3½ חדרים בתל-אביב מחפש מתאימה. ת.ד. 1334 ת"א ל/4454.
• אמריקאי אקדמאי 35/180 ... בארץ, מעונין במתאימה, ... בעברית או אנגלית ורנון אוסישקין 66 ירושלים.
• אלמן ממרכז אירופה, שייך לחוג ההרבות הגרמניה גיל 60. יכול להצביק לך בית חם בירושלים. לפנות ת.ד. 2391 עבור 5831.
• רווקה דתית מעוניינת בדתי 38, רווק ארופאי ת.ד. 5666/2391 ירושלים.
• 65 פנסיונר, אינטליגנטי, ... ת.ד. 4496 חיפה למס' 47256.
• 49 בעל דירה מחפש ידידה עד 40. ת.ד. 10149 חיפה.
• פרטי למגרת בשואין, רווק 35/173 אשכנזי סימפטי צניע והרבותי, דירה חיפה ומכונית. ת.ד. 4049 ת"א.
• חייל 21/170 מעונין בבחורה 18 ת.ד. 1334 ת"א ד/3353.

עסקים

• בדכ"ח חנות גדולה במרכז בן יהודה מתאימה במיוחד להורכים ובתנות 55045.
• למכירה בכסף ירוק לבניה אזור תל אביב 964561—633344.
• למכירה בהזדמנות בשעה בצפון ת"א. פרטים בטלפון 226736 מ-18.00.

• פורד אנגליה 1965, —11.000 ל"י. טסט ינואר. 445212.
• מוריס סטיישן בסחורי 58 + טסט —3.500 444291 עכשיו.
• קונסטה 1300/4 1968 במצב מצויין טל. 909863.
• מוריס 1100, 1963 אחרי אוברול טלפון: 03-828080, בנה אוברול רדיו. 459694 בנה אוברול רדיו.
• סימקה 1510 סייפסל 1969, 90.000, רדיו והוספות במצב מצוין 19.000 טלפון 02-281833.
• פולקסוואגן וריאנט 1600 כחול 1973 במצב מצויין, 28.000 ק"מ, 229286.
• פולקסוואגן קופה ס.אל 1600 1969 מצב נהדר ובהזדמנות 229948.
• הפרסית 1964 מנוע 1971, צבע, ריפוד, טסט בדצמבר, 224014.
• היפרסית 1500 מודל 70, יד ראשונה. 416321.
• פולקסוואגן ק.70 1971 שמור היטב. טל. 847836.
• פיאט 850 65 במצב מצויין טל. 875347.
• פיאט 850 1968 105000 ק"מ שמורה היטב. —10.000 ל"י. 284019 מ-17.00.
• פיאט 125 1968 + רדיו במצב מצויין. 411090 אחה"צ.
• פיאט 128 71 ... + רדיו, טסט ... 20.500 ל"י. טל. בעבודה 53631 עמור גד.
• פיאט 128 קופה 1973 6000 ק"מ + רדיו. 458938.
• רנו 8 1969 במצב טוב —14000. טסט שנה 470446.
• רנו 4 מסחרית 68 ... 456527.
• אופל קומדור 71 יד ראשונה אוטומטית, נהדרת. 474947.
• פיג'ו 404 1964 למכירה במצב טוב טל 842140. מ-14.00.
• סובארו די.אל.ס 140 סטיישן 1973 במצב מצוין + רדיו וטסט. 053—99149.

מכוניות למכירה

• סוסיתא סטיישן 65, —5.900. טסט לחצי שנה 88117.
• הילמן-הנטר 70 אוטומטי 80.000 ק"מ —21.000. טלפון 474430.
• פורד גלקסי סטיישן 1969 6 צילינדרים. טלפון 470174.
• בהזדמנות סוברו ב.ס.ר. 1974 3600 ק"מ. בשעה 16.00 ... 16/3 ה"א.
• אופל קדט לוקס 64 במצב מצויין —115000. 846048.
• הרייבר 1966 בהזדמנות + חלקי הילוך ... טלפון 063-25755.
• רנו 16 טי.אס. 1970 רדיו, ... 414669.
• פורד קפרי 1970 70.000 ק"מ מצויינת. 448824 ערב—שבת ובערבים.
• לאריק 63 יפה טסט שנה בעבודה 38069 בבית 865650.
• אולדסמוביל 1970 סטיישן מזגן מושבים חלונות אוטומטים וכל השיכלולים 749462 (לא בשבת).
• אופל רקורד סטיישן אוטומטית 1971 + רדיו + אזעקה ל"י. טל. 840793 בבוקר, 859519 בערב.
• ב.ס.א.68 מצב מצויין + ... 888714 להתקשר.
• ווליס מסחרי 1963 יד ראשונה. לפנות בערב 768407 רחוב הנהל 13 רמת-יצחק.
• לנדרובר סגור 1962, ... בשעות העבודה. 940623.
• אופל רקורד 1965 1700 ... + הוספות —15.000, 214976.
• פונטיאק לכבס 72 אוטומטית + מזגן טלפון 945109.
• בהזדמנות ... סוסיתא 71, מצב מכני מצויין. 747826.
• מוריס 1100 1964 + טסט. טלפון 756511 משעה 13.00.
• דופין 58 מנוע 67 במצב טוב לפני טסט —2200. 57699.
• בהזדמנות הרייבר 63 אחרי אוברול במצב מצוין, 825939.
• דיאן 1968 ... במצב מצויין. 10.800 ל"י 441281 אחה"צ.
• ב.מ.ו. 2000 אוטומטית 1970, יד-ראשונה. 02-67889 בערב פרט לשבת.
• הילמן סטיישן 121 1963 במצב מצויין —15.000 ל"י 281257, 477525.
• הילמן מינקס 69 אוטומטית בשבת 067-41435 מראשון 231440, 03.
• פלקן רגיל 1963 ... + טסט, —9.000, 734514.
• סובארו סטיישן 1973 במצב מצויין + טסט לשנה, רדיו וטייפ סטראופוני. —26.500, 03-767424.
• קורטינה 69 במצב מצויין + רדיו. טל. 280681.
+ ה.ק. 1965 + רדיו + טסט, מנוע אחרי אוברול, —6.500 ל"י. 756928.

הצעות עבודה

• ספרית דרושה ... בני ברק 790432.
• דרושה באורה לניהול משק בית. ... 16.30—11.30 758535.
• יהלומים!!! דרושים ... לפנות 737196.
• דרושות עובדות ללימוד מקצוע חדש והבנין בענף היהלומים. נא לפנות לגברת יהודית. טלפון 257726—7 בין 10—14.
• יהלומים!!! דרושים דחוף פועלים ... 912464.
• יהלומים!!! ... בתנאים טובים + ... 34167.

המשרד ארכיטקט
דרושים
ארכיטקט
3 שנות נסיון
מכנאי
3 שנות נסיון
טלפון 268735 8—3

דרושות
נקבניות
תנאי עבודה נוחים וגמישים.
טלפון 622672

דרוש
מהנדס בנין
קונסטרוקטור
בעל נסיון רב לעבודה במשרד קונסטרוקציות ותיק
שיתוף אפשרי
עם קודות חיים לפנות לת.ד. 1334 ת"א למספר ל/4180
סודיות מובטחת

לידיעת חברות הבטוח
קבוצת סוכנים
ידועה בירושלים מעונינת לנהל סניף או סוכנות לבטוח על כל ענפיו.
בהצעות לפנות לת.ד. 2391 מספר 5720 ירושלים.

דרושה
שרטטת
להתקשר עם משרד ארכיטקט כהן 444787

דרוש
מבלטן
לפחים
משכורת גבוהה
*
לפנות: מסגרית המרים רח' הגביש 10 אזור טלפון 891641

מנהל מסעדה
צעיר ודינמי
נסיון בארץ ובחו"ל מעוניין במשרה מתאימה בחיפה והסביבה.
לטלפן 04-644082 או לכתוב לת.ד. 4496 חיפה למס' 46998.

לבית החרושת לגרביים
דרושים
מכונאי למכונות קוממי
במשמרת יום
תנאים טובים
דרושות
עובדות לגמירת גרביים
"בכה" אבולעפיה 23
822040

המשרד מבני הבנין
דרושים
שרטטים/ות
מנוסים
להתקשר 245404
בין 11.00 — 14.00

מזכירה
למשרד בצפון תל-אביב
ארגון משרד
הדפסה עברית אנגלית.
טלפון 258377

הלוח החדש דרושים כל דחף

למפעל של התעשיה האוירית באזור רמלה

דרושים

* **חשמלאי מסווגים**
בעל שלב 12—9 לעבודות יצור ובקורת.
* **מכונאי מסווגים**
בעל שלב 10—9 לעבודות יצור.
* **חשמלאי תעשיה**
בוגר בי״ס מקצועי בעל נסיון של שנתיים לפחות.
* **מכונאי אחזקה**
בוגר בי״ס מקצועי במגמת מכונות/מתכת.
* **מכונאי קרור**
בוגר בי״ס מקצועי לעבודות אחזקה.
* **טכנאי/הנדסאי מכונות**
בעל רקע תעופתי לעבודות התכנון.

•

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב אל: יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית לישראל בע״מ, נמל התעופה ע״ש בן־גוריון.

למוסד ציבורי גדול

דרושים

* **חוקרי ביצועים**
* **מהנדסי ייצור**
* **טכנאי ייצור**

לניהול פרוייקטים

*

נא לפנות בכתב־יד לת.ד. 23005, תל אביב 61230

דרושים

מנהל חשבונות
סוג ב׳ עם רקע טכני או

פקיד טכני
עם ידיעה בהנהלת חשבונות. שליטה בעברית ואנגלית — הכרחית.

פקיד יבוא
עם נסיון בטיפול בהיתלי מסים, מכס ומפעלים מאושרים.
שליטה בעברית ואנגלית כולל ניסוח במכתבים.

פקידות כתבניות
בעברית ואנגלית

מועמדים מתבקשים לפנות טלפונית למספר 03—255451, אגף אבטחה, לגבי רוני לינדלר. או לת.ד. 98, תל־אביב.

חברת פוספטים בנגב בע״מ

דרוש מנהל עבודה לבנין

לפרויקט גדול שיוקם בירושלים
(התחלת העבודה תוך 3 חודשים)
מועמדים מתאימים בעלי נסיון יפנו בכתב יד לת.ד. 991 תל־אביב 61000 עבור „מנהל עבודה"

למוסד פיננסי התעשייתי בתל־אביב

דרוש מנהל אגף

הכישורים הנדרשים:
השכלה גבוהה בכלכלה או מינהל עסקים;
ידיעת עברית על בוריה;
כושר ארגון ונסיון בניהול צוות עובדים;
ידיעה בהנהלת חשבונות ותשובי שכר.
הדרגה המוצעת — בהתאם לכישורי המועמד
מקום העבודה — צפון תל־אביב
*
בדבר פרטים נא לפנות לה׳ ת. למדן טלפון 03—245311 או בכתב לת.ד. 16193 ת״א.

לסקר בעלי השכלה על־תיכונית ואקדמית — 1974

דרושים

ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה
מועמדים לתפקידי
מראיינות ומראיינים
לעבודה חלקית

בתל־אביב—יפו, בירושלים, באשדוד, באשקלון, בבאר שבע, בבת־ים, בגבעתיים, רמת גן ובני ברק וכן בפתח תקוה, ברחובות, בלוד, בהרצליה ורמת־השרון.
למועמדים המתאימים תינתן הדרכה קודם להתחלת העבודה.
הסקר יימשך חדשים מספר מאמצע יוני 1974. העבודה תתנהל, בדרך כלל, בשעות אחר הצהריים והערב.
מועמדים שהם בעלי השכלה תיכונית או השכלה גבוהה יותר (רצוי תושבי אחד הישובים הנ״ל) — מתבקשים לבוא לראיון ביום שני, 10 ביוני 1974 — כ׳ בסיון תשל״ד, בין השעות 18.00—15.00 למשרדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כדלקמן:
- בתל־אביב — ברחוב ליאונרדו דה וינצ׳י פינת שדרות שאול המלך
- בירושלים — ברחוב יפו 195
- בבאר שבע — ביום ראשון, 9 ביוני 1974, בשעות 15.00 עד 18.00 — ברחוב הצבאות 36.
- מועמדים תושבי אשקלון ואשדוד אשר אינם יכולים לבוא במועדים, הנ״ל לבאר שבע או לירושלים — יכולים לפנות בכתב לפי הכתובת: תיבת דואר 6379 — ירושלים.

לבית חולים בלינסון

דרוש חשמלאי מוסמך

לעבודות אחזקה

קיימת אפשרות של דיור במקום, לאדם המתאים.
המשכורת תקבע לפי היכולת של המועמד.
על המעוניינים לפנות למח׳ המנגנון כל יום בשעות העבודה 16.00 — 8.00 או להתקשר טלפונית 915721.

עירית אשקלון
מבקשת הצעות למשרות כדלהלן:

1. כלכלן

הכישורים הדרושים:
בעל תואר אקדמאי ובעל נסיון בכל פעילות כלכלית של העיריה.
רצוי בעל נסיון בעבודה ברשות מוניציפלית.
הדרגה תקבע בהתאם לכשורי המועמד.

2. גנן ראשי

הכישורים הדרושים:
גנן מוסמך בעל תעודה.
בעל נסיון קודם בביצוע תכניות גינון עירוניות.
הדרגה תקבע בהתאם לכשורי המועמד.
על העובדים לגור באשקלון.

הצעות להגיש בכתב לפי הכתובת: עירית אשקלון ת.ד. 9001 עד ליום 12.6.74.

אהרן חייבי
ראש העיריה

ACRILAN
Monsanto

סיבים כימיים ישראליים בע״מ
חברה בת של מונסנטו ארה״ב

דרושה מזכירה

למנהל קידום מכירות
מקום העבודה: מגדל שלום תל־אביב.
כישורים: שליטה בעברית ובאנגלית לרבות הדפסה בשתי השפות.
נא לפנות בכתב לת.ד. 19 אשדוד

למוסד ממלכתי באזור תל אביב

דרוש מנהל אחזקה בכיר

הכישורים הדרושים:
1) עבר כקצין אפסנאות בצה״ל.
2) הנדסאי / טכנאי במגמת חשמל ו/או מכונות.
3) בעל כושר לניהול צוות עובדים.
4) בעל כושר לניהול משא ומתן עם גורמי חוץ.
5) בעל נסיון של מספר שנים בתחומים הנ״ל.
למועמד המתאים ינתנו תנאים טובים.
מועמדים מתאימים יפנו בצרוף קורות חיים לת.ד. 17007, תל־אביב.

עירית כפר־סבא

מכריזים בדבר משרות פנויות בעירית כפר־סבא

המשרה:
1. מנהל התחנה לייעוץ חינוכי־פסיכולוגי במחלקת החינוך
תאור התפקיד: ניהול התחנה לייעוץ חינוכי־פסיכולוגי בהדרגה מקצועית וארגונית.
הכישורים הדרושים:
א. בעל תואר לפחות מ.א. בפסיכולוגיה.
ב. רצוי בעל נסיון בעבודת פסיכולוגי יעוצי.
ג. בעל כושר לקיום מגע עם מוסדות וקהל.
ד. בעל כושר ניהול צוות עובדים.

המשרה:
2. פסיכולוג בתחנה לייעוץ חינוכי־פסיכולוגי
תאור התפקיד: בדיקה פסיכולוגית של תלמידים. קיום שיחות עם מחנכים והורים. ייעוץ והכוונה.
הכישורים הדרושים:
א. בעל תואר מ.א. בפסיכולוגיה.
ב. בעל כושר קיום מגע עם מוסדות ועם קהל.

המשרה:
3. קצין ביקור סדיר בבתי־הספר
תאור התפקיד: מעקב באמצעות בתי־הספר בקשר לתלמידים שנפלטו מהמסגרת הלימודית וטיפול להחזרתם למוסדות החינוך.
הכישורים הדרושים:
א. בעל כושר ארגון.
ב. בעל נסיון בעבודה חינוכית־סוציאלית.
ג. בעל כושר לקיום מגע עם אנשים.
ד. רצויה ידיעת שפות.

המשרה:
4. רופאי שיניים
תאור התפקיד: ריפוי דנטלי מונע וטיפול בשיניים של תלמידי בתי־הספר. מעקב מתמיד אחרי בריאות הפה והשיניים ואחריות לריפוי דנטלי של השיניים אצל תלמידי בתי־הספר. (80% משרה — 6 שעות ליום).
הכישורים הדרושים:
א. בעל רשיון ישראלי של רופא שיניים.
ב. ידיעת השפה העברית.
ג. רצוי בעל רשיון נהיגה.

דרגת המשכורת למשרות הנ״ל לפי הכישורים של המועמדים.
המעונינים בעלי הכשירויות הנ״ל מתבקשים להגיש את מועמדותם בכתב למזכיר העיר, תוך ציון מקומות עבודה קודמים והמצאת העתקי תעודות והמלצות, לא יאוחר מיום 18.6.74.

זאב גלר
ראש העיריה

בית ספר ממלכתי גוש זבולון אושה, כפר־המכבי רמת־יוחנן
דאר כפר־המכבי, טלפון 722595—04
לשנת הלימודים תשל״ה

דרושים

1) מחנך/ת כתה ה׳
2) מחנך/ת כתה ט׳
(רצוי הומניסט)
דיור במקום מובטח
נא לפנות אישית או בטלפון בין השעות 8.00 — 12.00

נציבות שירות המדינה
מודיעה על

הרשמה למבחן קיבוצי מס. מק/11/74 למשרות של 10 תוכניתנים

באגף מדעי הניהול, משרד התקשורת, תל אביב
הדרגה: 1—4 של דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח
- דרישות המשרה: השכלה אקדמית (תואר ראשון)

הערות:
1. רשאי להגיש מועמדותו גם מי שאינו בעל השכלה אקדמית מושלמת, אך הוא עומד לקבל את התואר הראשון בתום שנת הלימודים תשל״ד. על מועמד כנ״ל, להמציא בזה הצהרה מה אישור על לימודיו בשנה הלימודים האחרונה. אם ייבחר, יתקבל לקורס המיועד רק אם ימציא אישור על היותו זכאי לתואר ראשון. מועמד שלא ימציא אישור על קבלת תואר ראשון, לא יתקבל לקורס ומועמדותו / בחירתו תבוטל.
2. העובדים שיבחרו ישתתפו בקורס אשר יתקיים בתל אביב וימשך כחדשיים (כנראה בחדשי: אוקטובר נובמבר 1974) שעות הלימוד כ־08.00 — 16.00.
3. בתקופת הלימודים יקבלו המשתתפים שכר המקביל לדרגה 1 מדו״ר.
4. נציבות שירות המדינה ומשרד התקשורת שומרים לעצמם את הזכות להפסיק את המשך השתתפותו בקורס של מועמד שלא ישיג את הרמה הנדרשה. כמו־כן אין ההתחיבות להעסיק את כל מסיימי הקורס.
5. העובדים יועסקו, לאחר גמר הקורס, על פי חוזה מיוחד.
6. קיימת אפשרות להמשיך ללימודים לתואר שני במסגרת המשרד.
7. מועמדים שייבחרו יחתמו על התחייבות לשרת במשרד התקשורת במשך שלש שנים.
8. מועמד שיבחר יהיה חייב להמציא תעודה מקופת־חולים או מהרופא המטפל בו, על מצב בריאותו התקין המאפשר לו להיות עובד מדינה.

בקשות יש לשלוח באמצעות הדואר על גבי טופס מדף 2115 בצרוף תעודות השכלה לנציבות שירות המדינה בתל אביב, הקריה רחוב ה׳ מס. 5.

- **היום האחרון להגשת הבקשות הוא: ז׳ בתמוז תשל״ד (27.6.1974)**

דרושה גננת לקיבוץ יגור

נא לפנות למרכזת ועדת החינוך, הגי׳ל הרץ, קיבוץ יגור

משרד החקלאות
המרכז לשיתוף חקלאי בינלאומי

משרד החוץ
המחלקה לשיתוף בינלאומי

לפעולות הסיוע החקלאי בארצות מתפתחות דרושים מועמדים

לתקופת שרות בחו״ל, לפחות שנתיים עם אפשרות הארכה במדינה הדוברת אנגליה או צרפתית
משימה מס. 2/74 —

יועץ למשרד התכנון באיתור פרויקטים אזוריים

- תאור המשימה:

זהוי והגדרת פרויקטים אזוריים, הכנת הפרויקטים לתכנון, הגדרת כסיכומה לצוותות התכנון, הכנת תצלומי אויר, סקרים גאוגרפיים, דמוגרפיים ובאולוגיים.
בעל השכלה אקדמאית עם התמחות בתכנון אזורי כולל.
רצוי התמחות נוספת בשטח הגאוגרפיה.
נסיון בהכנה ובכתיבה סקרים והכנת כתבי הנחיות לצוותי תכנון.
בעל כושר ארגון.
נסיון בעבודת מפות וצלומי אויר.
ידיעת השפה האנגלית או הצרפתית ברמה המאפשרת התבטאות טובה בעל פה ובכתב.
בעל רשיון נהיגה.

הערות:
1. שאלונים אישיים ופרטים נוספים בקשר לשכר, השכלה, נסיון וכו׳ ניתנים להשגה במזכירות המרכז לפי הכתובת: רחוב הרצל (ליד פסי הרכבת) ת.ד. 556 טל. 984—950 (03) רחובות.
2. המועמדים יוזמנו בפני ועדה מקצועית ועדת המלצה, אשר בתפקידן להמליץ בפני הרשויות המוסמכות על המועמדים למשימות.
3. על המומלצים ע״י הועדה האמורה לעבור השתלמויות והכשרה מקצועית בכל הקשור לשליחות, לרבות בענפי חקלאות מתאימים ובתחומים אחרים.
הרשויות תבחרנה את המועמדים למשימות לפי החלטות ועדת המלצה, הרצאות ההשתלמויות וההכשרה שהמועמדים יעברו ונתונים נוספים.
עם המועמדים שייבחרו — יערכו חוזים.
4. המועד האחרון להגשת הבקשות 21.6.74.

למפעל תעשייתי באזור הדרום
דרוש לתפקיד בכיר

מהנדס חשמל / מכונות או ייצור

בעל נסיון מבוסס בניהול תעשייתי
לפנות בכתב בציון קורות חיים לת.ד. 2926 ת״א עבור מס׳ 3432
— סודיות מובטחת —

למושב בני עטרות

דרוש מזכיר מרכז

רק מועמדים רציניים יפנו בכתב לועד המושב

הלוח החדש
כל
דחף

אם את מזכירה רצינית ומוכשרת ובעלת הופעה נאה

מצפה לך
משרה מלאת ענין ואתגר במשרד הראשי של חברה תעשיתית גדולה
דרושה ידיעה טובה של עברית ואנגלית כולל כתבנות בשתי השפות.
נסיון בניהול משרד ותיקיה.
שעות העבודה 16.30—8.00.
לפנות בכתב לת.ד. 16068 ת״א עבור „מזכירה מוכשרה". לציין גיל, כישורים, הכשרה, השכלה ונסיון קודם.

עירית צפת
מחלקת החינוך

לעירית צפת דרושים באופן דחוף 2 פסיכולוגיים חינוכיים

לטיפול באופן מיידי בילדי מעלות ובהפעלת התחנה לשרות פסיכולוגי חינוכי בעיר.
למועמדים המתאימים ניתן לעזור בהשגת דיור וכן תנאי שכר טובים במקובל.
על המעונינים לפנות למחלקת החינוך של העיריה במשך כל שעות היום בין השעות 8.00 — 14.00
דוד בוזגלו
מ״מ ראש העיר ומנהל מחלקת החינוך

רשות השידור

מודיעה על משרה פנויה

תואר המשרה:
מנהל מחלקת הכספים
הדרגה: [illegible] של הדירוג האחיד או 6—7 של דירוג בחיר.
מקום העבודה: ירושלים.
- תיאור התפקידים: מנהל את מחלקת הכספים של רשות השידור: מתכנן ומארגן את העבודה וקובע את נהלי הביצוע של התשלומים, התקבולים והנהלת החשבונות. אחראי למעקב אחרי מערכת ההכנסות של הרשות ובקורות שוטפות. מדוח באופן שוטף למנהל הכללי. מפקח על ביצוע תקציב הרשות, לפי חוק רשות השידור, חוק התקציב הוראות תכ״ם, חוק נכסי המדינה, הוראות החשב הכללי ושאר חוקים ותקנות הקשורים לתשלומים, תקבולים, הסכמים, חוזים, התחייבויות, ניהול חשבונות, [illegible]. בעל זכות חתימה על התחייבויות כספיות של הרשות. יועץ להנהלת הרשות ביחס לעריכת התקציב וביצועו, משתתף בועדות שונות.

כפיפות:
סגן המנהל הכללי
- הכישורים הדרושים: השכלה אקדמית (ב.א.) בראיית חשבון או בתחום דומה בתוספת 7 שנות נסיון במקצוע או בתחום דומה; או השכלה אקדמית (ב.א.) ו־9 שנות נסיון כנ״ל; בקיאות בחוק רשות השידור, חוק התקציב, הוראות תכ״ם, חוק נכסי המדינה והוראות החשב הכללי. כושר לנהל כנ״ל, כושר לנהל צוות עובדים ולהפעילם. ידיעת השפה עברית ואנגלית, רצויה ידיעת שפות נוספות.

הערה: מילוי התפקיד כרוך בעבודה מחוץ לשעות העבודה הרגילות, ובשעות נוספות.
היקף המינוי הוא ל־5 שנים עם אפשרות הארכה.

המעונינים יפנו בצירוף אישורים על השכלה ונסיון למחלקת כוח־אדם, רשות השידור, ירושלים, עד 27.6.74.

בקשות שתגענה לאחר התאריך הנ״ל לא תיענינה.

רשות השידור

לא לגברים בלבד!

סטודנטית, חיילת משוחררת בוגרת תיכון (טרום גיוסך),

רשות השידור מציעה לך בחודשי הקיץ, עבודה מעניינת שהכנסה בצידה.

רשות השידור עורכת מבצע ביקורת ארצי למבצע זה היא זקוקה לעובדים בשעות אחר הצהרים והערב, בכל אזורי המדינה.

דרושה ידיעת השפה העברית.

רצויה השכלה של 10 שנות לימוד

רצויה ידיעת שפות נוספות ובעלות על כלי רכב וטלפון.

בעלי רכב וטלפון יהיו זכאים לתשלום מיוחד, לכיסוי הוצאותיהם.

- בקשות יש להפנות בכתב למחלקת הגביה, רשות השידור, תיבת דואר 2002, ירושלים, ולציין על גבי המעטפה: „פקח־גובה". אל הבקשה יש לצרף תולדות חיים.

אלומאייר בע״מ
מחפשת

עוזרת למנהלת חשבונות

עם נסיון וידע בעבודה
לפנות בשעות העבודה 8—4
טלפון 948894/5/6

בחור צעיר 38 סגן מנהל סופרמרקט
מחפש לעבוד במושב
כמנהל צרכניה. רצוי עם דיור במקום.
ת.ד. 4496 חיפה למס. 46912

לתכנון כבישים
תנועה ושדות תעופה

דרושים

- מהנדסים
- טכנאים
- שרטטים

עבודה מעניינת ואפשרויות קידום.
להתקשר בשעות העבודה ת״א 237893 ירושלים 30446

דרושים

לחברה לבנין בת״א
- מהנדס בנין
- עוזר/ת למנהל חשבונות

*

בפרטים מלאים תוך ציון נסיון קודם, נא לפנות בכתב לת.ד. 1334 ת״א למספר ד/3026.
סודיות מובטחת

לבי״ס תיכון בצפון ת״א

דרוש עובד כריכיה

לעבודות כריכה, חיתוך ניר ומתכנות.
*
המעונינים מתבקשים לפנות בכתב בציון פרטים מלאים לפי המען ת. ד. 24095 תל־אביב.

למסעדת בית הארחה

דרושים

1. מנהל מסעדה — בעל נסיון
2. טבח/ית מעולה

תנאים טובים
להתקשר 03—444860

לבירור התכנון של דיזנגוף סנטר
דרושים/ות

שרטטים/ות חשמל

עדיפות לבעלי נסיון
לקביעת ראיון נא להתקשר טלפון 51977 לגברת ורדה.

למשרד רואה חשבון

דרוש/ה מנהל/ת חשבונות

סוג ג׳—ד׳ נסיון 3 שנים לפחות משרה מלאה, גיל עד 35.
לפנות בציון טלפון לת.ד. 23029 ת״א

לחנות הלבשה באזור תל־אביב

דרושה זבנית

למשרה מלאה — יום עבודה רצוף.
*
נא לפנות לביתן דיגונה בכ״כ הדר־יוסף [illegible] 23 (מהתחנה המרכזית) או בטלפון 475132 בשעות לפנה״צ.

אקדמאי 28 מתפנה

דינמי ובעל יוזמה
מבקש תפקיד בכיר
בתחומים מינהל, ארגון, חינוך או
בפרויקט מעניין
בהצעות רציניות ת.ד. 28218 ת״א

דרוש רפד מעולה

לפנות לנגרית ביתקאר בע״מ
אילת 14 תל־אביב

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

✱ 21.10 — „אירונסייד" — חגורה קטלנית במינה.
✱ 22.00 — „מבט ספורט".
✱ 22.50 — „בידור חו"ל" — „קונצרט סימה", מישדר בידור אי-טלקי בהשתתפות איבה זאניקי, מאסימו ראניירי, פפינו דה-קפרי, לילולה צ'ינקווטי ופוזי מרגאקו.

ברדיו

יום שישי

✱ 17.05 — „חיי אדם" — על חייו ומעשיו של מרדכי („מוט") בן-דור, מאנשי העליה השניה למסגרני הל"ח. „מוט" בן-דור הוא איש ממסגני, עקרות חייו: שרות באירועים מרתקים, כיום הוא מתגורר באשור (ב).

✱ 20.05 — „תיק אישי" — על גבעת התחמושת, אנטומיה של קרב: סיפורו של הקרב על גבעת התחמושת בירושלים כפי שמספר זאת יקי — חייל שלחם במקום (בשידור החוזר) (ב).

✱ 21.05 — „קונצרט ליל שבת" — (סכראי). בתכנית קונצ'רטו-גרוסו מס. 4 בפה-מינור, אופוס 3 מאת הנדל; קונצ'רטו בסול-מינור למנדולינה ותזמורת מאת ויואלדי; סימפוניה מס. 52 בדו-מינור מאת היידן; קונצ'רטו מס. 1 לפסנתר, חצוצרה וכלי קשת מאת שוסטקוביץ' וסימפוניה מס. 9 מאת שוסטקוביץ' (א).

✱ 23.30 — „בידור ומצב-רוח" — יעקב אגמון מארח בו מועדון התיאטרון (ב).

יום שבת

✱ 12.05 — „אותי זה מצחיק" — לקט מערכונים וקטעי הומור (ב).

✱ 12.05 — „אגדה ומציאות" — „ביאליק: משורר לאומי?". האם היה ביאליק משורר לאומי כמקובל עליו? רבים. או משורר אישי? משתתפים: פרופ' גרשון שקד, פרופ' דן מירון ד"ר בנחם פרי. כן יושמעו הבריחים של דב סדן, ד"ר הלקין, דוד אביזה ופרקי קריאה מיצירתו של ביאליק (ב).

✱ 12.05 — „מה שהיה" — מאירועי החודש שחלף (א).

✱ 13.05 — „שאלות אישיות" — יעקב אגמון עם הסופר ביולוג פרופ' ש. ב. איינלסטדט (ב).

✱ 18.05 — „היוקר הזה" — קרב עמק דותן — סיפורו ושיריו של (בשידור חוזר) (ב).

קולנוע

ירושלים:

✱ „חידון בחרוזים" (ירושלים) — סרט-מתח. בעל נימה קלילה ובבדחנות. צילום של איש עם „שאמבה". כרס עולה, הוא אחד הכוכבים התוליבדיים הבינים של שנות השישים, לא מפס התחת לקססט של קארי גראנט ואודרי הפבורן.

✱ „מעשה ועד עולם" (סבוריו) — לא להכנות עם המקור של ביימם לרגע, הסרט יוצא בהסכר — הן בהיקף ובעיקר בעומק. אולם בהבאים הססורים הניתנים (של צבורה המחזה של שנות החמישים) עושה פרד זינמן מלאכה מהימנה ומשכנעת. המביאה אלינו את הרוחות הרוחות הקדו בו לפול-האמבור ושתו להופעה טבעית — סופו של עולם מנוח.

תל-אביב:

✱ „הגוקיני" (אלנבי) — סרט „רטרו" מבריק, כבודו, המספר בהתשבחות מרביות את האוירה של שנות השלושים, סיפור מה רורי (אל תחפש הגיון!) על הזוג הגדולה בתבל שעירמה רמאים קטנים וגאנגסטר גדול — מבט תענוג — ללא שום של עומק, של מחשבה, של השלכות. אבל בידור — פלוס נוסטאלגיה — האם לא די בכך?

✱ „זברודות" (בית-הודה) — סרטם האחרון של פליני — פיזיים של האוטוביוגראפיה שלו. כרם פוזי מבולבל וקטוע, איפי יתר על המידה, נתות בלי ספק בהופיעה לשרדית הגדולים — ובכל זאת — כבהיגת הרוח — פליני „אבי" הר. אבל — סוף פסוק, כעתה — נושאים חדשים, נקודה.

✱ „אזהמה" (גה) — קומדיה קצת מאקאברית וקצת בלתי-מסתירה, על תמיד שאמפאניה, שותפת והזהבת של בילי ויילדר, תענוג של ראיה ושל שמיעה, אמיתי ביות, חלומות. שום דבר מיוחד או השיב. אבל בלי ספק, מומלץ בכל הלב.

חיפה:

✱ „ביאודי והאודיקי" (אורלי) — סרט-הרפתקה-פשע שהוא מלא כתי-כוחצבה מסוג ב', אולי יצירתו הגדולה ביותר של רוג'ר וויצל, סיפור על אדם, שקם וקורא תגר על המאפיה, ועושה זאת כך, שיצא לא רק חי, אלא עם רווח. אהה ההופעה המעולה של הלסר מאתו.

✱ „חווה והן המוחי" (חן) — ה„בובר" הזהב, הוא רוגר מורר, מהפיכה כוחלנת של סבבן פליניג'קוסי, בבורה מבוחכת דאינטליגנטית, הסרט מוכיח שגבור 007 כבר לא יהיה מה שהיה, אך גם לא יבות, תודה לאל.

✱ „הדורש" (שביט) — סרט מתח צרפתי בנוסח אמריקאי הזיס — שטחי, עשות, אבל גדוש המציאות חוזרות. קצבים מרתקים וההופעה מצויינת של דאירפול בלמונדו.

הודעות לציבור

מכרז מס' 2859—74
משרד החקלאות

האגף לנכסים ביניי ומשק מזמינות בזה הצעות מוחרים ל מכירת אכסיהים ד"ש מגן „מללי" משטח שבתחנת נסיונות אזורית גילת, בשטח של כ-100 דונם.

מפרט וטופס השתתפות במכרז אפשר לקבל באגף לנכסים בינוי ומשק, משרד החקלאות, הקריה תל-אביב, רחוב ד' 10 בי הדר מספר 12 בכל יום השבוע בשעות העבודה.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום — „מכרז 74—2059".

ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות האגף לנכסים ביני ומשק, הקריה, תל אביב רחוב ד' בית מספר 10 ב' קומה ג'.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 20.6.74 שעה 11.00.

אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז 2858—74
משרד החקלאות

האגף לנכסים בינוי ומשק מוצעות בזה למכירה שש פרות מתחנת נסיונות נוה יער כלהלן:
שלוש פרות מקומי × הרפורד 645/26662/1. 626/5334 510/2079/1 ומשקלן הממוצע כ-250 ק"ג.
שלוש פרות מקומי × הרפורד שמספריהן: 209/7597, 113/5190/1. 017/24260874 משקלן הממוצע כ-350 ק"ג.

את הנ"ל ניתן לראות בתחנת נסיונות נוה יער בכל ימות השבוע בשעות העבודה.

על הזוכה יהיה להוציא את הבקר בו זכה בתוך 7 ימים מיום קבלת המכתב על הזכיה.

במידה ולא יוציא את הבקר תוך פרק הזמן האמור יהיה חייב לשלם למשטלה סך של 25.— ל"י לכל ראש בקר לגבי כל יום של איחור בהוצאת הבקר כאמור. אולם אין באמור לעיל כדי לגרוע מהמשלה מלמכור את הבקר לאדם אחר, במקרה על איחור כאמור ולתבוע מהזוכה כל נזק שייגרם למשטלה בעקבות זה.

קקילת ומסירת הנ"ל תבוצענה ביתחנת נסיונות נוה יער בהתאם לנהגים המקובלים.

על המציע להגיש את הצעת המחיר לק"ג משקל חי לכל סוג בנפרד.

על המציע להכניס את ההצעה במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום מספר 2058/74 ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות. המחלקה לנכסים, בינוי ומשק הקריה, תל-אביב, רחוב ד', בית מספר 10 ב', קומה ג'.

על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 20.6.74 שעה 11.00.

משרד החקלאות שומר לעצמו את הזכות למכור את הבקר ליותר מבודם אחד.

אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

קופת-חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל-אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה
מתקיימות „ערב ערב, כולל שבת וחג, בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרס להדר יוסף מ-8 עד 11).

1. מרפאת התקוה ב' רחוב זיו פינת רחוב ברכיהו. טלפון 31122 — לחברים מסניפי: התקוה א' ד"ר נשקה וכפר שלם.

2. מרפאת הדר יוסף, רחוב קהילת ורשה מספר 12—10. טלפון 478095 — בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה לחברים בסניפי הדר-יוסף, נוה שרת, בבלי, רמת חייל, תל-ברוך וכן לחברים מהשכונות הקרובות לסניפים הללו.

3. מרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה פינת לוינסקי טל. 33483 — לחברים מסניפי: נוה שאנן, רשיגנזון ופלורנטין.

4. מרפאת קטוביץ, רחוב רציחת קטוביץ 36 פינת יהודה המכבי. טל. 444494 — לחברים מסניפי: קטוביץ, לבינוביץ ורמת אביב.

5. מרפאת תל-נורדוי, רחוב דב הוז 1. טל. 243233 — לחברים מסניפי: תל-נורדוי, אליהו באריו אהרונוב, גלבוע, העמל ורמפורדו.

6. מרפאת קריית שלום, רחוב דשבסקי 12 טלפון 622715 — לחברים מסניפי: קרית שלום וקרית-שלום (סכון בבא קמא).

ביפו
א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד 7.00 בבוקר מתקיימות תורנות לילה במדיא, רחוב מזאיה 13, טל 101.

ב. החברים מסניפי: אילנות, יד אליהו, רבת חן, עממי ב', רמת ישראל, מגדלבורג, בראוד אר ליפנס, שבזי, יונה הנביא ומוני-ביטיודו — הזקוקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר יפנו למגן דוד אדום, רחוב מזאיה 13, טלפון 101.

ב. תורנויות ערב שבת
בימי שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רחוב מזאיה 13, טלפון 101.

1. בית מרקחת במרפאת זמנהוף, רחוב זמנהוף 42, טלפון 289221 בין השעות 2.30—5.00 אחה"צ במרפאת מגדלבורג, רחוב אלנבי 73, טלפון 614467 בין השעות 2.30—5.00 אחה"צ.

2. מעבדות במרפאת זמנהוף רחוב זמנהוף 34, בין 3—4 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג
1. מתקיימות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ במרפאות:

גלבוע	— טל' 242870
התקוה א'	— טל' 32579
רשיגנזון	— טל' 828180
הדר יוסף	— טל' 47809
יד-אליהו	— טל' 34278
יונה הנביא	— טל' 55979
כפר שלם	— טל' 31546
מגדלבורג	— טל' 614467
נוה שאנן	— טל' 33483
קרית שלום	— טל' 822115
קטוביץ	— טל' 444494
רמת אביב	— טל' 412294
רמת חייל	— טל' 471162
תל נורדוי	— טל' 243233

משעה 1.00 בצהרים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רחוב מזאיה 13, טל' 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז. במרפאת מגדלבורג, רחוב אלנבי 75, טל' 614467.
א. רופאי א א גרון ורופא עיניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה"צ.
ב. רופא כירורג בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.

3. תורנות מעבדה — לכל סניפי המחוז במרפאת זמנהוף, רחוב זמנהוף 34, טלפון 284242 בשעות 9—11 לפנה"צ, 4—5 אחה"צ.

בית מרקחת במרפאת מגדלבורג, רחוב אלנבי 75, בין השעות 9.30—12.00 לפנה"צ, 4.00—5.00 אחה"צ.

בערב:
בית מרקחת מגדלבורג, רחוב אלנבי 75, פתוח בימי א'—ה' משעה 8 בבוקר עד 8 בערב, ללא הפסקה.

קופת-חולים מחוז חיפה

תורנויות רופאים בקופת-חולים מחוז חיפה

א. שעות התורנות במרפאות קופת-חולים
1. בלילות, לרבות לילות שבת ולילות חג מ-8 בערב עד 12 בחצות.
2. בימי שישי ובערבי חג מ-4 עד 5 אחה"צ.
3. בשבתות ובחגים מ-9 עד 11 לפנה"צ.

ב. התחנות התורנות
1. מרפאה פריישמן, רחוב פרישמן 4. טלפון 662195 לחברים מהסניפים: פרישמן, אחוזה-הנם, עזרות ארים, יבנה, ד"ר גליקה, ברזילי, גאולה, הליעבל, הליסה וקיבוץ גלויות.
2. מרפאת קרית אליעזר, רחוב צה"ל טלפון 535226 לחברים מהסניפים: קרית אליעזר, קרית אליהו, בתי-גלים, בתי-נגה, כהנה דוד וקרית שפרינצק.
3. מרפאה רש במרכז הכרמל, רחוב אלחנן, טלפון 86868 לחברים מהסניפים: בנגן — אחוזה, רש — מרכז הכרמל, הכרמל הצרפתי רוממה.
4. מרפאה נוה-שאנן גלבוע, סימטת טרומפלדור. טלפון 222121 לחברים מהסניפים: נוה שאנן, יוליוס ברגר, גלבוע ורמות-רמז.
5. מרפאת קרית חיים מזרחית, טלפון 721381 לחברים מהסניפים: קרית חיים מזרחית, קרית ביאליק, קרית מוצקין, קרית שמריהו הגורי-שלום.
6. מרפאת קריתיים א' רחוב ירושלים 3. טלפון 718953. לחברים מהסניפים: קרית ים א', קרית ים ב', קריתיים רסקו וקרית-חיים מערבית.
7. מרפאת עזיאל קרית אתא, טלפון 722384. לחברים מהסניפים: עזיאל, בדעבה, פינסקר וקרית ביבין.
8. מרפאה טירת-הכרמל טלפון 571034 לחברים מהסניפים: טירת הכרמל, טירה מערב.

ג. במגן דוד אדום
רחוב יצחק שדה טלפון מספר 101 לחברים הגרים בשטח עיריית חיפה, פרט למפרץ:
1. בימים א'—ה' משעה 13 עד 16, משעה 19 עד 20, משעה 24 עד 7 בבוקר.
2. בימי שישי וערבי חג משעה 14 עד 7 בבוקר למחרת משבת, או חג.

ה. החברים מהמרפאות תל-חנן, נשר ובית-נח במגן דוד אדום טל מספר 101.
1. בימים א' — ה' משעה 13 עד 16, ומשעה 19 עד 7 בבוקר.
2. בימי שישי וערבי חג משעה 14 עד שעה 7 בבוקר למחרת השבת, או החג.

ו. במפרץ חיפה
מקטי ביאליק טלפון מספר 713252
1. בימים א' — ה' משעה 13 עד 16.
2. בימי שישי וערבי חג משעה 14 עד 20.
3. בשבתות ובחגים משעה 12 עד 20.
4. כל לילה משעה 24 עד 7 בבוקר.

אין לפנות לתורנויות אחרות בשעות שתחנות התורנות בקופת-חולים פועלות.

ז. קרית טבעון, קרית-עמל ואלרואי טלפון מספר 932953
1. בימים א' — ה' משעה 8 בערב עד 7 בבוקר.
2. בימי שישי וערבי חג משעה 14 עד 7 בבוקר למחרת השבת או החג.
ג. קרית אתא טלפון מספר 720371.
1. משעה 24 עד 7 בבוקר.

ח. תורנות למקרים כירורגיים דחופים
בשבתות ובחגים במחלקה הכירורגית רמב"ם.
1. בימי שישי וערבי חג משעה 4 עד 5.30 אחה"צ.
2. בשבתות ובחגים משעה 9 עד 11.30 לפנה"צ.

ט. תורנות מעבדה:
במעבדה המחוזית, שד' ארים 54 טלפון 532107 לחברים מכל סניפי המחוז משעה 9—11 לפני הצהרים.

י. בית מרקחת מחוזי
רחוב אבן-סינא 7 פתוח בימים א' — ה' משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

זמני הדלקת הנרות

	ירושלים	ת"א	חיפה
ערב שבת	6.04	6.22	6.16
מוצאי שבת	7.26	7.29	7.30

בתי-מרקחת

ירושלים
הרצל — רחוב יפו 36 טל' 225059; בלכם — רחוב צאלה אזרק.

בתל אביב
יום שישי — — —
בני, רח' דיזנגוף 174, טל' 222386; פרנקל, רח' המלך ג'ורג' 28, טל' 223721.
שבת —
גוטמן, רח' אחד העם 91 (ע"י הבימה) טל' 285301; בוגרשוב, רח' בוגרשוב 60, טל' 223889; בודואה, רח' בן-יהודה 183, טל' 222673.
מוצ"ש —
מוסקוביץ, רח' המלך ג'ורג' 25, טל' 282650; צפון, רח' יהודה הי' מכבי 33, טל' 449995; יאבי, רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474.

בחיפה
שישי — 7
בלפור, מסדה 1, 662289.
שבת — 8
בלפור, מסדה 1, 662289; ניסן עד 19.00, כורי 26, טל' 664197.

כרמה גן והסביבה
שישי — 7
אסותא, רמת-גן, ז'בוטינסקי 41.
שבת — 8
הדסה, גבעתיים, כצנלסון 151.

בבתיים
שישי — 7
ריפה, בת-ים, שד' העצמאות 8' השפלה.
שבת — 8
עזרא, בת-ים, רח' בלפור 135.

חולון
שישי — 7
אסותא, חולון, טרומפלדור 4 (מול פ' עקר 19).
שבת — 8
נאות סוקולוב, חולון, באולים 44.

בנתניה
שישי 7.6
שבת 8.6
הרופה

בני-ברק
שישי 7.6
אסותא ז'בוטינסקי 41, רמת-גן.
שבת 8.6
בני-ברק רבי עקיבא 110, בני-ברק.

הרצליה, כפר שמריהו, רמת-השרון רעננה, כפר-סבא.
שישי — 7
„כבר רובלין" הרצליה פתוח. רח' ויצמן 142.
שבת ומוצ"ש —
פיבקלה, רעננה, רח' אחוזה.

האופרה הישראלית

מיסדת ומנהלת: א. דה-פיליפ

הבינה לחיילי צה"ל הפשה

ה"א: 9.6 ● 11.6
18.6 ● 24.6 ● 30.6

נסיכת הקרקס
אופרטה מאת קלמן

הצגה בכורה ● תל-אביב
מוצ"ש 8.6 ● 10.6 ● 15.6
22.6 ● 29.6 ● 1.7 ● 13.7
חיפה: אולם ארמון 13.6 בשעה 9.

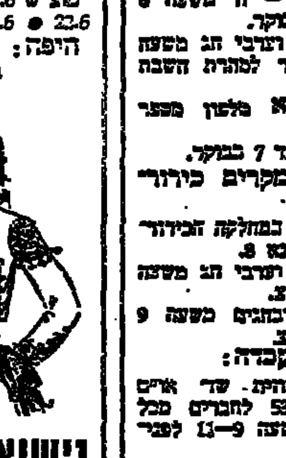

נישואי פיגארו
אופרה מאת מוצרט

תל-אביב ● 19.6
הספר מסביליה ● רוסיני

תל-אביב ● 25.6
ריגולטו ● ורדי

כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57227

חוק התכנון והבניה
התשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי השומרון

הודעה בדבר אישור
תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה החליטה לאשר תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מס' ש/116 — יכונת מגורים בגוש 10103 פרדס חנה" — שהודעה על הפקדתה ביחד עם התנאים המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים 958, תשכ"ה, עמ' 178.

התכנית האמורה בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה השומרון, וכל מעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים הנ"ל פתוחים לקהל.

ד"ר נפתלי אירתי
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה
מחוז חיפה

לא רק

בעלי חיים
וכלי נגינה
תוכל למצוא
בעזרת
הלוח
החדש

משרדים · דירות · מגרשים · מכוניות · שידוכים

דבר

דחוף

בית המדרש הממלכתי
למורים ולגננות
-והלל-

מודיע על המשך ההרשמה למסלולים הבאים

1. מורות הילות
2. מחנכות לגיל הרך
3. מורים לביה"ס + התמחות בחינוך מיוחד או מקצועות ריאליסטיים יהדות ומקצועות הומניסטיים.
4. מורים לחטיבה-הביניים.

תלמידי מסלול המורים לחט"ב ותלמידים אחרים שירצו בכך ילמדו את מקצועות ההתמחות שלהם במכללה עמק יזרעאל „אוהל שרה", הקשורה לאוניברסיטת חיפה, לאחר שיעמדו בתנאי הקבלה של האוניברסיטה הנוגעת.

לימודים אלה יוכרו ע"י המכללה כחלק מן הלימודים לקראת תואר ראשון, ויאפשרו מהן דרגת „מורה מוסמך בכיר" ע"י משרד החינוך והתרבות.

ליד המוסד קיימת פנימייה.

לתלמידים שיתקבלו יאשרו מלגות והלוואות מותנות בהתאם למצבם הכלכלי. חוזרים ומשיימי שרות צבאי יקבלו מלגות מוגדלות.
מידע מפורט אפשר לקבל ע"י פניה בכתב אל בית-המדרש.

ההרשמה — באמצעות הדואר או טלפונית 065-66033
או אישית בבית המדרש בין השעות 12—8.

ב„אינטרנבא" ששה ישראלים

בולים

מאת אריה לינדנבאום

תערוכת הבולים הבין לאומית „אינטרנבא" נפתחה אתמול בבאזל שבשוויץ. „אינטרנבא" („אינטרנציונלה בריפמרקן אוסשטלונג" — תערוכת בולים בין לאומית) קשורה ביובל המאה של איגוד הדואר העולמי. זוהי תערוכה גדולה וחשובה, אולם תנאי ההשתתפות בה יקרים למדי ומפעם נבצר מן הישראלים להשתתף בה. בדרך כלל נהוגים בריקים שונים במדינות לסבסד מעט את השתתפותם של אספנינו בתערוכות בחו"ל, שכן בלעדי השתתפות בספית של משרד החוץ, משרד התקשורת, התאחדות אגודות הבולאים ואולי משרד התיירות, לא מכנים אספנינו לשלוח מיצגיהם לחו"ל.

משלוח אוסף בולי לתצוגה בחו"ל מסתכם בכמה מאות לי'. פרט להוצאות משלוח וביטוח, שהוא יקר מאד, יש גם תשלומים שהתערוכה גובה לפי כל מסגרת. התשלום בעד המסגרות מסתכם בכשרה דולרים והגובה מגיע לעתים למאה לי'. בדרך, איפוא, שהאספנים אינם להוציא בהשתתפות בתערוכה שהלה להם הרבה כסף.

התאחדות אגודות הבולאים בישראל ממצבת בדרך כלל את השתתפותם של אספנינו בתערוכות בחו"ל. חלק ניכר מן הכסף מוחזר להתאחדות על-ידי משרד התקשורת ומשרד החוץ לעתים גם על ידי גופים אחרים. אולם לא בכל מקרה. לא כל תערוכה בחו"ל חשובה לגופים הללו במידה שווה. תערוכות במדינות סגרת אירופה, למשל, חשובות יותר למשרד החוץ מאשר תערוכות במערב אירופה. המשרדים הם פוליטיים והמשמעותיים בעיקר. נראה, שתערוכה בשוויץ לא היתה חשובה במידה מספקת למשרדים הישראלים. שכן עד כמה שידוע לנו לא היתה השנה בנתנת לסבסד מעט את השתתפותם של אספנינו בה. השתתפותם של ששת הישראלים נתאפשרה, כמעט ברגע האחרון, כאשר הישגה והשתתפות משרד התקשורת לכיסוי חלק ניכר מן ההוצאות.

הישראלים ששלחו את אוספיהם ל„אינטרנבא", הם: בלאושטיין, ברק, ביבצקי, ויינברגר, ססמסלר וסינק.

באוסף — הציונות בין לאומית בספרה, קטגוריה והבולאות ראשנם והתאחדות כבר קבעה קומיסר לתערוכות אלה, אולם אין עדיין בטוח שאכן יוכלו אספנינו להשתתף בתערוכות הללו. הקומיסר הוא מזכיר ההתאחדות, דוב ניר, ת. ד. 2896 תל-אביב.

גלויה אמריקאית ל„אינטרנבאא"

על-פי הבטחת של השנים האחרונות יתפיק דואר ארה"ב גלויה-זכרון לכבוד תערוכת הבולים הבין לאומית „אינטרנבא". בגלויה מופיעים הפעם תדפיסי 8 בולים חדשים של דואר ארה"ב, שהוקדשו ליצירה אמנות המתארת כתיבת מכתבים. ההסבר מבוד פיע בגלויה הודפס בארבע שפות: אנגלית, גרמנית, צרפתית ואיטלקית.

ב-11 ביוני — בולים חדשים

ב-11 ביוני מופיעים שלושה בולי אמנות הציור והבול ליובל הנוער העובד והלומד, לבולי אמנות הציור הוקדשו שלוש בעספות נפרדות (?). בעספה בלתי מבויילת עולה עתה 15 אגורות, בך שלוש המעטפות יעלו 6.70 לי'.

חותמת מיוחדת ליובל הנוער העובד

ביום הופעת בול הנוער העובד והלומד, ייפתח בבנין ההנהלה בבאר שבע סניף דואר ביוחד ותושבע בו חותמת מיוחדת.

ראש עיריית נתניה ארח בולאים

ד"ר אברהם בר מנחם, ראש עיריית נתניה, היה השבוע מארחם של רבים מבולאי ישראל, שהוזמנו למסיבת דגים בבית „אוהל שם" בנתניה, להוקרת המדליות לאוכים בתערוכת „ירושלים 73". עיריית נתניה היא בן הנצירות המפעל המאפשרה פעילות בולאית צנפה במיכון העירייה. בולאי נתניה זכים לאכסניה כרווחת בבית התרבות המקומי ואף בתמיכה כספית לפעולות האגודה.

בברכתו אמר ד"ר בר מנחם, בין השאר, שעיריית נתניה תארח בשנה הבאה תערוכה בולים לאומית. כאשר בגלל העירייה הבולאי הזכיר את רעיון המוסיאון הבולאי בירושלים. הפיר ד"ר בר מנחם שאף הוא היה מוכן להקים מוסיאון כזה בעירו. על כך השיב מנהל השירות הבולאי: „נקים, איפוא, כניף על המוסיאון".

במסיבה הולקו בהליית ארד, בסף והמדליות מהוזהבות; שכן הדוויה הזהב הולקי בכסיבת הנצילה של התערוכה שהתקיימה באחרות הרב הניגית בכנסת בירושלים.

במסיבה בירכו גם: מנחם כהן, מנהל השירות הבולאי, ב. יעקבי, יו"ר התאחדות י. אקו ה. רוחב שהעניק למעטפ הקק"ל מדליית מיוחדת לא. פלבין, יוסף לבקוביץ וא. גוטקובסקי על חלקם בהעצבת בולי הקק"ל במסגרת התערוכה. הנחה א. שטקל.

אמנות ה„ה,מאיה" בהונדורס

בבליזה (שמה החדש של הונדורס הבריטית) הופיעו החודש ארבעה בולים עם יצירות קרמיקה מתקופת מבלכת המאיה.

בולי גיברלטר נדבקים בלי דבק

דבק שאינו נראה ואינו „דביק", אך נדבק כאשר לוחצים עליו, נמצא בשימוש עלגבי הוויות ל'-בינירים, אולם עד כה לא היה בשימוש בגלל הדאר. נראה, שדואר גיברלטר הוא הראשון שהציא סיודת-בולים שעליהם מרוח הדבק הבלתי נראה. הכוונה לעליעה בולים שהופיעו החודש במלאות מאה שנה לאיגוד הדואר העולמי. הבולים בראים היבוט מכתבים מהתקופות שונות. שלוש הבולים הופיעו גם בצורה קרביה.

המלכה והדולפין

במאוריציוס הופיעו ששה ערכים חדשים בסידרת הבולים מן החבריין שהוקדשו לדגים ולצדפים. הערכים הם מ-35 סנט ועד 10 רופיה (ברופיה יש 100 סנט השווים ל-0.075 ל"י). הבול יקאר בראשו הוקדש לדולפין. מאר ריציוס עייבת עדיין לכתר הבריטי ובכל בול מופיעה גם המלכה.

גלויות-זכרון מיוחד של שוודיה לתערוכת „שטוקהולמיה 74" שתתקיים בספטמבר השנה.

בול העמולה צרפתי להערוכת „ארפילא 75" בפאריס

מצויין בחליפין:
Hubert W. Kissmann, Schwencestr. 1, POB. 1603, D-4450 Linger. — (Ems). D.B.R.
✱
George Paul, Bahnhofstr. 26, 741 Reutlingen, W. Germany.

נפתחה אולימפיאדת ניצה

שחמט

בעריכת אליהו שחף

באיתון התערוכות בניצה שבריביירה הצרפתית, נפתחה אתמול האולימפיאדה ה-21, השמורת הזבה במיכון יובל ה-50 לייסוד הפדרציה הבין-לאומית לשחמט (פיד"א). 79 ארצות מוצגות הפעם באולימפיאדה לקבוצות גברים על גביע האולימפיאדה — מספר שיא בתולדות האולימפיאדות.

ישראל בשתתפת זו הפעם ה-14 באולימפיאדה. נזכיר בקצרה את הישגינו בשנים הקודמות: הארשנה 1935 — מקום 15 בין 20 ארצות; בואנוס-איירס 1939 — 9 מ-27; הלסינקי 1952 — 11 מ-25; אמסטרדם 1954 — 7 מ-26 (הישג הטוב ביותר עד כה); מוסקבה 1956 — 12 מ-34; מינכן 1958 — 17 מ-36; לייפציג 1960 — 14 מ-14; וארנה 1962 — 15 מ-37; תל-אביב 1964 — 14 מ-50; הואבנה 1966 — 19 מ-52; לוגנו 1968 — 18 מ-53; זיגן 1970 — 13 מ-60; סקופיה 1972 — 18 מ-63.

נבחרת-ישראל לאולימפיאדה ה-21 היא אחת הטובות — ואולי הטובה ביותר — שהיו לנו אי פעם. בפעם הראשונה בתולדות השתתפותנו באירוע דו-שנתי זה, משחק בלוח הראשון רב-אמן. ארבעת השחקנים הבאים בולם אמנים בינלאומיים בעלי נסיון, רק אילו שתקן הלוח השני — האמן הבכיר יצחק רדשקוביץ — מייצג בפעם הראשונה את ישראל בזירה הבינלאומית. אם תשדור בנבחרתנו רוח קבוצתית באמת, הרי כותר לקוות, כי שילוב נסיונם של הותיקים וכושר לחימתם של בני הדור הצעיר יקנה לנו סיכוי סביר למיכלל בין 16 הנבחרות של גמר א'. לדגל השיגויים הארגוניים המוצעים באולימפיאדות הבאות, נדמה הסיכוי יותר לכניסה לקבוצת העליון. שכן זו תהיה, ככל הנראה, „הליגה העליונה" באולימפיאדות הבאות, בעלת מתכונת קבוצה (פרט ליד-רוזת רצולות, כבכל משחקי ליגה). באחל, איפוא, לנבחרתנו הצלחה באירוע נבכר זה. המשימה השנה לפניה היא קשה, אולם לא בלתי אפשרית.

ערב האולימפיאדה זכתה נבחרתנו להשיג מבוכר בסיומה בתיקו 9:9 את הדו-קרב עם נבחרת מדינת סולינגן, שכללה את רבי האמנים היבנר, אונלה, קוראיבה והאבנר.

ברה"מ, שזכתה בכל האולימפיאדות מאז 1952, היא גם הפעם המועמדת למקום הראשון. הנבחרת הסובייטית מורכבת מאנטולי קרפוב, ויקטור קורצ'נוי, בוריס ספסקי, טיגרן פטרוסיאן, מיכאל טאל ונגאדי קוזמין. ראש הקבוצה הוא אלוף העולם לשעבר המולי סמיסלוב.

הבינלאומית, רב-האמן ההונגרי הצעיר, גיולה סאקס, נטל את המקום הראשון בתחרות הבין-לאומית בוורנג'ק-באניה עם 10.5 נקודות מ-15. אחריו: מיימנוב 10, רייצ'ביץ' 9, באגירוב, מדבסקי, דאלי ורייקוביץ' 8.5 כ"א, ינושביץ', צ'קליסה וניקוליץ' 7.5, סימיץ' 7, מטולוביץ' 6.5, ראודולוב, צחסטקוביץ', קרניץ' 5.5, שינבאריץ' 4.

אלופת העולם, נונה גאפרינדשווילי, חילקה את המקום השליישי — רביעי (עם דה-פאנבביץ') בתחרות הבין-לאומית בזרנסטונר עם 8 מ-11. המנצחים היו סאבו וציוקלסיה שצברו 8.5 נקודות.

משחק סימולטני אלוהטי ערך מיכאל טאל נגד שמונה מטובי השחקנים באוסטרליה וניצח בתוצאה 5.5:2.5.

אליפות האוניברסיטה הנחוחה ר' תיפתח ביום שני 10 ביוני. המשחקים יתקיימו אחת לשבוע בימי שני במכנה.

האסטינגס 1973/74
הגנה סלאבית

בנקר	פיטי
1. רה3 ד5 2. ג4 ג6 3. ה3 פ6 4. פג3 ה6 5. ד4 פבד7 6. רד3 ...	

וויק-אן-זא 1974
סיציליאנית

פלאנינץ	אנדקר
1. ה4 ג5 2. פו3 ה6 3. ד4 גד4 4. פד4 פו6 5. פג3 ד6 6. רה3 ...	

וורשאקי 1974
מאשיקי — טריינטוב

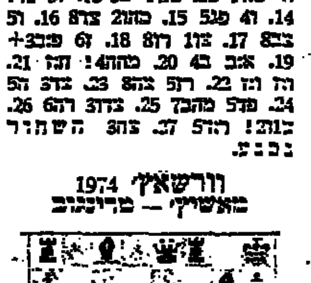

סיום פיקנטי
הייניג — קנאק
מורח גרמניה, 1974

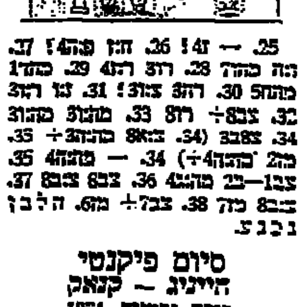

מסע הלבן 9÷8

דו-קרב
אוסטריה — הונגריה
הגנה הולנדית

האלצל	ואראם
1. ד4 ה6 2. ג4 ו5 3. ג3 פו6 ...	

18. ... השחור נכנע.

ל. זאגוריקו. ר. קופמן
פרס 1, „שחמט בססס"ר", 1973

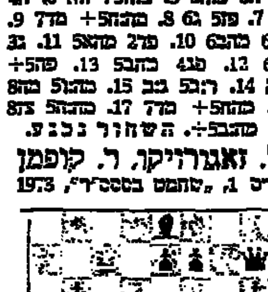

8÷12 מט בשני מסעים

ו. קובאלנקו, ברה"מ
פרס 2, „מוקבר גרדלנד" 1972

5÷9 הלבן זוכה

מאוצר התחבולה
ראוריך — ארנדט
מאמברג, 1973

14+14 מסע הלבן

הספין — קריפק
סוויה, 1973

11+10 השחור זוכה

פתרונים
בילנצ'נקו. 1. ... (פתרונים בתווי שחמט)

שיפכן. 1. ... הלבן נכנע.

ספריית מגנס

בכורת השבוע: „מות דנטון"

על בימת תיאטרוננו הלאומי עו־לה, אחרי דחיות רבות ועבודה ממושכת, מחזהו של גיאורג ביכ־נר, המחזאי הגרמני המהולל, בן המאה הי"ט. „מות דנטון", בתרגו־מו, עיבודו ובימויו של יוסף מי־לוא. לכחזה, שנכתב ב־1853, אק־טואליות רבה גם בימינו: הוא דן באכזבתם ובייאושם של מנהיגי מהפכה גדולה (דנטון ורובספייר, ראשי המהפכה הצרפתית) הנוכחים לדעת, דווקא אחרי הנצחון, שאת האידיאלים הגדולים למענם נשפך כל כך הרבה דם אי־אפשר, כנ־ראה, להגשים לעולם.

בהצגת „הבימה", שאת התפאו־רות לה צייר אריה נבון ואת התל־בושות לנציה כאטש סטמפולי, משתתפים רבים כאן. בהם ג'ישא אשרוב, אדית אסטרוק, שלמה בר־שביט, ישראל בידרמן, פנינה גרי, ברוך דוד, רפאל קלצ'קין, גדעון זינגר, אלכס פלג, אברהם רונאי, יעל דרזאנוב ורבים אחרים.

המוסיקה היא של פולדי שצמן, ומשירי המהפכה הצרפתית ופזמו־נים לפי נושאים של ביכנר, כתבו אהרון אמיר ויוסף מילוא.

יוסף מילוא

נקבע הליהוק ל„ביקור הגברת הזקנה"

בתחילת חודש זה יתחילו ב־„קאמרי" החזרות לקראת הצגת „ביקור הגברת הזקנה" לדירנמט, שתסיים את העונה בתיאטרון. ה־במאי, כפי שכבר כתבנו במדור זה, הוא יוסף מילוא ואת התפ־קיד הנשי הראשי תשחק אורנה פורת. לצידה שמעון בר, אברהם בן־יוסף, ישראל גוריון, אסתר גרינברג, יוסי גרבר, אבנר חזקיהו, ניסן יתיר, אלברט כהן, נתן כגן, יוסף כרמון, אורי לוי, סרג'יו מי־כאל, יהודה פוקס, דובי קפלן, גבי קרן, שלום קינן, ראובן שפר ועודד תאומי.

בימים אלה מהדהדים את הצגות „כי עודני כאמנון בך" של עמוס קינן, המוצג בשיתוף „צוותא". לעונה הבאה מתכנן „הקאמרי" מחזה ישראלי חדש, מאת אלי טבריבר (תתורי). המוסק במורה בבית־ספר המבקש לבאת לעולם ולזכות בתהילה ובאהבה.

„נישואי פיגארו" באופרה הישראלית

בתוך שורת הצגות כיותדות ש־הגלו תהל מ־1 ביוני, כללה ה־אופרה הישראלית את יצירתו ה־ידועה של מוצרט „נישואי פי־גארו". המנצח על הצגה זו יהיה גארו". המנצח על הצגה זו הוא פרנקלין צ'וסט, שחזר עתה מ־מסע הופעות בארצות־הברית, שם ניצח ב„סיטי סנטר אופרה" ב־ניו־יורק. צוות הסולנים שמשתתף בה כולל, בין היתר, את מיכאל גלוקסמן, נתניה דברת, אסתר באוכוול, מרים לרון, ביבאניה בולדנסל, רוזלין ג'ובר עולה מ־ארצות־הברית, מרדכי בן־שחר ו־יהודה שמאלי. הבמאית היא אדים דה־פיליפ. צייר התפאורות הוא יחזקאל גולהמן ואת התלבושות ציירה אדית מייזל־בוהדור.

מהאופרה כציירים לנו, כי מפי־לוהו הגוברת של המוסד אינה קשורה בתחרות עם הפילהרמו־נית, אלא פשוט, הזרות שהה ה־אופרה הישראלית לעבודה הקינה אחרי ההאטה שחלה בה בגלל המלחמה.

חילופי במאים בבימת באר־שבע

בימת באר־שבע הצעיר סבבר־אטרונגו התבכבים, יצאה לדרך כשהיא מאמצת לעצמה את שיטת במאי־הבית. המחזיק בתור — ר במלאכה — היה עד כה דן רונן, שביים את „הרופא בעל כרחו", את „סילקוד" ואת ערב מערכוני צ'כוב. רונן יוצא בסוף העונה לשנתיים לארצות הברית כדי לע־שות את הדוקטורט שלו בתחום התיאטרון באוניברסיטה פיטסבורג. את מקומו כבמאי־הבית של „בי־מת באר־שבע" יתפוס חנן שניר, שביים את ההצגה האחרונה של התיאטרון, „מלקולם הקטן ומלי־חמתו בבריסים".

אגב, „בימת באר־שבע" כהידעה, כי היא יוצאת בתהילה יולי לי־פגרה־קיץ בת חודש ימים.

הזה נ'בק

בירה ומצב רוח בגל הקל

מגזין חדש, וגם ראיונות, עי־מות פוליטי בין אישים שונים, פזמונים, סקירת עתונות, הופעות אמנים מכל התחומים והפתעות למיניהן, יופיע, החל מהשבוע ה־בא, בכל גלי האתר. ליתר דיוק ב„גל הקל" של שידורי ישראל. התכנית, בה ישתתף גם קהל הנוכח באולם, תוקלט במתנדון ה־תיאטרון בתל־אביב, שפתח את שעריו בשבוע שעבר בהפעלת „בימות". מנחה הערב והמארח בו יהיה לא אחר מאשר מנהל „בי־מות" יעקב אגמון. התכנית מופ־קה על־ידי רשת השידור כל יום א' בשבוע (עורך ומפיק עודד פנחסי) ותשודר בימי ו' משעה 11 בלילה ועד אחר חצות.

שידורים, שידורים שעשועון רדיו לזוגות צעירים

הדרך לזמות בדירה איננה משו־שצת, בדרך כלל, בשביל זוג צעיר. אך נראה, כי נמצא ביש־ראל גם לב רחמן שמצא כיס מוכן למבן שעשועון המסתיים ב־מתן דירה לזוג צעיר. נאה, לא? הלב פועם איישם באולפני רשות השידור. הכיס הוא של בנק ה־פועלים. כדובר בשעשועון־רדיו הדשי, „דירה לשניים", שייערך הוא מידי בהופעה פומבית בתל־אביב וישודר בשידורי ישראל — וכל זאת בחסותה האדיבה והנדי־בה של בנק הפועלים המעניק את הפרס לזוכים המאושרים: 90,000 ל"י לרכישת דירה.

בשעשועון, שיערכו שמואל שי־ואב קנה, יתחרו ביניהם ששה זוגות צעירים שאין להם דירה כשלהם ושייבחרו, כך מבטיחים לנו, אחרי מיון קפדני. הנושאים לתחרות יהיו מתחומים שונים. ה־תכנית הראשונה, למשל, תהיה על הנושא „הדרוזים בישראל". אך בצידן של שאלות רציניות כאלה יהיו גם שעשועים. בני זוג נכואים ישאלו, בנפרד, שאלות זהות ויתבקשו להגיב על מצבים דומים וכיוצא באלה דברים אשר נקווה שלא יביאו בסופו של דבר לסכסוכים בבית.

מלבד הפרס הגדול, יזכה זוג נוסף, ב„חביב הקהל", לפרס של 5.000 ל"י, כן יוענקו פרסים גם לצופים באולם שישתתפו בחלק בין השעשועים ולמאזינים בבית שיענו, באמצעות הטלפון, על שא־לה שתוצג במיוחד להם. את כל הפרסים יממן, כאמור, בנק הפו־עלים.

זוגות צעירים (עד גיל 30) מוזמנים להציג את מועמדותם ולה־שתתף בתכנית. אל נא ישכחו: התנאי הוא — חוסר דירה.

מזרחי — מקאן באהבה

מאת יעקב בר־און

ובכן הציפיות לא נתמלאו. קב־לת־פנים מלכותית לא ציפתה ב־נבל־התקופה בן־גוריון למבאי משה מזרחי ולכוכבי סרטו „אבו־אל־בנאת". פסטיבל קאן לא הר־עיף עליהם אחד מפרסיו המעטים. הם לא עלו לכותרות הראשיות.

אף־על־פי־כן קשה לומר שהם שבו לארץ חפויי־ראש ונכאי־רוח. נהפוך הוא: משה מזרחי מסתפר עתה על סרטו הבא, „איש רחל", במסגרה מרץ ובהתלהבות. מסת־ברי שקבלת־הפנים הלבבית, שי־בה זכה סרטו בקאן, איננה שווה בשבילו פחות מפרסים.

המסע של מזרחי הפעם לקאן היה משול יותר לסרט־מתח גייבס בהגדי, כאשר לאווירה המאפיינת את סרטיו. תחילה נראו סיכויים רבים שהסרט יתקבל לפסטיבל על אף אי אלה מבקרי־קולנוע בארץ ועל אף העובדה שמלחמת יום־הכיפורים הכניסה את „אבו־אל־בנאת" למקרר שבוע לאחר החילת הקרנתו. לאחר־מכן באה ההודעה המפתיעה מקאן, שהשי־בה ריקם את פני כל הסרטים הישראליים שהפנו אליה. ואז, בשיאה של האכזבה, נכונה למזרחי ושותי ההפתעה הגדולה ביותר: „אבו אל־בנאת" הוזמן להימנות עם 30 סרטי הפסטיבל.

הם נסעו, חששו והקרינו את „אבו־אל־בנאת". המשימה היתה הפעם קשה ביותר. ואם נתמלאו שלושת רבעי האולם בשתי ההקר־נות של הסרט, לשמחת „אני אוהב אותך רוזה" שבעת הקרנתו לפני שנתיים היתה כבעס „התפוצצות־אוכלוסין" באולם — דיינו. ה־דבר קרה ביום־הבהירות לנשיאות צרפת, כשלצרפתים הנלהבים ב־יותר לקולנוע היו דברים אחרים בראש. מלבד סרטו של מזרחי.

„יש משהו מפחיד בהקרנה ב־קאן", אומר משה מזרחי, „אכן, אין זו חוויה מרנינה לבוא ל־„מכה" של הקולנוע עם סרט שמו הושקעו מאמצים ואמצעים רבים ולשמוע את הקהל שואג... בוה כי זה המנהג שם. הצופים הנכבדים, ברובם מענף הקולנוע, רשאים ל־הביע את התרשמותם מהסרט". ואכן, הם לא היו קהל דומם בעת הקרנת „אבו־אל־בנאת", שלדברי יוצרו לזוותה הקרנתו עשרים פעם בהחיאות־כפיים.

זאת ועוד: יש בקאן גם הקר־נה לקהל הרחב, כלומר קהל של רוכשי־כרטיסים. לא מוזמנים. הם אינם רשאים „להתפרע" כראשונים ואת דעתם הם מביעים בתלושים, המצורפים לכרטיסים, ועליהם ד־רוג מ־2 (רע מאד) עד 18 (מצו־יין). סרטו של מזרחי קיבל עשרה וחצי נקודות ונבחר לסרט הפופולארי בפסטיבל...

אם כן אתם באים ושואלים: היכן זרי הדפנה? הדבר אינו מבדך את משה מזרחי. „לו היו כאן שלושים פרסים שנים כמו ב־„אוסקר", לא הייתי חוזר בידיים ריקות". הוא מתחייך. „אך כש־יש רק ארבעה־חמישה פרסים, קלושים מאד הסיכויים שלנו לזכות בהם. די אם אציין את שייקה אופיר, אשר על אף כשחקו הנפלא בסרט שלי לא היה לו כל סיכוי מול כוכב „המשיכה האחרונה" — ג'ק ניקולסון, שחקן ידוע מאד, אשר קנה את שמו בעשרות סרטים.

פרס לאהבת הקהל רשם הסרט הישג נוסף בקאן. כאשר נמכר שם למדינות אשר לרוב אינן קו־נות סרטים ישראליים. כמו ארצות סקנדינאוויה, ספרד, פורטוגל, אי־טליה ואפילו יוגוסלאוויה הקומו־ניסטית. על אף הצלחת „אני אוהב אותך רוזה" לפני שנתיים, ה„חודש" את כל ארצות־הברית וצרפת, קיבל מפיק „אבו־אל־בנאת", מנחם גולן, מיקדמות כפולות לעומת הסרט הקודם.

משה מזרחי אינו אוהב לנוח יותר מדי בין סרט לסרט. כך הוא מתחיל בימים אלה להריץ בקצב מואץ את הכנת סרטו החדש „איש־רחל", „אני אוהב את התנ"ך", אם כי לא בצורה שבה מלמדים אותו בבתי־הספר. הוא בתוהו ושולף מיד את „הקלף הביוגרפי" המנחה אותו לכל אורך פעילותו האמנותית. כאן הוא מגיע לסבו, איש ירושלים שהיגר לאלכסנדריה. משה, מסתבר, גדל על סי־פורי התנ"ך של הסב, „אך אלה לא היו לפי הגירסה המקובלת, אלא רצופים אגדות מיתולוגיות, כמו היו סיפורי אלף לילה ולילה". המסקנה: „זאת תהיה הונאה, אם אומר שאני מציג את הסיפור התנ"כי כמות שהוא."

מה, אם כן, הוא עושה ב־„איש־רחל"?

מזרחי: „אני מעמיד במרכז ה־סרט את המספר, בן המאה התשי־עית, או השמינית לפני הספירה, המגולל את סיפור יעקב ורחל מנקודת־המבט שלו, שלא בהכרח תהיה דומה למספר הסיפור ב־תנ"ך. בצורה כזאת אני יכול לפרש את התנ"ך כרצוני. כך אי־נני יכול להאמין בסיפור המאבק של יעקב עם האלוהים, ונראה לי שהשם ישראל (שרה־אל) מקורו דווקא ב...איש־רחל".

גיבורת הסרט, המשחקת את רחל, מיכל בת־אדם, עוברת כ־חוט־השני בכל סרטיו של מזרחי בארץ. לידה אנו מוצאים שלושה כוכבים בין־לאומיים נודעים, כמו ליאונרד וייטינג (רומיאו ב„רומיאו ויוליה" של זפירלי) שישחק את יעקב, ריטה טשינגהם הנודעה מ־„טעם הדבש" המשחקת את לאה ומיקי רוני הוותיק, שעתיד להיות בדמותו של לבן הארמי. בצוות הישראלי ניתן למצוא פנים מו־כרות כשייקה אופיר (המספר) ו־אבנר חזקיהו (יצחק) ופחות מו־כרות כאיר רובין (עשיו). תהיה כאן גם הפתעה בעיגה. כשהנה מרון תופיע כרבקה. מי שהיתה ילדת־פלא קולנועית בגרמניה של שנות השלושים חוזרת אל הבד לאחר שנים רבות. „הנה שאני מעריץ מובהק שלה. לא משתתפת כאן בסרטים מפני שלא מפיזים לפנות אליה", טוען משה מזרחי.

שלא כבסרטיו הקודמים כאן, אין מזרחי פועל עם המפיק מנחם גולן. בעוד זה פתח לעצמו קר־יירה משלו בארצות־הברית ומבי־טיח לעשות סרט ישראלי נוסף עם מזרחי בעוד חדשים אחדים, יש לבמאי הכשרוני מפיק בעל אמ־צעים כמיקל קליגר היהודי־אנגלי ש„דבק" בו כאן נכבש על־ידי „אני אוהב אותך רוזה". ה־השקעה היא כבל לקובל בסר־טים ישראליים — חצי־מיליון דולר!

ובכאן יש דברי תוכחה בפי איש־שיחי. לדבריו אין ההשקעה הגבו־הה נובעת מגודלו של הסרט כמו מהתייקרות המחירים בארץ. „פעם יכולנו למשוך לכאן אנשי קול־נוע בגלל הכדאיות הכלכלית" הוא מסיים. „עתה, כשהכל יקר יותר מאשר בארצות אחרות, אני חושש מאד מפני צמצום קיצוני במעורבות של אנשי קולנוע זרים בתעשיה הקולנועית בישראל!"

ומשה מזרחי עצמו?

אין הוא צריך לספר לנו כמה הוא מבוקש מעבר לים. שמעתי מפי מספר גורמים קולנועיים. שדי לו בהצגת תסריט למפיק־חוץ ו־מיד יוזמן על־ידם לביים באר־צם. אך הוא רואה לעצמו חובה ליצור בישראל דווקא. לכן חש כאב ועלבון כאשר הסרט „אבו־אל־בנאת" לא דורג, כסרט־איכות על־ידי מועצת הסרט הישראלית בניגוד לסרטיו הקודמים כאן. „פגעו בי קשות, ואני תובע ל־השאיר את הסרט בלי כל דירוג", הוא מסיים.

משה מזרחי עם ארווין שאו ומנחם גולן בפסטיבל קאן

הכל על הקל

חידון בתולדות הזמר

אם לא די לנו בפסטיבלים, הרי היה מי שהגה בשבילנו בידור יום נוסף: חידון בתולדות הזמר הי־פזמון הישראלי (משנת 1948 ועד שנת 1974) אשר ייערך הקיץ בארץ.

כעורך התפקות „אמני ישראל" מארגן החידון שיתקיים בשלבים הראשונים בארבעה אזורים בארץ (באר־שבע, ירושלים, תל־אביב, חיפה). החידון־גמר ארצי שיתקיים בהיכל־התרבות בתל־אביב.

בימים אלה עוסקים מספר פזמו־נאים בחיבור השאלות לקראת ה־מבחנים המוקדמים. מארגני החי־דון מכרה. כי בעתונות יפורסמו הלהיטי־האזה־סמה, ולהלעם צפויה לבבצע הלצנת גדולה.

יוסי רפאלי

קצרות

הרהורים

„שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה" קרא ישעיהו בהת־פעמות למאקרוקוסמוס. האם לא באותה התפעמות נשאל אותה שאלה מי ברא את המיקרו־קוסמוס, כל מה שמראה לנו המיקרוסקופ? האם לא אחד הוא הסוד של כל היקום? האם הסוד הזה אינו זהה למה שאנו קוראים אלוהים?

אמר עמנואל קאנט: „שניים נפלאו ממני ככל שאני מרבה להרהר בהם — השמים המ־כוכבים שמעלי והצו המוסרי שבקרבי". את צבא השמים אנו יודעים עתה הרבה יותר מאשר בימיו של הפילוסוף; אנו סו־פרים ומונים את הגאלאכסות וקובעים את מקומן בחלל. ו־אילו על הצו המוסרי הטבוע בנפש האדם אין אנו יודעים יותר מאשר בימיו של הפילו־סוף, כשם שאין אנו יודעים מקורם של מרבית הרגשות ש־בנו. למשל אחד מרבים. הש־תאוותנו ליופי.

ליבנו גם מוחמת הרגל לשר־בב אותנו ואנו אדישים לו, אך משוררים רואים בהשתאות יום־יום חידוש מעשה־ברא־שית.

הרגיל אינו מפליא אותנו; צורות הלבנה המתחדשות ב־עיקן חודש וחודש אינן זוכות לתשומת־לב, ואילו כשהלבנה לוקה אנו שמים עין ומשתאים.

שני עציצי פרחים ממין אחד במרפסת. אחד גדול ואחד קטן. זה בצפון וזה בדרום ושניהם כאחד עשו פרחים באותו יום עצמו.

מן היומן

לשר החוץ אבא אבן נודע על סילוקו מכהונתו מתוך „שי־דורי ישראל" והעתונות. ראש הממשלה לא מצא דרך אחרת להודיע לו על כך. כגון להזמינו אליו. או מפני דרך ארץ לגיל, לתרבות ולשאר רוח. לבוא אליו ולהודיע לו על כך, לברך אותו על שירותו רב־השנים והמבו־רך. ולאחל לו הצלחה בכל מע־שיו בעתיד.

לא כן היה מעשה. מה שהיה האם אין זה להמר גיגגל?

ז. דויק

מסע ניקסון

(המשך מעמוד 11)

אי לוחמה. דינמיקת השלום, כ־כל שהיה רצוי להאמין בה, אינה מובטחת עדיין בסכסוך הערבי־יש־ראלי; ההסדרים אפשריים עם מדי־נות ערב, שהיו מעורבות בשתי המלחמות האחרונות, עלולים ל־הסתבך נוכח תביעת כל מדינות ערב, פרט לירדן, לכינון מדינה פלשתינאית בשטחי הגדה ורצו־עת עזה כצעד למלוי התביעות הלגיטימיות של הפלשתינאים. אף כי ואשינגטון טרם גיבשה עמדה סופית בנידון זה, מעידים הדב־רים שהשמיע השבוע סגן שר־החוץ ג'וזף סיסקו על נטייה גוברת להיענות ללחץ מצרי־סעודי בכי־וון זה מחשש שאם לא תקום מדי־נה פלשתינאית בהנהגה „מתונה" כמו זו של יאסר ערפאת, עלולה ברוסים לנצל נקודת־מוצא זו כדי לשים לאל את כל הישגיה של ארה"ב. ואגב, עם כל הנ־להותיו המפתיעות של ד"ר קי־סינג'ר עדיין מחייב החזון של „פאקס אמריקאנה" זהירות רבה נוכח האפשרויות של שיפור מהי־רס ביחסי מוסקווה־קאהיר, ב־קרוב או במועד כרחוק יותר, ו־צעדים אחרים של הפגנת נוכחות סובייטית. עם כל החשיבות ה־נודעת להצעות ארה"ב למתן סיוע כלכלי למצריים ואף לסו־ריה יוסיפו מדינות אלו להשאר תלויות בשנים הקרובות באספקת נשק סובייטית. מוקדם מאוד ל־דבר על „היעלמותה" של ברית״מ מהאיזור; וגם אנטי־קומוניסטים מובהקים ככו כותב שורות אלו חייבים להצטער על כך, שלפי שעה לא נפתחה דרך כלשהיא להפגת האיבה הסובייטית כלפינו ולנורמליזציה כלשהי של יח־סינו עם מוסקווה.

כל אלה אינם צריכים לגרוע מקבלת־הפנים הלבבית לנשיא ניקסון בישראל. כאדם שהוכיח את ידידותו לנו בשעות קשות ביותר וכלוחם נמרץ למען המשך נוכחותה של ארה"ב כגורם פעיל בזירה הבין־לאומית הוא ראוי לקבלת־פנים כזאת, גם אם ב־עתיד לא מובטחת הבנה מלאה בין ארה"ב לישראל ואם בצעדי אילי לגייס את ידידינו העשויים לחלוק על מגמות מסוימות של הממשל. דווקא משום כך עלינו להקפיד בביקור זה ולהיזהר מפני כל גלישה להגד המאבק הפנימי הנטוש עתה בארה"ב בין הנשיא ניקסון לבין יריביו בקונגרס בגלל פרשת ווטרגייט, שאין לה כל קשר עם ענייננו. ככל שאנו מכי־רים להוסיף ולהיהנות למירב ה־הבנה עם כל הממשל המכהן ב־ואשינגטון, עלינו גם לשמור על עקרון התמיכה הדו־מפלגתית ב־ישראל, המתבטאת בשני הבתים־הנבחרים ובעיקר בבתי הקונגרס.

שלמה שפיר

ברכות ל„אגד" לפתיחת התחנה בחיפה

ל„אגד"
ולמפעלי תחנות בע"מ
עם פתיחת
התחנה המרכזית החדשה
בחיפה
שאו ברכה
החברה המאוחדת למזרח הקרוב בישראל בע"מ
תל־אביב, רח' החשמונאים 115 טל' 260261
חיפה, רח' העצמאות 45 טל' 667738

ל„אגד"
ולמפעלי תחנות בע"מ
עם פתיחת התחנה המרכזית החדשה
בחיפה
שאו ברכה נאמנה
ספקי ציוד כבוי אש לאוטובוסים
בתחנות „אגד"
להבות
מפעלי מתכת קבוץ להבות הבשן

ל„אגד"
ולמפעלי תחנות בע"מ
עם פתיחת התחנה המרכזית החדשה
בחיפה
מיטב האיחולים
ברנשטיין מרדכי
והעובדים
מרפדיה
במוסך „אגד", עיר־גנים

ל„אגד"
ולמפעלי תחנות בע"מ
עם פתיחת התחנה המרכזית החדשה
בחיפה רבתי
מיטב האיחולים
וברכת שכנים
ועד בת־גלים

ל„אגד"
ולמפעלי תחנות בע"מ
עם פתיחת
התחנה המרכזית החדשה
בחיפה
שאו ברכה נאמנה
ועד עובדים יומיים „אגד"
מחוז הצפון
ועד עובדים חדשיים „אגד"
מחוז הצפון

ל„אגד"
ולמפעלי התחנות בע"מ
עם פתיחת
התחנה המרכזית החדשה
בחיפה
מיטב הברכות
אלאלוף ושות' סוכני אניות
תל־אביב חיפה

ל„אגד"
ולמפעלי התחנות בע"מ
עם פתיחת התחנה המרכזית החדשה
בחיפה
מיטב הברכות והאיחולים
חברי קואופרטיב „אות"
דפוס ואופסט
חיפה, רח' הרצל 61

ל„אגד"
ולמפעלי התחנות בע"מ
שאו ברכה
עם פתיחת התחנה המרכזית החדשה
בחיפה רבתי
„קשב"
קואופרטיב שמירה ושרותים
בחיפה בע"מ

ל„אגד"
ולמפעלי התחנות בע"מ
עם פתיחת התחנה המרכזית
החדשה בחיפה
מיטב הברכות
הנהלת קואופרטיב „עגוד"
חיפה

ל„אגד"
ולמפעלי התחנות בע"מ
שאו ברכה נאמנה
עם פתיחת התחנה המרכזית בחיפה
ארגון חברי הקיבוצים
וההתישבות העובדת ב„אגד"

ל„אגד"
ולמפעלי התחנות בע"מ
עם פתיחת התחנה המרכזית החדשה
בחיפה
ברכות לבביות
„הגל"
קואופרטיב של מונים בחיפה בע"מ
חיפה, רח' הנמל 55, טל 666730

ל„אגד"
ולמפעלי התחנות בע"מ
עם פתיחת
התחנה המרכזית החדשה בחיפה
שאו ברכה
קואופרטיב "הנמל החדש"
חיפה

ל„אגד"
ולמפעלי התחנות בע"מ
עם פתיחת התחנה המרכזית החדשה
בחיפה רבתי
מיטב הברכות
מפעלי מצברים וולקן בע"מ

ל„אגד"
ולמפעלי התחנות בע"מ
עם פתיחת
התחנה המרכזית החדשה בחיפה
מיטב הברכות והאיחולים
שפיק נסראלדין את אמין עיסמי
דלית אל כרמל